

HET LEVEN IN DE ONGEZIENE WERELD

ANTHONY BORGIA

VOORWOORD VAN SIR JOHN ANDERSON BART

UITGEVERIJ "DE TORENLAAN" - AAN DE TORENLAAN 20 TE ASSEN

Eerste Engelse Druk 1954 Tweede druk 1954
Derde druk 1954 Vierde druk 1955 Vijfde druk 1955 Zesde druk 1955

VOORWOORD

van Sir John Anderson, Bart.

Het verheugt me zeer in de gelegenheid te zijn een voorwoord te schrijven voor dit boek, dat een levendig en schilderachtig beeld geeft van het leven in de geestelijke sferen, zoals diegenen dat ervaren, die hun aardse bestaan hebben geleefd in overeenstemming met de goddelijke wet. Tevens bevestigt dit boek hetgeen ik gedurende mijn nauwkeurige onderzoekingen met betrekking tot de wijsbegeerte van de "gedachte" juist heb bevonden.

Dit zal hen die nu in hun leven het goede betrachten, geruststellen en anderen aanmoedigen met grote ernst hun gedachten te gaan controleren, opdat zij niet genoodzaakt zullen zijn, de duistere sferen van de geestenwereld binnen te moeten gaan.

De gedachte is de scheppende kracht in het heelal, aangezien elk van Deze daden een gevolg is van een gedachte, hetzij een goede of een kwade. Terwijl wij door het aardse leven gaan, bouwen wij Deze erfenis in de wereld van de geest op, welke niets meer en niets minder zal zijn dan de weerspiegeling van het peil van deze gedachten daar.

Oorzaak en gevolg is een onveranderlijke, universele wet. De mens is vrij om te handelen in overeenstemming met zijn vrije wil wat zijn denken betreft. Wat er met de ziel gebeurt, wanneer zij de wereld van de geest binnentreedt, is het resultaat van de uitgelezen keuze van het ego op aarde.

In het verleden heeft de grote massa der mensheid Deze algehele verantwoordelijkheid ten opzichte van het leven en de gevolgen van het individuele handelen niet begrepen. Dit is de reden waarom de rechtzinnige godsdiensten hebben gefaald de wereldvrede, zoals de Grote Meester die zag, te grondvesten.

De beschaving staat op een tweesprong en het is te hopen, dat meer verhelderende literatuur, zoals deze, zal verschijnen, opdat de geestelijke wedergeboorte van de wereld voortgang moge hebben en vrede en harmonie oppermachtig mogen regeren.

JOHN ANDERSON.

Voorwoord van de vertaalster

Na lezing van het boek van Anthony Borgia voelde ik onmiddellijk behoefte het in het Nederlands te vertalen. En wel om de volgende redenen. Het geeft niet alleen een bijzonder duidelijke beschrijving van hetgeen ons allen wacht na het aardse bestaan, doch het belicht tevens op duidelijke wijze allerlei godsdienstige opvattingen. Voorts behandelt het niet alleen het leven na de "dood", doch ook de feiten van dat leven, zoals monseigneur Robert Hugh Benson die na zijn intrede in de geestelijke wereld heeft ervaren.

Er bestaat helaas nog maar weinig Nederlandse lectuur op dit gebied en waar de belangstelling voor dit onderwerp in verblijvende mate toeneemt, vertrouw ik, dat deze uitgave in een dringende behoefte zal voorzien.

Ter voorkoming van misverstand wil ik de lezers - zo nodig - er nog op wijzen, dat de inhoud is doorgegeven aan Anthony Borgia door bovengenoemde monseigneur Benson, tijdens zijn leven op aarde een leidende figuur van de Church of England (de Protestantse Engelse staatskerk). Al zijn uitlatingen over "de Kerk" hebben dus betrekking op de Engelse kerk en niet op de Nederlandse kerkgenootschappen.

Zijn opmerking over de wereldse wijze van Kerstviering slaat eveneens op de Engelse gewoonte en niet op die in andere landen.

Bij de vertaling van het woord "spiritworld" is na rijp beraad de keuze gevallen op "geestelijke wereld" en - omdat het uiteraard zo veelvuldig in dit boek voorkomt - is dat afgewisseld met "gene zijde", "onze wereld" en "het hiernamaals". Opzettelijk is de letterlijke vertaling "geestenwereld" vermeden, omdat dit verwarrend zou kunnen werken.

Ik ben mij er zeer van bewust, dat "geestelijke wereld" niet noodwendig uitsluitend op het hiernamaals behoeft te duiden, doch ook op gedachten of ervaringen van aardse mensen op geestelijk gebied betrekking kan hebben. Toch meen ik te mogen aannemen, dat na deze uiteenzetting de betekenis, zoals die hier is bedoeld in de uitdrukking "geestelijke wereld", de lezers volkomen duidelijk zal zijn.

Gaarne wil ik hier nog het verzoek aan toevoegen dit boekje niet op zijn letterkundige waarde te toetsen; er moest toch in de eerste plaats gestreefd worden naar een zeer duidelijke en begrijpelijke vertaling van het Engelse werk. Moge de vertaling vele landgenoten dieper en juister inzicht brengen en daardoor troost en blijmoedig vertrouwen op de wijze leiding van de God der Liefde.

C. v. N.

INLEIDEND WOORD

Wetenschap is het beste tegengif tegen vrees; in het bijzonder, wanneer dit vrees is voor het mogelijke of waarschijnlijke bestaan, nadat we de verandering hebben ondergaan, welke van dit leven naar het volgende voert.

Om te weten te komen wat voor soort plaats de volgende wereld is, moeten we navraag doen en bij iemand, die daar leeft en vermelden, wat deze heeft te zeggen. Dat wordt in dit boek dan ook gedaan.

De berichtgever, die ik voor het eerst leerde kennen in 1909 - vijf jaar voor zijn overgang naar de geestelijke wereld - was op aarde bekend als monseigneur Robert Hugh Benson, een zoon van Edward White Benson, de vroegere aartsbisschop van Canterbury.

Totdat deze geschriften waren geschreven had hij nooit direct contact met mij gehad, doch eens was me gezegd (door een vriend van gene zijde), dat er bepaalde zaken waren, die hij Benson, wenste recht te zetten. De moeilijkheden van communicatie waren hem uitgelegd door vrienden en raadgevers van gene zijde, doch hij hield vast aan zijn voornemen. Toen de geschikte tijd was aangebroken, werd hem medegedeeld, dat hij contact kon krijgen door een vriend uit zijn aardse dagen. Het is mijn voorrecht geweest als zijn schrijver te mogen optreden.

Het eerste geschrift werd samengevat onder de titel "Beyond This Life" (Aan gene zijde van dit leven); het tweede onder die van "The World unseen" (De ongeziene wereld).

In het eerste geeft de verteller in een algemeen overzicht een verslag van zijn overgang van zijn aardse naar zijn bovenaardse leven en zijn daaropvolgende reizen door de verschillende delen van de gebieden van de geestelijke wereld. In het laatste geschrift behandelt hij veel uitvoeriger een aantal belangrijke en interessante feiten en facetten van het geestesleven, welke hij te voren slechts oppervlakkig of terloops had aangevoerd.

Hij vermeldt bijvoorbeeld in: "Aan gene zijde van dit leven" de hoogste en de laagste gebieden. In "De ongeziene wereld" bezoekt hij ze daadwerkelijk en beschrijft hij wat hij heeft gezien en wat in beide regionen gebeurde. Hoewel elk van de beide geschriften op zichzelf compleet is, is het tweede veel uitvoeriger en uitgebreider dan het eerste. Tezamen vermeldt zij een geheel.

Wij zijn oude vrienden en zijn heengaan heeft onze oude vriendschap nooit verbroken; integendeel, de band is juist hechter geworden en zijn overgang heeft ons veel meer mogelijkheden verschaft elkaar te ontmoeten dan mogelijk geweest zou zijn, wanneer hij op aarde zou zijn gebleven. Hij drukt voortdurend zijn vreugde uit over zijn vermogen om op een natuurlijke, normale, gezonde en prettige wijze, tot de aarde te kunnen terugkeren, om iets te kunnen vertellen van zijn avonturen en ondervindingen in de geestelijke wereld als een, die "dood" is (zoals velen hem zouden beschouwen) "en toch spreekt".

A.B

Inhoud

HET LEVEN IN DE ONGEZIENE WERELD.....	1
Voorwoord van de vertaalster	3
INLEIDEND WOORD.....	4
DEEL I.....	6
Aan gene zijde van dit leven	6
I. MIJN AARDSE LEVEN.....	6
II. DE OVERGANG NAAR HET GEESTELIJK LEVEN	8
III. MIJN EERSTE ERVARINGEN	15
IV. HET RUSTHUIS	25
V. GEBOUWEN DER WETENSCHAP.....	33
VII. Muziek.....	47
VIII . PLANNEN VOOR TOEKOMSTIG WERK.....	53
IX. DE DUISTERE SFEREN	61
X . EEN BEZOEK.....	69
DEEL II.....	75
De ongeziene wereld.....	75
I. DE BLOEMEN	75
II. DE BODEM.....	78
III . METHODEN VAN BOUWEN	83
IV. TIJD EN RUIMTE.....	88
V. DE GEOGRAFISCHE LIGGING	92
VI. DE LAAGSTE GEBIEDEN	97

VII . ENKELE EERSTE INDRUKKEN	102
VIII. ONTSPANNING	106
IX . GEESTEN - PERSONALIA.....	110
X . DE KINDERSFEER	114
XI. BEZIGHEDEN	120
XII. BEROEMDE FIGUREN.....	125
XIII. ORGANISATIES	129
XIV. DE INVLOED VAN DE GEESTELIJKE 'WERELD.....	134
XV. DE HOOGSTE REGIONEN	138

INHOUD

DEEL I

Aan gene zijde van dit leven

I. MIJN AARDSE LEVEN

Wie ik werkelijk ben doet er niet toe. Wie ik was nog minder. We nemen onze aardse posities niet mee in de wereld van de geest. Mijn aardse belangrijkheid heb ik achter me gelaten. Het komt nu op mijn geestelijke waarde aan en die, mijn goede vriend, is ver beneden wat ze behoorde te zijn en wat ze kan zijn. Tot zover over wie ik ben. Over wie ik was zou ik gaarne enige bijzonderheden geven betreffende mijn houding voor mijn overgang naar de geestelijke wereld. Mijn aardse leven was niet zozeer moeilijk in die zin, dat ik nooit lichamelijke ontberingen leed, doch het was stellig een leven van zware geestelijke arbeid. In mijn jonge jaren trok de kerk me aan, omdat haar mystiek tot mijn eigen mystieke gevoel sprak. De mysteriën van de godsdienst schenen door hun uiterlijkheden van lichten, kleding en ceremoniën mijn geestelijke honger op een wijze te bevredigen als niets anders. Er was natuurlijk veel, wat ik met begreep en sinds ik in de geestelijke wereld ben gekomen, heb ik gemerkt, dat die dingen er niet toe doen. Het waren godsdienstige problemen, ontsproten aan het menselijk brein en ze hebben hoegenaamd geen betekenis in het grote plan van het leven. Maar indertijd geloofde ik - zoals zovele anderen - in een algemene vorm zonder een schijn van begrip, of tenminste zeer weinig. Ik leerde en predikte volgens de rechtzinnige handboeken en zo verwierf ik me een reputatie. Wanneer ik peinsde over

een toekomstige bestaanstoestand dacht ik - en dan nog vaag - aan wat de Kerk me over dat onderwerp had geleerd, hetgeen bitter weinig en zeer onjuist was. Ik realiseerde me niet het elkaar zo nabij zijn van de twee werelden - de uwe en de onze - hoewel ik bewijzen te over had. De occulte ervaringen welke ik had, werden veroorzaakt - naar ik dacht - door een of andere uitbreiding van natuurlijke wetten en men behoorde ze meer te beschouwen als toevallig, dan als regelmatig voorkomend, meer aan de enkeling dan aan de massa gegeven.

Het feit dat ik predikant was sloot niet uit, dat ik bezoek kreeg van wezens, die de Kerk verkoos te beschouwen als duivels, hoewel ik - dat moet ik bekennen - nooit iets zag dat ook maar in de verste verte daarop geleeek. Ik begreep volstrekt niet, dat ik wat men op aarde noemt psychisch gevoelig was - iemand die was begiftigd met het vermogen om te "zien", hoewel in beperkte mate.

Deze inbreuk op mijn leven als predikant van dit psychisch vermogen vond ik bijzonder storend, aangezien het in strijd was met mijn rechtzinnigheid. Ik vroeg hierin raad aan mijn collega's, maar zij wisten nog minder dan ik en ze konden niets anders bedenken dan voor me te bidden dat deze "duivels" van me mochten worden weggenomen. Hun gebeden baatten me niets - dat was te verwachten, zoals ik nu begrijp. Wanneer mijn ervaringen op een hoog geestelijk plan hadden gelegen was er kans geweest, dat men mij als een zeer heilig man zou hebben beschouwd. Maar zo waren zij niet, het waren precies de ervaringen, welke tot de gewone aardse gevoelige komen. Nu ze zich aan een voorganger van "The Church of England" 1) voordeden, werden ze als verzoeken van de "duivel" beschouwd. Als ervaringen van leken zouden zij zijn beschouwd als omgang met de "duivel", of als een of andere vorm van geestelijke afwijking. Wat mijn collega's niet begrepen, was dat dit vermogen een gave was, een kostbare gave, zoals ik nu begrijp en dat deze van mij persoonlijk was, zoals ze dat is voor allen, die haar bezitten; verder, dat bidden om er van te worden bevrijd even zinloos is als bidden, dat iemands gave om piano te spelen of een schilderij te vervaardigen zou mogen worden weggenomen. Het was niet alleen zinloos, het was ongetwijfeld verkeerd, aangezien zulk een gave om achter de sluier te kunnen zien was geschonken om te gebruiken tot heil van de mensheid.

Ik kan me er tenminste over verheugen, dat ik nooit heb gebeden om mij van deze vermogens te verlossen. Bidden deed ik wel, maar om meer licht in deze aangelegenheid.

De grote belemmering voor enig nader onderzoek van deze vermogens was de houding van de Kerk hier tegenover, die onvermurwbaar, ondubbelzinnig, bekrompen en onwetend was - en nog is.

Hoe langdurig, of in welke richting deze onderzoeken ook plaats hadden, het uiteindelijk oordeel van de Kerk was altijd hetzelfde, en haar uitspraken onveranderlijk

"zulke dingen hebben hun oorsprong in de duivel". En ik was gebonden door de wetten van de Kerk, bediende haar sacramenten en verkondigde haar leringen, terwijl de geestenwereld op de deur van mijn ware bestaan klopte en probeerde me te tonen waarover ik zo dikwijls had gepeinsd, n.l. ons toekomstige leven zelf te zien.

Vele van mijn ervaringen van psychische voorvallen heb ik indertijd in mijn boeken opgenomen, de verhalen zulk een draai gevend dat ze daardoor een rechtzinnige, godsdienstige

1) De Engelse staatskerk.

bijsmaak kregen. De waarheid was er, maar de betekenis en het doel waren verwrongen.

Ik voelde, dat ik in een groter werk de Kerk moest verdedigen tegen de aanvallen van hen, die geloofden in het geestelijk overleven van de lichamelijke dood en dat het mogelijk was voor de geestenwereld contact te hebben met de wereld van de aarde. En in dat grotere werk schreef ik - tegen beter weten in - aan de "duivel" toe wat ik in werkelijkheid wist niets anders te zijn dan de werking van natuurlijke wetten, afgescheiden en volkomen onafhankelijk van enige rechtzinnige godsdienstvorm, en zeker niet van verkeerde oorsprong.

Indien ik mijn eigen neigingen zou hebben gevolgd zou dit een volkomen omwenteling van mijn leven met zich hebben gebracht, een verzaken van de rechtzinnigheid en zeer waarschijnlijk een groot materieel offer, aangezien ik me een tweede reputatie als schrijver had verworven. Wat ik reeds had geschreven zou dan waardeloos zijn geworden in de ogen van mijn lezers en ik zou beschouwd zijn als een ketter en een krankzinnige. Zo liet ik de grootste kans van mijn leven voorbijgaan. Hoe groot die kans en hoe groot mijn verlies en berouw waren, wist ik pas toen ik naar deze wereld was overgegaan, waarvan ik de bewoners reeds zo dikwijls en bij zoveel verschillende gelegenheden had gezien. De waarheid was binnen mijn bereik en ik liet haar varen. Ik bleef de Kerk aanhangen. Haar leringen hadden te sterk vat op me gekregen. Ik zag, dat er duizenden geloofden, zoals ik en hieruit putte ik moed, aangezien ik me niet kon voorstellen, dat zij zich allen zouden vergissen. Ik trachtte mijn godsdienstige leven te scheiden van mijn psychische ervaringen en te doen, alsof ze niet met elkaar in verband stonden. Het was moeilijk, doch ik slaagde er in, een richting in te slaan waarvan ik de minste geestelijke hinder ondervond en zo ging ik door tot het einde, tot ik eindelijk op de drempel stond van die wereld, waarvan ik reeds een glimp had gezien. Ik hoop u nu enige bijzonderheden te vertellen van wat mij overkwam, toen ik ophield een bewoner van de aarde te zijn en overging in de grote wereld van de geest.

II. DE OVERGANG NAAR HET GEESTELIJK LEVEN

Het eigenlijke proces van de dood behoeft niet noodwendig pijnlijk te zijn. Tijdens mijn aardse leven had ik vele zielen de drempel naar de geestelijke wereld zien overschrijden.

Ik had de gelegenheid met stoffelijke ogen de strijd waar te nemen, die plaats heeft, wanneer de geest tracht zich voor altijd van het vlees te bevrijden. Met mijn geestelijke blik had ik ook de geest zien heengaan, doch ik was nergens in staat geweest uit te vinden - d.w.z. uit rechtzinnige bronnen puttend, wat er precies gebeurt op het ogenblik van scheiden, noch kon ik enige inlichting krijgen over de gevoelens

die de heengaande ziel ervaart. De schrijvers van godsdienstige leerboeken vertellen ons niets van dergelijke dingen om de eenvoudige reden dat zij het niet weten.

Het stoffelijk lichaam bleek dikwijls waarlijk te lijden, hetzij door werkelijke pijn, of door een moeizame en belemmerde ademhaling. In dit opzicht schenen zulke sterfgevallen uiterst pijnlijk te zijn. Was dit werkelijk zo? Dit had ik me dikwijls afgevraagd. Wat ook het antwoord mocht zijn, ik kon nooit geloven, dat het werkelijke lichamelijke proces van "sterven" pijnlijk was, niettegenstaande het zo leek.

Ik wist, dat ik het antwoord op mijn vraag eens zou krijgen en ik hoopte altijd, dat mijn heengaan tenslotte niet smartelijk zou zijn, wat het ook verder zou mogen wezen.

Mijn hoop werd vervuld. Mijn einde was niet smartelijk, doch het was moeizaam, zoals zovele, die ik had bij gewoond. Een korte poos voor mijn overgang had ik een voorgevoel, dat mijn dagen op aarde ten einde liepen. Er was een zwaar gevoel in mijn denken, iets als sufheid, toen ik in bed lag.

Dikwijls had ik een gevoel weg te zweven en zacht terug te keren. Zonder twijfel hadden degenen, wie mijn lichamenlijk welzijn ter harte ging, de indruk, dat al was ik niet waarlijk gestorven, ik snel wegzonk. Gedurende zulke heldere tussenpozen ondervond ik geen lichamelijke pijn. Ik kon zien en horen wat er om me heen voorviel en ik kon de geestelijke droefheid, welke mijn toestand veroorzaakte "aanvoelen". En toch had ik het gevoel van een uiterst vreugdevolle gemoedsgesteldheid. Ik wist zeker, dat mijn tijd van heengaan was gekomen en ik was vol verlangen om te mogen gaan. Wat mij betrof had ik geen argwaan, geen twijfel, geen spijt om zo de aardse wereld te verlaten.

(Mijn spijt zou later komen, doch daarover zal ik t.z.t. spreken). Al wat ik wenste was weg zijn.

Plotseling voelde ik een sterke drang om op te staan. Ik had geen enkel lichamenlijk gevoel, net zoals er geen lichamenlijk gevoel in een droom is, doch ik was geestelijk waakzaam, hoezeer mijn lichaam zulk een toestand scheen te weerspreken. Toen ik deze duidelijke ingeving om op te rijzen kreeg, merkte ik onmiddellijk dat ik dit werkelijk deed. Toen ontdekte ik, dat degenen om mijn bed niet schenen te bemerken, wat ik aan het doen was, omdat ze geen moeite deden om me te hulp te komen, noch trachtten het me op enigerlei manier te beletten. Toen ik me omdraaide, zag ik wat er was gebeurd. Ik zag mijn fysieke lichaam op het bed liggen, doch hier was ik, de werkelijke "ik", levend en wel. Een paar minuten bleef ik staan en de gedachte kwam in mij op wat nu te doen, doch hulp was nabij. Ik kon de kamer nog heel duidelijk om me heen zien, maar er lag een zekere wazigheid over, alsof ze met zeer gelijkverdeelde rook was gevuld. Ik bekeek mezelf, me afvragend wat voor soort kleren ik droeg, want ik was blijkbaar van een ziekbed opgestaan en daarom niet in een conditie om ver van mijn omgeving weg te gaan. Ik was uiterst verbaasd te zien, dat ik mijn gebruikelijke kleren aan had, zoals ik had gedragen toen ik me vrij en in goede gezondheid door mijn huis had bewogen. Mijn verbazing duurde slechts een ogenblik, aangezien ik me afvroeg, welke andere kleren ik zou verwachten aan te hebben. Zeker niet een of ander soort doorschijnend statiekleed. Men verbindt zo'n kostuum gewoonlijk met het gebruikelijke begrip van een engel en ik had er geen behoefte aan mezelf te verzekeren dat ik dat niet was!

De kennis van de geestelijke wereld, die ik had kunnen vergaren uit mijn

ondervindingen, kwam me onmiddellijk te hulp. Ik kende opeens de verandering, die in mijn toestand had plaats gegrepen; m.a.w. ik wist dat ik was "gestorven". Ik wist ook, dat ik leefde, dat ik mijn laatste ziekte voldoende had afgeschud om rechtop te kunnen staan en om me heen te zien. Geen ogenblik was ik in geestelijke nood, doch ik was zeer benieuwd wat er verder zou gebeuren, want hier was ik, in het volle bezit van mijn vermogens en, inderdaad gevoelde ik me "lichamelijk" als nooit te voren.

Hoewel het vertellen hiervan enige tijd heeft gekost, opdat ik u zoveel mogelijk bijzonderheden kon geven, moet het gehele proces slechts een paar minuten aardse tijd hebben geduurd. Zodra de korte ogenblikken, die ik nodig had om rond te zien en mijn nieuwe toestand te beoordelen, waren verstreken, bevond ik me in het gezelschap van een vroegere collega - een geestelijke - die enige jaren tevoren dit nieuwe leven was binnengegaan. We begroetten elkaar hartelijk en ik merkte op, dat hij dezelfde kleding droeg als ik. Dit kwam me eveneens helemaal niet vreemd voor, want wanneer hij anders gekleed zou zijn geweest, dan zou ik het gevoel hebben gekregen, dat er iets niet in orde was, omdat ik hem slechts in de kleding van een geestelijke had gekend. Hij drukte er zijn grote vreugde over uit mij weer te zien en wat mij betreft, ik voorzag dat we de vele draden, welke verbroken waren door zijn "dood", weer zouden opnemen.

Gedurende de eerste ogenblikken liet ik het spreken aan hem over; ik moest nog aan het nieuwe gewennen. Want u moet bedenken, dat ik net mijn aardse ziekbed had verlaten en dat ik met het afschudden van het stoffelijk lichaam ook de ziekte daarmee had afgeworpen. En het nieuwe gevoel van welbehagen en bevrijding van lichamelijke kwalen was zo heerlijk, dat het realiseren daarvan een ogenblik tijd kostte, om het ten volle te begrijpen. Mijn oude vriend scheen meteen te weten in hoeverre ik me bewust was te zijn overgegaan en dat alles goed was.

Laat ik hier zeggen, dat iedere gedachte aan een "rechterstoel" of een "dag des oordeels" gedurende de overgang volkomen uit mijn gedachten was gevaagd. Het was allemaal veel te normaal en natuurlijk om het vreselijke oordeel te kunnen suggereren, zoals de rechtzinnige godsdienst leert, dat we na de "dood" moeten ondergaan. De hele opvatting van "oordeel" en "hel" en "hemel" scheen totaal onmogelijk te zijn. Inderdaad waren deze begrippen volkomen fantastisch nu ik mezelf levend en wel gevoelde, "gekleed in mijn juiste denken" en in feite in mijn vertrouwde dracht. En stond ik niet in tegenwoordigheid van een oude vriend, die me hartelijk de hand schudde en me begroette en gelukwensde en die alle uiterlijke - en in dit geval oprechte - tekenen van blijdschap vertoonde me te zien, zoals ik me verheugde hem te ontmoeten! Hijzelf was in de beste stemming, zoals hij daar stond en me verwelkomde, gelijk twee oude vrienden op aarde elkaar begroeten na een lange scheiding. Dat was op zichzelf voldoende om me te tonen, dat elke gedachte aan het opgebracht worden naar mijn berechting volkomen ongerijmd was. We waren allebei maar al te vrolijk, te gelukkig, te zorgeloos en te natuurlijk en ikzelf wachtte opgewonden op alle mogelijke aangename openbaringen van deze nieuwe wereld, wetend, dat niemand me die beter zou kunnen geven dan mijn oude vriend. Hij zei me, dat ik me moest voorbereiden op talloze aangename verrassingen en dat hij was gestuurd om me bij mijn aankomst af te halen. Daar de grenzen van mijn kennis hem bekend waren, was zijn taak zoveel te gemakkelijker.

Zodra ik na ons eerste verbreken van de stilte mijn tong terugvond, merkte ik, dat we net zo spraken als we altijd op aarde hadden gedaan, d.w.z. we gebruikten eenvoudig onze stembanden en spraken als de gewoonste zaak van de wereld. Men

behoefde er niet bij te denken en inderdaad deed ik dit ook niet. Ik constateerde slechts dat het zo was. Mijn vriend stelde toen voor, dat we zouden weggaan, aangezien we geen verdere noodzaak of behoefte hadden om in de omgeving van mijn overgang te blijven en dat hij me naar een bijzonder aardige plaats zou brengen, die voor me in gereedheid was gebracht. Hij vermeldde een "plaats", doch hij haastte zich uit te leggen, dat ik in werkelijkheid naar mijn eigen huis ging, waar ik me "thuis" zou gevoelen. Daar ik tot nu toe niet wist hoe men zich voortbeweegt, of met andere woorden, hoe ik daar moest komen, gaf ik me helemaal aan hem over.

En dat was, zei hij, juist waarvoor hij bij me was!

Ik kon de aandrang niet weerstaan me om te draaien en een laatste blik te slaan op de kamer, in welke ik was heengegaan.

Zij vertoonde nog haar wazig uiterlijk. Zij, die eerst om het bed hadden gestaan, hadden zich nu teruggetrokken en ik kon het benaderen en "mezelf" bekijken. Ik was niet het minst onder de indruk van hetgeen ik zag, doch het laatste overblijfsel van mijn stoffelijke zelf scheen vreedzaam genoeg. Mijn vriend stelde toen voor, dat we zouden vertrekken en dus gingen we weg.

Terwijl we heengingen werd de kamer geleidelijk aan waziger tot zij uit mijn gezichtskring verdween en eindelijk geheel was opgelost. Tot dusverre had ik, als gewoonlijk, het gebruik van mijn benen gehad als bij het normale lopen, doch met het oog op mijn laatste ziekte en het feit, dat ik als gevolg daarvan een rustperiode behoefde voordat ik me te veel inspande, zei mijn vriend, dat het beter zou zijn niet de gewone wijze van voortbewegen te gebruiken, n.l. niet te lopen. Hij vroeg me zijn arm stevig vast te houden en nergens bang voor te zijn. Als ik wilde kon ik mijn ogen sluiten. Het zou misschien beter zijn, dat ik dit deed, zei hij. Ik gaf hem een arm en liet de rest aan hem over, zoals hij had gezegd. Opeens kreeg ik het gevoel te zweven, zoals men dat in fysieke dromen heeft, hoewel dit zeer werkelijk was en in het geheel niet gepaard ging met bezorgdheid voor persoonlijke veiligheid. De beweging scheen in snelheid toe te nemen naarmate de tijd verliep.

Ik hield nog steeds mijn ogen stijf gesloten. Het is vreemd met welk een vastbeslotenheid men deze dingen hier kan doen.

Hoevelen van ons zouden op aarde hun ogen in zulk een volkomen vertrouwen hebben gesloten, indien dergelijke omstandigheden daar mogelijk zouden zijn? Hier was er geen spoor van twijfel dat alles goed was, dat er niets was te vrezen, dat niets onaangenaams mogelijkerwijs kon plaats grijpen en dat bovendien mijn vriend de situatie volkomen beheerste.

Na een korte poos scheen onze vaart wat te verminderen. Ik kon voelen, dat er iets zeer stevigs onder mijn voeten was.

Toen moest ik mijn ogen opendoen. Ik deed het. Wat ik zag was mijn oude huis, dat ik op aarde had bewoond; mijn oude huis - doch met een verschil. Het zag er beter uit, maar zoals ik zijn aardse tegenhanger niet had kunnen verbeteren.

Het huis zelf was - zoals het me op het eerste gezicht toe scheen - meer verjongd dan gerestaureerd, doch meer nog trok de tuin er omheen mijn aandacht. Deze bleek zeer te zijn uitgegroeid en van een volmaakte netheid en aanleg.

Hiermee bedoel ik niet de gewone ordelijkheid, die men gewend is in openbare tuinen op aarde te zien, maar hij was prachtig onderhouden en verzorgd. Er waren geen

wilde planten, of massa's verward groen en onkruid, maar de heerlijkste overvloed van mooie bloemen, zo geplant, dat ze het aller voordeligst uitkwamen. Ik moet zeggen, dat ik - toen ik de bloemen meer van dichtbij kon bekijken - van vele, welke in volle bloei stonden, nooit op aarde haar gelijke of haar tegenhanger had gezien. Natuurlijk waren er talrijke van de oude bekende, doch een veel groter aantal scheen voor mijn nogal bescheiden kennis van bloemen geheel nieuw te zijn. Het waren niet alleen de bloemen zelf en haar ongelofelijke gamma van voortreffelijke kleuren, die mijn aandacht trokken, doch tevens de vitale atmosfeer van eeuwig leven, die zij a.h.w. in alle richtingen uitstraalden. Naderde men een speciale groep of zelfs een enkele bloem, dan schenen er grote stromen van opwekkende kracht van uit te gaan, die de ziel geestelijk ophieven en haar kracht gaven, terwijl de hemelse geuren, die zij uitademden, van dien aard waren als geen wezen in een aards kleed ooit heeft geroken. Al deze bloemen leefden en ademden en waren, zoals mijn vriend mij verklaarde, onvergankelijk. Toen ik dichterbij kwam, bemerkte ik echter nog iets verbazingwekkends. Dat was de klank van muziek, die ze omhulde en zachte harmonieën voortbracht geheel en al overeenkomend met de schitterende kleuren van de bloemen zelf. Ik vrees, dat ik muzikaal niet voldoende onderlegd ben, om u een klanktechnische uiteenzetting van dit schone verschijnsel te geven, maar ik hoop iemand tot u te voeren, die met dit onderwerp bekend is en in staat zal zijn hier dieper op in te gaan. Laat het voor het ogenblik voldoende zijn te zeggen, dat deze muzikale geluiden geheel in overeenstemming waren met alles, wat ik tot dusver had gezien - hetgeen nog heel weinig was - en dat er overal volkomen harmonie heerste.

Ik was me reeds zozeer bewust van het feit, dat deze hemelse tuin in staat was nieuwe levenskracht te brengen, dat ik popelde om er meer van te zien. En zo wandelde ik langs de tuinpaden met mijn oude vriend, op wie ik hier steunde wat verklaringen en leiding betreft. Ik liep op de paden, betrad het voortreffelijke gras, waarvan de veerkracht en zachtheid bijna vergeleken konden worden met "lopen op lucht" en trachtte me te realiseren, dat al deze ongemene schoonheid deel uitmaakte van mijn eigen tehuis.

Er waren veel prachtige bomen, waarvan er niet een misvormd was, zoals men op aarde gewend is te zien. Toch was er geen spoor van absolute eenvormigheid. Elke boom groeide eenvoudig onder volmaakte omstandigheden, vrij van stormen of wind, die de jonge takken doen buigen en verkrommen en van de aanvallen van insecten en veel andere oorzaken van misvormingen van aardse bomen. Zoals het was met de bloemen, was het ook met de bomen. Ze leven voor altijd, onvergankelijk, altijd gekleed in hun volle bladertooi van alle kleuren groen en steeds leven uitstralend naar allen, die hen naderen.

Ik bemerkte, dat er onder de bomen geen gewone schaduw was en toch bleek er geen verblindende zon te zijn. Er scheen een stralend licht, dat in elke hoek doordrong en toch was er geen spoor van vlakheid. Mijn vriend vertelde me, dat al het licht rechtstreeks van de Schenker van alle licht kwam en dat dit licht dat goddelijke leven zelf was, waarin de gehele geestelijke wereld, waar zij leven, die ogen hebben om geestelijk te zien, mag baden en waardoor zij tevens wordt verlicht.

Ik merkte ook op, dat een behaaglijke warmte de gehele ruimte doordrong, een volkomen gelijkmatige en volmaakt blijvende warmte. De lucht was stil, toch waren er zachte, geur beladen briesjes, de reinste zefiers, die in geen enkel opzicht het verrukkelijke balsemrijke van de temperatuur veranderden.

En laat me tot degenen, die in het geheel niet om geuren geven, zeggen: weest niet teleurgesteld, wanneer u deze woorden leest en beseft, dat het voor u nooit de hemel zou kunnen zijn, wanneer er iets was, waarvan u niet houdt.

Ik zeg: wacht tot u deze dingen meemaakt en ik weet, dat u er dan heel anders over zult denken.

Ik heb dit alles nogal uitvoerig besproken, omdat ik er zeker van ben, dat zeer velen daar nieuwsgierig naar zijn.

Het viel me op, dat er geen spoor van muren, heggen of schuttingen was te vinden: inderdaad was er niets om aan te geven waar mijn tuin begon of eindigde. Ik kreeg te horen, dat zulke dingen als afscheidingen niet nodig waren, omdat iedereen instinctief en zonder twijfel precies wist waar zijn eigen tuin ophield. Daarom kwam inbreuk maken op andermans terreinen niet voor, hoewel deze alle open stonden voor een ieder, die er door wenste te lopen of te vertoeven. Het was me van harte toegestaan te gaan waar ik maar wilde zonder bevreesd te hoeven zijn een ander lastig te vallen. Ook hoorde ik, dat ik zou bemerken, dat dit hier gewoonte was en dat ik er niet anders over zou denken ten opzichte van degenen, die in mijn tuin zouden wandelen. Hij gaf precies mijn gevoelens op dat ogenblik weer, want ik wenste ter plaatse onmiddellijk, dat allen, die dat graag wilden in de tuin zouden komen en van zijn schoonheid zouden genieten. Zelf had ik niet het minste gevoel van persoonlijk eigendom, hoewel ik wist, dat hij voor goed van mij was. En zo denken allen er hier precies eender over - alles is persoonlijk en gemeenschappelijk eigendom tegelijkertijd.

Toen ik zag hoe keurig de tuin was onderhouden en verzorgd, vroeg ik mijn vriend inlichtingen over de genius, die er zo ijverig en met zulke prachtige resultaten voor had gezorgd. Voor hij mijn vraag beantwoordde opperde hij het raadzaam te vinden - waar ik nog pas zo kort geleden in de geestelijke wereld was aangekomen - dat ik zou rusten, of dat ik tenminste mijn onderzoekstochten niet zou overdrijven. Hij stelde daarom voor, dat we een prettig plaatsje zouden opzoeken - hij gebruikte de woorden vergelijkenderwijs, want het was overal meer dan "prettig" - dat we daar zouden gaan zitten en dan zou hij een paar van de vele problemen behandelen, die zich in de korte tijd sedert mijn overgang hadden voorgedaan.

Zo wandelden we door tot we onder de takken van een prachtige boom zo'n "prettig" plekje vonden van waaruit we een grote uitgestrektheid van het landschap overzagen, waarvan het rijke groen voor ons uitgolfde en zich tot in de verte uitstreekte. Het hele uitzicht baadde in schitterende, hemelse zonneschijn. Ik kon vele huizen van verschillende vorm waarnemen, die evenals het mijne schilderachtig tussen de bomen en tuinen lagen. We wierpen ons op de zachte zoden, ik strekte me weelderig uit en voelde me of ik op een bed van het fijnste dons lag. Mijn vriend vroeg me, of ik vermoeid was. Ik had niet het gewone gevoel van aardse vermoeidheid, maar toch voelde ik min of meer de noodzakelijkheid van lichamelijke ontspanning. Hij vertelde me, dat mijn laatste ziekte de oorzaak was van dat verlangen en dat ik, wanneer ik wilde, in een toestand van volkomen slaap kon geraken. Op dat ogenblik voelde ik daar niet de noodzaak van. Ik zei hem, dat ik hem voor het ogenblik veel liever hoorde praten. En toen begon hij: "Wat een mens zaait", zei hij, "zal hij maaien". Deze woorden beschrijven nauwkeurig het grote eeuwige gebeuren, waardoor alles, wat je hier werkelijk voor je ziet, wordt teweeg gebracht. Al de bomen, de bloemen, de bossen, de huizen, - de gelukkige tehuizen van gelukkige mensen alles is het zichtbare gevolg van "wat de mens zaait". Dit land, waarin jij en ik nu leven, is het land van de grote oogst,

waarvan de zaden op het aardse plan zijn geplant. Allen, die hier wonen, hebben door hun daden op aarde juist dat verblijf gekregen, waar zij naar toe zijn gegaan."

Ik begon al vele dingen te onderscheiden, waarvan het voornaamste was, wat me ook het meest trof, de volkomen verkeerde houding, die de godsdienst aanneemt ten opzichte van de geestelijke wereld. Het blote feit, dat ik lag waar ik was, wettigde een volledige weerlegging van zoveel van wat ik had onderwezen en hooggehouden tijdens mijn leven als geestelijke op aarde. Ik kon boekdelen met rechtzinnige leringen, geloofsbelijdenissen en dogma's zien wegsmelten, omdat ze van geen belang zijn, omdat ze niet waar zijn en omdat ze hoegenaamd niet van toepassing zijn op de eeuwige wereld van de geest en op de grote Schepper en Instandhouder daarvan. Ik kan nu duidelijk zien, wat ik vroeger slechts wazig had waargenomen, dat rechtzinnigheid door de mens is gemaakt en dat het heelal door God is geschonken.

Mijn vriend ging voort me te vertellen, dat ik in de huizen die we van de plek waar we lagen, konden zien, mensen van allerlei soort en omstandigheden zou vinden; mensen wier godsdienstige opvatting toen ze nog op aarde waren gelijkelijk verschilden. Doch een van de grote feiten van het geestelijke leven is, dat de zielen precies hetzelfde zijn op het ogenblik na hun overgang in dat geestelijke leven, als het moment tevoren. Berouw op het doodsbed baat niet, aangezien dit meestal slechts lafheid is, voortgesproten uit angst voor wat er staat te gebeuren. Vrees voor een door de godsdienst opgebouwde eeuwige hel, welke zulk een bruikbaar wapen is in het kerkelijke arsenaal en een, dat misschien meer lijden in zijn tijd heeft gebracht dan welke andere foutieve dogma's ook. Daarom maken geloofsbelijdenissen in het geheel geen deel uit van de wereld van de geest, maar omdat de mensen al hun eigenaardigheden meenemen in de geestelijke wereld, zullen de vurige aanhangers van welke godsdienstige groep ook voortgaan hun godsdienst te belijden in de geestelijke wereld tot de tijd, dat hun denken geestelijk wordt verlicht. Zoals mijn vriend me uitlegde - en sindsdien heb ik ze zelf gezien - hebben we hier hele gemeenschappen, welke nog hun oude aardse godsdienst beoefenen. Godsdienstig gesproken zijn kwezelarij en vooroordelen alle aanwezig. Deze mensen doen niemand kwaad, behalve zichzelf, aangezien zulke dingen alleen henzelf raken. Het maken van bekeerlingen bestaat hier niet!

Aangezien dit het geval was veronderstelde ik, dat onze eigen godsdienst hier ook volledig vertegenwoordigd zou zijn. Dezelfde ceremoniën, hetzelfde ritueel, dezelfde oude overtuigingen worden met dezelfde misplaatste ijver voortgezet in voor dit doel opgerichte kerken. De leden van deze gemeenschappen weten, dat ze zijn overgegaan en ze denken, dat het een deel is van hun hemelse beloning om voort te gaan met hun door de mens gemaakte vormen van aanbidding. Zo zullen ze voortgaan tot die tijd, dat er een geestelijk ontwaken plaats grijpt. Er wordt nooit pressie op deze zielen uitgeoefend; hun geestelijke herrijzenis moet uit hun innerlijk voortkomen. Wanneer deze komt zullen ze voor het eerst de ware betekenis van vrijheid smaken.

Mijn vriend beloofde, dat wanneer ik dit wenste, we enige van deze godsdienstige groepen zouden bezoeken, maar hij opperde - waar er overvloed van tijd was - dat het beter zou zijn, wanneer ik vóór alles eerst helemaal aan het nieuwe leven zou wennen. Tot nu toe had hij mijn vraag onbeantwoord gelaten wie de vriendelijke ziel was, die mijn tuin zo goed onderhield, doch hij las mijn onuitgesproken gedachte en kwam zelf op de zaak terug.

.Hij vertelde me, dat het huis en de tuin allebei de oogst waren, die ik voor

mezelf had vergaard gedurende mijn aardse leven. Nu ik het recht had verworven deze te bezitten had ik ze "gevormd" met behulp van edele zielen, die hun leven in de geestenwereld besteden aan het bedrijven van zulke vriendelijke daden en in het dienen van anderen. Dit was niet alleen hun werk, het was hun tegelijkertijd een genoegen. Dit werk wordt herhaaldelijk ondernomen en verricht door hen, die op aarde deskundigen waren op dat gebied en die er ook van hielden. Hier kunnen zij met hun bezigheden voortgaan onder voorwaarden, waarin slechts de wereld van de geest kan voorzien. Zulk een taak brengt haar eigen geestelijke beloning mee, hoewel de gedachte aan een beloning nooit in hen, die ze vervullen, opkomt. De wens anderen van dienst te kunnen zijn zit altijd voor.

De man, die had geholpen om deze mooie tuin in het leven te roepen, was op aarde een liefhebber van tuinen geweest en - zoals ik zelf kon zien - was hij ook een deskundige. Maar wanneer de tuin eenmaal was aangelegd bestond er niet langer de onophoudelijke inspanning hem in orde te houden, zoals dat op aarde het geval is bij een grote tuin. Het zijn het voortdurend vergaan, de storm- en windvlagen en de vele andere oorzaken, die op aarde arbeid vergen. Hier is er geen verwelken en al wat groeit, doet dat onder dezelfde condities als waaronder wij bestaan. De tuin had praktisch geen verzorging nodig in de zin zoals wij dit gewoonlijk bedoelen. Mijn vriend de tuinman zou voor hem blijven zorgen als ik dat wenste. Niet dat ik dit slechts wenste, ik sprak de hoop uit, dat hij dat stellig zou willen doen. Ik drukte mijn diepe dankbaarheid uit voor zijn wonderbaarlijk werk en ik hoopte, dat ik hem zou kunnen ontmoeten om hem mijn grote waardering en dank te betuigen. Mijn vriend verklaarde, dat dat een heel eenvoudige zaak was en dat de reden, waarom ik hem nog niet had ontmoet, was gelegen in het feit dat ik nog pas zo kort geleden was aangekomen en dat hij niet wilde storen voordat ik me geheel thuis zou gevoelen.

Mijn gedachten keerden opnieuw terug naar mijn beroep op aarde: het leiden van de dagelijkse dienst en al de andere plichten van een dienaar der Kerk. Aangezien zulk een beroep, wat mij betrof, nu overbodig was, brak ik me er nu het hoofd over, wat de naaste toekomst voor mij in petto had. Ik werd er opnieuw aan herinnerd, dat er overvloed van tijd was om over dit onderwerp te peinzen en mijn vriend stelde voor, dat ik zou gaan rusten en hem daarna zou begeleiden op enige inspectiereizen - er was zoveel te zien en zoveel dat ik meer dan wonderlijk zou vinden.

Er waren ook tal van vrienden, die er op wachtten om mij weer te ontmoeten na onze lange scheiding. Om te beginnen bedwong hij mijn gretigheid door te zeggen, dat ik eerst moest rusten. En welke plaats was daarvoor beter geschikt dan mijn eigen huis?

Daarom volgde ik zijn raad en gingen we op weg daarheen.

III. MIJN EERSTE ERVARINGEN

Ik heb al vermeld, dat toen ik voor het eerst in mijn geestelijk tehuis werd binnengeleid, ik merkte, dat het net eender was als mijn aardse woning, doch met een verschil. Bij het binnentreden zag ik dadelijk, dat er verschillende veranderingen waren

aangebracht. Deze waren merendeels van bouwkundige aard en precies zoals ik altijd had gewenst ze uit te voeren in mijn aardse huis, doch wat ik om architectonische en andere redenen nooit had kunnen doen. Hier was geen plaats voor aardse gebreken, zodat ik mijn geestelijk huis in het algemeen precies zo aantrof als ik het altijd had willen hebben. De voornaamste benodigdheden, onmisbaar verbonden aan een aardse behuizing, waren hier natuurlijk volkomen overbodig, b.v. de eenvoudige aardse kwestie om het lichaam van voedsel te voorzien. Dit is een voorbeeld van het verschil. En zo kan men zich andere gemakkelijk genoeg voor de geest roepen.

Terwijl wij samen de verschillende kamers doorliepen, kon ik veel bliken zien van de attentie en de vriendelijkheid van hen, die zo energiek hadden gewerkt om mijn oude huis in zijn nieuwe omgeving te helpen herbouwen. Terwijl ik tussen zijn wanden stond was ik me ten volle bewust van zijn duurzaamheid in vergelijking met wat ik had achtergelaten. Doch het was een duurzaamheid waarvan ik wist, dat ik haar tenslotte zou kunnen doen eindigen; slechts zolang duurzaam, als ik dat wenste. Het was meer dan alleen maar een huis; het was een geestelijke haven, een verblijf vol vrede, waar de gebruikelijke huishoudelijke zorgen geheel ontbraken.

Het meubilair bestond grotendeels uit wat ik oorspronkelijk voor de aardse woning had aangeschaft, niet omdat het bijzonder mooi was, maar omdat ik het bruikbaar en gemakkelijk had gevonden en omdat het aan mijn eisen beantwoordde. Men zag de meeste kleine versieringen op hun gebruikelijke plaats uitgesteld en alles bij elkaar gaf het huis de onmiskenbare indruk van bewoond te zijn. Ik was waarlijk "thuis gekomen".

In het vertrek, dat vroeger mijn studeerkamer was geweest, merkte ik een paar goedgevulde boekenplanken op. In het begin verbaasde het mij enigszins zulke dingen te zien, doch bij nadere beschouwing kan ik geen reden vinden, waarom boeken niet hun plaats in het plan zouden hebben, wanneer zelfs dit huis kon bestaan met al zijn toebehoren. Ik was benieuwd, wat voor soort boeken het waren en daarom bekeek ik ze nader. Het bleek, dat mijn eigen boeken er stonden, duidelijk zichtbaar tussen de andere.

Terwijl ik er zo voor stond, begreep ik duidelijk de reden, de werkelijke reden, voor hun aanwezigheid. Vele daarvan bevatten de verhalen, waarover ik al eerder sprak, waarin ik had verteld van mijn eigen psychische ervaringen, nadat ik ze de vereiste godsdienstige draai had gegeven. Een boek vooral drong zich in het bijzonder aan me op en ik realiseerde me volkomen, dat ik nu wenste het nooit te hebben geschreven. Het was een verwrongen verslag waarin de feiten zoals ik die werkelijk had gekend, niet eerlijk waren behandeld en de waarheid was verheeld. Ik gevoelde groot berouw en voor de eerste maal sedert mijn komst in dit land had ik spijt. Niet omdat ik ten laatste in de geestenwereld was aangekomen, maar verdriet omdat ik - met de waarheid voor me - haar opzettelijk had verworpen om in haar plaats bedrog en verkeerde voorstellingen te geven - want ik wist, dat zolang mijn naam zou voortbestaan, d.w.z. zolang deze enige handelswaarde had, men zou voortgaan dat boek te herdrukken, in omloop te brengen en te lezen - en te beschouwen als de absolute waarheid. Ik had het onaangename besef, dat ik nooit te niet zou kunnen doen, wat ik op die manier had geschreven.

Geen enkel ogenblik had ik het gevoel hiervoor te zullen worden veroordeeld. Integendeel kon ik duidelijk een stemming van intense sympathie gevoelen. Waar deze vandaan kwam wist ik niet, maar ondanks dat, was deze werkelijk en concreet. Ik

wendde me tot mijn vriend, die tijdens mijn inspectie en ontdekking bescheiden en begrijpend op enige afstand had gestaan en vroeg zijn hulp. Deze kwam onmiddellijk. Hij verklaarde me, dat hij volkomen had begrepen, wat mij met betrekking tot dit hoek te wachten zou staan, doch dat men hem had verhinderd er iets over te zeggen, voordat ikzelf tot de ontdekking zou zijn gekomen. Toen ik alles had begrepen en daarop zijn hulp had verzocht, was hij ook dadelijk in staat gesteld mij die te geven.

Mijn eerste vraag was hoe ik deze zaak in het reine zou kunnen brengen. Hij zei me, dat er verscheidene manieren waren waarop ik dit kon doen, sommige moeilijker - maar doeltreffender dan de andere.

Ik opperde, dat ik misschien kon teruggaan naar de aarde om anderen van dit nieuwe leven te vertellen en te getuigen van de waarheid omtrent de communicatie tussen de twee werelden. Vele, vele mensen hadden dat geprobeerd en probeerden het nog, zei hij, en hoevelen werden geloofd?

Dacht ik fortuinlijker te zullen zijn? Stellig zou niemand van degenen, die mijn boeken lazen, ooit in de verste verte een boodschap van me ontvangen noch daaraan geloof hechten. En gaf ik me er ook rekenschap van, dat wanneer ik me bij zulke mensen zou aanmelden, zij me dan onmiddellijk een "duivel" zouden noemen, zo niet de "Vorst der Duisternis" zelf?!

Laat ik je enige beschouwingen voorleggen over het onderwerp van de communicatie met de wereld van de aarde, vervolgde hij. Je weet zeker, dat het mogelijk is, maar heb je enig idee van de daaraan verbonden moeilijkheden?

Laten we aannemen, dat je de middelen om contact te verkrijgen, hebt gevonden. Het eerste, wat er van je zal worden gevraagd, zal zijn een duidelijke en bepaalde identificatie van jezelf te leveren. Zeer waarschijnlijk zal er na je eerste verklaring van wie je bent enige aarzeling bestaan om je naam aan te nemen alleen omdat die gewicht in de schaal legde toen je nog op aarde leefde. Hoe belangrijk en beroemd we op aarde ook mogen zijn, zodra we naar het geestenrijk zijn vertrokken, wordt er over ons gesproken in de verleden tijd! Mochten we soms boeken van literaire aard hebben nagelaten, dan zouden die van veel groter belang zijn dan hun schrijvers, aangezien deze voor de wereld "dood" zijn. Voor de aarde is de levende stem verklonken. En hoewel we zeer levend zijn - zowel voor onszelf als voor anderen hier - voor de mensen op aarde zijn we een herinnering geworden, soms voortdurend, maar meer nog een herinnering die vervaagt, slechts louter een naam achterlatend. Wij weten bovendien, dat we veel levender zijn dan we ooit tevoren zijn geweest; het grootste deel van de mensen op aarde zal echter menen, dat we "dood" zijn; dood en daarmee uit.

Men zal je dan bevelen enige bewijzen van je identiteit te verschaffen. Dat is heel juist in zulke omstandigheden, gesteld, dat dit niet tot het uiterste wordt gedreven, zoals zo vaak gebeurt. Nadat je aan die voorwaarden hebt voldaan, wat dan? Je zult te kennen willen geven, dat je leeft en je heel wel voelt. Indien de mensen, met wie je contact hebt, niet slechts leken zijn, zullen ze je verhaal niet in twijfel trekken, maar wanneer je zulk nieuws aan de wereld in het algemeen wilt zenden door de gebruikelijke kanalen, zullen zij, die geloven dat jij het werkelijk bent die hebt gesproken, diegenen zijn, die er reeds van weten en contact met de geestenwereld onderhouden. Wie zal overigens geloven, dat jij het bent? Niemand, zeker niemand van je vroegere lezers. Zij zullen zeggen, dat jij het niet kunt zijn, maar dat het een "duivel" is, die zich voor je uitgeeft. Anderen zullen er zeer waarschijnlijk hoegenaamd geen

notitie van nemen. Natuurlijk zal er een aantal zijn, dat zich zou verbeelden, dat je, omdat je naar de geestenwereld bent overgegaan, opeens zult zijn begiftigd met de diepste wijsheid en dat alles, wat je zegt onfeilbare uitingen zijn. Je kunt nu enige van de moeilijkheden zien, waaraan je het hoofd zult hebben te bieden in deze eenvoudige zaak van het vertellen van de waarheid aan hen, die nog in de duisternis van de aarde verblijven.

De voorspelling van mijn vriend bedroefde me zeer, doch ik onderschatte de buitengewoon grote moeilijkheden niet en ik werd genoopt het onderwerp voorlopig te laten varen. We zouden anderen, wijzer dan wij zelf, om raad vragen en misschien zou er een weg worden aangewezen, waarlangs ik mijn wens zou kunnen verwezenlijken. Het zou mogelijk zijn, dat met het verlopen van de tijd - in aardse zin gesproken - mijn wensen zich zouden kunnen wijzigen. Er was veel, wat ik kon zien en doen en er was heel veel ondervinding op te doen, die onschatbaar voor me zou zijn indien ik tenslotte zou besluiten mijn voornemens uit te voeren. Zijn goede raad was, dat ik eens grondig zou rusten en in die tussentijd zou hij me verlaten. Wanneer ik - als ik geheel verfrist zou zijn - mijn gedachten naar hem zou uitzenden, zou hij ze ontvangen en dadelijk bij me terugkomen. Dus maakte ik het me "gemakkelijk" op een bank en viel in een heerlijke toestand van halfslaap, waarin ik me volkomen van mijn omgeving bewust was, doch tegelijkertijd kon voelen, dat er een stroom van nieuwe levenskracht in me neerdaalde, die door mijn gehele wezen trok. Ik voelde me a.h.w. lichter worden, terwijl de laatste sporen van de oude aardse toestand voor goed werden verdreven.

Ik heb er geen idee van hoe lang ik in deze aangename toestand bleef, doch tenslotte viel ik in een lichte sluimer, waaruit ik ontwaakte met het gevoel van volmaakte gezondheid zoals die in de wereld van de geest bestaat. Ik herinnerde me dadelijk het voorstel van mijn vriend en ik zond mijn gedachten naar hem uit. Binnen een paar seconden aardse tijd stapte hij de deur binnen. Zijn reactie was zo verbijsterend snel, dat mijn verbazing hem in vrolijk lachen deed uitbarsten. Hij verklaarde, dat het in werkelijkheid zeer eenvoudig was. De geestenwereld is een gedachtewereld; denken is handelen en gedachten werken ogenblikkelijk. Wanneer we ons op een bepaalde plaats denken, bewegen we ons met de snelheid van die gedachte en dat is zo onmiddellijk als men zich maar kan voorstellen. Ik zou zien, dat dit de gebruikelijke manier van voortbewegen was en dat ik spoedig in staat zou zijn die toe te passen.

Er viel mijn vriend dadelijk een verandering in me op en hij wenste me geluk met het herwinnen van mijn volle kracht. Het is onmogelijk u ook maar het flauwste denkbeeld te geven van dit verrukkelijke gevoel van topvitaliteit en welzijn. Wanneer we op aarde leven, worden wij bij voortdurend op allerlei manier aan ons stoffelijk lichaam herinnerd, door koude of hitte, door pijn en door talloze andere oorzaken. Hier hebben we niet van zulke ongemakken te lijden. Hiermee bedoel ik niet, dat we maar ongevoelige blokken zijn en niets van invloeden van buiten af bemerken, maar dat onze gewaarwordingen geestelijk zijn en dat het geestelijk lichaam ontoegankelijk is voor iets vernietigends. We voelen met onze geest, niet met enig lichamelijk orgaan of gevoel en onze geest reageert rechtstreeks op het denken. Indien we onder bepaalde omstandigheden kou zouden gevoelen, ondergaan we die gewaarwording met ons denken en ons geestelijk lichaam lijdt op geen enkele wijze. We worden nooit bij voortdurend daaraan herinnerd. In het gebied, waarvan ik nu spreek, is alles precies afgestemd op zijn bewoners - zijn temperatuur, zijn landschap, zijn vele huizen, het water van de rivieren en stromen en het allerbelangrijkste: alle bewoners ten opzichte van elkaar. Daarom is er niets dat ook maar iets ongelukkigs, onprettigs of

onbehagelijks kan scheppen. We kunnen ons lichaam geheel vergeten en onze geest veroorloven vrij spel te hebben. Door onze geest kunnen we genieten van de duizenderlei heerlijkheden, die dezelfde geest heeft helpen opbouwen.

Soms kunnen we ons bedroefd gevoelen - en soms geamuseerd - over degenen die nog op aarde zijn en onze beschrijving van het geestenland bespotten en er hoon en verachting over uitstorten! Wat weten deze arme zielen er van? Niets! En wat zouden deze zelfde zielen in de plaats willen stellen van de feiten van de geestelijke wereld? Ze weten het niet. Ze zouden ons schone landschap, onze bloemen en bomen, onze rivieren en meren, onze huizen, onze vrienden en onze vreugden en vermaken willen ontnemen. Waartoe? Wat voor opvatting hebben deze mensen met hun bekrompen geest van een geestelijke wereld? Ze geven zelfs domweg toe er helemaal geen te hebben. Ze zouden ons willen veranderen in schimmen zonder substantie, zonder intelligentie, slechts voortlevend in een soort van glansloze, duistere, nevelige toestand, afgescheiden van alles wat menselijk is. In mijn stralende gezondheid en overvloeiende levenskracht, waarvan ik u tot nu toe slechts een flauwe aanduiding heb gegeven, ben ik sterk onder de indruk van de grote onwetendheid, welke dergelijke mensen vertonen.

Ik voelde, dat de tijd was gekomen, waarop ik gaarne iets van dit verbazingwekkende land zou willen zien en zo begon ik in gezelschap van mijn vriend mijn ontdekkingsreis. Degenen onder u, die de aarde hebben bereisd met het doel om nieuwe landen te zien, zullen begrijpen hoe het mij bij het op weg gaan te moede was.

Om een ruimer uitzicht te hebben wandelden we naar een hoger gelegen stuk grond, waar zich een helder panorama voor ons oog ontrolde. Het landschap strekte zich voor ons uit tot in een schijnbaar oneindige verte. In een andere richting kon ik duidelijk iets onderscheiden, wat geheel het voorkomen had van een stad met statige gebouwen. Men bedenke, dat alle mensen hier niet dezelfde smaak bezitten en dat, net als op aarde, velen de stad boven het buiten wonen verkiezen en omgekeerd, terwijl weer anderen van beide houden. Ik was zeer benieuwd hoe een stad in de geestelijke wereld er uit zou zien. Het scheen gemakkelijk genoeg zich hier het leven buiten voor te stellen, doch steden lijken toch hoofdzakelijk speciaal het werk van de mens in de stoffelijke wereld te zijn. Aan de andere kant kon ik geen logische reden aanvoeren, waarom de geestelijke wereld ook geen steden zou bouwen. Mijn metgezel vermaakte zich over mijn geestdrift, welke, naar hij me zei, op die van een schooljongen geleek. Het was echter niet zijn eerste kennismaking met de stad; de meeste mensen, die hier pas aankomen, zijn even verrast! En het verschaft onze vrienden een nooit eindigend genoegen ons rond te leiden.

Ik kon in de verte een kerk zien, die naar het uiterlijk op de gebruikelijke wijze was gebouwd. Er werd voorgesteld, dat we in die richting zouden gaan en onderweg ook andere dingen zouden bekijken. Zo gingen we dan op weg.

We volgden een pad, dat gedeeltelijk langs een beek leidde, waarvan het heldere water glinsterde in het licht van de hemelse zon. Terwijl het zijn loop vervolgde, bracht het welluidende tonen voort, die steeds veranderden en in een potpourri van de liefelijkste klanken overgingen. We gingen naar de oever, opdat ik het van dichtbij kon bezien.

Het scheen bijna vloeibaar kristal te zijn en als het licht er op scheen, fonkelde het met alle kleuren van de regenboog. Ik liet wat water over mijn hand lopen, dat er uitzag of het ijskoud zou zijn. Dat verwachtte ik ook. Hoe groot was echter mijn

verbazing te bemerken, dat het heerlijk warm was.

Doch bovendien had het een electrificerende uitwerking, welke zich van mijn hand tot in de arm uitstreckte. Het was een zeer opwekkend gevoel en ik vroeg me af, hoe het zou zijn om er in te baden. Mijn vriend zei, dat ik het gevoel zou hebben met kracht te worden geladen, maar het water was niet diep genoeg om me er behoorlijk in onder te dompelen.

Zo gauw we aan een groter water kwamen zou ik gelegenheid krijgen om me een bad te permitteren. Toen ik mijn hand uit de beek trok, merkte ik, dat het water van mijn hand droop in schitterende druppels en dat ze volkomen droog bleef! We hervatten onze wandeling. Mijn vriend zei, dat hij gaarne iemand met me zou willen bezoeken, die een huis bewoonde, dat we nu naderden. We liepen door enige artistiek aangelegde tuinen, staken een goed onderhouden grasveld over en kwamen bij een man, die aan de rand van een grote boomgaard zat. Toen we naderbij kwamen stond hij op om ons tegemoet te gaan. Mijn vriend en hij begroetten elkaar allerhartelijkst, terwijl ik als nieuwaangekomene werd voorgesteld. Ik begreep, dat deze man heel trots was op de vruchten van zijn boomgaard. Hij nodigde me uit er een proefje van te nemen. De eigenaar van dit aangename verblijf scheen iemand van middelbare leeftijd te zijn voor zover ik kon beoordelen, ofschoon hij veel ouder zou kunnen zijn dan hij op het eerste gezicht leek. Sindsdien heb ik geleerd, dat het een heel moeilijke, bijna gevaarlijke opgave is om te proberen de leeftijd van de mensen hier te schatten! Want - om even af te dwalen - men moet weten dat het wet is bij onze geestelijke vooruitgang het voorkomen van de ouderdom, zoals men die op aarde kent, af te schudden. We verliezen de rimpels, welke de oude dag en de wereldse zorgen op ons gezicht hebben gegrift, evenals de andere kenmerken van het vervliegen der jaren. Ons uiterlijk verjongt, wanneer we toenemen in kennis, wijsheid en geestelijke kracht. Ik bedoel niet, dat ons uiterlijk zo bijzonder jeugdig wordt, noch dat we de uiterlijke symptomen van onze persoonlijkheid verliezen. Als dat gebeurde, zouden we allemaal van een dodelijke gelijkvormigheid zijn, maar we keren waarlijk terug of gaan vooruit al naar onze leeftijd bij ons sterven, naar wat we altijd als de bloei van het leven hebben beschouwd.

Maar keren wij naar ons onderwerp terug. Onze gastheer leidde ons de boomgaard binnen, waar ik vele zeer goed gekweekte bomen vol vruchten zag. Hij keek me een ogenblik aan en nam ons toen mee naar een boom, die veel op een pruimeboom leek. De vruchten waren volmaakt van vorm met een diepe, rijke kleur en hingen in grote trossen. Onze gastheer plukte er wat van en gaf ze ons, zeggend, dat het ons beiden goed zou doen.

De vruchten waren bij aanraking heel koel en merkwaardig zwaar voor hun grootte. Ze waren heerlijk van smaak, het vlees was zacht en niet lastig of onaangenaam bij het gebruiken en er liep een overvloed van nectarachtig sap uit. Mijn twee vrienden keken me aandachtig aan terwijl ik de vruchten at, ieder met een uitdrukking van vrolijke verwachting op het gezicht. Daar het sap uit de vruchten droop, verwachtte ik stellig er heel veel van op mijn kleren te hebben gemorst. Tot mijn verbazing kon ik er, hoewel het sap op me neerdroop, geen spoor van vinden! Mijn vrienden lachten luidkeels over mijn verbazing. Ik had groot plezier over de grap, maar begreep er niets van. Ze haastten zich me uit te leggen dat, waar ik me nu in een onbedorven wereld bevond, alles, wat "niet gewenst" was, onmiddellijk terugkeerde naar zijn eigen element. Het vruchtensap, dat ik dacht op me te hebben gemorst, was

teruggekeerd naar de boom, waarvan de vruchten waren geplukt.

Onze gastheer vertelde me, dat hij deze bijzondere soort pruim welke ik net had gegeten, altijd aanbeval aan mensen, die pas in de geestelijke wereld waren aangekomen. Hij helpt om de geest te herstellen, vooral wanneer het overlijden door ziekte is veroorzaakt. Hij merkte echter op, dat ik er niet naar uitzag of ik een langdurige ziekte had gehad en dat hij begreep, dat mijn overgang vrij plotseling was geweest, hetgeen volkomen juist was. Ik was slechts zeer kort ziek geweest.

De verschillende vruchten die er groeiden, waren niet alleen voor hen, die na hun lichamelijke dood een of andere vorm van behandeling nodig hadden, doch allen vonden het prettig om er van te eten om hun opwekkende uitwerking. Hij hoopte, dat ik, wanneer ik geen vruchtbomen had - of zelfs als ik die had - zo dikwijls zou komen als ik maar wilde en er van zou nemen. "Het is hier altijd fruitseizoen", voegde hij er met grote vrolijkheid aan toe, "en je zult nooit een van de bomen zonder een overvloed van vruchten zien!"

In antwoord op mijn vraag hoe ze groeiden, antwoordde hij, dat evenals op zoveel andere vragen in dit land, het antwoord slechts kon worden gegeven door degenen uit de hogere gebieden en dat het zelfs, wanneer we dat antwoord kregen, zeer waarschijnlijk zou zijn, dat we het niet zouden begrijpen tot op de tijd, dat we zelf die gebieden zouden gaan bewonen. We zijn inderdaad heel tevreden, zei hij, vele dingen te nemen voor wat zij zijn zonder te vragen, hoe ze ontstaan en we weten bovendien, dat die dingen ons van een nooit falende voorraad voorzien, omdat ze komen van een nooit falende Bron. Er is geen werkelijke noodzaak in zulke zaken te wroeten en de meesten van ons zijn zeer tevreden er met hartgrondige dankbaarheid van te genieten. Wat de feitelijke voorziening van het fruit aangaat, zei onze gastheer, dat hij alleen wist, dat wanneer hij zijn vruchten plukte er andere voor in de plaats kwamen. Het werd nooit overrijp, omdat het volmaakt fruit was en - evenals wijzelf- onvergankelijk. Hij nodigde ons uit door de boomgaard te wandelen, waar ik alle soorten vruchten zag, die de mens bekend zijn en vele, welke men alleen aan gene zijde kent. Ik proefde enkele van de laatste, maar het is onmogelijk enig idee te geven van hun verrukkelijke smaak, omdat ik geen aardse fruit ken om er mee te vergelijken. We kunnen slechts een beschrijving aan de zintuigen geven in vergelijking met dat, wat we reeds hebben ondervonden.

Wanneer we die ervaring niet hebben gehad, zijn we volkomen onmachtig enig nieuw gevoel te beschrijven, en nergens geldt dit meer dan voor de smaakzin.

Mijn vriend legde onze gastheer uit, dat hij mij rondleidde om mij het land van mijn nieuwe leven te tonen. De laatste gaf ons veel goede wensen mee op onze weg: Hij herhaalde zijn uitnodiging om hem te bezoeken wanneer ik maar wilde en zelfs indien hij er bij een van mijn mogelijke bezoeken niet zou zijn, moest ik van de vruchten eten zoveel ik wilde. Hij zei, dat de vruchtbomen de plichten van gastheer even goed als hij zouden vervullen - zelfs beter. Zo trokken we opnieuw verder na nog eens gezegd te hebben hoe prettig we het hadden gevonden en hoe dankbaar we waren.

We keerden terug naar ons vorige pad langs de beek en vervolgden onze wandeling in de richting van de kerk. Nadat we een eindje waren doorgelopen, merkte ik, dat de beek breder werd tot zij zich verwijdde tot een schoongevormd meer. We konden vele groepen gelukkige mensen aan de oever verenigd zien, van wie sommige aan het baden waren. Het meer was door bomen omgeven en er waren bloemen in

overvloed, zo aangelegd, dat, hoewel er een zekere ordelijkheid was waar te nemen, er toch geen aanduiding was van particulier bezit. Ze behoorden aan iedereen in gelijke rechten en ik merkte in het bijzonder op, dat niemand aanstalten maakte ze te plukken of uit te graven, of ze op enige andere manier te verstoren. Men zag een paar mensen, die hun handen op bijna liefkozende manier om enige van de bloemen hielden, wat me zo ongewoon scheen, dat ik mijn vriend hierover om opheldering vroeg. Hij antwoordde door me mee te nemen naar een jong meisje, dat op deze zonderlinge wijze bezig was. Ik was wat beschroomd om haar zo lastig te vallen, maar hij zei me te "wachten en op te letten." Mijn vriend boog zich naast haar neer. Zij keek om en zei iets vriendelijks tegen hem met een verwelkomende glimlach. Ik maakte er uit op, dat ze oude vrienden waren, doch dat was niet het geval. In feite vertelde hij mij later, dat hij haar nooit te voren had gezien en hij verklaarde, dat we hier in de geest geen formele introducties nodig hebben; we vormen een grote gemeenschap wat de "sociale" omgang betreft. Wanneer we hier een poosje zijn geweest en gewend geraken aan onze nieuwe omgeving en manier van leven, merken we, dat we nooit iemand lastig vallen omdat we dadelijk de gedachten kunnen lezen van iemand, die een periode van afzondering wenst. En wanneer we mensen buiten zien - in een tuin of op het land - zijn we altijd welkom als we hen naderen om een vriendelijk praatje met hen te maken.

Deze jongedame was, evenals ik, een nieuweling. Ze vertelde ons hoe enige vrienden haar de methode hadden gewezen om alles van de bloemen te vergaren, wat zij zo overvloedig hadden te geven. Ik bukte me naast haar en ze gaf me een praktische demonstratie van wat ik moest doen. Door de handen om de bloem te houden, zodat men ze in een soort kom hield, zei ze, zou ik het magnetisme in mijn armen omhoog voelen stromen. Toen ik mijn handen naar een mooie bloem toebrecht, merkte ik, dat de bloem zich op haar stengel naar me toebewoog! Ik deed wat me gezegd was en voelde onmiddellijk een stroom van leven in mijn armen opstijgen, terwijl de bloem een allerfijnst aroma uitwasemde. Ze zei me de bloemen niet te plukken, omdat ze waren bestemd daar voor altijd te bloeien; zij waren een deel van dit leven, net als wij zelf. Ik was heel dankbaar voor haar tijdige waarschuwing aangezien het de natuurlijkste zaak van de wereld was bloemen te plukken, die er in zo'n grote overvloed waren. Ik hoorde, dat het niet precies hetzelfde was als met het fruit, omdat fruit bestemd was om te worden gegeten. Maar de bloemen waren op zichzelf decoratief en deze te plukken stond gelijk met het omhakken van vruchtbomen. Er waren echter bloemen, die speciaal groeiden met de bedoeling te worden geplukt, doch deze aparte soort diende voornamelijk om gezondheid te brengen. Ik vroeg onze jonge vriendin, of zij wat van die heerlijke vruchten had geproefd, zoals wij zo juist. Ze antwoordde bevestigend!

Mijn vriend vroeg, of ik niet liever wat dichter naar de oever wilde gaan en indien de jongedame alleen was of ze het dan misschien prettig zou vinden ons op onze uitstapjes te vergezellen. Ze antwoordde, dat ze niets liever zou doen. Zo begaven we ons alle drie naar het meer. Ik legde haar uit, dat mijn vriend als bewoner van deze landen hier goed thuis was en dat hij als mijn gids en raadsman optrad. Ze scheen blij te zijn met ons gezelschap; niet dat zij eenzaam was, want zoiets bestaat niet in dit gebied, maar toen zij op aarde was had zij weinig vrienden gehad en altijd een nogal eenzellig leven geleid, hoewel zij daardoor nooit onverschillig of onnadenkend tegenover de zorg en het leed van anderen had gestaan. Sedert zij in de geestelijke wereld was gekomen had zij veel vriendelijke zielen van dezelfde aard als de hare gevonden. Ze veronderstelde, dat we misschien in hetzelfde geval waren geweest. Ik vertelde haar in het kort een en ander over mezelf en daar ik nog mijn aardse kleding droeg - d.w.z. het

duplicaat! - wist ze min of meer wat mijn beroep was geweest. Aangezien mijn vriend net zo was gekleed, zei ze lachend, dat zij zich in veilige handen voelde! Het kwam me weer in de herinnering, wat er over baden was gezegd, maar ik wist niet goed, hoe ik de kwestie van onze badbenodigdheden ter sprake zou brengen. Mijn vriend redde echter de situatie door er zelf over te beginnen. Al wat we voor ons doel - een bad te gebruiken - nodig hadden, was het nodige water om in te baden! Niets was eenvoudiger. We hadden maar in het water te gaan zoals we waren. Het deed er niet toe of we konden zwemmen of niet. En ik moet zeggen, dat ik versted stond over het breken met de gebruikelijke methode en natuurlijk een beetje aarzelde. Mijn vriend wandelde echter kalm het meer in tot hij helemaal was verdwenen. Wij beiden volgden zijn voorbeeld. Welk resultaat ik hiervan verwachtte kan ik niet zeggen, maar op zijn minst was ik dan toch in afwachting van de gebruikelijke uitwerking van water op een mens, zoals we dat op aarde zijn gewend. Groot was dan ook mijn verbazing - en opluchting - toen ik ontdekte dat het water meer leek op een warme omgeslagen mantel dan op een doordringende vloeistof. De magnetische uitwerking er van was net als die van de beek, waarin ik mijn hand had gestoken, doch hier omgaf zijn vernieuwende kracht het gehele lichaam, nieuw leven er in uitstortend. Het was heerlijk warm en zeer opwekkend. Men kon er rechtop in staan, er op drijven en natuurlijk ook volslagen onder de oppervlakte zinken zonder het minste ongemak of gevaar. Had ik er even bij stilgestaan, dan had ik kunnen weten, dat het laatste onvermijdelijk het geval zou moeten zijn. De geest is niet te verdelgen. Doch behalve deze magnetische invloed ging er een geruststellend gevoel van het water uit, dat was zijn karakteristieke vriendelijkheid als ik het zo mag noemen. Het is niet gemakkelijk enig idee te geven van deze fundamentele geestelijke ervaring. Het water leefde zonder twijfel. Het ademde een ware goedheid uit als het werd aangeraakt en strekte zijn hemelse invloed uit tot een ieder persoonlijk, die er mee in aanraking kwam. Wat mij aanging, ik ondervond zulk een geestelijke opheffing en vernieuwing van mijn levenskracht, dat ik mijn eerste aarzeling en het feit, dat ik geheel gekleed was, vergat. Dit laatste maakte, dat ik me heel gewoon en natuurlijk voelde en dit gevoel nam nog toe, toen ik mijn beide metgezellen gadesloeg. Mijn oude vriend was natuurlijk volkomen aan het water gewend en onze nieuwe vriendin scheen zich vlug aan de nieuwe gebruiken te hebben aangepast.

Mij werden verdere zorgen bespaard bij de herinnering, hoe het water van mijn hand was gelopen toen ik haar uit de beek trok en ze geheel droog bleek te zijn. Dus was ik al voorbereid op wat er volgde bij ons verlaten van het meer. Toen ik er uit kwam liep het water eenvoudig weg en liet mijn kleren net zoals zij tevoren waren geweest. Het had de stof doordrongen juist als de lucht of atmosfeer op aarde zou hebben gedaan, doch het had geen enkel zichtbaar of tastbaar gevolg achtergelaten. Wij en onze kleren waren volkomen droog!

En nu nog wat anders over het water. Het was zo helder als kristal. Het licht werd weerkaatst in elke rimpel en kleine golf in bijna verblindend heldere kleuren. Het was ongelooflijk zacht bij aanraking en zijn opwekkende kracht was van dezelfde soort als de atmosfeer, d.w.z. het ondersteunde alles wat er op of er in was. Zoals het hier onmogelijk is door een ongeluk te vallen, zoals op aarde, zo is het even onmogelijk in het water te zinken. Al onze bewegingen zijn rechtstreeks in overeenstemming met onze gedachten. We kunnen geen nadeel of ongeluk krijgen. Het is, vrees ik, tamelijk moeilijk een beschrijving van sommige van deze dingen te geven zonder het aardse bevattingvermogen te boven te gaan. Er is zoveel, dat men uit de eerste hand moet

hebben bijgewoond om enig juist denkbeeld van de wonderen van deze landen te krijgen.

Een korte wandeling bracht ons naar de kerk, die ik in de verte had gezien en zo bijzonder graag wilde bezoeken.

Het was een gebouw van middelmatige grootte in Gothische stijl en geleek op een gewone aardse "parochiekerk". Het lag in een prettige omgeving, die des te ruimer leek door de afwezigheid van hekken of muren om de kerkelijke grenzen aan te geven. De buitenkant van het metselwerk zag er zo nieuw en fris uit of het pas was gebouwd, doch in werkelijkheid bestond het reeds vele aardse jaren. De uitwendige reinheid was slechts in overeenstemming met alle dingen hier - er is geen verval. Noch is er ooit iets rokerigs in de atmosfeer, dat zwart worden en verkleuren zou kunnen veroorzaken! Er was natuurlijk geen kerkhof bij. Zelfs al houden sommigen hier nog zo hardnekkig vast aan hun oude, aardse godsdienstige voorliefdes en gebruiken, toch kan men nauwelijks veronderstellen, dat zij bij het bouwen van een kerk - zij het dat deze op aardse wijze is ingericht - ook een volkomen overbodig kerkhof zouden aanleggen.

Dicht bij de hoofddeur was het gebruikelijke aanplakbord, doch dit gaf alleen de aard van de diensten aan, die van de staatskerk waren. Er was helemaal geen melding gemaakt van de aanvangsuren der diensten en ik vroeg me af hoe het mogelijk was, dat zulk soort gemeenten samenkwamen, daar de tijd zoals men die op aarde kent, niet bestaat. Want er is hier geen wisseling van dag en nacht om de tijd te meten. Het is eeuwig dag. De grote hemelse zon schijnt altijd, zoals ik heb gezegd. Evenmin hebben we de vele andere aanduidingen van tijd, die zich aan het aardse bewustzijn opdringen - zoals b.v. honger en vermoeidheid, noch op de langere duur het ouder worden van het stoffelijk lichaam en het afstompen van de geestelijke vermogens. Wij hebben hier geen terugkerende seizoenen van lente, herfst en winter. In plaats daarvan genieten we de pracht van een eeuwige zomer - en die gaat ons nooit vervelen!

Zoals gebruikelijk wendde ik me tot mijn vriend om inlichtingen over dit punt van de kerkelijke bijeenkomsten. Het was heel eenvoudig, zei hij, om de mensen in de kerk te verzamelen. Hij, die er mee is belast, heeft slechts zijn gedachten naar zijn gemeente uit te zenden en zij, die dat willen, komen onmiddellijk samen! Men hoefde geen klok te luiden. Het uitzenden van gedachten is veel radicaler en juister!

Dat is eenvoudig voor wat de gemeenteleden betreft. Zij hebben slechts te wachten tot de gedachte hen bereikt, hetzij in een rechtstreekse oproep, of door aandrang om de dienst bij te wonen. Maar waarvandaan ontvangt de dienstdoende predikant de aanduiding van de naderende kerkdienst? Die vraag wierp een veel groter probleem op, werd me gezegd. Doordat de geestelijke wereld geen aardse tijd kent, worden onze levens geregeld door de gebeurtenissen, d.w.z. gebeurtenissen die een deel uitmaken van ons leven. Ik doel nu niet op toevallige gebeurtenissen, maar op wat op aarde zouden worden beschouwd als terugkerende voorvallen. We hebben hier veel van zulke gebeurtenissen, zoals ik hoop aan te tonen, naarmate we verder komen. Zodoende zal men zien, hoe we weten, dat de uitvoering van bepaalde handelingen, persoonlijke of in vereniging met anderen ons duidelijk aan het verstand worden gebracht. De inzetting van deze kerk, die we nu bezichtigden, had ook een geleidelijk opgebouwde orde van dienst, waarmee zij, die op aarde tot deze speciale richting behoren, vertrouwd zijn.

De geestelijke, die als herder van deze vreemde kudde optreedt, zou de nadering

van de gebruikelijke "dag" en "tijd" voelen door de plichten die hij op aarde had vervuld. In dit opzicht zou dit instinctief zijn. Bovendien zou dit gevoel door de praktijk sterker worden, totdat de geestelijke waarneming volkomen regelmatig zou terugkeren, zoals dit op aarde ook gebeurt. Wanneer dit zo grondig is ingesteld, heeft de gemeente slechts de oproep van haar voorganger af te wachten. Het aanplakbord bevatte een lijst van de gebruikelijke diensten, zoals men die gewoonlijk aan de buitenzijde van een aardse kerk van dezelfde sekte aantreft. 1) In Engeland) Het viel echter op, dat een paar bijzonderheden ontbraken, zoals de bepalingen voor huwelijken en doop. Het ontbreken van de eerste kon ik begrijpen; dat van de laatste kon slechts inhouden, dat de doop onnodig was, aangezien alleen de gedoopten in de "hemel" zouden zijn - waar zij vermoedelijk dachten, dat deze kerk was gelegen!

Nu gingen we naar binnen en bevonden ons in een heel mooi gebouw, conventioneel van vorm en het meeste bevattend, wat in dergelijke kerken op aarde het geval is. Er waren enige mooie glas-in-lood-ramen, taferelen uit het leven van "heiligen" uitbeeldend, waardoor het licht gelijkmatig aan alle zijden van de kerk tegelijk binnenstroomde. Dit veroorzaakte een vreemd effect in de atmosfeer door de kleuren van het vensterglas. Voorzieningen voor de verwarming van het gebouw waren natuurlijk geheel overbodig. Er was een mooi orgel aan het einde en het van steen gebouwde hoofdaltaar was rijk gebeeldhouwd. Overigens was het er niet bijzonder mooi, wat echter geenszins afbreuk deed aan de algemene schoonheid van de architectuur. Overal zag men, dat er met grote zorg aan was gewerkt, wat niet te verwonderen is, de plaats in aanmerking genomen waar de kerk zich bevond en wanneer men zich indenkt welk een wonder het is, dat zulk een kerk over het geheel kan bestaan.

We gingen een ogenblik zitten en vonden dat er een kalme en vredige atmosfeer in het gehele gebouw hing. Daarna vonden we, dat we alles hadden gezien, wat er te zien viel en gingen naar buiten.

IV. HET RUSTHUIS

Terwijl we verder wandelden waren minstens twee van ons nog geheel vervuld van wat we hadden gezien en vroegen we ons af wat dit nu verder inhield. Onze jonge vriendin, die ons vertelde, dat zij Ruth heette, stelde ons een aantal vragen, doch ik wachtte mij wel te antwoorden, daar ik zelf nog maar een nieuweling was. Dit liet ik over aan mijn vriend, wiens naam Edwin ik tot nu toe heb verzuimd te vermelden.

Het bleek, dat Ruth op aarde nooit een ijverige kerkgangster was geweest. Maar het leed geen twijfel, dat zij een vriendelijke ziel was en het was eveneens duidelijk, dat het feit, dat zij niet naar de kerk ging, geen verschil had gebracht in haar uiteindelijke plaats van bestemming, van aardse standpunt uit bekeken. Haar geestelijk welzijn was meer gebaat door het dienen van haar medemensen dan elk uiterlijk vertoon van kerkelijk geloof had kunnen doen. Zo dikwijls is er slechts uiterlijk vertoon. Evenals ikzelf was zij zeer verbaasd hier in de wereld van de geest de volledige uitoefening van de rechtzinnige godsdienst te vinden. Edwin vertelde haar, dat zij tot nu toe slechts één

voorbeeld er van had gezien maar dat er legio andere waren. Hoe dan ook, wanneer men dit ene had aanschouwd, had men ze min of meer alle gezien. Elke sekte houdt vast aan haar eigen speciale geloofsbelijdenis en formulieren, net als op aarde, met enkele kleinere verschillen, zoals ons juist was gebleken. Zulk een vorm van geestelijk niet-wakker-zijn is niets nieuws in de wereld van de geest. De wereld van de aarde is de schuldige. Godsdienstige naijver en strijd liggen ten grondslag aan alle onwetendheid en gebrek aan kennis, die zo velen meebrengen in deze wereld. Wanneer de geestelijke gesteldheid van zulke mensen koppig is en zij niet in staat zijn werkelijk voor zichzelf te denken, blijven zij aan hun eigen bekrompen godsdienstige opvattingen gekluisterd, menend, dat dit de volledige waarheid is, totdat de dag van geestelijk ontwaken voor hen aanbreekt. Dan zien zij, dat het slaafs aanhangen van hun geloofsbelijdenissen hen niet vooruithelpt. Het is zo te betreuren, dat er voor ieder, die voorgoed deze misleide kerkgenootschappen verlaat, een ander in de plaats komt - tot de tijd zal komen, dat de hele aarde de waarheid over de geestelijke wereld zal kennen. Natuurlijk doen zij op zichzelf hier geen kwaad behalve dan dat zij hun eigen geestelijke vooruitgang tegenhouden. Wanneer zij eenmaal beseffen, wat zij zichzelf aandoen en de eerste schrede voorwaarts zetten, kent hun vreugde geen einde. Zij beseffen dan hoeveel tijd zij klaarlijk hebben verspild.

Nu rest de vraag, of met het verkrijgen van kennis en waarheid dit voortzetten van een aardse godsdienst in de geestelijke wereld niet beter over boord geworpen kan worden, maar wat zal men er voor in de plaats stellen? Het klinkt als een veroordelen van een gezamenlijke eredienst. Maar dit is niet zo. We hebben hier onze gezamenlijke eredienst, doch deze is gezuiverd van elk spoor van zinloze geloofsbelijdenissen, leringen en dogma's. Wij eren de Grote en Eeuwige Vader in waarheid, in absolute waarheid. Wij zijn geheel één van zin. En van niemand wordt gevraagd blindelings te geloven – of voor te wenden dit te doen - iets wat voor iedereen volkomen onbegrijpelijk is. Er zijn hier vele, vele dingen, die we niet doorgronden en het zal eeuwen duren voordat we er ook maar een flauw begrip van zullen krijgen. Maar er wordt niet van ons gevraagd ze te begrijpen; er wordt van ons gevraagd ze te aanvaarden zoals ze zijn. Het maakt hoegenaamd geen verschil voor de vooruitgang van onze ziel. We zijn in staat vooruit te komen, ja, héél ver, voordat we ooit zullen behoeven te denken over het begrijpen van zulke dingen. Zo zijn wij eensgezind in ons eren van de Allerhoogste.

Dat waren de dingen, die we bespraken - het was Edwin, die uitlegde - terwijl we voortwandelden in de heerlijke lucht van Gods hemel.

Ruth ontdekte een vrij statig gebouw op goed beboste terreinen gelegen, dat ook mijn nieuwsgierigheid opwekte. Toen we er onze gids naar vroegen, vertelde Edwin ons, dat het een rusthuis was voor hen, die in de geestelijke wereld waren gekomen na een lange ziekte, of die een gewelddadige dood waren gestorven en die dientengevolge leden van de schok. We vroegen ons af, of het mogelijk zou, zijn daarbinnen een kijkje te nemen, zonder nieuwsgierig te lijken. Hij verzekerde ons, dat daar helemaal geen bezwaar tegen was, omdat hij zich daar verdienstelijk had gemaakt en daarom persona grata was. Daarbij kwam, dat hij wist, dat we de nodige sympathie hadden, die elke gedachte aan nieuwsgierigheid zou uitsluiten. Toen we naderbij kwamen, zag ik, dat het gebouw van buiten in geen enkel opzicht op een "ziekenhuis" leek, wat ook zijn functies mochten zijn. Het was in de klassieke stijl gebouwd, twee of drie verdiepingen hoog en naar alle zijden geheel open. Dat wil zeggen, het had geen ramen, zoals we die op aarde kennen. Naar de kleur van zijn bouwmaterialen te oordelen was het wit, doch

onmiddellijk daarboven zag men een grote straal van blauw licht er op neerdalen, dat het ganse gebouw met zijn uitstraling omgaf, met dat effect, dat het geheel een opvallend blauwe tint kreeg. Deze grote straal was het neerstromen van leven – een genezende straal - uitgezonden naar hen, die hier reeds waren aangekomen, doch nog niet waren ontwaakt. Wanneer zij hun geestelijke gezondheid geheel zouden hebben herkreten, zou er een luisterrijk ontwaken volgen en zouden zij hun nieuwe land worden binnengeleid.

Ik merkte op, dat er een groot aantal personen op het gras van de terreinen zat, of er rondwandelde. Zij waren verwanten en vrienden van hen die in het rusthuis een behandeling ondergingen en van wie het ontwaken nabij was. Hoewel deze bezoekers zonder twijfel opgeroepen hadden kunnen worden op het ogenblik, dat zij nodig waren, verkozen zij toch, hun aardse instinct volgend, vlak in de buurt te wachten op het gelukkige moment. Zij waren allen overgelukkig en zeer opgewonden, zoals aan hun gelaatsuitdrukking was te zien. We ontvingen vele vriendelijke glimlachjes terwijl wij ons tussen hen bewogen. Ook naderden velen ons om ons te begroeten, denkend, dat we daar met hetzelfde doel waren gekomen als zij. We vertelden hun echter de werkelijke reden. Zij wensten ons het beste op onze tocht.

Ik zag, dat de meesten, die daar in de tuinen wachtten, niet hun aardse kleren droegen. Ik vermoedde, dat de meesten reeds geruime tijd in de geestelijke wereld vertoefden. Dit was niet bepaald noodzakelijk, vertelde Edwin ons. Ze hadden het recht hun geesteskleed te dragen door het feit, dat zij bewoners waren van het gebied, waarin we ons nu bevonden. En de gewaden, die ze droegen, pasten volkomen zowel bij de plaats als bij de gelegenheid. Het is moeilijk dit costuum te beschrijven, omdat het er op aankomt een of andere vergelijking te geven met een speciale aardse stof. Hier hebben we zulke stoffen niet en onze kleren danken hun voorkomen niet aan de samenstelling van het materiaal, doch aan de soort en graad van het licht, dat de essentie is van een geesteskleed. Die, welke we nu zagen, waren van golvend model en lang en de kleuren – blauw en rose, verschillend in intensiteit - schenen zich met de gehele substantie er van te verweven. Ze schenen zeer prettig te zitten. Zoals met alles hier, behoeft men er niets aan te doen om ze netjes te houden, omdat dit alleen afhangt van de geestelijke gesteldheid van de drager.

We droegen alle drie nog onze aardse kleding. Edwin stelde voor, dat we met het oog op onze plannen, zouden overgaan tot een meer toepasselijke dracht. Ik was vanzelfsprekend volkomen bereid elk voorstel van hem op te volgen, waar ik me in alles tot hem wendde bij mijn gebrek aan kennis. Ruth scheen ook zeer verlangend deze verandering te proberen, maar wat we beiden niet wisten, was hoe dit in zijn werk moest gaan.

Er zijn mogelijk mensen op aarde, die zouden denken, dat hieraan een ceremonie te pas zou komen, waarbij men formeel werd begiftigd met een geesteskleed in tegenwoordigheid van een aanzienlijk gezelschap van hemelse wezens, die waren gekomen, om getuige te zijn van het uitreiken van onze hemelse beloning en de uitnodiging om onze "eeuwige rust" in te gaan!

Laat ik me haasten te zeggen, dat dit zeer stellig niet het geval was.

Wat er gebeurde, was heel eenvoudig dit: onmiddellijk nadat ik de wens had geuit Edwins voorstel op te volgen om mijn aardse dracht af te leggen, verdween deze, loste op, en droeg ik mijn eigen speciale geesteskleed van dezelfde soort als ik om me

heen zag. Dat van Edwin was op dezelfde wijze veranderd en ik merkte op, dat het zijne een sterker kleur bleek uit te stralen dan het mijne. Dat van Ruth was net als het mijne. Onnodig te zeggen, dat ze verrukt was over deze nieuwe manifestatie van de geest. Mijn oude vriend had de verandering vroeger meegemaakt, daarom was zijn costume niet nieuw voor hem. Maar wat mijzelf betrof – en ik ben er zeker van dat dit ook gold voor Ruth - voelde ik geen ogenblik ook maar enige verwarring, onwennigheid of trots bij deze - zoals het zou kunnen lijken - revolutionnaire verandering in onze uiterlijke verschijning. Integendeel, het scheen heel natuurlijk en volkomen in orde en het was ongetwijfeld in overeenstemming met onze tegenwoordige omgeving, wat me direct opviel toen we het rusthuis binnenliepen. Niets zou tegenstrijdiger zijn geweest dan een aardse dracht in zulk een gebouw, waarvan de inrichting en de ruimten zo totaal anders waren dan wat men in zo'n geval op aarde ziet.

Toen we binnenkwamen werden we ontvangen door iemand, die Edwin begroette als een oude vriend. Hij legde in het kort zijn komst en onze aanwezigheid daar uit. We werden uitgenodigd om alles te bezichtigen, wat we maar wilden.

Een voorportaal aan de buitenzijde leidde naar een indrukwekkende hal van aanzienlijke afmetingen. Op de plaats waar gewoonlijk ramen zijn, stonden rijzige pilaren op enige afstand van elkaar. Dit herhaalde zich langs alle vier de wanden. Er was weinig versiering binnenshuis, doch men moet niet denken, dat het er koud en kazerneachtig uitzag. Allesbehalve. De vloer was bekleed met een zeer zachte bedekking, sober van patroon. Hier en daar hing er een knapgeborduurd wandtapijt aan de muren. De gehele vloer werd ingenomen door zeer gemakkelijk er uitzijnde rustbedden, op elk waarvan zich een liggende gedaante bevond, heel stil en klaarblijkelijk in diepe slaap. Een aantal mannen en vrouwen bewoog zich daartussen, ingespannen toekijkend op de verschillende rustbedden en hun last.

Zodra we deze hal betraden, bemerkte ik, dat we onder de invloed kwamen van de blauwe straal, die een uitgesproken rustgevende uitwerking had en veel energie uitstraalde. Iets anders, wat opviel was, dat men absoluut niet de indruk kreeg in een instituut te zijn met zijn onvermijdelijke staf van personeel. Er was geen sprake van hogere leiding, noch had ik enig gevoel van onder vreemden te zijn. Degenen, die de slapenden verzorgden, deden dit niet maar zo goed en zo kwaad als het ging, doch alsof zij een liefdewerk verrichtten om de pure vreugde van het werk zelf. Dit was inderdaad het geval. Het blijde ontwaken van deze slapende zielen was een steeds weerkerende vreugde voor hen, niet minder dan voor degenen, die waren gekomen om daarvan getuige te zijn. Ik vernam, dat alle "patiënten" in deze hal langdurige ziekten hadden doorgemaakt vóór hun overgang. Onmiddellijk na hun dood worden zij zacht in een diepe slaap gebracht. In sommige gevallen volgt de slaap onmiddellijk - of praktisch zonder onderbreking - op de lichamelijke dood. Een lange ziekte voor de overgang naar gene zijde heeft een verzwakkende uitwerking op het denken, dat op zijn beurt zijn invloed heeft op het geestelijke lichaam. Dit laatste is niet ernstig, doch het denken heeft korter of langer tijd volslagen rust nodig. Elk geval wordt individueel behandeld en tenslotte altijd met goed resultaat. Gedurende deze slaaptoestand rust het denken volkomen. Men heeft geen onplezierige dromen of ijlkoorts.

Terwijl ik naar deze volmaakte openbaring van de Goddelijke Voorziening stond te staren, viel me de gedachte in aan die belachelijke aardse ideeën van "eeuwige rust", "eeuwige slaap" en de vele andere even malle opvattingen. Ik vroeg me af, of deze slaap, die ik nu aanschouwde, toevalligerwijze door de aardse gedachten was

verwongen tot de toestand van eeuwige sluimer, welke alle zielen na de dood doormaken, om daarin talloze jaren de schrikwekkende "laatste dag" af te wachten - de gevreesde "Dag des Oordeels". Hier was de zichtbare weerlegging van zulk een zinloos geloof. Mijn beide vrienden vertelden me, dat zij geen van beiden in dit of een ander rusthuis waren ontwaakt. Evenmin als ik hadden zij een lange ziekte doorgemaakt en het einde van hun aardse leven was heel snel en heel gemakkelijk verlopen.

De patiënten op hun rustbedden zagen er zeer vredig uit.

Er wordt voortdurend bij hen gewaakt en bij het eerste teken van terugkerend bewustzijn worden anderen gewaarschuwd en is alles gereed voor het volledig ontwaken. Sommigen worden gedeeltelijk wakker en zinken dan weer terug in de sluimer. Anderen schudden hun slaap meteen af en dan wacht de gevorderde zielen, die op hun post staan, misschien nog de moeilijkste taak. Tot op dat ogenblik is het feitelijk in hoofdzaak een kwestie van opletten en wachten. In vele gevallen moet de pas ontwaakte ziel worden uitgelegd, dat hij is "gestorven" en toch leeft. Gewoonlijk herinneren de patiënten zich hun langdurige ziekte, maar sommigen zijn zich volkomen onbewust, dat zij naar de geestelijke wereld zijn overgegaan en wanneer hun de ware stand van zaken voorzichtig en rustig is uitgelegd, hebben zij dikwijls de vurige wens om terug te gaan naar de aarde, misschien naar hen, die treuren, misschien naar diegenen voor wier zorg en welzijn zij verantwoordelijk waren. Men zegt hun, dat het niets helpt of zij teruggaan en dat anderen met ondervinding zullen zorgen voor hetgeen hen zo verontrust. Zulk ontwaken is niet gelukkig in vergelijking met dat van hen, die ten volle beseffen wat er heeft plaats gehad. Wanneer de aarde meer verlicht was, zou dit vaker het geval zijn en met heel wat minder verdriet voor de pas ontwaakte ziel.

De wereld van de aarde meent, dat zij zeer ver gevorderd is, zeer "geciviliseerd". Zulk een mening krijgt men door blinde onwetendheid. De aardse wereld met al wat daarbij behoort, wordt van het allergrootste belang beschouwd en de geestelijke wereld als iets vaags en iets wat ver weg is. Wanneer een ziel daar tenslotte aankomt is het tijd genoeg om er over te gaan denken. Het is niet nodig zich daarover druk te maken tot die tijd aanbreekt. Dat is de instelling van duizenden en duizenden mens geworden zielen. Hier in het rusthuis aanschouwden we mensen, die uit hun geestelijke slaap wakker werden. We zagen vriendelijke en geduldige geesten, die heel hard hun best deden om diezelfde mensen er van te overtuigen, dat zij werkelijk waren "gestorven". Het rusthuis is er maar één van de vele, waarin dezelfde diensten zonder onderbreking worden betoond en dat alles, omdat de wereld van de aarde zo'n bijzonder hoog verheven kennis bezit!

Men liet ons een andere grote hal zien, die net eender was ingericht, waar zij, wier dood plotseling en gewelddadig was geweest, in een tijdelijke slaap verkeerden. Het was in de regel nog moeilijker om deze gevallen te behandelen, dan die, welke we juist hadden gezien. Het plotselinge van hun heengaan maakte de verwarring van hun denken nog groter. In plaats van geleidelijk over te gaan was het geesteslichaam in veel gevallen met geweld en overijld uit het stoffelijk omhulsel geslingerd. Het sterven was plotseling geweest, zodat het hun scheen, dat er geen onderbreking had plaats gehad. Zulke mensen worden vlug behandeld door scharen van zielen, die al hun tijd en energie wijden aan zulk werk. Indien deze onwetenden slechts een weinig kennis van de geestelijke dingen hadden bezeten, zou hun ontwaken zoveel gelukkiger zijn geweest.

Ik verzeker u, dat het geen prettig gezicht is om deze zachtaardige, geduldige

helpers geestelijk te zien worstelen – en soms bijna lichamelijk - met mensen, die volslagen onwetend zijn van het feit van hun "dood". Het is een heel bedroevende aanblik waarvan ik uit de eerste hand kan getuigen, want ik heb het immers zelf gezien. En wie is de schuld van deze toestand? De meeste van deze zielen beschuldigen zichzelf, wanneer zij hier lang genoeg zijn geweest, om hun nieuwe toestand naar waarde te schatten, of wel zij beschuldigen de wereld, welke zij zo juist hebben verlaten, voor het toelaten van zulke verblindheid en domheid.

Edwin liet doorschemeren, dat we nu misschien wel alles hadden gezien, wat we wilden en om de waarheid te zeggen waren Ruth en ik niet rouwig om te vertrekken. Want men moet bedenken, dat wij beiden betrekkelijk nieuwelingen waren en dat we nog niet genoeg ondervinding hadden om ons tegen dingen te verzetten, die op zichzelf benauwend waren. Daarom gingen we weer naar buiten en een pad op, dat langs een grote boomgaard liep, net als die - hoewel veel uitgestrekter - waarin ik voor het eerst had geproefd van het hemelse fruit. Zij was dichtbij voor het gebruik van de pas ontwaakten - en natuurlijk voor ieder ander, die van de opwekkende vruchten wilde eten.

Het kwam in me op, dat Edwin een groot deel van zijn tijd aan ons besteedde, misschien ten koste van zijn eigen werk.

Maar hij vertelde ons, dat wat hij nu deed in vele opzichten zijn gebruikelijke werk was, niet alleen om de mensen te helpen vertrouwd te geraken met hun nieuwe omgeving, doch om hen te helpen, die juist begonnen zich van hun oude godsdienstige ideeën te ontdoen en zich te bevrijden van het beknellende denken der leden van rechtzinnige gemeenten hier.

Ik was blij dit te weten, want het betekende, dat hij onze gids zou blijven.

Nu we weer buiten waren was het de vraag, of we ons geesteskleed zouden blijven dragen, of weer tot onze aardse kleding zouden terugkeren.

Wat Ruth betrof, zij wilde er niet van horen om de oude kleren weer aan te doen. Zij verklaarde volkomen tevreden te zijn met wat ze droeg en ze wilde van ons weten, welk aards costuum beter kon zijn. Tegenover zulk een sterk argument moesten we wel toegeven. Maar wat moest er met Edwin en mij gebeuren? Mijn vriend had alleen zijn aardse toga weer aangetrokken om mij gezelschap te houden en me thuis te doen voelen. Daarom besloot ik te blijven zoals ik nu was - in mijn geesteskleed.

Terwijl we voortwandelden begonnen we te babbelen over de verschillende aardse ideeën over het persoonlijk voorkomen van de geesten. Ruth noemde de "vleugels" in verband met "engelachtige wezens" en we waren het er dadelijk over eens, dat zulk een idee volkomen ongerijmd was. Kon enige wijze van voortbewegen onhandiger, logger of meer onpraktisch zijn? We veronderstelden, dat kunstenaars uit vroeger tijden grotendeels aansprakelijk waren voor deze voorstelling, zo afwijkend van de werkelijkheid. Vermoedelijk dachten zij, dat een of andere vorm van voortbewegen in de hemelse gebieden noodzakelijk was voor de geesten en dat de gewone aardse methode zijn benen te gebruiken veel te aards was om, zelfs als vage veronderstelling, aan te nemen. Daar zij geen enkel begrip hadden van de macht der gedachten hier en haar onmiddellijke toepassing in ons letterlijke voortbewegen door deze gebieden, bleef hun niets anders over dan de hun bekende manier van verplaatsing door de ruimte - het gebruik van vleugels. Men vraagt zich af, of er nog mensen op aarde zijn, die heus geloven, dat we maar ten dele verschillen van de een of andere

grote vogel! Het is de moderne wetenschap gelukt enige van deze onwijze, reeds zolang gekoesterde begrippen, te niet te doen.

We waren nog niet lang op weg, toen Edwin zich bedacht, dat we het misschien prettig zouden vinden naar de stad te gaan, die we duidelijk en niet zo ver weg konden zien. Ik zeg "niet ver weg", doch men moet dit niet verkeerd begrijpen door te denken, dat afstand hier van enig belang is. Dit is zeker niet het geval. Ik bedoel, dat de stad dicht genoeg bij lag zonder ons uit de koers te brengen. Ruth en ik waren het er direct over eens, dat we daar dadelijk naar toe wilden gaan, daar voor ons een stad in de geestelijke wereld op zichzelf al een soort nieuwe openbaring moest zijn.

Toen deed de vraag zich voor: zouden we lopen, of zouden we een snellere methode gebruiken? We merkten beiden, dat we juist gaarne zouden proberen wat de gedachtekracht kan doen, maar zoals bij vorige gelegenheden, hadden we geen idee hoe we deze krachten in werking konden brengen. Edwin vertelde ons, dat wanneer we maar eenmaal dit zeer eenvoudige denkproces hadden volbracht, we er in de toekomst nooit meer enige moeite mee zouden hebben. In de eerste plaats was het nodig om vertrouwen te hebben, en in de tweede plaats moest onze gedachteconcentratie geen halve maatregel zijn. Om een aardse zegswijze te gebruiken "wensen" we ons waar dan ook en daar zullen we ons bevinden! Voor de eerste keren kan het nodig zijn een soort bewuste poging te doen; daarna kunnen we ons bewegen waar we maar willen - men zou bijna zeggen zonder te denken! Om op aardse methoden terug te komen, wanneer men wenst te gaan zitten, lopen, of een of andere van de vele zo vertrouwde aardse handelingen te verrichten, is men zich ook niet bewust, dat men zich daarvoor speciaal moet inspannen om te denken dat te doen. De gedachte, dat men wil zitten, gaat zeer snel door ons hoofd en men zit. Maar men heeft geen aandacht geschonken aan de vele spierbewegingen enz., die bij deze eenvoudige beweging zijn betrokken. Ze zijn een tweede gewoonte geworden. En zo is het net eender met ons hier. We denken alleen maar, dat we op een bepaalde plaats willen zijn en dan zijn we daar. Ik moet er natuurlijk bij zeggen, dat niet alle plaatsen voor ons toegankelijk zijn. Er zijn vele gebieden, waar we niet kunnen binnengaan, behalve onder zeer bepaalde omstandigheden, of alleen wanneer de staat van onze vooruitgang dat toelaat. Dit beïnvloedt hier echter niet de manier van voortbewegen; het beperkt ons slechts in bepaalde, nauwkeurig afgebakende richtingen.

Aangezien ik zeer praktisch ben, vroeg ik aan Edwin of we, daar we alle drie bij elkaar wensten te zijn, dan niet allemaal moesten wensen op dezelfde plaats te komen en of we dan niet een duidelijk omschreven plek in ons hoofd moesten nemen om onze gedachten op te richten? Hij antwoordde, dat we op dit speciale ogenblik aan verschillen de factoren moesten denken. Eén factor was, dat het onze beginpoging zou zijn tot gedachtelijke voortbeweging en dat hij ons min of meer "onder zijn hoede" zou nemen. We zouden automatisch dicht bij elkaar blijven, aangezien we deze wens hadden geuit en de bedoeling hadden dit te doen.

Deze gezamenlijke feiten waren voldoende om ons een veilige en zekere gezamenlijke aankomst op de gewenste bestemming te verzekeren! Wanneer we deze methode geheel zouden beheersen, zouden we hiermee geen moeilijkheden meer hebben. Men moet bedenken, dat de gedachte zo onmiddellijk werkt als men zich maar kan voorstellen en dat het niet mogelijk is te verdwalen in de onbegrensde ruimte! Ik had mijn eerste ondervinding van het reizen door de ruimte dadelijk na mijn overgang beleefd, doch toen had ik me betrekkelijk langzaam voortbewogen met stevig gesloten

ogen. Edwin opperde, dat het aardig voor ons zou zijn nu zelf een experiment te proberen. Hij verzekerde ons, dat er in geen enkel opzicht iets kon gebeuren. Hij stelde voor, dat Ruth en ik ons naar een kleine boomgroep zouden begeven volgens aardse maatstaf ongeveer een paar honderd meter daar vandaan. We zaten alle drie op het gras en staarden naar ons doel. Hij opperde, dat we, wanneer we ons ook maar enigszins zenuwachtig voelden, elkaars hand zouden vast houden! Ruth en ik zouden alleen gaan, terwijl hij op het gras zou blijven. We moesten alleen maar denken, dat we bij gindse bomen wilden zijn. We keken zeer geamuseerd naar elkaar, ons afvragend, wat er zou gebeuren, en maakten geen van beiden een begin. Zo zaten we te peinzen tot Edwin zei: "Daar gaan jullie"! Zijn opmerking moet de nodige stimulans hebben gegeven, want ik nam Ruths hand en voor we het wisten stonden we bij de bomen!

We zagen elkaar aan zo niet met verbazing, dan toch met iets, wat daar erg veel op geleek. Omziend naar waar we juist vandaan kwamen, zagen we Edwin naar ons wuiven. Toen gebeurde er iets vreemds. Beiden zagen we vlak voor ons gezicht iets, dat op een lichtflits leek. Het was niet verblindend, noch deed het ons ook maar enigszins schrikken. Het trok alleen onze aandacht zoals de aardse zon zou doen, wanneer zij achter een wolk vandaan komt. Zij verlichtte de kleine ruimte vóór onze ogen terwijl we daar stonden. We bleven muisstil, vol verwachting wat er zou gebeuren. Toen hoorden we buiten enige twijfel duidelijk - hetzij met het oor, hetzij innerlijk, dat kon ik niet zeggen - Edwins stem vragen of we van onze korte reis hadden genoten en of we bij hem wilden terugkomen op precies dezelfde manier als waarop we hem hadden verlaten. We maakten allebei een opmerking over het gehoorde: probeerden uit te maken of het werkelijk Edwin was geweest, die we hadden horen praten. Nauwelijks hadden we onze verbazing geuit over deze laatste demonstratie van de geest, of Edwins stem sprak opnieuw, ons verzekerend, dat hij ons had verstaan, terwijl we dit bespraken! We waren zó verbaasd en verrukt over deze nieuwe openbaring van de gedachtekracht, die zo snel volgde op de andere dat we besloten onmiddellijk naar Edwin terug te keren en een volledige verklaring te vragen.

We herhaalden het proces en daar waren we weer, ieder aan een kant van mijn oude vriend gezeten, die vrolijk lachte over onze verwondering.

Hij was op de komende aanval voorbereid, want we bestormden hem met vragen - hij vertelde, dat hij expres deze verrassing voor ons had bewaard. Hij zei, dat dit een ander voorbeeld was van de juistheid der gedachte. Wanneer we ons door de kracht van het denken kunnen voortbewegen, dan volgt daaruit, dat we ook in staat moeten zijn onze gedachten alleen uit te zenden, niet gehinderd door afstandsproblemen. Wanneer we onze gedachten richtten op iemand in het hiernamaals, hetzij in de vorm van een bepaalde boodschap, hetzij ze slechts van liefderijke aard zijn, zullen deze zonder mankeren hun doel bereiken en door de daarvoor gevoelige worden opgevangen. Dat gebeurt in de geestelijke wereld. Hoe het plaats vindt, kan ik niet zeggen. Dat is een van de vele dingen, welke we nemen zoals ze zijn en er ons over verheugen. Tot nu toe hadden we in onze gesprekken onze "spraakorganen" gebruikt. Het was heel natuurlijk en we dachten hierover nauwelijks na. Het was Ruth nóch me zelf ingevallen, dat er hier een of ander middel bestond om op afstand met elkaar in verbinding te treden. We waren niet langer gebonden aan aardse condities, doch tot dusver hadden we niets ontdekt, dat de gebruikelijke aardse manier van communicatie verving. Juist deze afwezigheid zou ons misschien het onverwachte hebben moeten doen verwachten.

Hoewel we onze gedachten kunnen uitzenden, moet men niet veronderstellen, dat ons denken als een open boek is, dat iedereen kan lezen. In het geheel niet. Indien we dat willen, kunnen we onze gedachten met opzet voor onszelf houden; maar als we a.h.w. zonder bepaalde bedoeling denken, als we onze gedachten maar onder oppervlakkige controle laten rondzwerven, kunnen anderen ze zien en lezen. Een van de eerste dingen, die men bij aankomst hier moet doen, is beseffen, dat gedachten concreet zijn, dat zij kunnen scheppen en vormgeven en dan is ons volgend pogen om de onze onder juiste en gepaste controle te stellen. Maar als met zoveel in de geestelijke wereld kunnen we, indien we dat willen, snel leren ons bij de nieuwe toestand aan te passen en het zal ons bij al onze moeilijkheden nooit ontbreken aan de meest bereidwillige helpers. Dit laatste hadden Ruth en ik tot onze grote geruststelling en met dankbaarheid ontdekt.

Ruth was nu zeer verlangend om de stad te gaan bezoeken en ze drong er op aan, dat Edwin ons daar dadelijk naar toe zou brengen. Daarom stonden we zonder verder uitstel van het gras op en gingen op verzoek van onze gids verder.

V. GEBOUWEN DER WETENSCHAP

Toen we de stad naderden, konden we ons enig idee vormen van haar uitgestrektheid. Het is nauwelijks nodig te zeggen, dat zij volkomen verschilde van alles, wat ik tot nu toe had gezien. Ze bestond uit een groot aantal statige gebouwen, alle omringd door prachtige tuinen en bomen, met hier en daar vijvers met glinsterend water, helder als kristal, doch er kwamen tevens alle op aarde bekende kleurschakeringen, en vele andere tinten in voor, die men nergens ziet dan in de hemelse gebieden.

Men moet zich niet voorstellen, dat deze mooie tuinen ook maar de minste gelijkenis vertoonden met iets van wat er op aarde is te zien. Aardse tuinen op hun best en mooist zijn allerarmzaligst in vergelijking met die, welke we nu met hun rijkdom van volmaakte kleuren en hun uitwaseming van hemelse geuren aanschouwden. We waren geheel onder betovering bij het wandelen over de grasvelden met zulk een overvloed der natuur. Ik had gedacht, dat de schoonheid van de omstreken, waarin ik tot nu toe al mijn ervaringen van de geestelijke landouwen had opgedaan, nauwelijks elders te overtreffen zou zijn.

Mijn gedachten waren teruggekeerd naar de nauwe straten en overvolle plaveisels van de aarde; de gebouwen op elkaar gedrongen, omdat ruimte zo waardevol en kostbaar is; de zware, bedorven lucht nog verergerd door het intense verkeer; ik had gedacht aan haast en lawaai, aan al de rusteloosheid van de handel en de roes van voorbijgaand plezier. Ik had geen voorstelling van een stad van eeuwige schoonheid, zozeer verschillend van een aardse als het daglicht van de zwarte nacht. Hier waren mooie, brede straten met volmaakt aangelegde smaragdgroene grasvelden, uitstralend van een centraal gebouw als de spaken van een wiel. Dit was, zoals we konden zien, het middelpunt van de hele stad. Er daalde een grote straal van zuiver licht op de koepel van dit gebouw neer en we voelden instinctmatig - zonder dat Edwin het ons behoefde te vertellen - dat we in deze tempel met elkaar onze dank konden opzenden tot de Grote Bron van alles en dat we daar slechts de glorie van God in Waarheid zouden vinden.

De gebouwen waren geen van alle erg hoog, in vergelijking met aardse bouwwerken, doch zij besloegen voor het merendeel een buitengewoon grote oppervlakte. Het is onmogelijk te zeggen van welke materialen ze waren gemaakt, omdat dit essentieel geestelijke maaksels waren. Ze waren alle glad aan de buitenzijde als marmer, doch dit was van de fijnste samenstelling en doorschijnend als albast, terwijl elk gebouw als het ware in de omgeving een stroom van het zachtst gekleurde licht uitzond. Sommige waren gebeeldhouwd met dessins van gebladerte en bloemen, en andere had men bijna onversierd gelaten voor zover het de kleinere gedeelten betrof, die bijna klassiek aandeden. En over alle scheen het licht van de hemel gelijkelijk en ononderbroken, zodat ze nergens donkere gedeelten vertoonden.

Deze stad was gewijd aan de beoefening der wetenschap, aan het bestuderen en toepassen van de vele vormen van kunst en aan het genoegen van allen in dit gebied. Hiervan was niemand buitengesloten. Allen konden met gelijke rechten hiervan genieten. Het was hier mogelijk vele van de prettige en vruchtbare bezigheden voort te zetten, waarmede men op aarde was begonnen. Ook konden vele zielen zich hier overgeven aan een of ander aangenaam vermaak, dat hen om een of andere reden was ontzegd toen zij op aarde in het stoffelijk lichaam verkeerden.

Het eerste gebouw waar Edwin ons mee naar toe nam, had betrekking op de schilderkunst. Dit was van zeer grote afmetingen en bevatte een groot museum, op welks wanden elk belangrijk meesterwerk hing, dat de mens bekend is. Zij waren zodanig gerangschikt, dat men elke stap van de aardse vooruitgang in goede orde kon volgen, beginnende bij de vroegste tijden en zo vervolgens tot de huidige dag. Elke stijl van schilderen van alle delen der aarde bijeengebracht, was vertegenwoordigd. Men moet niet denken, dat zulk een verzameling, zoals we nu zagen alleen van belang is voor en ten dienste van personen, die de schilderkunst ten volle waarderen en begrijpen. Niets is minder het geval.

Toen we binnenkwamen was er een groot aantal personen in het museum, van wie sommigen rondliepen waar het hun maar inviel. Doch er waren ook veel groepen, die luisterden naar de woorden van bekwame leraren, die over de verschillende fasen in de geschiedenis der kunst betoogden, waarvan op de muren de voorbeelden te zien waren. Ze gaven tegelijkertijd zulk een duidelijke en interessante uiteenzetting, dat deze voor iedereen begrijpelijk was.

Ik herkende een aantal van deze schilderijen, daar ik hun "origineel" in de aardse musea had gezien. Ruth en ik waren verbaasd toen Edwin ons vertelde, dat wat we in de musea hadden aanschouwd in het geheel niet de originelen waren! We zagen nu voor het eerst de originelen. Wat wij hadden gezien was een aards duplicaat, dat vergankelijk was door de gebruikelijke oorzaken als vuur, of het algemene verval door het verloop van de tijd. Doch hier zagen we de onmiddellijke resultaten van de gedachten van de schilder, geschapen in het etherische, vóórdat hij deze werkelijk overbracht op zijn aardse doek. In veel gevallen was het duidelijk te zien, waar het aardse schilderij te kort schoot bij het schilderij van zijn gedachten. Hij had getracht zijn juiste conceptie te reproduceren, doch door fysieke belemmeringen was deze nauwkeurige conceptie hem ontsnapt. In sommige gevallen waren de kleuren onjuist, omdat in de vroegere tijden de kunstenaar niet in staat was geweest zich de speciale kleur, die hij nodig had, te verschaffen of deze aan de dag te brengen. Maar hoewel hij stoffelijk was tekort geschoten, had zijn geest precies geweten, wat hij wilde doen. Hij had het in de geest opgebouwd - en daarvan konden we nu de resultaten zien - terwijl hij had gefaald

dit op het stoffelijke doek te doen.

Dit was hoofdzakelijk het verschil, dat ik - in vergelijking met wat ik op het aardse plan had gezien - in de schilderijen opmerkte. Een ander groot verschilpunt - en het allerbelangrijkste - was het feit, dat hier al deze schilderijen levend waren. Het is onmogelijk enig idee van dit overwegende verschil te geven. Deze geestesschilderijen moet men zien om het te begrijpen. Ik kan slechts een idee suggereren. Deze schilderijen dan - hetzij landschap of portret - waren nooit vlak; zij schenen niet op een vlak doek te zijn geschilderd. Ze bezaten aan de andere kant al de volmaaktheid van een relief. Het onderwerp trad naar voren bijna of het een model was - een model, dat men kon aanvatten van alles, waaruit het onderwerp van het schilderij bestond. Men voelde, dat de schaduwen werkelijke schaduwen waren, door werkelijke voorwerpen geworpen. De kleuren gloeiden van leven, zelfs bij de zeer vroege werken voordat er nog veel vorderingen waren gemaakt.

Er kwam een vraag in me op, voor de oplossing waarvan ik me natuurlijk tot Edwin wendde. Het was dit: aangezien het misschien ongewenst, evenals onuitvoerbaar was in deze musea elk schilderij te hangen, dat afkomstig was van het aardse plan, scheen elke gedachte aan preferente behandeling, gebaseerd op het beoordelen van anderen niet geheel in overeenstemming te zijn met de geestelijke wet, voor zover ik daarmee bekend was. Welk systeem volgt men bij het uitkiezen van schilderijen om op deze muren te hangen? Men zei me, dat deze vraag herhaaldelijk wordt gesteld door bezoekers van dit museum. Het antwoord is, dat de kunstenaar of hij nu goed, slecht of middelmatig is - tegen de tijd dat hij zich heeft aangepast aan zijn nieuwe leven, zich geen verdere illusies maakt - als hij die al ooit had gekoesterd over zijn eigen werk. Gewoonlijk treedt er een volkomen gebrek aan zelfvertrouwen in, voortkomend uit de onmetelijkheid en de ongemene schoonheid van dit gebied, zodat er tenslotte eerder te weinig dan te veel waren.

Toen we keken naar de portretten van de vele mannen en vrouwen, wier namen - of ze nu in het verleden, of in het heden leefden - wereldvermaardheid hadden, gaf het Ruth en mij een vreemd gevoel te denken, dat wij thans bewoners van dezelfde wereld waren en dat zij evenals wij zelf, zeer levend waren en niet slechts historische figuren in de aardse kronieken.

In andere gedeelten van dit gebouw waren kamers, waarin zij, die de kunst bestudeerden, alles konden leren, wat er te leren valt. De vreugde van deze studenten over het bevrijd zijn van hun aardse begrenzingsen en lichamelijke beperkingen is groot. Het onderricht is hier gemakkelijk en het verkrijgen en toepassen van kennis eveneens licht voor hen, die wensen te leren. Alle strijd van de student bij het overwinnen van aardse moeilijkheden, zowel van hoofd als handen, is hier verdwenen. Daarom verwerft men zich gemakkelijk en vlug de nodige vaardigheid. Het geluk van al deze studenten deelde zich mede aan allen, die het aanschouwden, want er bestaat geen limiet voor hun arbeid, wanneer de boeman van het aardse leven - de vervlieten de tijd - en alle kleine ergernissen voor goed achter ons liggen. Is het te verwonderen, dat alle kunstenaars in dit gebouw - en inderdaad in alle gebouwen van de stad - genoten van de gouden uren van hun geestelijke beloning? Niemand zal dat verwonderen. Een werkelijk grondige studie van alle schilderijen in dit museum zou ons te lang hebben opgehouden met het oog op ons doel, namelijk van dit gebied zoveel mogelijk een veelomvattend idee te krijgen, zodat we er later des te beter thuis zouden zijn en naar de plaatsen konden terugkeren, die ons het meeste aantrokken.

Zo dacht Edwin er over en dachten Ruth en ik eveneens. Daarom verwijlden we niet langer in de schilderijenzaal en gingen we verder naar een ander onmetelijk complex.

Dit was het gebouw der literatuur en het bevatte elk werk, dat deze naam verdiende. Het was van binnen in kleinere vertrekken verdeeld dan het gebouw der schilderijen. Edwin leidde ons een ruim vertrek binnen, waar de geschiedenis van alle naties op aarde was verzameld. Voor ieder, die bekend is met de aardse geschiedenis, zouden de boeken, die de planken van deze afdeling der grote bibliotheek vulden, zeer verhelderend blijken te zijn. Voor het eerst in zijn leven zou de lezer de waarheid over de geschiedenis van zijn land kunnen horen. Elk woord dat deze boeken bevatten, was de letterlijke waarheid. Het is niet mogelijk iets verborgen te houden, omdat niets dan de waarheid deze gebieden kan binnengaan. '

Sindsdien ben ik naar deze bibliotheek teruggekeerd en heb ik heel wat nuttige tijd tussen haar talloze boeken doorgebracht. Ik heb me speciaal in geschiedenis verdiept. Ik was verbaasd toen ik begon te lezen. Ik verwachtte natuurlijk dat geschiedenis zou worden behandeld op de ons bekende manier, doch met dit verschil, dat ik nu kennis zou maken met de waarheid omtrent alle historische handelingen en gebeurtenissen. Ik ontdekte spoedig, dat het laatste het geval was, doch ik deed nog een andere ontdekking, die me in het eerst deed ontstellen. Ik ontdekte, dat tegelijk met de pure feiten van alle daden van bekende figuren uit de geschiedenis van staatslieden in wier handen het bestuur van hun land was gelegd, van koningen, die aan het hoofd van diezelfde landen stonden, de naakte waarheid omtrent elke drijfveer was vermeld, die hun vele daden had beheerst of er aan ten grondslag had gelegen - de onbetwistbare waarheid.

Veel van die motieven waren nobel, vele, vele waren zeer laag, vele waren verkeerd uitgelegd, vele verwrongen. De ware verslagen over duizenden en duizenden menselijke wezens, die tijdens hun aardse reis levendig hadden deelgenomen aan de belangen van hun land, waren in deze geestelijke annalen onuitwisbaar vastgelegd. Sommigen waren het slachtoffer van de trouweloosheid en laagheid van anderen; anderen waren van die zelfde trouweloosheid en laagheid de oorzaak. Niemand werd gespaard, niemand overgeslagen. Het was daar voor iedereen te zien - de waarheid, en niets vergoelijkt, niets verdoezeld. Deze verslagen hielden met niemand rekening, of het nu een koning of een gewoon persoon was, een dienaar van de kerk of een leek. De schrijvers hadden slechts de ware geschiedenis neergeschreven, zoals die was. Deze vroeg geen opsiering, noch commentaar. Zij sprak voor zichzelf. Ik was voor één ding uiterst dankbaar - n.l. dat deze waarheid voor ons verborgen was gehouden tot de tijd dat we ons bevonden, waar we nu waren en ons bevattingvermogen enigszins was voorbereid voor dergelijke openbaringen.

Tot dusver heb ik alleen maar de politieke geschiedenis genoemd, doch ik doorvorste ook de kerkelijke. Wat me in dat opzicht werd geopenbaard, was echter niet beter dan op het politieke gebied. Het was zelfs erger, in aanmerking genomen in wiens Naam de vele duivelse daden waren bedreven door mensen, die er naar buiten aanspraak op maakten God te dienen en die in werkelijkheid het instrument waren van even laaghartige lieden als zijzelf.

Edwin had me van te voren gewaarschuwd voor hetgeen ik kon verwachten, wanneer ik deze geschiedenissen zou raadplegen, doch ik had nimmer verwacht, dat het zo erg zou zijn als de ware feiten vermeldden. De veronderstelde motieven volgens

onze aardse geschiedenisboeken verschilden bij ontelbare gelegenheden hemelsbreed van de ware drijfveren!

Hoewel deze boeken getuigden tegen de bedrivers van veel duistere daden van de aardse historie, spraken zij tevens van vele grote en nobele daden. Zij waren er niet speciaal met de bedoeling om gegevens vóór of tegen te verstrekken, maar omdat de literatuur met het menselijk leven is samen geweven. De mensen houden van lezen. Is het dan niet geheel in overeenstemming met dit leven, dat er boeken voor ons bestaan? Ze mogen dan al niet precies eender zijn als de boeken op aarde, doch ze zijn geheel met alles hier in harmonie. Het blijkt, dat het streven naar kennis hier veel groter is dan op aarde, aangezien het niet langer nodig is onze gedachten te wijden aan de dringende behoeften en eisen van het grondstoffelijke leven.

We doorliepen verschillende andere kamers, waar boeken over alle mogelijke onderwerpen allen ter beschikking stonden, die ze wilden bestuderen. Een van de belangrijkste onderwerpen is misschien wel, wat door de een of andere waarlijk verlichte ziel "psychische wetenschap" is genoemd want dit is wetenschap. Ik stond versteld van de rijkdom aan literatuur op dit gebied. Er waren boeken op de planken, die het bestaan van de geestelijke wereld en het feit van het terugkeren van de geest ontkenden. Vele van hun schrijvers hebben sindsdien gelegenheid gehad opnieuw hun werken te bekijken - doch met zeer verschillende gevoelens! Zijzelf waren nu levende getuigen geworden tegen de inhoud van hun eigen werken.

We waren aangenaam verrast door de mooie banden, het materiaal waarop de boeken waren gedrukt en de stijl van opdruk. Ik vroeg Edwin inlichtingen hierover. Hij vertelde me, dat het reproduceren van boeken in de geestelijke wereld niet op dezelfde manier geschiedt als bij schilderijen. Ik had zelf gezien hoe de waarheid in de aardse boeken was verzwegen, hetzij opzettelijk, hetzij door onbekendheid met de werkelijke feiten. In het geval van de schilderijen had de schilder om zo te zeggen de waarheid willen weergeven, doch dit was hem buiten zijn schuld niet gelukt. Daarom had hij geen onwaarheid vereeuwigd; integendeel, zijn denken had dat vastgelegd, wat volkomen waar was. Een auteur zal wel nooit een boek schrijven met bedoelingen, die lijnrecht staan tegenover die, welke er in verkondigd worden. Wie schrijft dan het ware boek in de geestelijke wereld? De auteur van het aardse schrijft dit - wanneer hij in de wereld van de geest is gekomen. En hij is blij het te kunnen doen. Het wordt zijn werk en door dit werk kan hij de vooruitgang van zijn ziel verwerven. Hij zal geen moeite met de feiten hebben, want ze liggen hier voor hem klaar om te vermelden, en hij doet dit, maar ditmaal naar waarheid. Het heeft geen zin te veinzen - dit zou in feite nutteloos zijn.

Wat het drukken van de boeken aangaat - zijn er op aarde geen drukmachines? Natuurlijk zijn die er! Dan zullen wij hier in dit opzicht toch zeker niet minder goed zijn voorzien? We hebben onze methoden van drukken, maar ze verschillen volkomen van de aardse. We hebben onze deskundigen, die ook kunstenaars zijn in hun vak en zij doen dit werk gaarne, anders zouden zij er zich niet mee bezig houden. De methode van reproduceren is geheel en al een denkproces, zoals alles. Auteur en drukker werken samen in volkomen harmonie. De boeken, die door deze hechte samenwerking ontstaan, zijn kunstwerken; schone scheppingen, die, geheel afgescheiden van hun literaire inhoud, mooi zijn om te zien. Het inbinden is het werk van een ander deskundig proces, door meer kunstenaars uitgevoerd in wonderschone materialen, die men nooit op aarde ziet, aangezien zij alleen in de geestelijke wereld voorkomen. Doch de

zo vervaardigde boeken zijn geen dode dingen, die de concentratie van de gehele geest vergen. Zij leven net zo sterk als de schilderijen. Een boek opnemen en dit beginnen te lezen betekent ook met de geest kennismaken van de hele geschiedenis, zoals die wordt verteld, of het nu over geschiedenis, wetenschap, of kunst handelt, en dat op een wijze, zoals op aarde niet mogelijk is. Wanneer de lezer het eenmaal ter hand heeft genomen reageert het op hem vrijwel op dezelfde manier zoals de bloemen reageren, wanneer men ze van dichtbij nadert. Het doel is natuurlijk verschillend. Het groot aantal boeken, dat we zagen, was voor allen om er op hun gemak en van ganser harte van te genieten. Er bestonden geen beperkende bepalingen, geen vervelende regels en voorschriften. Met deze enorme rijkdom van kennis om ons heen stond ik versteld van mijn eigen onwetendheid, en Ruth voelde hetzelfde. Edwin stelde ons echter gerust met de mededeling, dat we ons niet door het gezicht van zoveel kennis uit het veld moesten laten slaan, aangezien we de gehele eeuwigheid voor ons hadden! Het was troostrijk daaraan te worden herinnerd en vreemd genoeg een feit, dat men geneigd is over het hoofd te zien. Het vergt tijd om tenslotte het gevoel van het tijdelijke, net vergankelijke af te schudden, dat zo nauw is verbonden met het aardse leven. We voelden daarom, dat we alles zo gauw mogelijk moesten zien, ondanks het feit, dat de tijd had opgehouden een levende factor in ons leven te zijn.

Edwin vond, dat het nu Ruth toekwam haar iets te tonen, wat haar speciaal zou interesseren en nam ons dus mee naar het gebouw van de textiel. Dit was eveneens ruim, doch de vertrekken waren van groter afmeting dan van de beide gebouwen, die we juist hadden gezien. Het bevatte enorme hoeveelheden prachtige stoffen, geweven gedurende vele eeuwen, waarvan op aarde praktisch niets meer bestaat. Men kan hier stalen zien van stoffen, waarover men leest in verhalen en kronieken, in de beschrijving van plechtige ceremonieën en feestelijke gelegenheden. En wat in de loop der eeuwen de verandering in stijl en smaak betreft, heeft de aarde een groot gedeelte van haar kleuren verloren ten koste van een saaie grauwheden.

De kleuren van vele oude stoffen waren eenvoudig prachtig, terwijl de kostelijk bewerkte patronen ons een kunst toonden, die op aarde verloren is gegaan.

Hoewel vergankelijk op aarde zijn ze onvergankelijk in de geestelijke wereld. Het hemelse van deze stoffen in aanmerking nemend - door haar aanwezigheid in het hiernamaals - konden we ons toch levendig voorstellen hoe rijk deze weefsels er in hun aardse toestand moeten hebben uitgezien. Hier kon men weer de geleidelijke vooruitgang aanschouwen in het ontwerpen en vervaardigen en ik moest erkennen, voor zover ik dit kan beoordelen, dat deze vooruitgang zich voortzette tot het punt, waarop een achteruitgang merkbaar werd. Ik spreek natuurlijk in het algemeen.

Een kamer met wandtapijten bevatte enige zeer schone voorbeelden van het genie der kunstenaars. De aardse kopieën hebben reeds lang opgehouden te bestaan. Aan dit vertrek grensden kleinere kamers, waar vele gelukkige, vlijtige zielen de weefkunst bestudeerden en beoefenden, terwijl even gelukkige zielen steeds bij hen waren om hen te helpen en aanwijzingen te geven. Dit was geen vervelend samenwerken van leerling en leraar, doch men genoot er van met louter plezier en beide partijen konden, wanneer zij maar wilden, er mee ophouden om iets anders te gaan doen. Ruth zei, dat ze dolgraag met een van deze groepen zou willen meedoen, die met een groot wandtapijt bezig was en ze vernam, dat ze dit kon doen, wanneer ze maar wilde en dat ze van harte welkom zou zijn in deze vriendenkring. Zij zou echter voorlopig op onze onderzoekingsstochten bij ons blijven. .

Men zou denken, dat we tot nu toe niet anders dan hemelse musea hadden gezien, die weliswaar prachtige exemplaren bevatten, zoals niet op aarde voorkomen, maar die niettemin musea waren. Nu zijn de aardse tamelijk ongezeilig. Ze ruiken muf en naar chemische, conserverende middelen, omdat hun tentoongestelde voorwerpen beschermd moeten worden tegen bederf en verval. Zij moeten tevens beschermd worden tegen de mens door afstotende vitrines. Maar hier bestaan er geen restricties. Men kan alle voorwerpen in deze zalen vrij bekijken en in handen nemen. Het is er niet duf en de schoonheid van de voorwerpen zelf verspreidt menige tere geur, terwijl het licht van de hemel aan alle kanten binnenstroomt om de glorie van 's mensen handwerk te verhogen. Neen, dit zijn geen musea, verre van dat. Het zijn meer tempels, waarin wij mensen van de geest ons bewust zijn van de eeuwige dankbaarheid, verschuldigd aan de Grote Vader voor de overvloed van geluk, die Hij ons schenkt in een land, waarvan zovelen op aarde het bestaan ontkennen. Zij zouden dit alles willen wegvagen waarom? Ze weten het niet. De aarde bevat zeer veel schoonheid, maar wij in de geestelijke wereld zouden die niet mogen hebben! Misschien heeft men daarom zo met ons te doen, wanneer we overgaan, omdat we voorgoed al het schone moeten achterlaten om naar een staat van leegte, een hemels vacuum te gaan. Al het mooie zou dan slechts de aarde toebehoren. De intelligentie van de mens zou overbodig zijn geworden, wanneer hij hier naar toe zou zijn gegaan, omdat hij haar hier nergens voor zou kunnen gebruiken! Alleen maar een leegte! Geen wonder dat zij, die een eeuwigheid van hemels niets-doen verwachten, met een schok tot het besef komen van de werkelijkheid en de ontzagwekkende volheid van de wereld hier!

Het is van het grootste belang te begrijpen, dat elke bezigheid en elke taak door alle bewoners van dit en van hogere gebieden gaarne wordt volbracht, voor het zuivere genoegen en nooit uit verplichting "of men het prettig vindt of niet." Men kan niet tot een taak worden gedwongen.

Dat wil niet zeggen, dat men tracht het onmogelijke te doen.

We zullen het resultaat van een of andere handeling kunnen voorzien - wanneer ons dat niet mogelijk is, zijn er anderen met groter wijsheid en kennis, die dat wel kunnen en we zullen beseffen, of we onze taak kunnen aanvangen, of er voorlopig mee moeten wachten. We hebben hier nooit gebrek aan hulp en raad. Denkt u maar aan mijn vroegere voorstel om te proberen met de aarde in contact te komen ten einde enige dingen in mijn leven recht te zetten en Edwins suggestie om later raad te vragen over de uitvoerbaarheid daarvan. Men kan dus met recht zeggen, dat de wens om te handelen en te dienen hier de hoofdtoon vormt. Ik vertel dit, opdat men een beter begrip zal krijgen van het gebouw, waarheen Edwin ons bracht, nadat we dat van de stoffen hadden verlaten.

Dit was geheel ingericht als school voor die zielen, die zo onfortuinlijk waren geweest de gelegenheid te missen een of andere aardse kennis te vergaren en die deze nu hier konden opdoen.

Kennis, geleerdheid en opvoeding betekenen geen geestelijke waarde en wanneer men niet kan lezen en schrijven houdt dit niet in, dat men die waarde niet bezit. Doch wanneer de ziel naar dit leven is overgegaan en de grote geestelijke heirweg voor zich ziet openliggen met zijn vele en verschillende mogelijkheden, begrijpt zij ook, dat kennis haar op haar geestelijk pad kan helpen. Zij zal b.v. niet kunnen lezen. Zullen dan al die prachtige boeken voor altijd voor haar gesloten moeten blijven nu zij de gelegenheid heeft om te lezen, alleen omdat zij dit niet kan? Men. zal

misschien zeggen, dat het in de geestelijke wereld toch zeker niet nodig is om te kunnen lezen. Men zal hoe dan ook toch op een of andere manier geestelijk de inhoud van de boeken in zich moeten kunnen opnemen zonder de stoffelijke hulp van de gedrukte woorden? Men zou hetzelfde kunnen vragen ten opzichte van de schilderijen en al het andere hier. Waarom is er iets tastbaars nodig? Wanneer we in deze gedachtengang doorgaan zal deze ons tot de staat van het vacuum leiden, waarover ik zo juist heb gesproken.

Wie niet kan lezen zal met zijn geest begrijpen dat er iets in het boek is vervat, dat hij in de hand neemt, doch hij weet noch instinctief, noch op een andere manier, wat de inhoud is. Maar wie kan lezen, zal dadelijk bij het begin contact hebben met de gedachten van de auteur, zoals deze ze heeft neergeschreven en zo zal het boek reageren op de lezer.

Het is niet nodig te kunnen schrijven en velen, die dit niet vóór hun heengaan konden, hebben er zich niet om bekommerd dit verzuim na hun aankomst in te halen.

We zagen hier vele zielen, die met hun studies bezig waren en er zeer van genoten. Het is hier niet vervelend kennis te vergaren, omdat het geheugen perfect werkt - d.w.z. zonder falen - en de geestelijke vermogens worden niet langer geremd en begrensd door het stoffelijke brein. Onze vermogens tot begrijpen zijn verscherpt en het verstand neemt zeker en gestadig toe. De school was het tehuis van de verwezenlijkte ambities van haar meeste studenten.

Ik praatte met velen van hen en zij vertelden me allen, dat zij nu bestudeerden, wat ze op aarde zo graag hadden willen doen, doch waartoe zij om begrijpelijke redenen niet de gelegenheid hadden gekregen. Sommigen hadden er geen tijd voor gehad door hun zakelijke bezigheden, of de strijd om het bestaan had al het geld daarvoor opgeslorpt.

De school was heel gerieflijk ingericht; er was natuurlijk geen spoor van discipline. Iedere student volgde zijn eigen cursus onafhankelijk van de anderen. Hij ging er gemakkelijk bij zitten, of liep naar buiten in de mooie tuinen. Hij begon en eindigde, wanneer hij verkoos en hoe meer hij zich in zijn studie verdiepte, hoe geïnteresseerder en gefascineerder hij werd. Wat dit laatste betreft kan ik uit ondervinding spreken, want ik heb veel bestudeerd in de grote bibliotheek na onze eerste kennismaking.

Nadat we de school hadden verlaten zei Edwin, dat we misschien graag op het gras onder een paar mooie bomen wilden zitten om wat uit te rusten. Dat was zijn eenvoudige – en zeer natuurlijke - manier om het te zeggen. We hebben geen last van lichamelijke vermoeidheid, doch we gaan ondertussen niet zonder ophouden met dezelfde bezigheid door; dat zou eentonig worden en we hebben hier geen eentonigheid te verduren zoals op aarde. Edwin kende echter ,bij ondervinding de verschillende emoties, waaraan de pasaangekomen zielen aan gene zijde onderhevig zijn en daarom onderbrak hij voor het ogenblik onze verdere onderzoekingstocht.

VI . BEANTWOORDING VAN ENKELE VRAGEN

Edwin vertelde ons, dat de meesten nauwelijks in de geestelijke wereld zijn aangekomen, of een laaiend enthousiasme maakt zich van hen meester, wanneer deze

wereld zich in het nieuwe leven aan hen openbaart. Ze willen zo snel mogelijk terug naar de aarde om er daar alles van te vertellen.

Hij had me al enige van de moeilijkheden uitgelegd, toen ik zelf de wens had geuit om terug te gaan.

Een andere zeer natuurlijke neiging was het stellen van eindeloze vragen over dit leven in het algemeen. Hij merkte op, dat Ruth en ik daarin een zeer ongewone zelfbeheersing aan de dag hadden gelegd! Ik had mij weerhouden te veel vragen te doen, want tenslotte had Edwin zoveel verklaard als we konden begrijpen, naarmate ons begrip toenam. Nu hij dit onderwerp aanroerde, bekende ik, dat er zeer veel was, waarvan ik meer zou willen weten. Ruth zei, dat het haar evenzo ging en dat zonder twijfel vele van onze vragen zouden overeenstemmen. De moeilijkheid was waar te beginnen. Door onze tochten waren vanzelf de problemen naar voren gekomen en aan Edwin ter oplossing voorgelegd, doch er waren andere overwegingen van algemene aard, die voortsporen uit het beschouwen van de geestelijke wereld als geheel. Een van de eerste, die in me opkwam terwijl we op het gras zaten met de hemelse bloemen om ons heen, was de uitgestrektheid van het gebied, waarin we nu leefden. Het reikte zover het oog kon zien - en dat was heel wat verder dan ooit op aarde op de mooiste en helderste zomerdag mogelijk was. Dit was op zichzelf al te wonderbaarlijk om er woorden voor te vinden, doch het gaf tevens een idee, hoe onmetelijk groot dit speciale gebied moest zijn. En tot nu toe hadden we er nog maar pas het allerkleinste onderdeel van aanschouwd! We gingen in onze gedachten nog van aardse afstanden uit. Had dit gebied grenzen? Strekte het zich nog verder uit dan ons oog reikte? Wanneer er ergens een eind aan was, wat lag daar dan achter? Konden we dat zelf gaan zien?

Edwin verklaarde ons, dat dit gebied zeker grenzen had. En we konden dat zelf gaan bekijken, wanneer we maar wilden. Buiten dit waren er nog vele andere. Iedere ziel betrad na haar overgang dat gebied en geen ander, waarvoor zij op aarde rijp was geworden. In het begin had Edwin dit gebied beschreven als dat van de grote oogst, die op aarde was gezaaid. We konden dus zelf uitmaken, of we het een rijke of slechte vonden. We zouden bemerken, dat er andere, oneindig rijkere - en oneindig slechtere waren, m.a.w. er bestaan andere, onvergelyklijk schonere gebieden dan dit, waarin we nu een leven vol geluk leiden; gebieden van weergaloze schoonheid, waarin we niet kunnen doordringen tot de tijd, dat we daartoe hetzij als bezoekers, hetzij als inwoners het recht hebben verworven. Maar hoewel we er niet mogen binnengaan, kunnen de stralende zielen, die daar wonen, in de minder verheven gebieden komen en ons daar bezoeken. Edwin had er zelf enige gezien en wij hoopten dat ook te doen. Zij leggen inderdaad voortdurend bezoeken af om met de bewoners hier te overleggen en te spreken, raad te geven en te helpen, te belonen en te prijzen en zonder twijfel zou het mogelijk zijn mijn eigen aangelegenheid aan een van deze meesters voor te leggen om zijn leiding daarbij te ontvangen.

Deze verheven wezens brengen op zekere tijden ook speciale bezoeken, wanneer het hele gebied een grote gebeurtenis viert, zoals b.v. de twee voornaamste aardse feesten van Kerstmis en Pasen. Ruth en ik waren over dit laatste verbaasd, want we dachten, dat ze beiden zo specifiek bij de aarde behoorden. Doch het was de wijze van vieren, die bij uitstek aards was, niet de feesten zelf. In de geestelijke wereld beschouwt men zowel Kerstmis als Pasen als geboortedagen: het eerste een geboorte in de wereld van de stof, het tweede in die van de geest. In dit gebied valt de viering van beide samen met die op aarde, omdat de twee werelden dan sterker verbonden zijn, dan

wanneer de feesten onafhankelijk van de jaargetijden zouden worden gevierd. Zo is het echter niet in de hogere gebieden, waar wetten van andere aard werken. De viering van Kerstmis is op aarde vele eeuwen lang op een bepaalde datum vastgesteld. De juiste datum van de eerste Kerstmis is verloren gegaan en het is nu onmogelijk met aardse middelen enigszins nauwkeurig te bepalen, wanneer deze viel. Zelfs wanneer dit mogelijk zou zijn, is het te laat daarin verandering te brengen, omdat de tegenwoordige is vastgelegd door een oude traditie en jarenlange praktijk.

Het Paasfeest verschuift - een onzinnige gewoonte, omdat de gekozen datum dikwijls geen enkel verband heeft met de eerste, oorspronkelijke. Er is een kleine hoop dat daarin verandering komt en het feest op een vaste datum zal worden gevierd. Wij hangen in dit opzicht in het geheel niet van de aarde af, doch een dwaze koppigheid zou geen zin hebben. Daarom werken we met de aarde samen bij de herdenking van beide feestdagen.

De hogere gebieden hebben een eigen goede reden om schijnbaar af te wijken van een erkende regel. Wij hebben met deze reden niet te maken - totdat we zelf naar zulk een hogere staat overgaan.

Behalve de beide grote feesten hebben we op dit gebied niet veel met de aarde gemeen. De meeste andere feesten zijn uitsluitend kerkelijke festiviteiten, die in de ruimste zin geen geestelijke betekenis hebben. De meeste toch spruiten voort uit godsdienstige dogma's, die in de geestelijke wereld niet in gebruik zijn.

Het feest van Driekoningen is b.v. gegrond op een interessante legende en werd in vroeger tijden door het volk op een wereldlijke zowel als godsdienstige wijze gevierd. Het is nu uitsluitend godsdienstig en hier van zeer weinig belang. Het Pinksterfeest is een ander voorbeeld van de blindheid der Kerk. De Heilige Geest - om de uitdrukking van de Kerk te gebruiken - is altijd neergedaald op hen, die waardig zijn hem te ontvangen, doet dat nog en zal dit steeds doen! Niet bij een bepaalde gelegenheid, doch altijd. Ruth en ik waren beiden zeer geïnteresseerd om te horen, hoe Kerstmis in deze gebieden werd gevierd, aangezien het feest van de Geboorte - afgezien van enkele kerkdiensten - zich heeft ontwikkeld tot een wereldse aangelegenheid met als hoofdkenmerk overvloedig eten en drinken. 1) Dit is in Engeland veelal het gebruik, in tegenstelling met Nederland (vert.)

Edwin vertelde, dat we ons in de geestelijke wereld op zulke dagen net zo gelukkig kunnen voelen als op aarde, waar dat geluk voortspruit uit liefde. Immers onze feestvreugde is dan vermengd met het kennen van, of de herinnering aan de persoon, wiens grote dag wij vieren. Diegenen onder ons, die dat willen - en zo zijn er velen - kunnen hun huizen en woonplaatsen versieren met altijd groenblijvende planten, zoals we dat op aarde gewend waren.

We komen hier in vreugdevol gezelschap bij elkaar en wanneer we menen, dat het niet gezellig zou zijn als we er niet iets bij zouden eten, hebben we dan niet een enorme overvloed van het kostelijkste fruit, waarover ik al heb gesproken, om de meest kieskeurige in verrukking te brengen?

Maar nu heb ik u alleen verteld van de meer persoonlijke kant van dit feest. In deze tijd komen er bezoekers uit de hogere regionen tot ons, volmaakte wezens, onder wie Hij, wiens aardse geboorte we vieren. En deze schone zielen behoeven slechts voorbij te gaan om ons te vervullen met een grote geestelijke vervoering, zodat deze ons lang na de terugkeer naar hun hoge verblijfplaats bij blijft.

Met Pasen krijgen we dezelfde bezoeken, doch er heerst dan veel groter vreugde, omdat de geboorte in de geestelijke wereld op zichzelf voor ons van veel groter betekenis is.

Wanneer we eenmaal het aardse plan hebben verlaten, zijn we inderdaad geneigd onze aardse geboortedag te vergeten, omdat het grotere het geringere insluit, slechts onze aardse relaties - voor zover we die hebben - zullen er ons aan herinneren.

Ik heb wat uitgewijd over dit onderwerp om te trachten u te tonen, dat we niet in alle eeuwigheid in een staat van vurige godsdienstige emoties leven. We zijn menselijk, hoewel zovelen, die nog op aarde vertoeven, ons anders willen laten zijn! Deze mensen zullen onvermijdelijk eens in dezelfde positie komen te verkeren als wij en niets kan zo goed nederigheid inboezemen als wanneer men tot het besef komt van wat men eens voor vaste, onomstotelijke waarheden hield.

Ik ben een beetje van ons eerste onderwerp afgeweken, toen we ons op het gras neerzetten, doch het een leidde in ons gesprek tot het ander, tot we wat van onze richting bleken te zijn afgedwaald.

We hebben slechts de hogere regionen genoemd. Maar hoe stond het met de lagere gebieden, waarover Edwin sprak toen ik het over de grenzen van dit speciale gebied had? Die konden we bezoeken wanneer we maar wilden. We kunnen altijd naar een lager gebied dan het onze gaan, terwijl we niet altijd hoger kunnen stijgen. Doch het was helemaal niet raadzaam de lagere sferen binnen te wandelen, tenzij onder deskundige leiding, of nadat men behoorlijk op de hoogte was gebracht. Voordat hij ons uitvoeriger over dit onderwerp zou vertellen, raadde Edwin ons aan eerst meer van ons eigen heerlijk land te gaan zien.

Thans moeten wij het eens hebben over de wijze waarop de nauwkeurige grenzen van dit gebied worden gevormd. We zijn vertrouwd met het feit, dat de aarde rond is en dat we met onze ogen de verre horizon kunnen zien. Bij het beschouwen van de wereld van de geest moeten we in vele opzichten het begrip loslaten, dat afstand alleen met het oog is te meten, daar afstand teniet wordt gedaan door onze ontzaglijk snelle wijze van verplaatsen. Elke suggestie van aardse vlakheid verdwijnt snel bij het zien van heuvels en golvende glooiingen.

Bovendien is de atmosfeer kristalhelder en ons gezichtsvermogen is niet beperkt tot het instrument van het lichamelijke oog. We zijn er niet aan gebonden om met onze voeten op de grond te blijven. Edwin zei ons, dat indien we ons door onze gedachtekracht horizontaal over deze landen kunnen bewegen, we dat ook verticaal kunnen. Ik moet bekennen, dat dit tot nu toe nooit bij Ruth en mij was opgekomen. We werden in sommige opzichten nog door onze aardse begrippen en denkwijze beperkt. Wanneer we zonder gevaar ja zelfs voor ons genoeg - onder water konden zinken, dan zouden we natuurlijk even veilig en plezierig in de "lucht" kunnen stijgen! Ruth maakte nog geen groot verlangen kenbaar om dit te doen! Ze zei liever te willen wachten tot ze grondiger geacclimatiseerd was. Ik deelde haar gevoelens van ganser harte, hetgeen onze goede vriend in hoge mate amuseerde.

Ik bracht deze hoofdpunten naar voren, omdat men op aarde de geestelijke wereld respectievelijk boven of beneden beschouwt. Dit zijn werkelijk overwegingen van hoog wetenschappelijke aard, en ik ben niet bevoegd daar nader op in te gaan. Als inwoner van dit land heb ik bovendien mijn verstandelijk zowel als mijn geestelijk inzicht grondig moeten zuiveren en wijzigen ondanks het feit, dat ik bij mijn overgang

reeds een beetje op de hoogte was. Het is werkelijk van gering belang de juiste ligging van de geestelijke wereld met zijn vele gebieden of sferen te kennen.

Waar is de grens tussen de wereld van de aarde en die van de geest? Op het moment van mijn overgang, waarvan ik me, zoals u zich zult herinneren, volkomen bewust was, n.l. toen ik van mijn bed oprees als antwoord op een zeer dringend verzoek, op datzelfde ogenblik was ik in de geestelijke wereld. De beide werelden moeten elkaar dus doordringen.

Doch toen ik wegging, ondersteund door Edwin en onder diens deskundige leiding, was ik me niet bewust me in een bepaalde richting voort te bewegen. Het kan naar boven, naar beneden of voorwaarts hebben plaats gevonden. Er was stellig beweging. Edwin deelde mij later mede, dat ik door de lagere - de onaangename sferen - was heengegaan, doch dat wij beiden, krachtens zijn zending om mij te helpen in mijn gebied te komen, volkomen beschermd waren tegen elke onplezierige invloed. We waren in feite absoluut onzichtbaar voor allen behalve voor wezens van ons eigen gebied en hogere.

De overgang van het ene gebied naar het andere gaat geleidelijk voor wat de uiterlijke verschijnselen betreft, evenals in andere opzichten, zodat het moeilijk is van een speciale plaats de grens aan te wijzen. Zo is het ook met de grenzen van ons eigen gebied. Zij schijnen haast onmerkbaar ineen te smelten.

Edwin stelde nu voor, dat we bij wijze van praktische illustratie een van die grenzen, welke ons zo in verwarring hadden gebracht, zouden gaan bekijken. We stelden ons opnieuw onder zijn deskundige leiding en gingen op weg.

Opeens bevonden we ons op een zeer uitgestrekt grasland, doch we bemerkten beiden, dat de zoden minder zacht onder onze voeten aanvoelden, ze werden zelfs hard naarmate we verder liepen. Het mooie smaragdgroen verdween spoedig en het gras ging er matgeel uitzien, zeer veel gelijkend op het aardse, dat door de zon is verschroeid en niet genoeg water heeft gekregen. We zagen geen bloemen, geen bomen, geen huizen en alles scheen kaal en onvruchtbaar. Er was geen teken van menselijk leven en het leven zelf scheen snel onder onze voeten te verdwijnen, daar er nu helemaal geen gras meer was, doch slechts harde grond. We merkten ook, dat de temperatuur aanmerkelijk was gedaald. Al die goede, groeizame warmte was verdwenen. Er was een koude en een vochtigheid in de lucht, die ons nauw scheen te omsluiten en die onze ziel zelf scheen te beklemmen. Arme Ruth, zij klampte zich aan Edwins arm vast en ik schaam me niet te bekennen, dat ik blij was hetzelfde te kunnen doen. Toen rilde Ruth zichtbaar en stopte bruusk, ons smekend niet verder te gaan. Edwin sloeg zijn armen om ons beider schouders en zei, dat we in het minst niet bevreesd behoeften te zijn, daar hij de macht bezat ons volkomen te beschermen. Hij kon echter de diepe neerslachtigheid, zowel als de benauwdheid, die over ons waren gekomen, zien en daarom keerde hij ons zachtjes om, legde zijn armen om onze middels en daar zaten we nogmaals onder onze eigen mooie bomen, met de prachtige bloemen, die ons omgaven met haar hemelse balsem.

Het is waarschijnlijk overbodig hieraan toe te voegen, dat Ruth en ik beiden blij waren in de stad terug te zijn. We waren slechts op de drempel van de lagere sferen geweest, maar dat was ver genoeg geweest om duidelijk te gaan vermoeden, wat er verderop lag. Ik wist nu, dat het nog enige tijd zou duren voor ik daar verder in zou doordringen en ik kon nu duidelijk de wijsheid van Edwins waarschuwing inzien.

Nu we het toch over deze grenzen van onze gebieden hadden ondanks het feit, dat we tijdelijk onze onderzoeken hadden gestaakt, kon ik me niet weerhouden Edwin te vragen naar de grenzen van de hogere regionen. Ik wist, dat daar niets onplezierigs aan kon zijn en daarom liet ik doorschemeren, dat we, als contrast en om onze laatste verkillende ondervinding weer te neutraliseren, misschien naar de grens konden gaan, die onze hemelse bezoekers passeren. Edwin zei, dat daar in het geheel geen bezwaar tegen was en zo gingen we opnieuw op weg.

Weer bevonden we ons op grasland, doch met een treffend verschil. De zoden, waarop we liepen, waren oneindig zachter dan die binnen het gebied. Het groen van het gebladerte was zelfs helderder dan we mogelijk hadden geacht. De bloemen groeiden in nog groter overvloed en de intensiteit van kleuren, geuren en gezondheidschenkende kracht ging alles te boven van wat we hadden gezien. De lucht zelf scheen doortrokken van regenboogtinten. Er waren maar weinig huizen op de plek waar we stonden, doch achter ons zag men enige van de statigste en schoonste, die ik ooit had aanschouwd. Zoals onze vriend ons vertelde woonden in deze huizen verheven zielen, die - hoewel ze in naam tot ons eigen gebied behoorden - uit hoofde van hun geestelijke vooruitgang, speciale gaven en arbeid in nauw contact waren met de hogere regionen, waar zij volledig gezag en de vereiste macht hadden om recht te spreken bij verschillende gelegenheden. Edwin beloofde ons, dat we naar deze plaats zouden terugkeren, nadat we zoveel van de stad hadden gezien als we wilden en daar zouden we - in een van de huizen - mijn toekomstige werk - evenals dat van Ruth kunnen bespreken. Hij had Ruth onder zijn hoede genomen en zij sprak van haar kant haar dankbaarheid uit over zijn vriendelijkheid. Het was me vaak door het hoofd gegaan met welk soort geestelijk werk ik me zou kunnen bezighouden, zodra ik voldoende met dit nieuwe leven en nieuwe land bekend zou zijn geworden.

Zoals het ons bij de grenslijn van de donkere sferen zwaar te moede was geworden en we ons kil en bedrukt hadden gevoeld, zo werden we nu verwarmd en vervuld van zulk een verrukking, dat we bijna stil werden van verbazing. Toen we voortgingen, badend in glans, gevoelden we zulk een geestelijke opheffing, dat Edwins beschrijving van de bezoeken van zielen uit de hogere regionen me plotseling te binnen schoot en ik me bijna kon voorstellen, wat ik kon verwachten, wanneer ik het geluk zou hebben daarvan getuige te mogen zijn. Wanneer men hier stond, kreeg men de overweldigende begeerte te streven naar de vooruitgang, die het recht zou verschaffen een van deze lieflijke huizen te bewonen en zich te bekwamen voor de eer één van de bewoners te dienen in deze hogere sferen, waarvan we aan de ingang stonden.

We wandelden een eindje door, maar we konden niet verder gaan. Er waren geen zichtbare grenspalen, doch we voelden, dat we niet zouden kunnen ademen, - wanneer we voortliepen. De gehele atmosfeer werd ijler naarmate we dieper doordrongen, zodat we ten laatste op onze schreden moesten terugkeren naar ons eigen terrein.

Ik kon vele zielen zien, gekleed in de fijnste gewaden waarvan de zachte kleuren daar nauwelijks bij schenen te horen, doch de stof van hun kleding schenen te omzweven - als men het tenminste stof kon noemen. Degenen, die dicht genoeg bij kwamen, glimlachten zo vriendelijk ter begroeting, dat we wisten in het geheel niet te storen. Sommigen wuifden naar ons. Mijn vriend zei, dat ze merkten met welk doel we daar waren en dat ze ons daarom niet wilden naderen. Ze wilden ons de gelegenheid geven alleen van onze ondervinding te genieten en rustig de schoonheid en de pracht

van dit wonderbaarlijke grensgebied in ons op te nemen.

Zo keerden we nogal schoorvoetend om. We waren weer vlug terug in de stad op onze vroegere plek onder de bomen. Na dit korte bezoek voelden we ons veerkrachtiger dan ooit en ook Edwin, daar ben ik zeker van, ondanks het feit dat hij al zoveel langer in de geestelijke wereld had verkeerd dan wij.

Na onze terugkeer spraken we een poosje niet, ieder in zijn eigen gedachten verdiept. Toen we eindelijk het zwijgen verbraken was het om onze goede Edwin met vragen te overstelpen. Het zou vervelend worden deze allemaal op te sommen, daarom zal ik zijn antwoorden als een geheel samenvatten.

Eerst wat de lagere sferen betreft, waarvan de drempel ons zo had gedeprimeerd. Sindsdien heb ik ze in gezelschap van Ruth en Edwin bezocht en er ontdekkingstochten gemaakt zoals nu in ons eigen gebied. Daarom wil ik nu niet vooruit lopen op wat ik later wil vertellen over onze ondervindingen daar. Ik wil alleen vermelden, dat toen we de grens bezochten, we daar zó direct en snel heen waren gegaan, dat we ons niet bewust waren van de tussenliggende streken, die we passeerden. Daarom was de plotselinge verandering van omgeving zo opvallend. Indien we langzaam waren voortgegaan, zouden we geleidelijk al de prettige en aangename dingen, die de hemel van dit gebied vormen, hebben zien verminderen. Degenen, die in dit gedeelte van verval wonen, verkeren in dezelfde relatieve verhouding tot ons wat het zich verplaatsen betreft: het wordt hun belet te stijgen, evenals het ons ging bij de grens van dat hogere gebied.

Dezelfde condities golden voor onze tocht naar de grens van de hogere sfeer. We hadden de afstand zo vlug afgelegd, dat het ons niet mogelijk was geweest de verandering van omgeving waar te nemen. Anders zouden we hebben gezien, hoe het landschap een etherischer voorkomen kreeg en de kleuren intenser en stralender werden. Dit bespeurde men niet alleen in de uiterlijke kenmerken van dit gebied, doch ook in de geestelijke gewaden van hen, wier huizen dicht bij de grens lagen.

Bij een bezoek aan de lagere sferen was het - voor eigen bescherming - noodzakelijk in het bezit te zijn van bepaalde krachten en symbolen, waarover Edwin volgens zijn zeggen beschikte. Zulke plaatsen waren niet voor nieuwsgierigen bestemd en niemand zou zo dwaas zijn daar zonder gerechtvaardigd doel heen te gaan. Degenen, die alleen naar die richting afdwalen, zonder gezag te bezitten, worden vlug teruggezonden door vriendelijke zielen, die tot taak hebben anderen te behoeden voor de gevaren, die daar verderop loeren. Vele zielen trekken steeds heen en weer over die droevige grens bij het volbrengen van hun arbeid. We zagen weliswaar niemand in onze nabijheid, toen we daar waren, maar net zoals wij op onze reis daarheen, verplaatsen zij zich snel naar hun doel.

Bij de grens van de hogere regionen zijn zulke schildwachten niet nodig om anderen te beletten deze te passeren, omdat de natuurlijke wet dit verhindert. Wanneer men van een lager naar een hoger gebied trekt, geschiedt dit altijd op grond van gezag, hetzij de reiziger daarmee is bekleed, hetzij een of andere persoon van een hogere sfeer als geleide optreedt. In het eerste geval neemt dit gezag de vorm aan van symbolen of tekens, welke de bezitter zijn gegeven, die altijd en bij elke gelegenheid - zelfs ongevraagd - alle bijstand ontvangt, die hij nodig zou kunnen hebben. Vele van deze symbolen dragen in zichzelf de macht om de reiziger te beschermen tegen de overweldigende uitwerking van de hogere geestelijke atmosfeer. Dit laatste zou de ziel

natuurlijk niet schaden, doch zulk een onvoorbereide zou zich vrijwel in dezelfde situatie bevinden, als wanneer men op aarde in het schitterende zonlicht komt na een vrij lang verblijf in volslagen duisternis. Doch terwijl men in het geval van de aardse zonneschijn zich na verloop van de nodige tijd in het normale heldere licht weer geheel op zijn gemak kan gevoelen, daar is dit niet het geval met de hogere regionen.

Daar bestaat niet zulk een aanpassingsvermogen. Het "verblindende" effect zal blijvend zijn voor iemand uit de lagere sferen.

Doch met volledige dispensatie wordt men zodanig geholpen, dat de ziel, die op bezoek komt, geen geestelijk ongemak zal ondervinden, noch zich ongelukkig zal gevoelen. Dit verwacht men dan ook, daar dergelijke bezoeken met een prettige bedoeling zijn ingesteld en niet om het geestelijke weerstands- en uithoudingsvermogen op de proef te stellen. Wanneer het nodig is een reis naar de hogere sferen te maken, wordt het in vele gevallen noodzakelijk, dat een bewoner van die gebieden zijn last a.h.w. een mantel omwerpt, op dezelfde manier - zij het op kleiner schaal - als Edwin zijn beschermende armen om ons had heengeslagen toen we naar de lagere sferen trokken.

Dit was het in hoofdzaak, wat hij ons op onze vele vragen antwoordde.

We voelden ons nu voldoende "uitgerust". Op Edwins gezegde, dat we misschien gaarne het onderzoek van de stad wilden hervatten, vervolgden we onze weg.

VII. Muziek

Aangezien muziek in de geestelijke wereld zulk een vitaal element is, is het niet te verwonderen, dat hieraan een groots gebouw is gewijd zowel voor studie en onderricht als voor de uitoefening er van op elk terrein. Het volgende gebouw, waar onze vriend ons binnenleidde, was geheel voor dit belangrijke deel van de kunst bestemd.

Op aarde had ik mezelf nooit als musicus beschouwd, wat de praktijk betreft, doch ik waardeerde deze kunst wel, zonder er veel van te begrijpen. Ik had verschillende malen prachtige stemmen gehoord bij mijn korte bezoeken aan een van de kathedralen van onze grote steden en ik had enige zeer verheven belevenissen gehad bij het luisteren naar orkesten. Veel, wat ik in deze muziekzaal zag, was nieuw voor me en veel daarvan was zeer technisch. Sindsdien heb ik aan mijn geringe kennis van muziek veel waardevols toegevoegd, omdat ik merkte, dat hoe groter de kennis is, hoe meer dit helpt vele dingen in dit leven, waar muziek zulk een belangrijke rol speelt, te begrijpen. Ik bedoel niet, dat allen hier musici moeten worden om hun bestaan te kunnen begrijpen! Het stellen van zo'n eis zou nooit in overeenstemming zijn met de natuurlijke wetten hier. Doch de meeste personen hebben enig talent, ingeboren muzikaal gevoel en door dit hier aan te moedigen kan hun vreugde zoveel te groter zijn. Dit laatste was n.l. met mij het geval. Ruth bezat een uitgebreide muzikale training en daarom voelde zij zich zeer thuis aan deze grote universiteit. Het gebouw was op dezelfde ruime leest geschoeid als alle andere voor kunst. De bibliotheek bevatte boeken over muziek evenals de partituren van talloze muziekwerken, op aarde geschreven door componisten, die waren overgegaan, of door hen, die daar nu nog

waren. Alle stukken, die men op aarde "meesterwerken" noemt, waren onder de daar aanwezige partituren volledig vertegenwoordigd. Het interesseerde me te horen, dat er nauwelijks een werk was, dat de componist niet zelf sedert zijn aankomst in de geestelijke wereld had veranderd. De reden van zulke "verbeteringen" zal ik later duidelijk maken. Zoals eerder gezegd, verschaft de bibliotheek de volledige geschiedenis der muziek van de allervroegste tijden af en zij, die muziek konden lezen, niet zozeer wat de instrumentatie betreft, doch begrijpend, wat de gedrukte noten betekenen, waren in staat de grote vooruitgang te aanschouwen, die de kunst gedurende de eeuwen had gemaakt. Deze vooruitgang heeft, naar het schijnt, langzaam aan plaats gehad, zoals bij de andere uitingen van kunst; soms hebben zich buitenissigheden voorgedaan. Onnodig hier te vermelden, dat deze laatste hier niet gastvrij worden ontvangen om dezelfde reden als die, welke de componisten er toe brengt hun werken na hun overgang te wijzigen.

De bibliotheek bevatte ook veel boeken en muziekwerken, die op aarde reeds lang niet meer zijn te zien, of anders zeer schaars zijn en daarom buiten veler bereik. De antiquair op muziekgebied vindt hier alles, waar hij op aarde zo naar heeft verlangd en wat hem was onthouden. Hier kan hij vrij die werken raadplegen, die hij om hun kostbaarheid op aarde nooit in handen zou hebben kunnen nemen. Vele vertrekken waren bestemd voor studenten, die alle soorten muziek kunnen leren, van theorie tot praktijk en onder leraren, wier namen over de gehele aarde bekend zijn. Sommigen zullen misschien denken, dat zulke beroemdheden hun tijd niet zouden besteden aan het onderwijzen van een eenvoudig soort muziek en even eenvoudige muziekliefhebbers, maar men moet bedenken, dat de componisten, evenals de schilders, na hun overgang hun geestesproducten anders taxeren. Evenals wij allen hier, zien zij de dingen zoals ze zijn - hun composities inbegrepen. Zij bemerken ook, dat de muziek' aan gene zijde een geheel andere uitwerking heeft dan de muziek op aarde. Vandaar dat ze ontdekten, dat hun muziekkennis in vele gevallen ingrijpende veranderingen moet ondergaan, voordat zij zich in muziek kunnen gaan uiten. Men kan van muziek zeggen, dat de geestelijke wereld daar begint, waar de aardse ophoudt. Er zijn hier regels voor de muziek, die op aarde niet van toepassing zijn, omdat de aarde aan de ene kant niet ver genoeg is gevorderd en aan de andere kant, omdat Onze wereld geestelijk en de aarde stoffelijk is. Het staat te bezien, of het aardse plan ooit etherisch genoeg zal worden Om de vele vormen van muziek uit de hogere regionen te horen. Men heeft me verteld, dat er pogingen zijn gedaan om op het aardse plan vernieuwingen in te voeren, doch het resultaat was niet alleen barbaars, doch ook kinderachtig.

Aardse oren zijn niet ingesteld op muziek, welke speciaal tot het gebied van de geest behoort. Door een vreemde toevaligheid heeft men getracht zulke muziek op aarde voort te brengen. Het zal nooit zin hebben, totdat de oren van hen, die nog in de stof leven, een grondige verandering hebben ondergaan.

Men zag in dit conservatorium de vele op aarde zo bekende muziekinstrumenten, waar de studenten deze konden leren bespelen. En weer gold hier de regel - waar vaardigheid van de handen zo speciaal nodig is om bedrevenheid te verkrijgen - dat dit nooit zwaar of vervelend is. Bovendien gaat het zoveel vlugger dan op aarde. Wanneer de studenten hun instrument beheersen, kunnen zij zich bij één van de vele orkesten, die hier zijn, voegen, of zij kunnen er zich toe beperken slechts voor hun vele vrienden te spelen. Het is geenszins te verwonderen, dat velen het eerste verkiezen, omdat zij - in samenwerking met hun medemusici - kunnen helpen, de a.h.w. voelbare uitwerking der muziek op grote schaal te produceren, terwijl zoveel

meer mensen hiervan kunnen genieten. We waren buitengewoon geïnteresseerd in de vele instrumenten, waarvan op aarde geen duplicaat bestaat. Voor het merendeel zijn zij speciaal geschikt voor die muziek, welke uitsluitend tot de geestelijke wereld behoort. Daarom zijn ze veel ingewikkelder. Om het kenmerkende van deze muziek uit te drukken bespeelt men zulke instrumenten uitsluitend tezamen met deze zelfde soort.

Voor de gewone aardse muziek zijn de gebruikelijke instrumenten voldoende.

Het is begrijpelijk, dat dit gebouw een concertzaal moet bezitten. Deze was zeer groot en bood aan vele duizenden een gemakkelijke zitplaats. Zij was rond van vorm, met stoelen, die in ononderbroken rijen zich van de grond af verhieven.

Het is natuurlijk niet nodig, dat zo'n zaal overdekt is, doch de praktijk is eenvoudig zoals bij andere in deze sfeer b.v. zoals bij onze eigen huizen. We hebben ze niet werkelijk nodig, maar we vinden ze prettig, omdat we er op aarde aan gewend zijn. Ze zijn volkomen natuurlijk in het leven en daarom hebben we ze.

We hadden opgemerkt, dat het gebouw voor muziek op veel uitgestrekter terreinen was gelegen dan de andere, die we al hadden gezien. De reden er van werd ons spoedig duidelijk. Het grote centrum voor de muziekuitvoeringen was aan de achterkant van de zaal. Het bestond uit een reusachtig amfitheater als een grote kom onder het grondoppervlak gezonken, doch het was zo groot, dat zijn werkelijke diepte bloemen in alle mogelijke tinten en verderop een met gras bedekte ruimte, terwijl het geheel van deze muziektempel in de open lucht was omgeven door een prachtige aanplant van hoge, sierlijke bomen. Ofschoon de zitplaatsen op zulk een ruime wijze waren aangebracht als nooit op aarde uitvoerbaar zou zijn, kreeg men toch niet de indruk te ver van de musici verwijderd te zijn, zelfs niet op de verst afgelegen plaatsen. U zult zich herinneren, dat ons gezichtsveld niet zo beperkt is als op aarde.

Edwin zei, dat we misschien graag een concert in de geestelijke wereld zouden horen, en toen deed hij een vreemd voorstel, n.l., dat we niet in de zaal zouden plaatsnemen, maar dat we op enige afstand zouden gaan zitten. De reden zou ons volgens hem duidelijk worden, zodra de muziek begon. Aangezien er spoedig een concert zou aanvangen, volgden we zijn voorstel op en namen we op geruime afstand van het eigenlijke amfitheater op het gras plaats. Ik vroeg me af, of we zover weg er veel van zouden kunnen horen, doch onze vriend verzekerde ons, dat dit mogelijk zou zijn. Vele anderen voegden zich op dat ogenblik bij ons, die ongetwijfeld met hetzelfde doel waren gekomen als wij.

De gehele omgeving, die leeg was, toen Edwin er ons had gebracht, bevatte nu vele mensen. Sommigen wandelden rond, anderen, zoals wij, zaten tevreden op het gras. We waren op een verrukkelijke plek met bomen, bloemen en prettige mensen allemaal om ons heen en nooit heb ik zo'n gevoel van werkelijke oprechte vreugde ondergaan als er op dat ogenblik over mij kwam. Ik gevoelde me volmaakt gezond en gelukkig terwijl ik daar zat met twee van de beste vrienden, Edwin en Ruth; onbelemmerd door tijd of weersgesteldheid of zelfs maar de geringste gedachte daaraan; ongehinderd door de minste beperking, die ons oude leven in de stof zo eigen is.

Edwin vroeg ons nog eens naar de zaal te lopen en op de zitplaatsen neer te zien. We deden dit en zagen tot onze verbazing dat de hele reusachtige zaal propvol mensen was, terwijl er nog zo kort te voren geen levende ziel te bekennen was. De orkestleden zaten op hun plaats de komst van de dirigent af te wachten. De grote

menigte toehoorders was als bij toverslag aangekomen - zo scheen het tenminste. Daar het duidelijk was, dat het concert elk ogenblik kon beginnen, keerden we naar Edwin terug. Op onze vraag hoe het publiek zo plotseling en onopgemerkt was verschenen, herinnerde hij me aan de methode waarop de gemeente was samengebracht in de kerk, die we in de eerste dagen van onze tochten hadden bezocht. In het geval van dit concert hadden de organisatoren slechts hun gedachten naar de mensen in het algemeen uit te zenden, die een speciale belangstelling voor zulke uitvoeringen hadden en dan stroomden zij meteen tezamen. Zodra Ruth en ik blijk zouden geven van onze interesse voor deze concerten en van de wens deze bij te wonen, zouden we een verbinding tot stand brengen en we zouden bemerken, dat deze gedachten ons bereikten, wanneer ze werden uitgezonden.

Van de plaats waar we zaten konden we niets van het orkest zien en toen er dus een stilte over allen om ons heen viel, begrepen we, dat het concert zou beginnen.

Het orkest bestond uit een tweehonderd musici, die instrumenten bespeelden, welke op aarde goed bekend zijn, zodat ik kon appreciëren, wat ik hoorde. Zodra de muziek begon kon ik een merkwaardig onderscheid horen met wat ik op aarde gewend was. De klanken van de verschillende instrumenten waren gemakkelijk zoals vroeger te herkennen, doch de hoedanigheid van toon was oneindig zuiverder en de harmonie en het samensmelten waren volmaakt. Het werk was nogal lang, zoals men mij zeide, en het zou zonder onderbreking doorgaan. Het beginthema was van gedempte aard wat haar geluidsvolume betrof en we merkten, dat op het ogenblik, waarop de muziek begon er een helder licht scheen op te rijzen uit de richting van het orkest tot er een soort nevelvlak hing ter hoogte van de bovenste zitplaatsen waar het als een iriserende bedekking over het hele amfitheater bleef zweven. Toen de muziek voortging, groeide deze nevelzee aan in sterkte en dichtheid, a.h.w. een stevige ondergrond vormend voor wat er zou volgen. Ik keek zo gespannen naar deze buitengewone formatie, dat ik nauwelijks kon zeggen wat er werd gespeeld. Nu schoten er op gelijke plaatsen in de omtrek van de zaal vier lichttorens in lange, stralende pinakels in de hemel op en daalden dan langzaam neer onderwijl breder in omvang wordend, tot ze de vorm aannamen van vier ronde torens, elk bekroond met een koepel van volmaakte verhoudingen. Ondertussen was het middelste gedeelte van het licht nog meer verdicht en begon langzaam op te rijzen in de vorm van een reusachtig gewelf, dat de gehele zaal overdekte. Dit ging voort gestadig te stijgen tot het een veel groter hoogte bleek te bereiken dan de vier torens, terwijl de teerste kleuren zich door het hele etherische bouwsel verspreidden. Nu kon ik begrijpen, waarom Edwin had gezegd, dat we buiten de zaal ook behoorlijk zouden zitten en tevens waarom componisten geneigd waren hun aardse werken te wijzigen, nadat zij in de geestelijke wereld zijn gekomen. De tonen, welke het orkest uitzond, schiepen boven hun hoofden deze reusachtige muzikale gedachte vorm en de vorm en zijn volmaaktheid hing geheel af van de zuiverheid der klanken en harmonieën en het ontbreken van enige uitgesproken wanklank. De aard van de muziek moet zuiver zijn om een zuivere vorm te kunnen voortbrengen.

Men moet niet veronderstellen, dat er hoegenaamd geen dissonant was. Deze te missen zou eentonigheid veroorzaken, doch de dissonanten waren logisch toegepast en goed opgelost. Nu had de grote muzikale gedachtevorm naar het scheen zijn grootste hoogte bereikt. De muziek ging nog voort en als reactie daarop wijzigde de hele kleur

van het gewelf zich van de ene tint in de andere en dikwijls tot een teer ineenvloeien van een aantal tinten in overeenstemming met de verandering in thema of tempo der muziek.

Het is moeilijk om van de schoonheid van deze wonderbaarlijke muzikale structuur een juist idee te geven. Daar het amfiteater onder het grond oppervlak was gebouwd, was er van het publiek, de spelers of het gebouw zelf niets te zien en de lichtkoepel gaf volkomen de indruk op dezelfde hechte grond te rusten als wijzelf.

Het heeft maar weinig tijd genomen om dit te vertellen, doch het formeren van de muzikale gedachtevorm duurde even lang als een volledig concert op het aardse plan. We hadden gedurende dit tijdsverloop het opbouwen van het uiterlijke en zichtbare gevolg van de muziek gadeslagen. Hier hadden we - in tegenstelling tot de aarde, waar men muziek slechts kan horen - haar zowel gehoord als gezien. En we waren niet alleen beïeld door de klanken, die het orkest voortbracht, doch de schoonheid van de onmetelijke vorm, die zij schiep, oefende haar geestelijke invloed uit op allen, die haar aanschouwden, of haar sfeer betraden. We konden dit voelen, hoewel wij buiten de zaal zaten. Het gehoor daarbinnen koesterde zich in haar glans en onderging met vreugde het nog groter genot van de pracht van haar veredelende stralen. Bij een volgende gelegenheid zouden we in de enorme aula plaatsnemen.

De muziek besloot eindelijk met een grootse finale. We vroegen ons af hoe lang deze muzikale structuur zou blijven bestaan. Men zei ons, dat het ruw geschat in dezelfde tijd zou verbleken als een aardse regenboog - in vergelijking in enige minuten. We hadden een groot werk beluisterd, doch wanneer er een reeks kortere stukken werd gespeeld, zou het effect en de duur hetzelfde zijn, doch de vormen zouden verschillen in voorkomen en grootte. Indien de vorm langer zou standhouden, zou een nieuwe in botsing komen met de laatste en het resultaat zou voor het oog hetzelfde zijn als voor het oor: twee verschillende en onsamenhangende, tegelijkertijd gespeelde werken.

De ervaren musicus kan zijn composities ontwerpen door zijn kennis van de vormen, die de verschillende harmonische en melodische tonen zullen voortbrengen.

In feite kan hij op zijn manuscript prachtige bouwwerken scheppen, omdat hij precies weet, wat het gevolg zal zijn, wanneer de muziek wordt gespeeld of gezongen. Door een zorgvuldig schikken van de thema's en harmonieën, de lengte van het werk en de muziktekens kan hij een majestueuze vorm bouwen, even groots als een Gothische kathedraal. Dit is op zichzelf een heerlijk deel van de kunst der muziek in de geestelijke wereld en wordt als muzikale architectuur beschouwd. De leerling bestudeert de muziek niet alleen op het punt van de acoustiek, doch hij leert haar tevens architectonisch op te bouwen. Dit laatste is een van de studies, die hem het meest in beslag neemt en boeit.

Wat we hadden aanschouwd was eersterangs werk; de in individuele instrumentalist of zanger kan de eigen muzikale gedachtevorm tot een veel geringere ontplooiing brengen. Het zou inderdaad onmogelijk zijn opzettelijk enig muzikaal geluid voort te brengen, zonder dat zo'n vorm werd verwekt. Het behoeft niet zo'n duidelijke gestalte aan te nemen als wij hadden gezien; dit komt door meer ervaring, doch het zal een wisselwerking en ineenvloeien van talrijke kleuren veroorzaken. In de geestelijke wereld is alle muziek kleur en alle kleur muziek. De een bestaat nooit zonder de ander. Daarom verspreiden de bloemen, wanneer men ze nadert, zulke aangename tonen, zoals u zich van mijn vroegere ervaringen zult herinneren. Het water, dat fonkelt en

flist van kleuren brengt ook zuivere en schone klanken teweeg. Doch men moet zich niet verbeelden, dat er bij deze schitterende kleurenrijkdom in onze wereld aanhoudend een pandemonium van muziek aan de gang is. Het oog wordt hier niet vermoeid door de veelheid van kleur. Waarom zouden dan onze oren moe worden van de liefelijke klanken, welke de kleuren uitzenden? Het antwoord hierop is dat ze dat niet worden, omdat de klanken in volmaakte harmonie zijn met de kleuren, zoals deze met de klanken. En de volmaakte combinatie van gezicht en geluid beide is volmaakte harmonie.

De harmonie is hier een fundamentele wet. Er kan geen conflict bestaan. Ik wil niet zeggen, dat we in een toestand van volmaaktheid leven. Als dat zo was, zouden we in een oneindig veel hoger gebied zijn, doch we leven in volmaaktheid voor wat deze sfeer betreft. Wanneer we individueel meer volmaakt worden dan het gebied, waarin we leven, worden we, ipso facto waardig om tot een hogere staat op te stijgen en dat gebeurt dan. Doch zolang we zijn, waar we zijn, in dit gebied of in een hoger, leven we in een toestand van volmaaktheid overeenkomstig de limieten daarvan.

Ik heb nogal lang over onze ondervindingen op het gebied der muziek uitgeweid, omdat zij zo'n grote plaats in ons leven en in dit gebied inneemt. De hele houding van de mensen op aarde daartegenover ondergaat, wanneer zij uiteindelijk in de geestelijke wereld komen, een grote verandering. . . op het aardse plan beschouwt menigeen haar slechts als een aangename ontspanning, een prettige bijkomstigheid van het aardse leven, doch stellig niet als een noodzakelijkheid. Hier is zij een deel van het leven, niet door ons toedoen, maar omdat zij een deel is van het natuurlijke bestaan, zoals de bloemen en bomen, het gras en het water, heuvels en dalen. Het is een element van de geestelijke natuur. Zonder haar zou een groot deel van de vreugde uit ons leven gaan. We behoeven geen grootmeesters in de muziek te worden om haar weelde, die ons omringt in kleur en klank, te waarderen, doch evenals zoveel hoofdzaken van dit leven aanvaarden en genieten we haar ten volle. In de vreugde over ons erfdeel kunnen we het ons veroorloven te glimlachen over hen, die hardnekkig doorgaan te geloven, dat we in een wereld van leegte leven.

Een wereld van leegte! Wat een schok krijgt menigeen, wanneer hij in de geestelijke wereld aankomt en hoe oneindig blij en opgelucht is hij te bemerken, dat het tenslotte allemaal heel aangenaam blijkt uit te vallen; dat het geen plaats van verschrikking is; dat het niet één kolossale tempel van psalmzingende godsdienst is; en dat hij in staat is zich thuis te voelen in het land van het nieuwe leven. Wanneer men tot dit vreugdevol besef is gekomen, worden sommigen er aan herinnerd, dat zij de verschillende beschrijvingen van dit leven, welke van tijd tot tijd van ons tot hen kwamen, als "nogal stoffelijk" hadden beschouwd! En wat zijn zij verheugd te ontdekken dat dit zo is. Wat zou het dan zijn, wanneer het niet "stoffelijk" was? De musici, die we hoorden spelen, deden dit op zeer echte, solide instrumenten en van zeer echte muziek. De dirigent was een zeer echte persoon, die zijn orkest met een zeer materiële dirigeerstok leidde! Doch de schone muzikale gedachte vorm was niet zó stoffelijk als zijn omgeving of datgene, wat hem voortbracht, in dezelfde verhouding als een aardse regenboog en de zon met het vocht, die hem doen verschijnen.

Op gevaar af vervelend te worden, ben ik meer dan eens teruggekomen op het vreemde dwaalbegrip, dat de wereld waarin ik leef in de geest vaag en schimmig is. Het is vreemd, dat de gedachtengang van sommigen altijd tracht elke bloem, elke boom en de andere duizend en één heerlijkheden uit het hiernamaals te verbannen. Er is iets van

vervaardheid in, dat zulke dingen uitsluitend aan de aarde toekent. Aan de andere kant is iemand, die denkt, dat zulke dingen geen bestaansrecht hebben in de wereld van de geest, vrij om zich zowel de aanblik als het genoegen er van te ontzeggen, door zijn toevlucht te nemen tot een of andere kale plek, waar zijn gevoeligheid niet gekwetst zal worden door zulke aardse dingen als bomen, bloemen en water (en zelfs menselijke wezens). Daar kan hij zich overgeven aan een toestand van zaligmakende bespiegeling, omgeven door het hemelse niets, dat hij meent, dat de hemel eigenlijk behoort te zijn. Niemand wordt hier tot een ongewenste taak gedwongen, noch tot het verblijf in een omgeving, die hij niet prettig vindt. Ik waag het te beweren, dat het niet lang zal duren, voor zo iemand uit zijn afzondering te voorschijn komt en met zijn kameraden geniet van al de heerlijkheden van Gods hemel. De aarde heeft echter één fout – behalve een paar andere - zij denkt n.l. dat zij hemelhoog verheven is boven elke andere wereld, doch voornamelijk boven de geestelijke. We kunnen ons veroorloven er ons over te amuseren, ofschoon onze vreugde in droefheid verandert, wanneer we bij hun aankomst hier de ellende van de zielen zien als zij beseffen, dat zij eindelijk buiten enige twijfel tegen over de eeuwige waarheid komen te staan. Dan doet vaak de ootmoed zijn intrede! Doch we doen nooit verwijten. Die komen uit het binnenste van ieder zelf voort. En wat, zult u misschien vragen, heeft dit alles met onze ervaringen op muziekgebied te maken? Dit: dat ik na elke nieuwe ervaring dezelfde gedachte heb gehad en vrijwel dezelfde woorden tot Ruth en Edwin heb gesproken. Ruth was het altijd volkomen met mij eens en Edwin ging ook met mij akkoord, ofschoon hetgeen we zagen voor hem natuurlijk helemaal niets nieuws was. Maar hij verwonderde zich nog steeds over alle dingen hier, zoals inderdaad wij allen, of we maar net zijn aangekomen of hier al vele aardse jaren zijn geweest.

Toen we na het concert voortwandelden, wees Edwin ons in de verschillende onderwijscomplexen de huizen aan van vele leraren, die er de voorkeur aan gaven dicht bij hun werk te wonen. Voor het merendeel waren dit bescheiden huizen.

Hij zei ons, dat het betrekkelijk gemakkelijk is het beroep van de eigenaar op te maken uit de verschillende aanduidingen van hun werk daarbinnen. Edwin zei, dat wanneer we ooit een van de leraren wilden bezoeken, we altijd welkom zouden zijn. De afzondering, welke voor zulke mensen noodzakelijk is, wanneer zij in de stof leven, verdwijnt, als zij in de geestelijke wereld komen. Alle waarden worden in zulke gevallen drastisch veranderd. De leraren houden niet op met hun studie, omdat zij les geven. Ze onderzoeken en leren steeds en geven aan hun leerlingen door, wat zij zich zo hebben verworven. Sommigen zijn tot een hoger gebied opgeklommen, doch zij behouden hun belangstelling voor hun vroegere sfeer en bezoeken die - en hun vele vrienden voortdurend om het onderricht voort te zetten.

Maar we hebben al enige tijd aan dit onderwerp besteed en Edwin wacht om ons naar andere belangrijke plaatsen in de stad te geleiden.

VIII . PLANNEN VOOR TOEKOMSTIG WERK

Na een korte wandeling bereikten we een groot rechthoekig gebouw, dat volgens onze vriend aan de wetenschap was gewijd. Mijn gezellin en ik begrepen niet

hoe de wetenschap, zoals we dat woord altijd op aarde hadden opgevat, aan gene zijde een plaats kon hebben. We zouden evenwel spoedig vele dingen leren, waarvan het voornaamste was, dat de aarde alle grote ontdekkingen, die door de eeuwen heen zijn gedaan, aan die wereld heeft te danken.

De laboratoria aan gene zijde zijn die van het aardse plan vele tientallen jaren vooruit. Het zal jaren duren alvorens het doorgeven van veel revolutionaire ontdekkingen aan de aardse wereld zal worden toegestaan, omdat deze nog niet ver genoeg is gevorderd.

Ruth noch ik hadden een sterke neiging tot wetenschap en techniek. En daar Edwin onze smaak in dit opzicht kende, stelde hij voor, dat we slechts enkele ogenblikken aan dit gebouw zouden besteden.

In dit wetenschappelijk centrum werd alles op het gebied van wetenschappelijk of technisch onderzoek, studie of ontdekkingen behandeld. Hier zag men velen, wier namen overbekend waren geworden en die na hun overgang met hun confraters in de wetenschap hun levenswerk hadden voortgezet, terwijl de rijke, onmetelijke bronnen van de geestelijke wereld hun ter beschikking staan. Hier kunnen zij de geheimen ontsluiten, die op aarde een raadsel voor hen waren. Er bestaat hier geen persoonlijke naijver meer. Men hoeft zich hier geen reputatie meer te verwerven en de vele materiële belemmeringen behoren voor goed tot het verleden. Hieruit volgt, dat waar zo'n groep van geleerden bijeen kan komen en zij beschikken over onbegrensde hulpmiddelen, de resultaten in overeenstemming daarmee groot moeten zijn. Alle buitengewoon gewichtige ontdekkingen in vroeger eeuwen zijn van gene zijde gekomen. De sterfelijke mens kan maar heel weinig uit zichzelf. De meesten vinden, dat de aarde aan zichzelf genoeg heeft. Dit is helemaal niet het geval! De geleerde is in de grond een ziener; hij mag daarin beperkt zijn, doch niettemin is hij het. En onze geestelijke geleerden kunnen (en doen dit ook) hun aardse collega's de vruchten van hun naspeuringen inprenten. In heel veel gevallen, waar twee aan hetzelfde probleem werken, zal de ene aan gene zijde zijn confrère op aarde vooruit zijn. Een wenk van de eerste is vaak voldoende om de laatste op het juiste spoor te brengen. En het resultaat is dan een ontdekking tot heil van de mensheid. In veel gevallen is de wereld daar wel bij gevaren, doch helaas heeft de mensheid dikwijls leed en beproeving gekend door het duivelse misbruik van die ontdekkingen. Zij worden alle van de wereld van de geest uitgezonden tot wet en geestelijke vooruitgang van de mens. Wanneer perverse geesten diezelfde dingen aanwenden tot vernietiging van de mensheid, heeft deze dit slechts aan zichzelf te wijten. Daarom legde ik er de nadruk op, dat de aarde niet ver genoeg is gevorderd om nog veel meer schitterende uitvindingen te ontvangen, die hier al zijn voltooid. Zij liggen kant en klaar te wachten, maar wanneer zij naar de aarde werden gezonden in haar tegenwoordige geestelijke staat, zouden gewetenlozen ze misbruiken.

De mensen op aarde zijn in staat er op te letten, dat de moderne uitvindingen uitsluitend voor hun geestelijk en stoffelijk welzijn worden aangewend. Men kan op aarde verwachten, dat een stroom van nieuwe uitvindingen en ontdekkingen van de geleerden en technici aan gene zijde zal doorkomen, wanneer de tijd aanbreekt, dat er werkelijk geestelijke vorderingen zullen zijn gemaakt. Doch uw planeet heeft een lange en droevige weg af te leggen, voordat die tijd komt. Ondertussen gaat het werk van de geestelijke geleerden voort.

We hebben aan gene zijde de vele uitvindingen van de aarde niet nodig. Ik geloof voldoende te hebben aangetoond, dat onze wetten totaal verschillen van de

aardse. We hebben geen uitvindingen nodig, die ons sneller kunnen doen reizen, zoals u. Onze eigen manier van verplaatsen is zo snel als de gedachte, omdat deze de bewegende kracht is. We behoeven geen methoden om het leven te redden, omdat we onvernietigbaar zijn. Noch hebben we de honderden uitvindingen van node, die het leven gemakkelijker, veiliger, geriefelijker en aangener maken, onze wensen zijn in dit opzicht reeds meer dan vervuld. Doch in dit wetenschappelijk centrum werkten vele toegewijden door middel van hun naspeuringen voor het verbeteren van de aarde en betreurden, dat er zoveel niet aan haar kon worden gegeven, omdat dit nog niet veilig zou zijn.

We mochten de vooruitgang zien, die er op het gebied van de voortbeweging was bereikt en we waren verbaasd over de vorderingen sedert de tijd, dat wij op aarde waren. Maar dat is nog niets vergeleken bij wat er zal komen. Wanneer de mens zijn wil in de goede richting gebruikt, zal er geen einde zijn aan de enorme beloning, die hij in de materiële vooruitgang zal ontvangen, doch de materiële moet hand in hand gaan met de geestelijke. En niet voordat het zover is, zal de aarde de vele uitvindingen, die gereed liggen en wachten om te worden doorgegeven, mogen ontvangen.

Het merendeel van de mensheid op aarde is zeer koppig. Het is beledigd over elke kleine inbreuk op zijn terrein, of op wat het vol aanmatiging meent zijn terrein te mogen noemen. Toen de resultaten van de naspeuringen van onze geleerden aan de aarde werden doorgegeven was het nooit de bedoeling, dat daarop door enkelen beslag zou worden gelegd met uitsluiting van alle anderen. Degenen, die dit hebben gedaan, vinden, dat ze een heel hoge prijs moeten betalen voor hun korte tijd van aardse welvaart. Evenmin was het de bedoeling, dat de beide werelden - de onze en de uwe, zoals nu - in gedachten en contact zover van elkaar verwijderd zouden zijn. De dag zal echter komen, dat de beide werelden nauw verbonden zullen zijn, wanneer communicatie tussen beide de gewoonste zaak van de wereld zal wezen. Dan zal de grote bronnenrijkdom van gene zijde openstaan voor de aarde om er uit putten tot heil van het gehele mensenras.

Het zien van zoveel bedrijvigheid bij mijn medebewoners van dit gebied had me aan het denken gebracht over mijn eigen toekomstig werk en van welke aard dat zou zijn. Ik had geen vastomlijnd idee hierover. Daarom maakte ik Edwin deelgenoot van mijn moeilijkheden. Ruth scheen over hetzelfde te piekeren. Zo waren we beiden voor het eerst sinds onze aankomst een beetje ongedurig. Onze oude vriend was niet in het minst verwonderd; hij zei, dat hij pas echt verbaasd zou zijn, indien dit niet zo was geweest. Vroeg of laat kregen allen dit gevoel - de drang om iets nuttigs te doen voor het welzijn van anderen. Niet dat we het moe werden ons eigen land te zien, maar we waren nogal met ons figuur verlegen. Edwin stelde ons gerust door te zeggen, dat we, als we dat wilden, voor onbepaalde tijd konden doorgaan met onze verkenningstochten en dat niemand ons doen en laten zou bekritisieren of er aanmerking op zou maken. Men beschouwde het als onze eigen zaak. We verlangden er echter beiden naar de aangelegenheid van ons toekomstig werk te regelen en daarom vroegen we onze goede vriend om raad.

Edwin stelde voor, dat we ons meteen naar de grens van de hogere regionen zouden begeven, waar hij vroeger had gezegd, zoals u zich zult herinneren, dat we deze zaak zouden kunnen behandelen. Zo verlieten we dus het gebouw van de wetenschap en bevonden ons nogmaals aan de zoom van ons gebied.

We werden naar een heel mooi huis gebracht, dat volgens zijn uiterlijk en

ligging duidelijk bleek van hogere rang te zijn dan de meer inwaarts liggende. De atmosfeer was ijler en voor zover ik kon zien, waren we ten naaste bij op dezelfde plek als bij ons eerste bezoek aan de grens. Edwin leidde ons met de grootste vrijmoedigheid van de wereld binnen en heette ons welkom. Zodra we binnenkwamen wist ik instinctmatig, dat hij ons in zijn eigen huis verwelkomde.

Vreemd genoeg hadden we nooit naar zijn tehuis, of waar dat was, gevraagd. Hij zei, dat hij dit expres uit onze gedachten had gehouden, doch dat was zijn natuurlijke bescheidenheid. Ruth was verrukt van alles, wat ze zag en beknorde hem dat hij er ons niet eerder alles van had verteld. Het huis was geheel van steen gebouwd. Al mocht het voor het oog wat kaal lijken toch straalde het aan alle kanten vriendelijkheid uit. De kamers waren niet bepaald groot, maar geschikt voor Edwins gebruik. Er was een overvloed van gemakkelijke stoelen en veel goed voorziene boekenkasten. Doch het algemene gevoel van rust en vrede van de hele woning viel ons het sterkst op.

Edwin vroeg ons te gaan zitten en te doen alsof we thuis waren. We behoefden ons niet te haasten en we konden ons probleem in extenso bespreken. Ik moet eerlijk bekennen, dat ik in het begin geen speciaal idee had, wat ik kon doen. Op aarde was ik zo fortuinlijk geweest mijn eigen neigingen te kunnen volgen en ik had dientengevolge een druk leven gehad. Maar mijn werk was - ten minste in een zeker opzicht - geëindigd toen mijn aardse leven ophield. Edwin zei dat ik het misschien prettig zou vinden met hem samen te werken; zijn arbeid bestond hoofdzakelijk uit het onder zijn hoede nemen van nieuw-aangekomenen, die dezelfde godsdienstige opvattingen waren toegedaan als wij op aarde hadden gehad, maar die - in tegenstelling met ons - nog niet in staat waren zich de waarheid omtrent de verandering, die zij hadden ondergaan, te realiseren, noch het onware van veel in hun godsdienst.

Hoezeer het voorstel van mijn vriend me ook aantrok, toch voelde ik mij niet bekwaam genoeg zulk werk op me te nemen. Maar Edwin wuifde mijn bezwaren weg. Ik moest met hem samenwerken zei hij - in ieder geval. Als ik aan de taak was gewend, kon ik zelfstandig voortgaan als ik dat wilde. Edwin zei, dat twee of drie - en hier keek hij naar Ruth - heel dikwijls veel beter hulp konden geven dan iemand, die helemaal alleen werkt. Het aantal scheen meer overtuigingskracht te hebben op anderen, die zeer hardnekkig aan hun eigen aardse gedachten over de godsdienst vasthouden. Aangezien Edwin meende, dat ik hem werkelijk van dienst zou kunnen zijn, was ik heel blij zijn voorstel aan te nemen en onze krachten te verenigen. Toen wierp Ruth zich eveneens als kandidaat op om onder hem te dienen, als dit tenminste zijn goedkeuring kon wegdragen. Deze kreeg zij niet alleen dadelijk, doch haar aanbod werd dankbaar aanvaard. Hij zei, dat er veel was, wat een jonge vrouw kon doen. Waar we alle drie in zo volmaakte harmonie en vriendschap konden werken, zouden we in staat zijn samen heel wat nuttige arbeid te verrichten. Ik was meer dan verheugd, dat Ruth met ons zou meedoen, aangezien dat betekende, dat ons gelukkige troepje immers niet uiteen zou gaan. Ik had echter nog iets in mijn hoofd. Het betrof dat ene speciale boek, dat ik wilde niet te hebben geschreven, toen ik op aarde was. De gedachte, dat dit zo bleef, maakte me niet ongelukkig, maar ik wilde er van bevrijd worden. En hoewel mijn nieuwe werk me ten slotte ongetwijfeld volmaakte gemoedsrust zou brengen, wilde ik het liever op een meer rechtstreekse manier behandelen. Edwin wist, waarop ik doelde. Hij herinnerde me aan wat hij al had gezegd over de moeilijkheden bij het in contact komen met de aarde. Maar hij had ook gezegd, dat we hiervoor leiding van hoger hand konden inwinnen. Indien ik nog wilde proberen communicatie te krijgen, konden we

die leiding en raad nu vragen en zo de hele kwestie van mijn toekomstige arbeid regelen. Toen verliet hij ons en trok zich in een andere kamer terug. Nauwelijks had ik een ogenblik met Ruth gebabbeld over onze nieuwe bezigheden, of onze oude vriend kwam terug met een zeer opvallend uitzijnde man, die - dit wist ik meteen - in antwoord op Edwins oproep uit een hogere sfeer was gekomen. Hij scheen niet een van onze eigen landslieden te zijn. Ik had dit goed gezien, want hij was een Egyptenaar, zoals Edwin ons later vertelde. Hij sprak onze taal perfect. Edwin stelde ons aan elkaar voor en legde uit, wat ik wenste en wat de eventuele moeilijkheden bij de vervulling daarvan waren.

Onze bezoeker was een zeer krachtige persoonlijkheid. Hij gaf ons sterk de indruk van kalmte en rust. Men kon zich voorstellen, dat hij altijd volkomen bedaard zou blijven.

We gingen allemaal gemakkelijk zitten. Edwin vertelde hem hoeveel ik afwist van communicatie met de aarde.

De Egyptenaar legde me enige overwegingen voor. Onze bezoeker zei, dat wanneer ik vast overtuigd was, dat ik door naar de aarde terug te keren om te spreken, de situatie, welke me zo dwars zat, zou herstellen, hij alles zou doen om me te helpen mijn doel te bereiken. Het zou echter niet mogelijk zijn mijn plan uit te voeren voor er enige jaren zouden zijn verlopen. Doch intussen kon ik de verzekering van hem aannemen, dat ik ten slotte in staat zou zijn contact te verkrijgen. Hij beloofde me dit. Ik moest de hele zaak overlaten aan degenen, die zulke aangelegenheden regelden en alles zou terecht komen. De tijd - om een aardse term te gebruiken - zou gauw voorbijgaan en bepaalde gebeurtenissen zouden in die tussentijd het pad vrijmaken en zouden de vereiste gelegenheid verschaffen.

Men moet bedenken, dat ik niet alleen vroeg naar de aarde te mogen terugkeren om te proberen het feit te vermelden, dat ik nog leefde! Wat ik wilde was trachten iets ongedaan te maken, dat ik wilde nooit te hebben gedaan. En ik begreep, dat dit een taak was, die niet in een ogenblik kon worden volbracht. Wat ik had geschreven kon ik nimmer ongeschreven maken, doch ik kon mijn ziel rust geven door de waarheid, zoals ik die nu kende, aan hen, die nog op aarde waren, te vertellen.

Toen stond de vriendelijke Egyptenaar op. We gaven elkaar de hand. Hij wenste ons geluk met de wijze, waarop we ons aan de nieuwe levensomstandigheden hadden aangepast, en vreugde door het nieuwe werk, wanneer we daarmee zouden beginnen. Tenslotte herhaalde hij zijn belofte, dat mijn eigen speciale wens zeker vervuld zou worden. Ik trachtte mijn dankbaarheid uit te spreken voor al zijn hulp, maar daar wilde hij niets van horen. Met een groetend handgebaar was hij vertrokken. We bleven nog een poosje onze plannen bespreken - ik verlangde zeer met ons werk te beginnen.

Men moet niet denken, dat we deel uitmaakten van een campagne om mensen te bekeren in de godsdienstige zin, waarin dit woord op aarde wordt gebruikt. Verre van dat. We bemoeien ons niet met het geloof van de mensen, noch met hun gezichtspunten; we verlenen slechts onze diensten, wanneer in bepaalde aangelegenheden daarom wordt gevraagd, of wanneer we zien, dat we door deze te geven iets nuttigs tot stand kunnen brengen. Evenmin besteden we onze tijd met rondwandelen om het evangelie te verkondigen, doch wanneer de roep om hulp tot ons komt, beantwoorden wij die onmiddellijk. Er komt echter een tijd, dat geestelijke onrust zich doet gevoelen. Dat is het keerpunt in het leven van menigeen, die beperkt

en begrensd is door verkeerde begrippen, hetzij godsdienstige of andere.

De godsdienst is niet aansprakelijk voor alle foutieve denkbeelden!

Er is een verbazingwekkend aantal mensen dat niet beseft, dat het door de dood van het stoffelijk lichaam van de aarde is heengegaan. Deze mensen willen beslist niet geloven, dat ze, wat de aarde noemt "dood" zijn. Zij zijn zich vaag bewust, dat er een of andere verandering heeft plaats gehad. Wat er gebeurd is, kunnen zij niet zeggen. Sommigen kunnen, na een kleine uiteenzetting - en zelfs een demonstratie - begrijpen wat er is voorgevallen; anderen zijn hardnekkig en zullen pas overtuigd worden na lang redeneren. In het laatste geval zijn we dikwijls genoodzaakt zo'n dwaas voor een tijdje te verlaten om hem de gelegenheid te geven de feiten eens rustig in overweging te nemen. We weten, dat zo iemand ons zal opzoeken, zodra hij de kracht van ons betoog voelt. Het is in veel opzichten een vermoeiend werk, hoewel ik het woord "vermoeiend" in zijn strikt begrensde betekenis van de geestelijke wereld gebruik.

Ruth en ik waren beiden Edwin meer dan dankbaar voor zijn edelmoedige hulp in onze aangelegenheden. Ik was dit in het bijzonder, zowel hem als de Egyptenaar voor het heerlijke vooruitzicht van de communicatie met de aarde. Met het oog op ons besluit om met Edwin samen te werken, stelde hij voor, dat waar we iets - doch nog maar heel weinig van ons eigen gebied hadden gezien, het goed zou zijn de duistere sferen eens te bezoeken. Ruth en ik waren het er beiden mee eens. We verklaarden, dat we nu genoeg zelfvertrouwen hadden om allerlei onplezierigs, wat ons zou kunnen wachten, te weerstaan. We zouden natuurlijk onder directe bescherming en leiding van onze oude vriend staan.

Onnodig te zeggen, dat we anders niet zouden hebben gewaagd om te gaan, zelfs niet indien het ons was toegestaan. We verlieten Edwins mooie huis, trokken snel door ons eigen gebied en waren weer aan de grens van de lagere sferen. Edwin waarschuwde ons, dat we dat gevoel van verkillung zouden ondergaan, dat we vroeger hadden gehad, doch dat we het door inspanning van onze wil van ons konden afwerpen. Hij plaatste zich tussen ons in, terwijl Ruth en ik hem een arm gaven. Hij keerde om, zag ons aan en was klaarblijkelijk voldaan over hetgeen hij zag. Ik keek naar Ruth en merkte op, dat haar gewaad evenals dat van Edwin een sombere kleur had aangenomen - bijna op grijs gelijkend. Toen ik naar mezelf keek zag ik, dat mijn eigen kleed evenzo was veranderd. Dit was werkelijk verbijsterend, maar onze vriend verklaarde, dat dit temperen van de kleuren, die bij ons pasten, slechts de werking van een natuurlijke wet was en niet betekende, dat we hadden verloren wat we reeds hadden verworven. De praktische toepassing van zo'n wet betekende, dat we niet behoorden op te vallen in een omgeving waar we niet thuis hoorden en niet het licht van ons gebied moesten meedragen in de duistere plaatsen, om de bewoners niet te verblinden.

We liepen door een uitgestrekt kaal land. De grond was hard onder de voeten; het groen van bomen en gras was verdwenen. De hemel was somber en loodkleurig en de temperatuur sterk gedaald, maar we konden een inwendige warmte voelen, die deze kou neutraliseerde. We konden niets voor ons uit zien dan een grote mistbank, die zich verdichtte onder het voortgaan, tot we er eindelijk helemaal in waren. Ze warrelde rond in zware, vochtige wolken en drukte ons met een bijna dodelijk gewicht. Plotseling doemde er een figuur uit op en kwam naar ons toe. Het was de eerste persoon, die we tot nu toe hadden ontmoet. Toen hij Edwin herkende, groette hij hem vriendelijk. Edwin stelde ons voor en vertelde hem van onze bedoeling. Hij zei, dat hij graag met ons wilde meegaan, omdat hij ons misschien van dienst zou kunnen zijn. We namen

zijn vriendelijk aanbod gaarne aan. We vervolgden onze reis en na een verdere tocht door de mist merkten we, dat ze een beetje begon op te klaren, tot ze geheel verdween. We konden nu de omgeving duidelijk zien. Het landschap was uiterst somber; hier en daar een woning van de minste soort. We kwamen dicht bij een van de laatste en konden het huis goed bekijken.

Het was klein en gedrongen, in het vierkant gebouwd, verstoken van elke versiering en zag er helemaal niet aantrekkelijk uit. Het had zelfs een onheilspellend voorkomen ondanks zijn alledaagsheid. Het scheen ons af te stoten hoe dicht we het naderden. Er was geen teken van leven te zien achter een van de ramen noch er omheen. Er was geen tuin bij; het stond daar maar alleen, eenzaam en verloren. Edwin en onze nieuwe vriend kenden blijkbaar het huis en de bewoner beide heel goed, want naar de voordeur gaande klopte Edwin er op, deed haar open en stapte binnen zonder een antwoord af te wachten, ons wenkend hem te volgen. We deden dit en bevonden ons in een miserabele ruimte, die men nauwelijks een huis kon noemen. Er waren weinig meubelen en van de armste soort. Op het eerste gezicht zou men volgens aards waarnemingsvermogen zeggen dat hier armoede heerste. Men zou sympathie voelen en de drang om alle hulp te bieden, die men kon geven. Doch voor onze geestelijke ogen was het ziele-armoede, laagheid van geest. Hoewel het onze sympathie opwekte, was het sympathie van een andere soort, waarvoor materiële hulp niet baat. De koude scheen daarbinnen haast nog heviger dan buiten. Men zei ons, dat deze van de bewoner zelf kwam. We gingen een achterkamer in en ontmoetten de enige bewoner, die in een stoel zat. Hij deed geen poging om op te staan of enig teken van welkom te geven. Ruth en ik bleven op de achtergrond, terwijl de twee anderen vooruittraden om met onze "onwillige" gastheer te spreken. Hij was een man van even boven de middelbare leeftijd. Er was nog aan hem te zien, dat hij vroeger een welvarend man was geweest maar nu vervallen. Zijn kleren waren blijkbaar verwaarloosd. Of dit door onverschilligheid of andere oorzaken kwam kon ik - volgens mijn aardse herinneringen! - niet zeggen. Toen Edwin ons als nieuwe bezoekers naar voren bracht, schold hij een beetje tegen ons. Het duurde enkele ogenblikken voor hij sprak. Toen beschimpte hij ons nogal onsamenhangend, maar we konden er uit opmaken, dat hij meende dat hem onrecht was aangedaan. Edwin zei hem vierkant, dat hij onzin praatte, omdat er aan gene zijde geen onrecht bestaat. Er volgde een heftig gesprek, d.w.z. van de kant van onze gastheer, want Edwin was kalm en geheel meester van zichzelf. Zelfs verbazend vriendelijk. De eerste wierp telkens een vluchtige blik op Ruth, wier zacht gezicht de hele bedompte ruimte scheen op te vrolijken. **Ik keek ook naar Ruth, die me een arm had gegeven, om te zien welke indruk deze vreemde**

man op haar maakte, maar zij bleek onverstoort te zijn. Tenslotte bedaarde hij en scheen veel handelbaarder. Daarna hadden hij en Edwin een persoonlijk gesprek. Aan het slot daarvan zei hij tegen Edwin, dat hij er over zou nadenken en dat Edwin nog eens kon komen als hij wilde en zijn vrienden meebrengen. Daarna stond hij op uit zijn stoel, begeleidde ons naar de deur en liet ons uit. Ik merkte, dat hij bijna vriendelijk werd - hoewel nog niet helemaal. Het was alsof hij er zich tegen verzette er aan toe te geven om aardig te zijn. Hij stond ons bij de voordeur na te kijken, terwijl we weggingen, tot we bijna uit het gezicht moeten zijn geweest.

Edwin scheen zeer in zijn schik met ons bezoek en vertelde ons enige bijzonderheden over de vreemde man.

Hij zei, dat deze nu enige jaren aan gene zijde was, maar tijdens zijn leven een

voorspoedig zakenman was geweest - d.w.z. zoals men dit op aarde zou beoordelen. Hij had aan niet veel anders dan aan zijn zaken gedacht en hij achtte altijd ieder middel geoorloofd om zijn doel te bereiken, mits het niet met de wet in strijd was. Hij was meedogenloos tegenover anderen en hij maakte "efficiency" tot een soort god. Thuis was alles en iedereen aan hem dienstbaar. Hij deed gul aan liefdadigheid waar er het meeste voordeel en eer van was te verwachten. Hij ondersteunde zijn eigen godsdienst en kerk krachtig, regelmatig en vurig. Hij vond, dat hij een sieraad voor de kerk was en werd zeer gewaardeerd door allen, die daarmee waren verbonden. Hij liet op eigen kosten enige nieuwe gedeelten aan het gebouw toevoegen. Een kerk was naar hem als de gever genoemd. Maar naar wat Edwin uit zijn geschiedenis had kunnen afleiden, had hij nauwelijks één behoorlijke, onzelfzuchtige daad in zijn hele leven gedaan. Zijn drijfveer was altijd zelfverheerlijking. Hij had zijn doel op aarde bereikt volkomen ten koste van zijn leven aan gene zijde.

En nu was zijn grief, dat hij, na zo'n voorbeeldig leven volgens zijn eigen mening - te hebben geleid, was veroordeeld om in zo'n vernederende toestand te moeten leven. Hij weigerde in te zien, dat hij zichzelf daartoe had veroordeeld en dat hij dat niemand anders kon verwijten dan zichzelf. Hij klaagde er over, dat de kerk hem aldoor had misleid, aangezien zijn vrijgevigheid op zo'n manier was aangenomen, dat hij had geloofd, dat zijn giften aan de kerk zeer in zijn voordeel zouden pleiten in het "hiernamaals". Hij kon daarentegen niet inzien, dat het om de beweegreden gaat en dat een gelukkige staat in de geestelijke wereld niet voor baar geld te koop is. Een kleine dienst vrijwillig en edelmoedig aan een sterfelijk medemens bewezen bouwt in .de geest een groter tempel tot glorie van God dan grote geldsommen, besteed aan kerkelijke stenen en kalk tot verheerlijking van de mens met volle nadruk op de gever. De stemming van deze man was gramstorig en des te meer, omdat hem op aarde niets was ontzegd. Hij was nooit aan zulke vernederende omstandigheden als zijn tegenwoordige gewend geweest. Zijn moeilijkheden waren verergerd door het feit, dat hij niet precies wist, wie hij de schuld moest geven. Terwijl hij een grote beloning had verwacht, was hij in grote ellende gekomen. Hij had geen echte vrienden gemaakt. Er scheen - volgens hem - niemand van zijn eigen sociale positie te zijn, die hem hierin raad kon geven. Edwin had getracht met hem te redeneren, maar hij was in een onredelijke bui; al sedert lang. Hij had maar weinig bezoekers gehad, omdat hij hen afstootte. Hoewel Edwin hem dikwijls had bezocht, was het resultaat altijd hetzelfde geweest: een stompzinnig vasthouden aan zijn gevoel van geleden onrecht.

Bij Edwins laatste bezoek in gezelschap van Ruth, mij en de vriend, die we onderweg hadden ontmoet, waren er duidelijk symptomen van een aanstaande verandering. Ze waren in het eerst niet merkbaar, maar tegen het einde van het bezoek bleek hij zijn koppige houding te laten varen. Edwin was er zeker van dat dit zowel door Ruths vriendelijke tegenwoordigheid als door zijn eigen invloed op hun gesprek kwam. Hij was er ook zeker van, dat als wij op onze terugweg weer naar hem toe zouden gaan, we hem in een heel andere stemming zouden aantreffen. Hij zou misschien niet zo gauw willen toegeven, dat de fout helemaal bij hem lag, doch volharding kan wonderen doen in zulke gevallen.

Ruth was natuurlijk blij, dat ze al zo gauw had kunnen helpen, hoewel zij er absoluut niet van wilde horen iets anders te hebben gedaan dan er slechts als toeschouster bij te staan! Edwin wees er haar echter op, dat hoewel zij ontkende iets zichtbaars te hebben gedaan, zij werkelijke sympathie en medelijden voor deze ongelukkige man had getoond. Dat bewezen zijn herhaalde steelse blikken naar haar.

Hij had dat medelijden gevoeld en het had hem goedgegaan, hoewel hij zich de oorzaak er van niet bewust was. Hier vraagt Ruth mij er aan toe te voegen, dat haar zeer klein aandeel weinig voor zijn herstel zou hebben kunnen doen als Edwin zich niet zo lang en zonder ophouden voor hem had ingespannen.

Dit was onze eerste ontmoeting met de ongelukkigen van de lagere sferen. Ik ben wel wat lang in bijzonderheden daarover getreden. Deze man was in vele opzichten oprecht in vergelijking met wat wij later beleefden. Ik heb het verteld, omdat het een inleiding was tot ons toekomstige werk. Voor het ogenblik was het echter niet de bedoeling, dat we iets anders zouden doen dan deze duistere gebieden observeren.

We hervatten met ons vieren de reis. Er waren geen paden en de grond werd rotsachtig van formatie. Het licht verminderde snel aan de zware en donkere hemel. Er was geen levende ziel, geen huis, noch enig teken van leven te zien. De hele streek scheen kleurloos en het was alsof we door een andere wereld zwierven. We konden na verloop van enige tijd vaag iets voor ons uit zien, dat op woningen geleek. Daar gingen we dan ook heen. Het terrein bestond uit niets anders dan rotsen. Hier en daar zagen we mensen zitten met het hoofd naar beneden, schijnbaar bijna levenloos, doch in werkelijkheid in diepe droefgeestigheid en wanhoop. Toen we hen voorbijgingen, namen zij hoegenaamd geen notitie van ons. Al gauw bereikten we de huizen, die we op een afstand hadden gezien.

IX. DE DUISTERE SFEREN

Van dichtbij bleken de woningen slechts krotten te zijn. Zij waren ellendig om aan te zien, maar het was oneindig bedroevender te bedenken, dat dit de vrucht was van het leven van mensen op aarde. We gingen geen van de hutten binnen - ze waren van buiten weerzinwekkend genoeg en we konden er op dat ogenblik niemand een dienst mee bewijzen door naar binnen te gaan. Daarom gaf Edwin er ons enige bijzonderheden voor in de plaats.

Enige van de bewoners hadden hier of hier in de buurt, naar hij zei, jaar op jaar - volgens aardse tijdrekening - gewoond. Zijzelf hadden geen begrip van tijd en hun bestaan was één oneindig voortduren van duisternis geweest door niemands schuld dan hun eigen toedoen. Vele goede zielen waren in deze Stygische gebieden doorgedrongen om te trachten een redding uit deze duisternis te bewerkstelligen. Sommigen waren daarin geslaagd; anderen niet. Het succes hangt niet zozeer van de redder af dan wel van de te redden persoon. Wanneer de laatste geen sprankje licht in zijn geest vertoont, geen stap voorwaarts wenst te gaan op de geestelijke weg, dan valt er niets, letterlijk niets aan te doen. De drang moet uit de gevallen ziel zelf voortkomen. Hoe diep waren sommigen van hen gezonken! Men moet nooit denken, dat zij, die volgens het aardse oordeel geestelijk hebben gefaald, diep zijn gevallen. Velen van hen hebben in het geheel niet gefaald, doch zijn in feite waardige zielen, wier schone beloning haar hier wacht. Doch aan de andere kant zijn er degenen, wier aardse leven geestelijk afschuwelijk is geweest, hoewel uiterlijk subliem. Hun godsdienstig beroep, aangeduid door het Rooms-Katholieke boord heeft men vanzelfsprekend beschouwd als synoniem te zijn met zielengrootheid. Zulke mensen hebben God hun hele schijnheilige aardse leven lang, waar zij leefden met een hol vertoon van heiligheid en goedheid, bespot. Hier ontpoppen zij zich zoals ze zijn. Doch de God, Die ze zolang hebben bespot, straft

niet. Zij straffen zichzelf.

De mensen, die in deze krotten woonden, behoefden dus noodzakelijkerwijs niet dezelfde te zijn, die op aarde in de ogen van hun medemensen - een of andere misdaad hadden begaan. Er waren er velen, die zonder ooit iets kwaads te hebben bedreven, nooit, nooit iets goeds aan enig mens op aarde hadden gedaan. Mensen, die uitsluitend voor zichzelf en zonder enige gedachten aan een ander hadden geleefd. Zulke mensen hadden het er steeds over, dat zij nooit iemand hadden geschaad, maar dit hadden zij wel zichzelf gedaan.

Evenals de hogere sferen al het schoons van die gebieden hadden geschapen, zo hadden de bewoners van de lagere de verschrikkelijke condities van hun leven aan gene zijde opgebouwd. In de laagste sferen was er geen licht, geen warmte, geen plantengroei, geen schoonheid. Maar er is hoop, hoop, dat iedere ziel daar zal vooruitgaan. Iedereen heeft daartoe het vermogen en niets, behalve zichzelf, staat dit in de weg. Het kan hem ontelbaar duizenden jaren kosten om zich geestelijk een centimeter te verheffen, doch het is een centimeter in de goede richting.

De gedachte aan de leer van de eeuwige verdoemenis, zo geliefd bij de rechtzinnige godsdienst en van het eeuwigdurende vuur van de z.g. hel, viel me vanzelfsprekend in. Wanneer de plaats, waar we nu waren, een hel kon worden genoemd - en zonder twijfel zouden de theologen haar zo noemen - dan was er stellig geen spoor van enig soort vuur of hitte. Integendeel, er was niets dan een koude, vochtige atmosfeer. Geestelijke gesteldheid betekent in onze wereld 'warmte; het ontbreken er van koude. De hele fantastische leer van het hellevuur - een vuur dat brandt maar niet verteert - is een van de alleronzinnigste en domste leerstellingen, die ooit door even onzinnige en onkundige geestelijken zijn uitgevonden. Wie haar waarlijk heeft uitgevonden weet niemand, maar zij wordt nog steeds met grote gestrengheid als een dogma door sommige kerken hooggehouden. Zelfs de geringste bekendheid met het geestelijke leven onthult onmiddellijk de volslagen onmogelijkheid er van, omdat het indruist tegen de ware wetten van het geestelijke bestaan.

Dit betreft de letterlijke zijde. Maar wat denkt men van de ontstellende Godslastering die zij insluit?

Toen Edwin, Ruth en ik op aarde waren, vroeg men ons te geloven dat God, de Vader van het heelal, de mens straft, -werkelijk straft door hem te veroordelen voor alle eeuwigheid tot het branden in de vlammen van de hel. Zou er ooit een grovere bespottung van de God kunnen bestaan, Die de orthodoxie beweert te aanbidden? De kerken - van welke gezindheid ook - hebben een monsterachtige conceptie van de Eeuwige, Hemelse Vader opgebouwd. Aan de ene kant hebben zij door oppervlakkige lippendienst een berg van verdorvenheid van Hem gemaakt, evenals door het besteden van grote sommen geld voor het oprichten van kerken en Godshuizen tot Zijn "eer", door het voorwenden van een kruiperig berouw over het "beledigen" van wat zij Hem hebben gedaan, door te beweren dat zij Hem vrezen - Hem vrezen, Die louter liefde is! Aan de andere kant hebben we een beeld van een God, Die zonder de minste wroeging arme menselijke stervelingen in een eeuwigheid van het allerergste lijden werpt - branden door vuur, dat niet is te blussen. 1)

Men leerde ons met grote welbespraaktheid om Gods genade smeken. De God van de Kerk is een wezen van buitengewone stemmingen. Hij moet voortdurend gunstig gestemd worden. Het is helemaal niet zeker, dat we genade zullen verkrijgen

als we er om hebben gesmeekt. Men moet Hem vrezen, omdat Hij ieder ogenblik Zijn wraak over ons kan doen komen; we weten niet wanneer Hij zal toeslaan. Hij is wraakzuchtig en onverzoenlijk. Hij heeft de onbeduidende dingen die er in de kerkelijke leer en dogma's zijn belichaamd, bevolen, die duidelijk niet van een grote geest, maar van een kleine getuigen. Hij heeft het pad tot de redding zo smal gemaakt, dat weinig, zeer weinig stervelingen ooit in staat zullen zijn, er over te gaan. Hij heeft op aarde een grote organisatie gesticht, die als "de Kerk" bekend staat en die de enige bewaarder van de geestelijke waarheid is een organisatie, die feitelijk niets van de toestand van het leven aan gene zijde weet en die desondanks aan stervelingen de wet durft te stellen en durft te zeggen, wat er in het brein van de Grote Vader van het Heelal omgaat en Zijn naam te schande durft te maken door Hem eigenschappen toe te schrijven, welke Hij onmogelijk zou kunnen bezitten. Wat weten zulke onnozele, nietige, kleinzielige mensen van de Grote, Almachtige Vader der Liefde af? Let op! – van Liefde. Denkt dan weer aan al de gruwelen, die ik heb opgesomd en denkt nog eens na. Overpeinst dit: een hemel van alles wat schoon is, van groter schoonheid dan het brein van de sterfelijke mens kan begrijpen; een hemel, waarvan ik een klein stukje aan u heb trachten te beschrijven, waar alles vrede, goede wil en liefde is onder de stervelingen Al deze dingen zijn opgebouwd door de inwoners van deze gebieden en worden hooggehouden door de Hemelse Vader in Zijn liefde voor het mensdom. 1) Dit is geschreven over het Engeland van vóór de eerste wereldoorlog! (vert. J.)

Hoe staat het met de lagere sferen - de duistere plaatsen, die we nu bezoeken? Juist het feit, dat we haar bezoeken, heeft me er toe gebracht op deze manier te spreken, omdat ik, terwijl ik in deze duisternis sta, me ten volle bewust ben van één grote werkelijkheid van het eeuwige leven, n.l. dat de hogere sferen van de hemel binnen het bereik zijn van iedere sterveling op aarde, of die daar nog zal worden geboren. De mogelijkheden van vooruitgang zijn grenzeloos, en zij zijn een ieders recht. God veroordeelt niemand. De mens veroordeelt zichzelf, doch niet voor eeuwig; het hangt van hemzelf af, wanneer hij geestelijk vooruit zal gaan. Elke geest verafschuwt de lagere gebieden, omdat het daar zo verdrietig is; om geen enkele andere reden. Daarom bestaan er grote organisaties om ieder afzonderlijk, die daar woont te helpen daaruit op te stijgen naar het licht. En dat werk zal talloze eeuwen voortgaan tot iedereen uit deze afschuwelijke plaatsen zal zijn weggevoerd en alles tenslotte zal zijn, zoals de Vader van het Heelal het heeft bedoeld.

Dit is, naar ik vrees, een lange uitweiding geweest, dus laten we terugkeren tot onze reizen. U zult zich herinneren wat ik heb verteld over de hemelse geuren, die van de bloemen komen en in de lucht zweven. Hier in deze donkere plaatsen was juist het tegenovergestelde het geval. In het begin werd onze neus gekweld door de meest bedorven lucht; een stank, die ons herinnerde aan het ontbinden van vlees op aarde. Het was walgelijk. Ik vreesde, dat het meer zou zijn dan Ruth - en inderdaad ook ikzelf - kon verdragen. Maar Edwin zei ons haar op dezelfde manier te behandelen als waarop we de koude hadden overwonnen - door er eenvoudig ons bewustzijn voor af te sluiten. Dan zouden we het bestaan er van niet beseffen. We haastten ons dit te doen. Het gelukte ons volkomen. Niet alleen "heiligheid" heeft haar geuren!

Op onze reizen door ons eigen gebied kunnen we van de ontelbare heerlijkheden en het schone genieten, evenals van de prettige omgang met zijn inwoners. Hier in deze duistere landen is alles woest en troosteloos. Het weinige licht werpt op zichzelf een vloek over het hele gebied. Terwijl wij voortgingen konden we af en toe een glimp opvangen van de gezichten van enige ongelukkige. Het leed geen

twijfel dat sommige onmiskenbaar slecht waren en getuigden van het verdorven leven, dat deze mensen op aarde hadden geleid; sommige verrieden de vrek, de hebzuchtige, het "redeloze dier". Er waren hier lieden van bijna elke aardse levenswandel, van de tegenwoordige aardse tijd tot in het ver verleden. En hier was er een verbindende schakel met de namen, die men kon lezen in de ware geschiedenis van de naties in de bibliotheek, die we in ons eigen gebied hadden bezocht. Edwin en zijn vriend vertelden ons, dat we ontzet zouden zijn over de lijst van namen van mensen, welbekend uit de geschiedenis, die diep in deze verderfelijke regionen woonden - mensen, die lage, gemene daden hadden begaan in de naam van de heilige godsdienst, of ten behoeve van hun eigen verachtelijke, materiële oogmerken. Velen van deze stakkerds waren ontoegankelijk en zij zouden dit - misschien nog talloze eeuwen - blijven, tot zij door hun eigen wens en streven, zij het nog zo zwakjes, in de richting van het licht van de geestelijke vooruitgang zouden gaan.

Terwijl wij verder gingen, zagen we hele horden schijnbaar krankzinnigen op weg naar een of ander boosaardig doel als zij dit tenminste konden bereiken. Hun lichamen droegen de kenmerken van de afzichtelijkste en weerzinwekkendste misvormingen, de absolute weerspiegeling van hun slechte wezen. Velen van hen leken oud, doch men zei mij, dat hoewel zulke mensen daar misschien reeds vele eeuwen waren geweest, niet het voorbijgaan van de tijd hun gezichten zo had beïnvloed, maar hun verdorvenheid.

In de hogere sferen verjongt de schoonheid van het wezen de trekken, vaagt de sporen van aardse zorgen, moeilijkheden en leed weg en laat die lichamelijke ontwikkeling zien, welke we "de bloei van het leven" noemen.

De talrijke geluiden, die we hoorden, waren in overeenstemming met de schrikwekkende omgeving, van krankzinnig rauw lachen tot de kreet van een of andere gefolterde ziel, een foltering, opgelegd door anderen, die even slecht waren als zichzelf. Een paar maal werden we aangesproken door enige dapperen, die daar beneden hun taak vervulden, welke bestonden uit het helpen van deze geteisterde stervelingen. Zij waren blij ons te zien en met ons te praten. We konden hen in het donker zien en zij ons, maar wij allen waren onzichtbaar voor de rest, aangezien we van dezelfde bescherming voor de duistere landen waren voorzien. In ons geval paste Edwin op ons gezamenlijk als nieuw-aangekomenen, maar zij, wier arbeid bestaat uit het reddingswerk, hadden elk hun eigen manier om zich te beschermen.

Indien enige geestelijke - of theoloog - maar één glimp kon zien van de dingen, die Edwin, Ruth en ik hier aanschouwden, zou hij nooit van zijn leven meer zeggen, dat God, de Vader der Liefde, ooit een sterveling tot zulke gruwelen zou kunnen veroordelen. Wanneer diezelfde geestelijke deze plaatsen zag, zou hijzelf niemand daartoe veroordelen. Is hij liefdevoller en barmhartiger dan de Vader der Liefde Zelf? Neen.

Het is alleen de mens, die de staat bepaalt waarin hij na zijn overgang zal verkeren.

Hoe meer we van de duistere landen zagen, des te beter besefte ik, hoe fantastisch de leer van de orthodoxe Kerk, waartoe ik op aarde had behoord, is, n.l. dat de plaats, die men de eeuwige hel noemt, wordt geregeerd door de Vorst der Duisternis, wiens enig doel het is iedereen in zijn klauwen te krijgen en die men niet kan ontkomen, nadat men zijn koninkrijk is binnengegaan. Bestaat er zo'n wezen als de

Vorst der Duisternis? Men zal misschien zeggen, dat de ene ziel oneindig veel slechter kan zijn dan alle anderen. Zulk een ziel zou als de werkelijke Koning van het Kwaad kunnen worden beschouwd. Edwin zei ons echter, dat er geen enkel bewijs was van het bestaan van zo'n personage. Degenen van de hogere sferen, die elke centimeter van de lagere gebieden hadden doorkruist, hadden zo'n wezen niet ontdekt. Ook zij, die over een wonderbaarlijke kennis beschikken, verzekerden met nadruk, dat er in feite geen grond was voor het bestaan van zo iemand. Ongetwijfeld zijn er velen, die collectief vrij wat slechter zijn dan hun kameraden in het duister. De gedachte, dat er een Koning van het Kwaad leeft, wiens speciale werk bestaat uit het weerstreven van de Koning der Hemelen, is onzinnig; dit is primitief en zelfs barbaars. De Duivel bestaat niet als een op zichzelf staand individu. Men kan echter een slecht wezen een duivel noemen en in dat geval zijn er heel veel. Volgens de leer van één orthodoxe Kerk is het deze broederschap, die alleen het beginsel van het terugkeren van geesten uitmaakt. We kunnen ons veroorloven te lachen om de ongerijmdheid van zulke leerstellingen. Het is niets nieuws voor een of andere wonderbaarlijke en doorluchtige geest om duivel te worden genoemd! We behouden nog altijd ons gevoel van humor en het amuseert ons soms zeer de een of andere domme en geestelijke blinde priester te horen beweren, dat hij bekend is met geestelijke zaken, waarvan hij in werkelijkheid totaal niets afweet. De geesten hebben een brede rug en ze kunnen de last van dergelijke misleidende nonsens verdragen zonder iets anders te voelen dan medelijden met zulke arme blinde zielen.

Het ligt niet in mijn bedoeling op nadere bijzonderheden over deze duistere sferen in te gaan. De methode van de Kerk om de mensen bang te maken is niet de methode van gene zijde. We zouden liever willen uitweiden over het schone van de geestelijke wereld en iets willen tonen van de heerlijkheid, die iedereen wacht, wanneer zijn aardse leven ten einde is. Het hangt van ieder persoonlijk af, of het hem vroeger of later beschoren zal zijn in dit mooie land te mogen leven.

We overlegden een ogenblik samen en waren het er over eens, dat we nu graag naar ons eigen gebied wilden terugkeren. En dus aanvaardden we de terugtocht naar het land van de mist, gingen daar snel doorheen en waren opnieuw in ons eigen hemelse domein met de warme geurende lucht om ons heen. Onze nieuwe vriend uit de donkere sferen verliet ons toen, nadat we hem hadden bedankt voor zijn vriendelijke hulp. Ik bedacht me daarna, dat het hoog tijd was, dat ik eens een kijkje in mijn huis ging nemen. Daarom vroeg ik Ruth en Edwin met me mee te gaan, omdat ik er geen behoefte aan had alleen, althans zonder hun aangename gezelschap te zijn. Ruth had mijn huis nog niet gezien, maar zij zei, dat ze dikwijls benieuwd was geweest hoe het er uit zou zien. Het leek me dat wat fruit uit de tuin heel welkom zou zijn na ons bezoek aan de lagere gebieden, al was dit maar kort geweest.

In huis was alles keurig in orde - net zoals bij mijn vertrek voor de reis - alsof er iemand was, die er voortdurend voor zorgde. Ruth betuigde haar grote bijval over alles, wat ze zag. Ze wenste me geluk met mijn keuze.

In antwoord op mijn vraag over de onzichtbare macht, die tijdens mijn afwezigheid aansprakelijk was voor de goede orde van het huis, stelde Edwin mij zelf een vraag: wat zou de orde daarvan kunnen verstoren? Er kan geen stof zijn, omdat er absoluut niets vergaat. Er kan geen vuil zijn, omdat er aan gene zijde geen enkele oorzaak voor is. De huishoudelijke plichten, waaraan men op aarde zo is gewend en die zo heel vervelend zijn, bestaan hier niet. De noodzaak om het lichaam van voedsel te voorzien is vervallen, nadat we ons fysieke lichaam hebben prijsgegeven. De

versieringen van het huis, zoals gordijnen en bekleding behoeft men nooit te vernieuwen, omdat ze niet verslijten. Ze blijven in stand tot we ze wensen te vervangen door iets anders. En wat blijft er dan over om voor te zorgen? We kunnen maar uit onze huizen lopen en alle deuren en ramen openlaten. Onze huizen hebben geen sloten. We kunnen terugkomen wanneer we willen en zullen alles net zo vinden, als we het hebben achtergelaten. We zouden wèl een of andere verandering of verbetering kunnen aantreffen. We zouden b.v. kunnen merken, dat er in onze afwezigheid een vriend was gekomen en een of ander geschenk voor ons had achtergelaten, misschien wat bloemen, of een andere vriendelijkheid. Bovendien zullen we merken, dat ons huis zelf ons welkom heet en ons gevoel van "thuis te zijn" vernieuwt.

Ruth was op haar eentje het hele huis rondgegaan - we hebben hier geen overbodige vormelijkheden en ik vroeg haar het als het hare te beschouwen, wanneer ze maar wilde en te doen waar ze zin in had. De antieke stijl trok haar artistieke natuur aan en zij genoot van de oude houten betimmeringen en het beeldhouwwerk - dit laatste was mijn eigen verfraaiing - van vroeger eeuwen. Tenslotte kwam ze in mijn kleine bibliotheek en het interesseerde haar mijn eigen boeken tussen de andere op de planken te zien. Eén boek trok haar in het bijzonder aan. Zij was het werkelijk aan het lezen, toen ik binnenkwam. De titel alleen al verklaarde haar veel, zei ze. Ik kon haar warme sympathie naar me voelen uitgaan, omdat ze mijn grote aspiratie kende. Ze bood me de hulp aan, die ze me in de toekomst zou kunnen geven om die wens te verwezenlijken.

Zodra ze het onderzoek van het huis had beëindigd, kwamen we in de zitkamer samen. Ruth deed Edwin een vraag, die ik hem zelf al enige tijd had willen stellen: was er ergens een zee? Wanneer er meren en stromen waren, was er dan misschien een oceaan?

Edwins antwoord vervulde haar met vreugde: natuurlijk was er een zeekust - en een heel mooie ook! Ruth stond er op daar meteen naar toe gebracht te worden. Zo gingen we er onder Edwins geleide weer op uit.

We liepen al spoedig langs een wijd, open land, bedekt met gras, dat als een fluwelen tapijt onder onze voeten lag. Er waren geen bomen, maar wel veel groepen frisse struiken. Er groeide overal een overvloed van bloemen.

Tenslotte kwamen we aan een oplopend gedeelte en we voelden, dat de zee daarachter moest liggen. Een korte wandeling bracht ons aan de rand van het grasland en toen vertoonde het schitterende zeepanorama zich voor onze ogen. Het uitzicht was eenvoudig prachtig. Ik had nooit verwacht zo'n zee te aanschouwen. Ze weerspiegelde in volmaakte tinten de blauwe hemel er boven, maar bovendien weerkaatste ze in elk golfje myriaden kleuren van de regenboog. Haar oppervlak was kalm doch dit wilde niet zeggen, dat het water dood was. Er bestaat hier niet zoiets als dood of stilstaand water. Vanwaar we ons bevonden kon ik in de verte vrij grote eilanden zien, die er zeer aantrekkelijk uitzagen en die we zeker moesten bezoeken! Onder ons was er een mooie strook strand, waar we mensen aan het water konden zien zitten - maar er was geen spoor van te grote volte! En op deze grootse zee dreven de mooiste boten, sommige dichtbij, andere weer wat verder af. Ik doe deze echter te kort door ze slechts boten te noemen; schepen zou beter zijn. Ik vroeg me af, wie deze schone vaartuigen wel zou bezitten, Edwin zei, dat we er zelf een konden hebben, als we dat wilden. Vele van de eigenaars woonden er op, hadden geen ander huis dan hun boot. Maar dat hindert niet. Ze kunnen er altijd wonen, omdat het hier voortdurend zomer is.

Een korte wandeling langs een aardig slingerpad bracht ons aan het strand. Edwin deelde ons mee, dat er geen getij in deze oceaan was en dat zij nergens diep was in vergelijking met aardse zeeën. Omdat hier geen stormen voorkomen, is het water altijd effen en evenals alle water in deze gebieden, is het steeds van een aangenaam warme temperatuur.

Het doet de baders nooit koud of verkillend aan. Het was heerlijk opwekkend, bezat geen enkel element of eigenschap van schadelijke aard, maar was integendeel versterkend. Wanneer men er in baadde onderging men een volmaakte manifestatie van geestelijke kracht. Het zand, waar op we liepen, had niets van de onprettige eigenschappen, die ons aan aardse stranden herinneren. Het was nooit vermoeiend er op te lopen. Hoewel het er zo uitzag als het zand, dat we altijd hadden gekend, was het vast onder het gaan, ofschoon het aan de handen zacht aanvoelde. Inderdaad gaf deze eigenaardige eigenschap meer de indruk op een goed onderhouden grasveld te lopen, zo vast opeen waren de korrels. We namen een handjevol, lieten het tussen onze vingers doorlopen en merkten tot onze grote verbazing, dat het helemaal niet korrelig was, maar aanvoelde als een soort glad, zacht poeder. Toch was het, wanneer men het goed bekeek, ontegenzeggelijk stevig. Het was een van de vreemdste verschijnselen, die we tot nu toe waren tegengekomen.

Edwin zei, dat dat kwam, omdat we in dit speciale geval grondiger hadden onderzocht wat we zagen dan we tot nu toe met andere dingen hadden gedaan. Hij voegde er aan toe, dat wanneer we alles zo nauwkeurig bekeken, of het nu de grond was waarop we liepen, of de substantie waarvan onze huizen waren gemaakt, of de duizend en één voorwerpen, die tezamen de geestelijke wereld vormen, we in één voortdurende verbazing zouden zijn. We zouden dan een klein begrip krijgen - maar nog slechts heel gering van de grootsheid van de Grote Geest - de Grootste van het Heelal - Die deze en alle andere werelden in stand houdt. Inderdaad bemerkten de grote geleerden wanneer ze aan gene zijde komen te leven, dat er een volkomen nieuwe wereld voor hen openligt, waar ze kunnen aanvangen nieuwe onderzoekingen te doen. Ze beginnen a.h.w. opnieuw, doch met al hun uitgebreide aardse ondervinding achter zich. En wat een vreugde is het voor hen om samen met hun collega's in de geheimen van de geestelijke wereld door te dringen, data te verzamelen, hun nieuwe kennis te vergelijken met de oude, het resultaat van hun onderzoek en hun ontdekkingen vast te leggen tot heil van anderen. Steeds staan de onbegrensde bronnen van gene zijde hun ten dienste om daaruit te putten. En blijdschap vervult hun hart.

Ons kleine experiment met het zand bracht er ons toe onze handen in het zeewater te dompelen. Ruth verwachtte stellig, dat het zout zou smaken, maar dat deed het niet tot haar grote verbazing. Voor zover ik kon nagaan had het helemaal geen smaak. Het was meer zee door zijn grote uitgestrektheid en de eigenaardigheden van het aangrenzende land dan door iets anders. In alle andere opzichten leek het op het water van de beken en meren. Over het geheel genomen zag het er heel anders uit dan een aardse oceaan o.a. als gevolg van het feit, dat er geen zon was, die zijn licht slechts van één hoek uit werpt en die alles er anders doet uitzien, wanneer de richting van het zonlicht zich wijzigt. De grote centrale zon aan gene zijde, die zijn licht voortdurend, doch zonder te bewegen over alles uitgiet, geeft ons de eeuwigdurende dag, maar men moet niet denken, dat dit bestendige en onbewegelijke licht betekent dat het landschap of zeegezicht eentonig en zonder verandering is. Er hebben voortdurend veranderingen van kleur plaats, waarvan de mens nooit heeft gedroomd tot hij aan gene zijde komt. De ogen van de mens aan gene zijde kunnen zoveel schone dingen zien, die de aardse niet

kunnen aanschouwen, tenzij de mens is begiftigd met psychische gaven.

We wilden heel graag een van de eilanden, die we in de verte zagen, bezoeken, maar Ruth dacht, dat het aardig zou zijn in een van de mooie vaartuigen over zee te gaan, die dicht bij de kust waren. Doch de boot was de moeilijkheid d.w.z. het zag er naar uit, dat dat de moeilijkheid zou zijn! Indien de schepen, zoals ik begreep "particulier" bezit waren, dan zouden we eerst met een van de eigenaren moeten kennismaken. Edwin zag echter hoezeer Ruth er naar verlangde op zee te gaan, zodat hij - tot haar grote vreugde - gauw de ware toestand uitlegde.

Het bleek, dat een van deze sierlijke boten aan Edwins vriend toebehoorde, doch was dit niet het geval geweest, dan zouden we hebben gemerkt, dat we op alle schepen welkom zouden zijn en dat we ons hadden kunnen voorstellen - wanneer we die formaliteit in acht wilden nemen, hoewel het niet nodig was - aan wie we daar ook zouden aantreffen. Hadden we niet reeds overal zo'n vriendelijke ontvangst gehad en had men ons niet verzekerd, dat we welkom waren? Waarom zouden de boten op zee dan een uitzondering maken op de regel van de gastvrijheid, die aan gene zijde wordt betracht? Edwin vestigde onze aandacht op een bijzonder mooi jacht, dat dicht bij de kust voor anker lag. Het leek ons, dat er bijzondere zorg aan was besteed. Dit werd later bevestigd. Het was buitengewoon sierlijk gebouwd en de prachtig opgaande lijnen van zijn boeg verrieden kracht en snelheid. Het leek veel op een aards jacht, d.w.z. van buiten.

Edwin zond een boodschap over aan de eigenaar en ontving onmiddellijk als antwoord een uitnodiging voor ons allemaal. Daarom verspilden we geen tijd en bevonden ons aan dek van dit bijzonder mooie schip. We werden allerhartelijkst begroet door onze gastheer, die ons dadelijk meenam om ons aan zijn vrouw voor te stellen. Ze was allerbekoorlijkst en het was duidelijk zichtbaar, dat deze twee een volmaakt paar vormden. Onze gastheer zag, dat Ruth en ik er zeer naar verlangden de boot te bezichtigen en daar hij van Edwin wist, dat we nog niet lang aan gene zijde waren, vond hij het des te prettiger haar aan ons te laten zien.

Toen we alles zo van dichtbij bekeken, merkten we, dat vele onderdelen, die onontbeerlijk zijn op aardse schepen, hier ontbraken. Bijvoorbeeld het onmisbare attribuut, het anker. Daar er geen wind, geen getij of stromingen in het water aan gene zijde zijn, wordt een anker overbodig, ofschoon men ons vertelde, dat sommige eigenaren van boten er een hebben, uitsluitend als ornament en omdat zij vonden, dat hun schip anders niet compleet zou zijn. Er was ongelimiteerde ruimte aan dek en een overvloed van zeer gemakkelijke stoelen. Ik zag, dat Ruth teleurgesteld was, omdat zij geen spoor van beweegkracht zag om het schip te doen varen. Ze maakte vanzelfsprekend de gevolgtrekking, dat het dat niet op eigen kracht kon. Ik deelde haar teleurstelling, maar Edwins ogen tintelden vrolijk en dit had mij moeten waarschuwen dat de dingen aan gene zijde dikwijls anders zijn dan het lijkt. Onze gastheer had onze gedachten opgevangen en nam ons dadelijk mee naar de stuurhut. Hoe verbaasd waren we te zien, dat we ons langzaam en zachtjes van de kust af bewogen! De anderen lachten vrolijk over onze verwarring. We renden naar de zijkant om het voortgaan door het water gade te slaan. Het leed geen twijfel, we waren werkelijk in beweging en de snelheid nam zelfs toe. We gingen dadelijk terug naar de stuurhut en vroegen ogenblikkelijk verklaring van deze voor ons onbegrijpelijke situatie.

X . EEN BEZOEK

Onze gastheer vertelde ons, dat de kracht der gedachte bijna onbegrensd is in de geestelijke wereld en dat hoe groter de kracht van een of andere speciale inspanning of concentratie van gedachten is, hoe groter het resultaat. Onze persoonlijke voortbeweging geschiedt hier door de gedachte. We kunnen datzelfde middel toepassen op wat de aarde "levenloze voorwerpen" noemt. Aan gene zijde is natuurlijk niets levenloos en daarom kunnen onze gedachten een directe invloed hebben op de talloze dingen, waaruit de geestelijke wereld is samengesteld. Schepen zijn bedoeld om op het water te drijven en zich voort te bewegen. Ze worden bezielde door de levende kracht, die alles hier bezielt. Wanneer wij ze door het water willen voortbewegen hebben we onze gedachten slechts daarop en met die bedoeling te concentreren en dan leveren die gedachten het gewenste resultaat op. Wanneer we wilden, konden we onze geleerde vrienden vragen ons van een prachtige machinerie te voorzien om de beweegkracht te verschaffen, en zij zouden maar al te blij zijn ons deze dienst te bewijzen. Maar we zouden onze gedachten op de machinerie moeten concentreren om haar de nodige voortbewegende kracht te laten produceren. Waarom dan die lange omweg om hetzelfde resultaat te bereiken, wanneer we het direct kunnen doen en net zo doeltreffend? Men moet hieruit niet de gevolgtrekking maken, dat iedereen een boot kan laten varen uitsluitend door te denken, dat dit moet gebeuren. Dit vereist, evenals zoveel andere dingen, de nodige kennis, de toepassing van goedgeordende regels en oefening in de kunst. Een natuurlijke aanleg is een grote hulp in deze dingen en onze gastheer vertelde, dat hij het in zeer korte tijd onder de knie had gekregen. Hij zei, dat wanneer men eenmaal de bekwaamheid heeft verworven, het een bijzondere voldoening geeft van juist aangewende macht en niet alleen van macht, maar van gedachtekracht op zo'n manier als misschien niet op enige andere wijze mogelijk is. Hoe volmaakt onze eigen voortbeweging door deze regionen ook kan plaats hebben, toch vergroot het eenvoudige en gemakkelijke voortbewegen van zo'n groot voorwerp als een boot het wonder van het hele geestelijke leven. Onze gastheer verklaarde, dat dit zijn eigen visie was en niet als een axioma moest worden beschouwd. Zijn geanimeerdheid werd verhoogd door zijn enthousiasme voor het varen en zijn liefde voor schepen.

We merkten op, dat hij de boot op de gewone manier bestuurde door een roer, dat werd bewogen door het stuurwiel in de stuurhut. Hij zei, dat dit zo gebeurde, omdat hij het genoeg werk vond zelf de boot aan het varen te brengen. Als hij dat wilde, kon hij mettertijd de beide handelingen tot één combineren. Maar hij vond het veel prettiger, om de oude methode van sturen te gebruiken, omdat het hem lichamelijke arbeid gaf, wat op zichzelf zo plezierig was. Wanneer hij eenmaal het schip in beweging had gebracht, hoefde hij daar niet meer aan te denken, tot hij wilde stilhouden. En de wens alleen al, hoe plotseling of geleidelijk ook, deed het schip stilliggen. Men hoefde niet bang te zijn voor ongelukken! Zij bestaan niet - kunnen zelfs niet bestaan - in deze gebieden. Terwijl onze gastheer alles aan Ruth en mij uitlegde - Edwin praatte druk met onze gastvrouw - was onze snelheid toegenomen tot zij de gewenste graad had bereikt en voeren we in de richting van een van de eilanden. Het jacht gleed met de meest volmaakte en regelmatige bewegingen door het water. Men voelde vanzelfsprekend geen trillen van de machines, maar men kon het bewegen door het water duidelijk gewaarworden, terwijl het geluid van de kalme golven onder het varen de liefelijkste tonen en harmonieën voortbracht en de vele kleuren van het

woelende water hun tinten wisselden en vermengden. We merkten, dat het zogwater spoedig weer kalm werd en er geen spoor te zien was waar we hadden gevaren. Onze gastheer bestuurde zijn vaartuig met grote behendigheid. Door de vaart te versnellen of te minderen kon hij door het verschil van beweging in het water de treffendste veranderingen in kleur en klank teweeg brengen. De schitterende fonkeling van de zee liet zien hoe levend zij was. Ze reageerde op elke beweging van de boot, alsof zij in volmaakte harmonie waren - wat inderdaad zo was.

Ruth was verrukt. Zij snelde naar onze gastvrouw, geheel in vuur over de nieuwe belevenis. Deze kon zich de gevoelens van haar jeugdige vriendin zeer goed voorstellen en was even enthousiast. Hoewel het voor haar niets nieuws was, zoals bij de eerste belevenis, zei ze, dat ze nooit ophield zich te verbazen - hoe vertrouwd ze ook met haar boot als tehuis was geraakt - over de heerlijke Godsbeschikking, die in zulke schoonheid en zulke genoegens voor de bewoners van de geestelijke gebieden voorzag.

We waren het eiland nu dicht genoeg genaderd om het goed te kunnen zien. De boot veranderde van koers en volgde de kustlijn. Nadat we zo een tijdje waren voortgegaan, voeren we een kleine baai binnen, die een schilderachtige natuurlijke haven vormde.

Het eiland beantwoordde, wat het natuurschoon betrof, geheel aan onze verwachtingen. Het bevatte niet veel huizen; het waren meer zomerhuisjes. Maar het voornaamste was het groot aantal bomen, geen van alle bijzonder hoog, maar allemaal bijzonder krachtig van groei. In de takken zagen we een overvloed van wonderschone vogels met een gevederte van bonte kleurenpracht. Sommige vlogen rond, andere - de meeste variëteiten - liepen statig over de grond. Maar ze waren geen van alle bang voor ons. Ze liepen met ons mee, terwijl we rondwandelden en wanneer we onze hand ophielden, konden we er zeker van zijn, dat een of ander vogeltje op onze vinger ging zitten. Zij schenen ons te kennen en te weten, dat hun onmogelijk iets kwaads kon overkomen. Ze hoefden niet voortdurend voedsel te zoeken, noch steeds te waken voor wat op aarde hun natuurlijke vijanden waren. Ze waren net als wij een deel van de eeuwige, geestelijke wereld, op hun manier, evenals wij, genietend van het eeuwige leven. Hun aanwezigheid zelf was één van de duizenden dingen, die ons voor ons genoeg zijn geschonken.

De vogel, die de prachtigste veren hadden, waren blijkbaar van het soort, dat in de tropische delen van de aarde leeft en die het menselijk oog nooit aanschouwt, alvorens men aan gene zijde komt. Door de volmaakte regeling van de temperatuur konden zij gemakkelijk samenleven met de andere, die er minder opvallend uitzagen. Ze zongen en tjilpten aldoor in een symfonie van klanken. Ondanks het vele geluid was dit nooit vermoeiend, omdat de tonen op een of andere manier samensmolten. Ze waren evenmin doordringend ondanks het feit, dat verscheidene liedjes van de kleinere vogels op zichzelf heel hoog waren. Hun goedvertrouwende vriendelijkheid was zo heerlijk in vergelijking met de houding van de aardse vogels. Hun leven daar doet hen bijna in een andere wereld verkeren dan de mensen. Hier maakten we deel uit van dezelfde vrije wereld. We begrepen elkaar wederkerig. Wanneer we tegen hen spraken voelden we, dat ze precies wisten, wat we zeiden. Op een of andere subtiële manier schenen wij hun gedachten te kennen. Wanneer we een speciale vogel riepen, begreep hij dat en kwam naar ons toe.

Onze vrienden hadden dit natuurlijk al eerder meegemaakt, maar voor Ruth en mij was het een nieuwe en wonderbaarlijke belevenis. Het kwam in me op, dat,

wanneer ik hier werkelijk over had nagedacht en misschien mijn hoofd wat beter had gebruikt, ik had kunnen weten, dat we tenslotte iets dergelijks zouden zien. Want ik vroeg me af, waarom de Grote Hemelse Vader al die mooie vogels uitsluitend voor de aarde zou scheppen en hen op plaatsen zou laten leven, die dikwijls volslagen onbereikbaar zijn voor de mens, waar hij ze nooit te zien krijgt noch er van kan genieten.

Moeten zelfs de vogels voor altijd vergaan? Zouden de schone dingen aan de aarde zijn gegeven en aan de zoveel grotere, geestelijke wereld zijn ontzegd? Het antwoord daarop was voor ons en om ons heen. De verwaandheid en de eigen belangrijkheid van de mens doen hem denken, dat de schoonheid speciaal voor zijn genoegen is geschapen, zolang hij op aarde is. De sterfelijke mens denkt, dat hij het monopolie van de schoonheid heeft. Wanneer hij de stof heeft verlaten, ontwaakt hij om eventueel te begrijpen, dat hij nooit werkelijk heeft gezien hoe groot de schoonheid kan zijn. Hij wordt stil en nederig - misschien voor het eerst van zijn leven! Geloof me, goede vriend, het ontwaken in de geest is een heilzame les en men leert haar niet zonder schokken of stoten.

De volmaakte kleurengloed van al deze vogels om ons heen was bijna te veel om bij één bezoek in ons op te nemen. Het was niet te beschrijven. Ik zal het ook niet eens proberen. We dwaalden door heerlijke bosjes, langs vele welluidend murmelende beken, over open ruimten met fluwelig gras alsof we in een volmaakt sprookjesland van de natuur waren. We ontmoetten onderweg mensen, die ons een groet toeriepen of naar ons wuifden. Zij voelden zich allen gelukkig te midden van de vogels. Men zei ons, dat dit gedeelte van het eiland uitsluitend voor vogels was bestemd en dat geen andere vorm van dierlijk leven hen stoorde. Niet dat er enige angst of gevaar bestond, dat hen iets zou gebeuren, omdat dat onmogelijk zou zijn, maar omdat de vogels gelukkiger waren onder hun eigen soort.

Tenslotte keerden we naar de boot terug en voeren weer uit. We waren benieuwd te ontdekken, waar onze gastheer zijn drijvend huis vandaan had gekregen. Voor het ontwerpen van zulk een ingewikkeld bouwsel waren stellig deskundigen nodig en anderen om het te bouwen. Hij vertelde ons, dat een boot onder dezelfde condities geleidelijk aan ontstaat als onze geestelijke huizen en andere gebouwen. Het is een eerste vereiste, dat we het recht verdienen om er een te bezitten. Dat begrepen we. Hoe stond het dan met al de mensen aan gene zijde, die op aarde allerlei boten hadden getekend en gebouwd, hetzij om in hun onderhoud te voorzien, of voor ontspanning? Zouden zij zo'n genoegen juist prijsgeven, wanneer ze hun handwerk konden voortzetten? Hier hebben zij de middelen en het motief om met hun taak door te gaan, hetzij als werk of voor hun plezier. Het is zo, dat hoewel velen hun boten bouwen om de vreugde van het bouwen zelf, zij er ook vele anderen, die verzot zijn op de zee en schepen, een groot plezier mee doen. Hun liefhebberij wordt hun werk en hun werk liefhebberij. Het construeren van een boot is een zeer technisch werk. Men moet zich de methoden van gene zijde, die zo volkomen verschillen van de aardse, eigen maken. Hoewel we het recht moeten verdienen om er aan gene zijde een te bezitten, hebben we de hulp van onze vrienden bij het werkelijke bouwen. Als we op aarde zijn kunnen we in onze gedachten het model vormen van iets wat we graag willen hebben - een tuin, een tehuis, of wat dan ook. Het is dan een gedachtevorm, die wordt omgezet in werkelijke geestelijke substantie door de hulp van deskundigen.

Onze terugtocht was even heerlijk als de heenreis. Toen we het land weer

hadden bereikt, nodigde onze gastheer ons uit hen aan boord te bezoeken wanneer we maar wilden en met hen te genieten van al de genoegens van het varen op zee.

Terwijl we langs het strand liepen, bracht Edwin ons het grote gebouw in herinnering in het midden van de stad, door ons te vertellen, dat er zeer binnenkort bezoek werd verwacht van een wezen uit de hogere regionen, waarvoor velen in de tempel met de koepel tezamen zouden komen. Zouden we het prettig vinden hem te vergezellen? We moesten helemaal niet denken, dat dit personage ons gebied zou bezoeken om een speciale eredienst te houden. Aanbidding en zulke zaken vragen geen bewust pogen (zij komen spontaan uit het hart). Onze bezoeker zou niet alleen zijn eigen uitstraling meebrengen, doch ook de uitstraling van de hemelse sfeer, die hij met zijn tegenwoordigheid opluisterde. We zeiden onmiddellijk, dat we heel graag met hem mee wilden gaan, omdat wij beiden het niet zouden wagen ons daar alleen heen te begeven nu we aldoor onder Edwins leiding waren geweest.

Terwijl we de brede laan met bomen en tuinen afliepen, bevonden we ons tussen een grote mensenmenigte. Allen gingen in dezelfde richting en klaarblijkelijk met hetzelfde doel. Hoe vreemd het ook mag klinken hadden we - hoewel we met zovelen waren - toch geen ogenblik het gevoel als op aarde, onder een grote schare te zijn.

Ruth deelde dit buitengewone gevoel met mij. We hadden verwacht weer door onze oude aardse gevoelens te zullen worden bevangen; de angst dat er in zo'n reusachtige samscholing iets van de verwarring zou zijn, die men op aarde gewend is; het dringen en het lawaai en bovenal het gevoel, - wanneer onze vreugde voorbij zou zijn - van het verlopen van de tijd. Het was bespottelijk om zulke dingen te denken. Ruth en ik lachten onszelf uit, evenals Edwin deed, omdat we zulke gedachten uitspraken, of ze maar een ogenblik koesterden. We voelden - omdat we het wisten dat alles volkomen in orde was; dat iedereen wist wat hij moest doen, of waarheen hij had te gaan; dat er geen sprake van was dat iemand zich onze meerdere zou voelen of denken, dat hij voorrechten had. Was dit niet voldoende om alle onbehagen en bezorgdheid te verjagen?

Er heerste bovendien een eenheid van geest, zoals op aarde niet mogelijk is, zelfs niet onder degenen, die eenzelfde godsdienst aanhangen. Bij welke aardse godsdienst zijn alle aanhangers helemaal één van geest? Zo bestaat er niet één. Men meent op aarde, dat het noodzakelijk is voor het danken en aanbidden van het Opperwezen een ingewikkelde hoeveelheid rituelen, formules en ceremonieën te hebben, met geloofsbelijdenissen en vreemde opvattingen, waarover even groot verschil van inzicht bestaat als er verschillende godsdiensten zijn.

Men zou kunnen aanvoeren, dat ik reeds heb gesproken over de instelling van gemeenten, die dezelfde godsdienst hier aan gene zijde hebben, zodat de geestelijke wereld er niet beter aan toe is dan de aardse. Wanneer de aarde waarlijk verlicht zal worden, zullen deze gemeenschappen verdwijnen. Het is te wijten aan de verblindheid en de domheid van de aarde, dat ze hier zijn. Men is verdraagzaam tegenover haar en ze moeten zelf verdraagzaam zijn, anders zouden zij worden opgeruimd. Ze moeten nooit trachten iemand te beïnvloeden of te dwingen om één van hun onjuiste dogma's te geloven. Zij hebben zich uitsluitend tot zichzelf te bepalen, maar zij zijn volkomen vrij hun eigen onjuiste geloof onder elkaar te belijden. De waarheid wacht hen op de drempel van hun kerken, wanneer ze deze plaatsen van erediensten verlaten, niet wanneer zij zijn binnengegaan. Als iemand op den duur het nutteloze van zijn speciale

en uitverkoren godsdienstige opvattingen inziet, maakt hij er zich snel van los en offert in volle vrijheid en volkomen waarheid - die geen geloofsbelijdenis noch kerkelijke 'geboden heeft - zijn gedachten aan zijn Hemelse Vader, juist zoals ze in hem opkomen, vrij en ongedwongen, van alle frasen ontdaan, eenvoudig en uit het hart.

Maar we hebben onze tempels, waar we de grote boodschappers van de hoogste regionen op passende plaatsen als de vertegenwoordigers van de Vader kunnen ontvangen en waar zulke boodschappers onze dank en smeekbeden kunnen opzenden naar de Bron van allen. We aanbidden niet in den blinde zoals op aarde.

Toen we dicht bij de tempel kwamen, voelden we ons reeds a.h.w. geladen met geestelijke kracht. Edwin vertelde ons, dat dit altijd gebeurde door de onmetelijke kracht die de hogere bezoekers meebrachten en die onverminderd bleef in een wijde cirkel om de tempel. Daarom stond deze geheel afgezonderd, zonder andere gebouwen in de nabijheid. Alleen tuinen omgaven hem, een zee van bloemen strekte zich uit, zo ver het oog reikte. Deze boden zo'n overvloed van schitterende kleuren als de aarde zich nooit zou kunnen voorstellen. En uit dit alles stegen de meest hemelse klanken en fijnste geuren op, die ons in pure geestverrukking brachten. Wij voelden, dat we boven onszelf werden uitgeheven en regelrecht een andere sfeer binnengingen.

Het gebouw zelf was prachtig. Het was statig, het was groots, het was een inspiratie op zichzelf. Het leek van het fijnste kristal te zijn gemaakt, maar het was niet doorzichtig. De massieve pilaren waren gepolijst tot zij glansden als de zon, terwijl al het beeldhouwwerk zijn schitterende kleuren uitstraalde tot het gehele gebouw een tempel van licht was. Nooit had ik zulke flonkeringen voor mogelijk gehouden, want niet alleen weerkaatsten de verschillende oppervlakten het licht op de gewone manier, zij straalden een eigen licht uit, dat geestelijk voelbaar was. Edwin bracht ons naar een paar plaatsen, waarvan we wisten, dat ze ons toebehoorden - we voelden er ons zo vertrouwd mee, als met een lievelingsstoel thuis.

Boven ons was de grote koepel van prachtig bewerkt goud, dat de honderden kleuren weerspiegelde, die van de rest van het gebouw uitstraalden. Doch het brandpunt van aller aandacht was het marmeren heiligdom - ik gebruik dit woord bij gebrek aan beter - aan het einde van de tempel. Het had een lage balustrade met een opening in het midden boven aan de trap, die naar beneden leidde. We hoorden muziek, maar waar deze vandaan kwam wist ik niet, omdat er geen spoor van de musici was te zien. De muziek kwam blijkbaar van een groot orkest, uitsluitend van strijkinstrumenten, want men hoorde geen andere.

Het heiligdom, dat groot van afmeting was, was gevuld met vele wezens uit hogere regionen. met uitzondering van de plaats in het midden, die, naar ik giste, was opgehouden voor onze bezoeker. We zaten allemaal en praatten rustig onder elkaar. Weldra bemerkten we de aanwezigheid van een statige man met gitzwart haar - tot mijn grote verbazing - op de voet gevolgd door de vriendelijke Egyptenaar, die we in Edwins huis bij de grens van ons gebied hadden ontmoet. Voor hen, die dergelijke bezoeken al meer hadden meegemaakt, was dit meteen het teken, dat het hoge personage in aantocht was. Dus rezen wij van onze zitplaats op. Toen verscheen er eerst een licht voor onze ogen, dat men bijna verblindend zou kunnen noemen, maar toen wij er onze blik op concentreerden, pasten we ons er dadelijk bij aan en hadden we geen gevoel van geestelijk onbehagen. In feite paste dit licht - zoals ik later ontdekte - zich bij ons aan, d.w.z. het temperde zich dermate, dat het met ons en ons gebied harmonieerde. Aan de buitenkant kreeg het een gouden tint en naar het midden toe

werd het helder. In het midden daarvan nam onze bezoeker langzaam vorm aan. Toen de figuur zich verdichtte, zagen we, dat het een man was met het voorkomen van de jeugd - geestelijke jeugd -, doch we wisten, dat hij een ongelooflijke mate van Wijsheid, Kennis en Reinheid met zich voerde. Zijn aangezicht glansde van een schoonheid, die alles te boven ging; zijn haar was als van goud, terwijl hij een schitterende diadeem op het hoofd droeg. Zijn kleding was van het allerfijnste weefsel en bestond uit een zuiver wit gewaad met een brede band van goud, terwijl aan zijn schouders een mantel neerhing van het rijkste azuurblauw, op zijn borst met een grote roze parel vastgemaakt. Zijn bewegingen waren majestueus. Hij hief zijn armen op en zond een zegening over ons allen uit. We bleven zwiingend staan, terwijl onze gedachten opstegen tot Hem, Die ons zulk een luisterrijk wezen had gezonden. We zonden onze dank en onze smeekbeden op. Voor mijzelf had ik één gunst te vragen en dat deed ik. Het is me onmogelijk ook maar een fractie van de geestverrukking op u over te dragen, die ik onderging in de tegenwoordigheid, zij het op een afstand, van deze hemelse gast. Maar ik besef, dat ik niet lang in die tempel had kunnen blijven, terwijl hij daar was, zonder me op bijna verpletterende wijze bewust te zijn, dat ik nog maar laag, zeer laag op de trap van geestelijke ontwikkeling en vooruitgang stond. En toch wist ik, dat hij naar mij en naar ons allen, gedachten van bemoediging, hoop en vriendelijkheid in de allerhoogste graad uitzond, die me deden gevoelen, dat ik er nooit en te nimmer aan moest wanhopen het hoogste geestelijke gebied te bereiken, dat er goed en nuttig werk voor me klaar lag om in dienst van de mensheid te volbrengen en dat ik daarbij alle geestelijke regionen achter mij had, zoals zij achter iedereen staan, die in dienst van de mensheid arbeidt.

Met een laatste zegen over ons allen was dit schitterende en waarlijk koninklijke wezen uit ons gezicht verdwenen. We bleven een ogenblik zitten. Geleidelijk aan begon de tempel leeg te stromen. Ik had geen neiging om op te staan. Edwin zei ons, dat we zo lang konden blijven als we wilden. Daarom was het gebouw praktisch leeg, toen ik de gestalte van de Egyptenaar ons zag naderen. Hij groette ons hartelijk en vroeg of ik zo vriendelijk wilde zijn met hem mee te gaan, omdat hij mij wilde voorstellen aan zijn "meester". Ik bedankte hem voor zijn voortdurende belangstelling in mijn persoon. Hoe verbaasd was ik, toen hij me in tegenwoordigheid van de man bracht, met wie hij het heiligdom was binnengegaan. Ik had hem alleen van mijn zitplaats af kunnen zien. Van dichtbij zag ik een paar donkere schitterende ogen, die goed bij het ravenzwarte haar pasten, dat des te opvallender was door de lichte bleekheid van zijn gelaat. De kleuren van zijn kleding waren blauw, wit en goud, en hoewel van een bijzondere schoonheid waren zij niet van zulk een intensiteit als die van de voornaamste bezoeker. Ik had de indruk, dat ik me in tegenwoordigheid van een wijs man bevond, wat hij inderdaad was iemand met zeer veel gevoel voor een grapje en humor. Men moet goed onthouden, dat grapjes en humor nooit en te nimmer het enige privilege zijn van de aardbewoners, hoezeer zij op het monopolie daarvan aanspraak maken en hoezeer zij ons onze luchthartige vrolijkheid zouden willen ontszeggen. Wij zullen blijven lachen, hun mogelijke afkeuring ten spijt!

De vriendelijke Egyptenaar stelde me aan zijn meester voor. Deze nam mijn hand en glimlachte tegen me op een manier als om al mijn schroom volkomen weg te nemen. Hij boezemde me zelfvertrouwen in en bracht me volkomen op mijn gemak. Zonder oneerbiedig te willen zijn zou men hem de volmaakte gastheer willen noemen. Toen hij tot me sprak, was zijn stem van een schone modulatie, zacht van klank en bijzonder vriendelijk.

Zijn woorden vervulden mij met vreugde, hoewel ze mij verwonderden. "Mijn geliefde meester", zei hij, "die u juist hebt gezien, verzoekt me u te zeggen, dat uw gebed is verhoord en dat uw wens vervuld zal worden. Wees niet bang, want beloften, die men hier geeft, worden altijd vervuld." Toen vertelde hij me, dat me gevraagd werd een tijd geduld te hebben, omdat er een reeks gebeurtenissen moest plaats vinden, voordat de juiste omstandigheden zouden zijn geschapen, waardoor mijn wens in vervulling kon gaan. Hij zei, dat de tijd snel voort zou gaan en dat ik intussen het voor genomen werk met mijn vrienden kon voortzetten. Wanneer ik raad zou willen hebben, zou mijn goede Edwin zich altijd tot onze Egyptische vriend kunnen wenden, wiens leiding me altijd ten dienste zou staan. Daarop gaf hij me zijn zegen en was ik alleen. Alleen met mijn gedachten en met de blijvende herinnering aan de hemelse geuren van onze verheven bezoekers.

Ik voegde mij weer bij Edwin en Ruth en vertelde hun mijn geluk. Zij waren beiden verrukt over het goede nieuws, dat uit zo'n verheven bron was gekomen. Nu wilde ik gaarne naar mijn huis terugkeren. Ik vroeg Edwin en Ruth of zij wilden meegaan. We gingen er heen en liepen regelrecht mijn bibliotheek in. Op een van de planken stond een speciaal boek, dat ik zelf had geschreven, toen ik op aarde was en waarvan ik wenste dat nooit te hebben gedaan. Ik nam het boek er naast weg, de ruimte openlatend. Volgens mijn verhoorde gebed zou ik die plaats met een ander vullen, dat na mijn komst aan gene zijde zou worden geschreven, mijn geestesproduct nadat ik de waarheid had leren kennen.

Wij gaven elkaar alle drie een arm en gingen naar buiten in de tuin in de hemelse zonneschijn van de eeuwigheid.

DEEL II

De ongeziene wereld

I. DE BLOEMEN

Nadat ik aan gene zijde was gekomen, was een van mijn eerste gewaarwordingen, dat ik me van een zekere droefgeestigheid bewust werd, niet van mijzelf, maar van anderen. Ik piekerde er erg over, waar die vandaan kwam. Edwin zei, dat ze opsteeg van de aarde en werd veroorzaakt door het leed over mijn heengaan. Het hield echter spoedig op. Edwin deelde mij mee, dat de mensen me reeds begonnen te vergeten. Die ondervinding alleen al, mijn goede vriend, is uitstekend geschikt om tot nederigheid te stemmen als men deze te voren niet zou hebben bezeten!

Ik verzeker u, dat ik geen waarde hechtte aan populariteit. Daarom hinderde me de ontdekking in het geheel niet, dat de herinnering aan mijn persoon snel verbleekte in de mensenharten op aarde. Ik had geschreven en gepredikt om het goede zelf, dat dit zou kunnen teweeg brengen en dat was, zoals ik hoorde, microscopisch gering. Men vertelde me, dat velen, die tijdens hun aardse leven zeer in aanzien zijn bij het publiek, ontdekken wanneer zij hun stoffelijke lichaam hebben afgelegd, dat hun roem en

aanzien, die hun dagelijks ten deel vielen, zijn verdwenen. Het bedroefde zulke mensen natuurlijk hun aardse belangrijkheid te moeten achterlaten en het gaf hun een zeker gevoel van eenzaamheid, te meer waar die wereld hen spoedig vergat.

Mijn aardse reputatie was niet bijzonder groot geweest, doch ik had mezelf een plaatsje veroverd onder mijn geloofsgenoten.

Mijn overgang was kalm en vredig geweest en had niet onder onaangename omstandigheden plaats gevonden. Ik had mij niet van de aarde behoeven los te scheuren en had er geen andere banden dan mijn werk. Daarom was ik zeer gezegend. Edwin vertelde me over anderen, wier overgang zeer droevig was geweest en wier geestelijke toestand nog veel treuriger was bij hun aankomst hier. Velen, die op aarde zeer voornaam waren geweest, merkten, dat zij maar heel klein waren in de geestelijke wereld. En velen, die op aarde onbekend waren, merkten dat men hen hier zo goed kende, dat het hen bijna overweldigde. Lang niet iedereen is bestemd voor de schone gebieden van eeuwige zonschijn en zomer. Ik heb u al een vluchtige indruk gegeven van de sferen van gehele of gedeeltelijke duisternis, waar alles koud, verlaten en kaal is en waarin zielen leven, die aan het donker kunnen ontstijgen, als zij dat willen en daartoe alle pogingen in het werk stellen. Velen besteden hun hemelse staat aan het bezoeken van deze duistere regionen en het trachten om enigen van de ongelukkigen, die daar verblijven, uit hun ellende te bevrijden en hen op het pad naar het licht en geestelijke vooruitgang te brengen.

Ik heb het voorrecht gehad met Edwin en Ruth naar deze duistere plaatsen achter de gordel van mist te gaan, die hen van het licht scheidt. Het is niet mijn bedoeling u nu mee te nemen naar die gebieden van ellende en droefheid. Later hoop ik u wat van onze ervaringen daar te vertellen. Op het

ogenblik wil ik u graag over andere - aangenamere dingen spreken.

Velen op aarde trachten talrijke geheimenissen van het leven te onderzoeken. Zij opperen allerlei theorieën met de bedoeling dit of dat te verklaren, theorieën, die men in de loop van de tijd als grote waarheden gaat beschouwen. Sommige van deze veronderstellingen zijn zover van de waarheid af als men zich maar kan voorstellen; andere zijn eenvoudig onzinnig. Maar er zijn ook mensen die weigeren zelf na te denken en die hardnekkig aan het idee vasthouden, dat zolang ze op aarde leven, het niet de bedoeling is iets van het leven aan gene zijde, dat hun allen wacht, af te weten. Zij verklaren plechtig, dat het niet Gods bedoeling is, dat men hun van deze dingen iets vertelt en dat zij alles zullen weten als zij aan gene zijde komen.

Dit zijn twee uiterste polen - de theoretici en de voorstanders van de "gesloten deur." Beide scholen krijgen een paar ernstige "shocks", wanneer zij de geestelijke landen binnentreden om daar voor goed te leven. Personen, die er vreemde theorieën op na houden, bemerken, dat deze omver worden geworpen door het simpele feit, dat zij tegenover de zuivere waarheid komen te staan. Zij ontdekken, dat het leven aan gene zijde niet zo ingewikkeld is, als zij denken. In veel opzichten is het veel eenvoudiger dan het aardse leven, omdat wij niet de problemen hebben, die de mensen daar voortdurend kwellen en hinderen; b.v. godsdienstige en politieke problemen, welke door alle eeuwen heen sociale omwentelingen hebben veroorzaakt, die nu nog hun terugslag op aarde hebben. Wie het occultisme bestudeert is geneigd in dezelfde fouten te vervallen als de student in de theologie. Hij verkondigt beweringen, die in elk opzicht net zo dogmatisch zijn als die van de orthodoxe godsdienst en meestal even ver

bezijden de waarheid.

De tijd, die ik aan gene zijde heb doorgebracht is niets! - vergeleken bij die van sommige grote zielen met wie ik het voorrecht heb gehad te spreken. Maar zij hebben me iets onthuld van hun uitgebreide kennis; dingen, die mijn verstand kon begrijpen. Overigens ben ik - evenals zoveel anderen - er volmaakt tevreden mee de dag af te wachten, waarop mijn intelligentie voldoende zal zijn toegenomen om diepere waarheden te bevatten.

Iets, dat enige verwarring geeft, betreft de bloemen, die we aan gene zijde hebben. Sommigen zullen vragen: waarom bloemen? Wat is de bedoeling daarvan en wat haar betekenis? Misschien een of andere symbolische?

Laten we dezelfde vraag voorleggen aan de mensen op aarde over de aardse bloemen. Hebben de aardse een speciale of symbolische betekenis? Het antwoord op beide vragen is neen! Bloemen zijn aan de aarde geschonken om haar schoonheid te verrijken en tot vreugde van allen, die ze aanschouwen. Het feit, dat zij nog een ander nuttig doel dienen, is een bijkomstige reden voor haar bestaan. Bloemen zijn wezenlijk mooi, voortgekomen uit het Opperste, Scheppende Denken, aan ons gegeven als een kostbaar geschenk. Zij tonen ons in haar kleuren, vorm en geuren een oneindig klein deeltje van de Grote Geest. U hebt deze heerlijkheid op aarde. Moeten wij haar aan gene zijde ontberen, omdat men bloemen als nogal aards beschouwt, of omdat er geen diepzinnige betekenis aan valt toe te schrijven?

We hebben hier de prachtigste bloemen. Sommigen lijken op de oude bekende en zo geliefde op aarde, anderen kent men alleen aan gene zijde, maar alle zijn even schoon en een voortdurende vreugde voor ons allen, die er mee zijn omgeven. Zij zijn Goddelijke scheppingen en elke bloem ademt de zuivere geestelijke lucht in, gedragen door haar Schepper en door ons allen in de liefde, die we voor haar koesteren. Wanneer wij ze niet wensen - een onmogelijke veronderstelling! - zouden ze worden weggevaagd. En wat zouden we er voor in de plaats krijgen? Waar zou anders de grote kleurenweelde vandaan komen, die zij verschaffen?

We hebben hier niet alleen de kleinere bloemen. Men kan zich geen enkele bloeiende boom of struik bedenken, of we bezitten hem, zijn bloemen dragend in overvloed en absolute volmaaktheid evenals de bomen en struiken, die men nergens ziet behalve aan gene zijde. Zij bloeien altijd en verwelken of sterven nooit; hun geuren verspreiden zich in de lucht en werken als een versterkend middel op ons allen. Zij zijn één met ons, zoals wij met haar.

Wanneer we voor het eerst met de bloemen en bomen en al de weelde van de natuur hier in aanraking worden gebracht, merken we dadelijk iets op, dat de aardse natuur nooit scheen te hebben bezeten. Dat is de intelligentie, die onafscheidelijk aan alles wat groeit, is verbonden. Hoewel aardse bloemen leven, gaat er nooit een onmiddellijke persoonlijke reactie van haar uit, wanneer men er dicht bij komt. Doch hier is dat geheel anders. Geestelijke bloemen zijn onvergankelijk en daaruit zou men meteen moeten begrijpen, dat er meer in haar was dan leven alleen. De Grote Vader van het Heelal heeft de bloemen, evenals alle vormen in de natuur, geschapen door zijn helpers in de gebieden van de geest. Deze natuurvormen zijn een deel van de reusachtige levensstroom, die rechtstreeks uit Hem voortvloeit door alles wat in het plantenrijk leeft. Die stroom houdt nooit op, verflauwt nooit en wordt bovendien voortdurend gevoed door de bewondering en liefde, die wij aan gene zijde met

dankbaarheid aan zulke uitgelezen gaven van de Vader schenken. Is het dan te verwonderen, dat we, wanneer we de kleinste bloesem in handen nemen, zulk een instromen van magnetische en bezielende kracht voelen, zo'n opheffen van ons wezen, wanneer we in waarheid weten, dat zulke krachten direct uit de Bron van al het goede komen om ons welzijn te bevorderen? Neen, er ligt geen andere bedoeling achter de bloemen aan gene zijde dan de tot uitdrukking gekomen schoonheid van de Vader van het Heelal. Dat is zeker voldoende. Hij heeft geen vreemde symboliek aan Zijn onberispelijke schepping verbonden. Waarom zouden wij dat dan doen?

Het merendeel van de bloemen is niet voor plukken bestemd. Doet men dit toch, dan vernietigt men ze niet, men snijdt echter af wat in onmiddellijk contact is met de Vader. Men kan ze natuurlijk plukken; er zou geen grote ramp volgen als men het deed, maar wie dit doet, zou er stellig heel veel spijt van hebben. Stelt u zich eens voor, dat u een voorwerpje bezat, dat u meer dan al uw andere aardse bezittingen waard was en dat u het opzettelijk zou vernietigen. Het zou u zeer verdrietig maken, al zou het verlies zelf eigenlijk heel onbeduidend kunnen zijn. Het zou u evenzo vergaan, wanneer u aan gene zijde achteloos bloemen zou plukken, die daarvoor niet zijn bestemd.

Maar er zijn er genoeg speciaal om te plukken en velen van ons doen dat en nemen ze mee naar huis, net als we dat op aarde waren gewend.

De afgesneden bloemen zullen dit net zo lang overleven als we ze wensen te houden. Wanneer onze belangstelling er voor begint te verflauwen lossen zij spoedig op. Er zijn geen onogelijke verwelkte overblijfselen, want er kan geen dood zijn in een land van eeuwig leven. We merken eenvoudig, dat onze bloemen zijn verdwenen en we kunnen ze dan vervangen, als we willen.

II. DE BODEM

Om een juist begrip te krijgen van de bodem, waarop we lopen en waarop onze huizen en gebouwen zijn opgetrokken, moet u al uw aardse voorstellingen uit uw hoofd zetten. Om te beginnen hebben we geen straten zoals u die op aarde kent. We hebben in onze steden en elders brede, uitgestrekte hoofdwegen, doch ze zijn niet geplaveid of verhard om ze duurzaam te maken voor een aanhoudende stroom van verkeer. Wij hebben geen verkeer. Onze wegen zijn bedekt met het dikste en groenste gras, dat men zich kan voorstellen en zo zacht aan de voeten als een bed van vers mos. Hier lopen we nu op. Het gras wordt nooit langer dan goed onderhouden gras behoort te zijn en toch is het levend. Het wordt altijd op dezelfde gewenste hoogte gehouden, heerlijk om op te lopen en om te zien.

Op plaatsen, waar kleinere paden wenselijk zijn en waar men gras niet geschikt vindt, hebben we plaveisel zoals op aarde. Doch het is van zeer verschillend materiaal gemaakt. De bestrating is voor het merendeel van steen, maar ze heeft niet de gewone saaie, vale kleur. Ze lijkt veel op albastachtig materiaal waarvan zoveel gebouwen in elkaar zijn gezet. De kleuren verschillen, doch zijn alle van fijne pasteltinten.

Deze steen is, evenals het gras, heel prettig om op te lopen, hoewel hij natuurlijk niet zo zacht is. Maar hij heeft een zekere eigenschap, een zekere veerkracht, als men het zo mag noemen, iets van de veerkracht van een bepaalde aardse houtsoort, die men gebruikt voor het leggen van vloeren. Dit is de enige manier, waarop ik u een idee kan geven van het verschil tussen aardse steen en die van onze zijde.

Men ziet natuurlijk nooit een lelijke verkleuring op het oppervlak van deze bestrate wegen. Ze behouden altijd de oorspronkelijke frisheid.

Het plaveisel vertoont vaak een netwerk van prachtige tekeningen, gevormd door het gebruik van verschillend gekleurd materiaal, die harmonisch samenvloeien met hun naaste omgeving.

Wanneer men de grenzen van de hogere regionen nadert merkt men, dat de plaveisels meer doorschijnend worden; zij blijken iets van hun uiterlijke vastheid te verliezen, hoewel zij stevig genoeg zijn!

Wanneer men in de buurt van de grenzen van de lagere sferen komt, gaat de bestrating er zwaar uitzien, ze begint haar tint te verliezen tot zij loodkleurig en ondoorschijnend wordt en een zeer vast voorkomen krijgt - bijna zoals graniet op aarde.

Om onze eigen huizen hebben we grasvelden, bomen en bloembedden, met keurige tuinpaden van steen, veel gelijkend op die, welke ik u juist heb beschreven. Maar van de kale aarde is weinig of niets te zien. Inderdaad kan ik me niet herinneren ergens zulke kale stukken te hebben waargenomen. Hier wordt niets veronachtzaamd door onverschilligheid of traagheid, of door andere oorzaken, die alle te overbekend zijn om ze in bijzonderheden te vermelden. Waar we het recht hebben verworven in de geestelijke wereld een huis te bezitten, hebben we ook de voortdurende wens het te onderhouden en het te verfraaien. Dat is niet erg moeilijk, aangezien schoonheid reageert op onze waardering en er bij gedijt. Hoe meer aandacht en waardering we haar geven, hoe sterker zij zal reageren. Zij trekt zelf nog groter schoonheid tot zich. De schoonheid van de geest is niet iets abstracts, maar een werkelijk levende kracht.

Van mijn huis aan gene zijde uit heb ik het uitzicht over groene velden, over aantrekkelijke huizen, aardig tussen de bossen en tuinen gelegen en een vergezicht op de stad. Maar nergens zijn er lelijke streken met kale, dorre grond. Voor elke zichtbare centimeter wordt gezorgd, zodat het hele landschap één bonte kleurenpracht is, van het prachtigste smaragdgroene gras tot de veelkleurige bloemen in de tuinen, bekroond door het blauw van de hemel daarboven.

Men vraagt zich af waaruit de eigenlijke grond bestaat, waarin de bloemen en bomen groeien - is het een soort aarde? Er is aarde, zeker, maar zij heeft niet dezelfde minerale bestanddelen als die van uw wereld, want men moet bedenken, dat het leven hier rechtstreeks van de Grote Bron wordt verkregen. De bodem verschilt plaatselijk van kleur en dichtheid net als op aarde. Ik heb hem niet grondiger onderzocht dan ik dit speciaal de aardse grond heb gedaan. Ik kan u echter een klein idee geven, hoe hij er uitziet en wat de eigenschappen er van zijn.

Allereerst is hij dan volkomen droog - ik kon geen spoor van vocht ontdekken. Ik merkte, dat hij ongeveer op dezelfde manier uit de hand liep als droog zand. Zijn kleur wisselt steeds en doorloopt alle tinten, doch benadert nooit de donkere zware kleur van aardse grond. Op sommige plaatsen is hij van een fijne, korrelachtige formatie, terwijl hij op andere uit veel grovere deeltjes bestaat, d.w.z. in verhouding grover.

Een van de niet-verwachte eigenschappen van deze aarde is het feit, dat terwijl men de korrels in de hand kan nemen en deze er vlot en vrij af kunnen lopen, zij volkomen blijven samenhangen, wanneer men ze niet aanraakt en dat ze even stevig steun geeft als de aardse grond aan alles wat er groeit.

De kleur van "de aarde" wordt bepaald door de kleur van het botanische leven, dat zij onderhoudt. Hieraan ligt wederom geen speciale, noch een diepe symbolische betekenis ten grondslag. Het komt alleen omdat de kleur van de aarde de kleur van de bloemen en bomen aanvult en het resultaat, dat niet anders zou kunnen zijn, is van een inspirerende harmonie voor het oog, voor de geest en van de meest kalmerende, welluidende harmonie voor het oor. Kon er een betere reden zijn? En een eenvoudiger?

De wereld aan gene zijde is stellig niet samengesteld uit een verbijsterende serie van diepe en ingewikkelde geheimenissen, die slechts aan enkelen te verklaren zijn. Er bestaan geheimenissen, zeker, net als op aarde. En juist zoals er op aarde grote geesten zijn, die deze geheimen kunnen ontsluiëren, zo zijn er hier nog grotere geesten - onbeschrijfelijk veel groter - die een verklaring kunnen verschaffen, wanneer ons verstand rijp is om deze te ontvangen en te begrijpen.

Maar velen op aarde geloven in alle ernst, dat wij aan gene zijde leven in een staat van vurige godsdienstige emoties, dat elk samengaan in het leven van de geest, elke soort en mate van persoonlijke activiteit, elk atoom waaruit deze geestelijke wereld is samengesteld, een of andere vrome, godsdienstige betekenis moet hebben. Zulk een dom begrip is ver - zeer ver - van de werkelijkheid verwijderd. Doorzoekt de aardse wereld en ziet of de volheid van het leven daar zulke onnatuurlijke ideeën aankleven. Een mooie zonsondergang op aarde heeft geen godsdienstige strekking; waarom zouden onze geestelijke bloemen - om maar een voorbeeld te noemen - een andere reden van bestaan hebben, dan die, welke ik u reeds heb genoemd, n.l. een luisterrijke gift aan ons allen van ons aller Vader tot groter geluk en vreugde.

Er zijn nog vele mensen op aarde die plechtig als een "geloofsartikel" hooghouden, dat het paradijs zoals zij het noemen, een onafgebroken zingen zal zijn van "psalmen, hymnen en lofliederen." Niets is zo fantastisch. De wereld aan gene zijde is er een van activiteit, niet van traagheid, van nuttig zijn, niet van nutteloosheid. Aan gene zijde is niets nutteloos; er is voor alles een gezonde reden en doel. Reden noch doel mag iedereen in het begin duidelijk zijn, maar dat verandert niets aan het feit.

Verveling als algemene toestand bestaat hier niet. Er zijn mensen geweest, die zich gingen vervelen, doch dat veranderde heel gauw in geestelijke vooruitgang, doordat zij een of ander nuttig werk ter hand namen. Er bestaan myriaden van taken, die op vervulling wachten - en myriaden zielen volbrengen die, maar er blijft altijd plaats voor nog iemand. En zo zal het altijd zijn. Leef ik niet in een wereld, die zowel onbeperkt als onbegrensd is?

We wonen niet in een land met alle uiterlijke kenmerken van een eeuwige Zondag! De Zondag bestaat inderdaad niet in het grootse plan van de geestelijke wereld. We hoeven niet met kracht aan de Grote Vader van het Heelal te worden herinnerd door een dag aan Hem te wijden en Hem de rest van de week te vergeten. We hebben geen weken. Bij ons is het eeuwig dag. Wij zijn ons volledig en voortdurend van Hem bewust, zodat wij Zijn hand en Zijn geest kunnen zien in alles, wat ons omringt.

Ik ben wat afgeweken van wat ik u wilde vertellen, maar het is dienstig op bepaalde hoofdzaken van mijn verhaal de nadruk te leggen, omdat zovelen op aarde bijna ontzet zijn te horen, dat de geestelijke wereld een compacte, substantiële wereld is, waarin werkelijke levende mensen wonen! Zij denken, dat dat veel te materialistisch is, veel te veel als de aardse wereld; in feite nauwelijks één stap daarvan verwijderd,

met zijn geestelijke landschap en zonneschijn, zijn huizen en gebouwen, zijn rivieren en meren, bewoond door voelende, intelligente wezens.

Dit is geen land van "eeuwige rust". Er is rust in overvloed voor wie daaraan behoefte heeft. Maar wanneer de rust de volle levenskracht en gezondheid heeft teruggegeven, ontwaakt de aandrang om een of andere praktische en nuttige taak te vervullen. Daartoe zijn er gelegenheden in overvloed.

Om nu terug te komen op de speciale eigenschappen van de grond in de wereld van de geest. Wanneer we de donkere regionen naderen verliest de grond, zoals ik u heb beschreven, zijn korrelige hoedanigheid en zijn kleur. Hij wordt vast, zwaar en vochtig om eindelijk geheel plaats te maken voor steen en daarna voor rotsen. Het gras dat er nog is, ziet er geel en dor uit.

Wanneer we dichterbij de hogere sferen komen, worden de deeltjes van de aarde fijner, de kleuren teerder en enigszins doorschijnend. Wanneer men op de drempel van deze hogere gebieden komt merkt men dadelijk een grotere mate van veerkracht onder het gaan, doch deze veerkracht komt zowel van de aard van dit gebied als van de duidelijk merkbare verandering in de grond.

Bij nauwkeurig onderzoek blijkt deze fijne aarde bijna de eigenschappen van juwelen te bezitten, zowel in kleur als in vorm. De deeltjes zijn nooit misvormd, maar volgens een bepaald geometrisch plan. Ruth en ik staken onze handen in de aarde en lieten er wat van in een klein stroompje tussen onze vingers doorlopen. Terwijl het neerviel stegen er de fijnste tonen uit op, alsof het op een muziekinstrument je viel en aan de toetsen een parelend geluid ontlokte. Een scherp gehoor zal op een aards strand heel wat welluidende klanken vernemen als het water er over af en aan stroomt, doch men heeft geen scherp gehoor nodig om de rijke harmonieën waar te nemen, wanneer men de grond van de geestelijke wereld doet spreken en zingen.

De geluiden, die zo worden voortgebracht, verschillen evenzeer als de kleuren en bestanddelen zelf. Iedereen kan ze horen en men kan ze te voorschijn roepen door de zeer eenvoudige handeling, die ik heb beschreven.

Hoe wordt dit veroorzaakt, zult u vragen.

Kleur en geluid - d.w.z. muzikale geluiden zijn uitdrukkingen, welke men onderling kan verwisselen aan gene zijde. Wanneer men een handeling verricht, die kleur tot gevolg heeft, brengt die ook een klank voort. Als men een muziekinstrument bespeelt, of zingt, schept men kleuren en elke schepping wordt beheerst en beperkt door de vaardigheid en bekwaamheid van de speler of zanger. Wanneer een meester in de muziek zijn instrument bespeelt, zal hij boven zich de schoonste muzikale gedachtevorm opbouwen, die in zijn kleuren en samensmelting van tinten verandert in volstreekte overeenstemming met de muziek die hij voortbrengt. Een zanger kan een zelfde effect bereiken - al naar gelang de zuiverheid van zijn stem en de aard van de muziek. De op deze wijze ontstane gedachtevorm zal niet zo groot zijn. Het is een vorm in miniatuur. Doch een groot orkest, of een aantal zangers, zal een enorme vorm construeren, natuurlijk door dezelfde wet geregeerd.

De muzikale gedachtevorm brengt zelf geen geluid voort. Hij is het resultaat van de klanken en is a.h.w. een op zichzelf staande eenheid. Hoewel muziek kleuren voortbrengt en kleuren muziek, zijn beide beperkt tot de ene daaruit voortkomende vorm. Zij gaan niet dóór elkaar voort te brengen in een constante, eindeloze of geleidelijk afnemende verandering van kleur of klank.

Men moet niet denken, dat onze oren door deze grote kleurenpracht van de honderden bronnen aan gene zijde voortdurend met klanken worden bestormd, dat we feitelijk in een eeuwigheid van muziek leven, die klinkt en herklinkt zonder ophouden.

Er zijn maar weinig hoofden, als die tenminste bestaan, die bij mogelijkheid zo'n voortdurende overdaad van klanken, hoe schoon ook, zouden kunnen verduren. We zouden snakken naar vrede en rust; onze hemel zou ophouden een hemel te zijn. Neen, de muziek is er, doch we zijn volmaakt vrij om er al dan niet iets van te horen, of er naar te luisteren. We kunnen ons geheel voor elk geluid afsluiten, of er ons voor openstellen, of precies dat horen, wat ons het best bevalt.

Op aarde komen er ogenblikken voor, dat men in de verte muziek kan horen zonder daar in het minst door te worden gehinderd. Men kan het integendeel heel aangenaam en kalmerend vinden. Zo gaat het ook ons aan gene zijde. Doch daar is dit grote verschil tussen de beide werelden: onze mogelijkheden voor de meest verheven muziek zijn oneindig groter dan de uwe op het aardse plan. Iemand aan gene zijde die er een grote liefde voor heeft, zal er natuurlijk meer van horen, omdat hij dat wenst, dan iemand die er weinig om geeft.

Om nu terug te komen op het experiment van Ruth en mij, toen we de aarde door onze vingers lieten lopen. We genieten beiden zeer veel van het luisteren naar muziek, Ruth nog veel meer dan ik, omdat zij zich in die kunst heeft bekwaamd, er daardoor een groter waardering voor heeft en de techniek beter kan begrijpen. Ik heb u verteld, hoe we op het moment dat de aarde uit onze hand liep er heerlijke klanken uit hoorden komen. Een ander, die geen speciale muzikale gevoeligheid bezit, zou, wanneer hij hetzelfde deed, zich nauwelijks van enig geluid bewust zijn.

De bloemen en al wat er groeit reageren onmiddellijk op hen, die er van houden en ze waarderen. De muziek die zij uitzenden, werkt onder precies dezelfde wet. Overeenstemming tussen de ontvanger en alles waarmee hij in aanraking komt is een eerste vereiste. Zonder deze aanpassing zou men zich onmogelijk bewust kunnen zijn van de melodieën, die uit de hele geestelijke natuur voortkomen. Met de geestelijke natuur bedoel ik natuurlijk alles wat groeit, de zee en de meren - inderdaad al het water - de grond en de rest.

Hoe groter iemands vermogen is om schoonheid in haar velerlei vormen te waarderen en te begrijpen, des te groter zal de uitstromende magnetische kracht zijn. Aan gene zijde wordt niets verspild of nutteloos uitgegeven. Men dringt ons nooit iets op wat we niet nodig hebben, of het nu muziek, kunst, vermaak of wetenschap is. We zijn binnen de grenzen van ons eigen gebied vrij in elke betekenis van het woord.

Het zou een allerverschrikkelijkste gedachte zijn zich voor te stellen, dat het hiernamaals één hels lawaai van muziek zou zijn, dat ononderbroken doorgaat en niet zou zijn te vermijden en dat zich bij elke denkbare gelegenheid, overal en altijd zou voordoen! Neen! De geestelijke wereld wordt op een veel beter manier bestuurd!

De muzikale klanken bestaan er zeer zeker, doch het hangt uitsluitend van onszelf af, of we zullen horen of niet. Persoonlijke aanpassing is het geheim.

Op aarde bestaan er mensen, die het vermogen bezitten om zich geestelijk zo van hun omgeving te isoleren, dat zij alle geluiden, hoe intens ook, om zich heen vergeten. Deze toestand van volkomen geestelijk isolement kan als een goede vergelijking dienen - zij het een nogal eenvoudige - voor het effect, dat we aan gene zijde bij onszelf kunnen teweegbrengen bij het buitensluiten van geluiden, die we niet

wensen te horen. We behoeven niet, zoals op aarde, ons daar heel sterk voor te concentreren. Het is slechts een ander proces, net zoals we van de gedachte gebruik maken om onszelf voort te bewegen. We zijn reeds na een kort verblijf aan gene zijde in staat deze verschillende geestelijke functies te volbrengen zonder enige bewuste inspanning. Zij zijn ons een tweede natuur en we gebruiken op ruimer schaal, zonder aardse beperkingen en begrenzingsen, geestelijke methoden, die heel gemakkelijk toegepast kunnen worden. Op het aardse plan belette ons stoffelijk lichaam in de zware fysieke wereld het bereiken van enig fysiek resultaat bij dergelijke processen. In de geestelijke wereld zijn wij vrij en ongehinderd. Dergelijke gedachteactiviteiten hebben een onmiddellijk en rechtstreeks resultaat, hetzij dit het zich voortbewegen met de snelheid van het denken is, of het buitensluiten van een gezicht of geluid, dat we niet wensen waar te nemen.

Aan de andere kant kunnen we - en doen dit ook - ons wezen openen en instellen om de vele luisterrijke klanken, die overal om ons heen opstijgen, in ons op te nemen. We kunnen ons wezen openen of sluiten - voor de vele verrukkelijke geuren, die de geestelijke natuur voor ons geluk en ons genoeg verspreidt. Zij werken als een versterkend middel op de geest, maar ze worden ons niet opgedrongen, we nemen er van, als we dat willen. Men moet bedenken, dat de landen aan gene zijde op wetten en regels zijn gegrondvest. Doch de wetten zijn nimmer benauwend, noch de regels hinderlijk, omdat diezelfde wetten en regels hebben geholpen om ons van de ontelbare schoonheden en wonderen van dit hemelse gebied te voorzien.

III . METHODEN VAN BOUWEN

De talloze gebouwen, gewijd aan het verwerven van geleerdheid en het aankweken van de op aarde bekende schone kunsten, behoren niet tot de minst belangrijke onder de vele "materiële" kenmerken van het gebied, waar ik woon. Deze prachtige bouwwerken vertonen al de tekenen, die men zou verwachten van het voortduren der eeuwigheid. De materialen, waaruit ze zijn samengesteld, zijn onvergankelijk. De oppervlakte van de steen is schoon en fris als op de dag, waarop zij werden opgetrokken. Er is niets om hen vuil te maken, geen zware met rook beladen atmosfeer om op hen in te vreten, geen regen of wind om de uitwendige versieringen te doen verslijten. Hun materialen zijn van de geestelijke wereld en daarom hebben zij een onaardse schoonheid.

Ofschoon deze mooie gebouwen voor de wetenschap alle kentekenen van duurzaamheid hebben, zouden zij vernietigd kunnen worden, wanneer men dit raadzaam of gewenst zou achten. In enige gevallen vond men dit ook. Zulke gebouwen zijn opgeruimd en andere zijn in hun plaats gekomen.

De geestelijke wereld is niet statisch. Zij trilt steeds van leven en beweging. Overpeinst u voor een ogenblik de normale condities van de aardse wereld met de vele veranderingen, die voortdurend plaats vinden - het geleidelijk herbouwen van de steden, de veranderingen in het landschap. Men acht sommige van deze veranderingen niet altijd een verbetering. Hoe dit ook zij, veranderingen worden er gemaakt en men beschouwt de methode als een vooruitgang. Hoe staat het dan met gene zijde?

Behoeven er in de wereld, waarin ik leef, geen veranderingen plaats te grijpen? Stellig wel!

We gaan niet zozeer "met de tijd mee" - om een bekende aardse uitdrukking te gebruiken - omdat wij de tijd altijd een heel eind vooruit zijn! En dat moeten we ook - om tegemoet te komen aan de zware eisen, die de aardse wereld ons stelt.

Laten we een enkel speciaal voorbeeld nemen.

Aangezien de aardse wereld - naar haar eigen oordeel vooruitgaat in beschaving, worden de middelen en methoden van oorlogvoeren verschrikkelijker en massaler. Waar er in de oorlogen van vroeger tijd honderden werden gedood, zijn de verslagenen nu bij honderdduizenden te tellen. Ieder van deze stervelingen heeft met zijn aardse leven afgedaan doch niet met de consequenties daarvan - en in vele gevallen heeft de aardse wereld ook met hen afgedaan. De enkeling mag als een herinnering voortleven voor hen, die hij heeft achtergelaten; zijn fysieke tegenwoordigheid is verdwenen. Maar zijn geestelijke tegenwoordigheid is onveranderlijk bij ons. De aarde heeft hem aan ons doorgegeven en bekommert er zich dikwijls niet om, wat er met hem is gebeurd. Hij zal hen, die hij heeft liefgehad en die van hem hielden, achterlaten, doch de aardse wereld kan - naar zij meent - niets voor hem doen, noch voor degenen die over zijn heengaan treuren. Wij in de geestelijke wereld zijn het, die voor hem zullen zorgen. Er is bij ons geen sprake van onze verantwoordelijkheid op de schouders van anderen te schuiven en onze eigen weg te gaan. Wij worden hier tegenover de strikte werkelijkheid geplaatst.

De aardse wereld slingert in haar blinde onwetendheid honderdduizenden stervelingen ons land binnen, maar zij, die in de hogere regionen wonen, zijn zich lang voor dat het gebeurt, volkomen bewust van wat er op het aardse plan plaats vindt. Er gaat een bevel uit naar de sferen, die dichterbij de aarde zijn, om zich voor te bereiden op wat er gaat komen. Deze gruwelijke rampen van het aardse plan maken het noodzakelijk steeds meer rusthuizen aan gene zijde te bouwen. Dat is een reden - en misschien de grootste - voor de veranderingen, die hier aldoor plaatsvinden. Maar er zijn ook andere en meer aangename.

Soms maakt een groot aantal zielen de wens kenbaar om een van de gebouwen voor de wetenschap uit te breiden. Er bestaat zelden enig bezwaar tegen zo'n wens, aangezien hij in geen enkel opzicht zelfzuchtig is, want allen zullen er gebruik van kunnen maken en er van genieten.

Als antwoord op een vraag, die ik Edwin deed, vertelde hij me, dat er een nieuwe vleugel aan de grote bibliotheek zou worden toegevoegd, waarin ik zoveel nuttige en vreugdevolle ogenblikken heb doorgebracht sinds ik hier ben gekomen. Hij veronderstelde, dat Ruth en ik misschien graag de gang van zaken bij het oprichten van een gebouw in onze wereld zouden gadeslaan. We gingen dus op weg naar de bibliotheek in de stad.

Daar was al een hele menigte verzameld met hetzelfde doel. Terwijl we wachtten tot het werk zou beginnen, vertelde Edwin ons iets van de voorafgaande bijzonderheden, welke noodzakelijk zijn alvorens het werk waarlijk een aanvang neemt.

Zodra men een nieuw gebouw verlangt, wordt de bestuurder van het gebied geraadpleegd. Over deze grote geest en anderen van dezelfde aard en capaciteiten wil ik u later vertellen. Aangezien hij zo van nabij de behoeften en wensen van allen in dit

gebied kent, komt er nooit een geval voor, waarin een gebouw voor het gebruik en ten dienste van allen nodig is, of het wordt toegestaan. De bestuurder geeft het verzoek dan door aan degenen, die in gezag boven hem staan, die het op hun beurt in handen stellen van nog hogeren. Wij verzamelen ons dan in de hoofd tempel van de stad, waar een, wiens woord wet is, ons ontvangt. Een grote ziel, die het mij vele aardse jaren geleden mogelijk heeft gemaakt op deze wijze met uw wereld in contact te komen. Nu zou de schijnbaar ingewikkelde manier om een verzoek van de een aan de ander door te geven, u kunnen doen denken aan de langdradige methoden van de ambtenarij met hun vertraging en getalm. De methode mag dan enigszins dezelfde zijn, maar de tijd, die de uitvoering vraagt, is heel anders. Het is niet overdreven te zeggen, dat binnen het verloop van een paar aardse minuten ons verzoek uiteengezet is en de toestemming - vergezeld van een minzame zegenwens - is verleend. Bij zulke gelegenheden hebben we reden tot het houden van feestelijkheden en we grijpen die met beide handen aan.

De volgende stap is het raadplegen van architecten. Men kan zich gemakkelijk voorstellen, dat we talloze meesters hebben, op wie we onbeperkt kunnen rekenen. Zij werken voor de pure vreugde die het hun geeft bij het scheppen van een of ander gebouw gebruikt te kunnen worden ten dienste van hun kameraden. Deze goede mensen werken op een wijze samen, als op aarde bijna onmogelijk is. Hier worden zij niet beperkt door de beroepsetiquette of door de benepenheid van kleinzielige jalousie. Iedereen is meer dan gelukkig en er trots op de ander te dienen. Er bestaat nooit tweedracht of meningsverschil door het pogen om persoonlijke ideeën in te voeren of te forceren ten koste van anderen. U zult misschien zeggen, dat zulk een volslagen eensgezindheid ver buiten de grenzen van de menselijke natuur ligt en dat deze lieden niet menselijk zouden zijn, indien zij niet van mening zouden verschillen, of op een andere manier van hun individualiteit blij zouden geven.

Voordat u mijn bewering afwijst als hoogst onwaarschijnlijk, of als een schildering van een volmaaktheid, die onmogelijk is te bereiken, tenzij voor de allerhoogste van alle sferen, stel ik het eenvoudige feit vast, dat onenigheid en meningsverschil over een onderwerp als we nu beschouwen onmogelijk zou kunnen bestaan in het gebied, waarin mijn tehuis ligt. Wanneer u volhoudt dat dit onmogelijk is, zeg ik neen - het is volkomen natuurlijk. Welke gaven wij in de geest ook mogen bezitten, het is een deel van de essentie van dit gebied, dat we geen opgeblazen ideeën hebben over de macht of de voortreffelijkheid van die gaven. We erkennen ze alleen in nederigheid, zonder eigendunk, bescheiden en onzelfzuchtig en we zijn dankbaar voor de gelegenheid om con amore met onze collegae samen te werken in dienst van de Grote Inspirator.

Dit is het in hoofdzaak wat één van de grote architecten me zelf over zijn werk vertelde.

Nadat de plannen voor de nieuwe gebouwen in overleg met de bestuurder van het gebied zijn ontworpen, heeft er een bijeenkomst plaats met de meester-steenhouwers. Deze waren meestal steenhouwer toen ze op aarde leefden. Ze gaan aan onze zijde voort hun bekwaamheid te oefenen. Ze doen dit natuurlijk, omdat het werk hen aantrekt, evenals toen zij op aarde waren. Hier verrichten zij het onder volmaakte condities. Ze doen dit met groot gemak en met een vrijheid van bewegen, die hun op aarde was ontzegd, doch die hier in de geestelijke wereld hun erfdeel is. Anderen, die geen steenhouwer van beroep waren, hebben sedert hun komst hier de geestelijke methoden van bouwen geleerd, louter om de vreugde van het werk. Ze verlenen

waardevolle hulp aan hun meer bedreven confraters.

De stenhouwers en nog één andere figuur zijn de enigen, die bij de eigenlijke constructie zijn betrokken, aangezien geestelijke gebouwen niet veel vereisen, wat voor het zetten van een aards gebouw nodig is, zoals b.v. de nodige voorzieningen voor kunstmatige verlichting en voor verwarming. Ons licht komt van de grote centrale bron van alle licht en warmte en is een van de natuurlijke bestanddelen van dit gebied.

Het deel, dat aan de bibliotheek werd toegevoegd, was een bijgebouw en niet heel groot. Onze geestelijke bibliotheek heeft één ding gemeen met een aardse. Er komt n.l. een tijd, dat de hoeveelheid boeken te groot wordt voor de beschikbare ruimte. Bij ons is dit sneller het geval, omdat wij niet alleen exemplaren hebben van aardse boeken, maar er zijn er ook, die uitsluitend aan gene zijde zijn ontstaan. Hiermee bedoel ik, dat zulke boeken geen duplicaat op aarde hebben. Daaronder zijn werken begrepen, die uitsluitend handelen over het geestelijke leven, de feiten van het leven hier en geestelijke leerstellingen, geschreven door autoriteiten met een feilloze kennis van hun onderwerp. Deze wonen in de hogere sferen. Ook zijn de geschiedkundige gebeurtenissen van de naties vastgelegd, waarvan de feiten in volstrekte overeenstemming met de absolute waarheid zijn en geschreven door mensen, die zich nu bewust zijn, dat dubbelzinnigheid onmogelijk is.

Het zetten van het bijgebouw was daarom niet wat men een grote prestatie zou noemen en de hulp van betrekkelijk weinigen was er maar bij nodig. Het was een eenvoudig ontwerp en bestond uit twee of drie middelmatig grote kamers.

We stonden vrij dicht bij de groep van architecten en stenhouwers, met aan het hoofd de bestuurder van het gebied. Het viel mij in het bijzonder op, dat ze er buitengewoon blij en opgewekt uitzagen en er deden heel wat grappen de ronde in dit vrolijke troepje.

Het was vreemd voor Ruth en mij - Edwin had zoiets al eerder bijgewoond - ons voor te stellen, dat er binnenkort een gebouw zou verrijzen, omdat ik sinds mijn komst aan gene zijde nergens een spoor van zulke werkzaamheden had gezien. Alle gebouwen en huizen waren er al en het was me nooit ingevallen, dat er verder iets op dit gebied nodig zou kunnen zijn. Een ogenblik nadenken zou natuurlijk aan het licht hebben gebracht dat er aan geestelijke huizen altijd wordt gebouwd, terwijl men andere sloop, wanneer ze niet langer nodig zijn. De gebouwen voor de wetenschap zagen er alle zo duurzaam uit voor mijn onwennige ogen, zó compleet, dat ik niet dacht aan de noodzaak om er gedeelten aan toe te voegen.

Tenslotte zag het er naar uit, dat er een begin zou worden gemaakt.

U moet er aan denken, dat het bouwen aan gene zijde in hoofdzaak het werk van de gedachte is. Daarom zal het u niet verwonderen, wanneer ik u zeg, dat de gebruikelijke materialen en toebehoren van aardse bouwers: steigers, stenen, cement en andere bekende dingen, nergens waren te zien. We zouden in feite een scheppingsdaad - het scheppen door gedachten - bijwonen en daarom vereiste dit geen stoffelijke benodigdheden.

De bestuurder van het gebied deed een paar schreden voorwaarts. Met zijn rug naar ons toe, doch met het gezicht naar de plaats waarop de nieuwe vleugel zou verrijzen, sprak hij een kort maar passend gebed uit. In eenvoudige taal vroeg hij de Grote Schepper om hulp bij het werk, dat zij gingen uitvoeren.

Zijn gebed bracht een ogenblikkelijk antwoord in de vorm van een heldere lichtstraal, die op hem en de anderen, die dicht achter hem stonden, neerdaalde. Zodra dit gebeurde kwamen de architecten en de steenhouwers naast hem staan. Alle ogen richtten zich nu op de open plek naast het hoofdgebouw, waar een tweede lichtstraal naar toe ging, rechtstreeks van de bestuurder en de steenhouwers. Toen de tweede straal de plaats van het bijgebouw bereikte, vormde deze zich op de grond tot een tapijt van louter glans. Dit nam geleidelijk toe in diepte, breedte en hoogte, doch er scheen tot nu toe elke substantie aan te ontbreken. Het kwam overeen in kleur met het hoofdgebouw, doch dat was alles.

Langzaam werd de vorm groter van afmeting tot het de gewenste hoogte bereikte. We konden nu duidelijk zien, dat het, wat de buitenzijde in het algemeen betrof, bij de oorspronkelijke structuur paste; ook de gebeeldhouwde motieven kwamen overeen.

Toen het zover was, naderden de architecten en onderzochten het nauwkeurig. We zagen hen er binnenin rondlopen tot zij ten laatste aan het oog werden onttrokken. Zij waren nauwelijks een ogenblik weg of zij keerden naar de bestuurder terug met de mededeling dat alles in orde was.

Edwin legde ons uit, dat dit tamelijk spookachtige gebouw in werkelijkheid een afschaduwing was van de voltooide structuur, gevormd als nauwkeurige copie, vóór men de gedachten versterkte om een vast en afgewerkt gebouw voort te brengen. Men zou elke vergissing of fout ontdekken zolang het gebouw in deze vage toestand was en men zou die meteen verbeteren.

Daar in dit speciale geval echter geen verbetering nodig was, werd het werk onmiddellijk voortgezet.

Het neerstromen van het licht werd nu nog veel intenser, terwijl de horizontale straal van de bestuurder en zijn medewerkers na verloop van een paar minuten even intens werd. We konden nu waarnemen hoe de nevelachtige vorm een onmiskenbaar vast voorkomen kreeg, terwijl de concentratie van verenigde gedachten laag op laag van groter dichtheid op het schijnbeeld legde.

Volgens hetgeen ik waarnam, scheen het op de bestuurder neer te komen om ieder van de steenhouwers te voorzien van juist die hoeveelheid en soort kracht, die elk voor zijn afzonderlijke taak nodig had. Hij trad inderdaad op als een distribuerende tussenpersoon van de magnetische kracht, die rechtstreeks op hem neerdaalde. Deze spatte uiteen in een aantal afzonderlijke lichtstralen van verschillende kleur en kracht, die overeenkwamen met het verzoek, dat hij rechtstreeks tot de Grote Architect richtte. Er was nergens een versagen of verminderen van het aanwenden van de gedaagdensubstantie te bespeuren. De steenhouwers zelf schenen met een volmaakte eenheid van concentratie te werken, aangezien het gebouw met een opvallende gelijkmatigheid volledige vastheid verkreeg. .

Na wat Ruth en mij een zeer kort tijdsverloop toescheen, hield het gebouw op groter dichtheid aan te nemen. De verticale en horizontale stralen werden afgebroken en daar stond de voltooide vleugel voor ons, volmaakt in elk onderdeel, uitstekend passend bij het hoofdgebouwen een mooie uitbreiding daarvan, goed overeenkomend in kleur en vorm en het hoge doel, waaraan het was gewijd, waardig.

Wij gingen er naar toe om het resultaat van de juist geleverde prestatie van meer nabij te bekijken. We lieten onze handen over de gladde oppervlakte glijden als om er

ons van te overtuigen, dat het werkelijk vast was! Ruth en ik waren niet de enigen, die dit deden, want er waren ook anderen, die voor het eerst - en met dezelfde verbazing - getuige waren van de enorme kracht van de gerichte gedachte. De werkwijze bij het bouwen van onze eigen huizen en buitenhuisjes verschilt een beetje van wat ik u zo juist heb beschreven. Een noodzakelijke vereiste voor het bezit van een huis aan gene zijde is het recht om er een te hebben, een recht, dat alleen wordt verworven door het soort leven, dat we op aarde leiden, of door onze geestelijke vooruitgang na de overgang naar het hiernamaals. Wanneer wij dat recht eenmaal hebben verdiend is er niets dat het bezit er van kan verhinderen, als we dat zouden wensen.

Het is reeds vaak gezegd, dat we ons geestelijk huis bouwen gedurende ons aardse leven of daarna. Dat is slechts zo in ruimere zin. Wat we hebben gebouwd is het recht óm te bouwen, want het vereist een deskundige om een huis te doen verrijzen, dat die naam zou rechtvaardigen. Mijn eigen huis was voor me gebouwd tijdens mijn aardse leven door even bekwame bouwers als die het bijgebouw van de bibliotheek hielpen optrekken. Mijn vrienden, aangevoerd door Edwin, hadden voor al de onderdelen, die zulk werk meebrengt, gezorgd. Zij hadden de mensen uitgekozen om de taak op zich te nemen en deze laatsten hadden een mooi stuk werk geleverd.

Wanneer de dag zal aanbreken, waarop mijn geestelijke vooruitgang me verder zal brengen, zal ik mijn huis verlaten. Maar het hangt geheel van mezelf af, of ik het zoals het is, zal achterlaten voor anderen om het te betrekken en er van te genieten, of dat ik het zal vernietigen.

Men heeft mij verteld, dat het de gewoonte is het aan de bestuurder van het gebied te geven om er naar zijn goeddunken voor anderen over te beschikken.

IV. TIJD EN RUIMTE

De mensen op aarde denken gewoonlijk, dat tijd en ruimte aan gene zijde niet bestaan. Dat is niet juist. We hebben beide, maar ons begrip daarvan verschilt van het aardse.

Wij gebruiken soms de uitdrukking "voor de schemering der tijden" om een idee te geven van het verloop van eeuwen, maar we hebben geen begrip van wat er werkelijk in die uitdrukking ligt opgesloten.

Op aarde ontstond het meten van de tijd door het wentelen om haar as. Dit geeft een tijdsverdeling, die bij ons als dag en nacht bekend is. Het terugkeren van de vier jaargetijden gaf de grotere maat, waarin de aarde om de zon draait. De uitvinding van klokken en kalenders bracht een gemakkelijk middel om de tijd te meten binnen ons bereik.

In de geestelijke wereld hebben we geen klokken of andere mechanische vindingen om het voorbijgaan van de tijd aan te wijzen. Het zou de eenvoudigste zaak van de wereld voor onze geleerden zijn om ons daarvan te voorzien als we er behoefte aan gevoelden. Maar we hebben er geen behoefte aan. Wij hebben geen weerkerende seizoenen, geen afwisseling van licht en donker als uiterlijke aanduiding van de tijd en bovendien hebben we niets, dat ons persoonlijk er aan herinnert, zoals honger, dorst en

vermoeidheid, benevens het ouder worden van het fysieke lichaam, zoals aardse stervelingen. Kunnen we dan iets van het vervliegen van de tijd merken? Hoe kan tijd dan feitelijk bestaan?

We hebben twee tijdsbegrippen, het ene is evenals op het aardse plan, zuiver relatief. Vijf minuten van, laten we zeggen, acute pijn van het fysieke lichaam zal het denken zo beïnvloeden, dat de voorbijgaande ogenblikken een eeuwigheid lijken, maar vijf minuten van intense vreugde en geluk schijnen voorbij te vliegen als eenzelfde aantal seconden.

Degenen onder ons, die aan gene zijde in de sferen van geluk en voortdurende zomer leven hebben geen reden om te vinden dat de tijd "kruipt". In dit opzicht zijn we ons eenvoudig niets van zijn voorbijsnellen bewust.

In de duistere sferen is het omgekeerde het geval. De periode van duisternis zal eindeloos lijken voor haar bewoners. Hoezeer zulke zielen ook mogen snakken naar de komst van het licht, toch komt dit nooit tot hen. Zijzelf moeten noodgedwongen de eerste stap naar het licht doen, dat hen buiten hun lage sfeer wacht. Een bestaansperiode in deze donkere regionen, die gelijk staat met niet meer dan een paar jaar van de aardse tijd, zal een eeuwigheid lijken voor de lijdenden. Indien we normaal geen van de gebruikelijke middelen bezitten om de tijd te meten, omdat we daaraan geen behoefte hebben, kunnen we teruggaan - en we doen dat ook - om met het aardse plan in contact te komen en ons van de juiste tijd van de dag, de dag van het jaar en het jaar zelf te vergewissen. Sommigen, die dit anders niet zouden doen, zijn uitsluitend naar de aarde teruggekeerd met het doel om hun nieuwsgierigheid ten opzichte van het aantal jaren dat zij aan gene zijde hebben doorgebracht, te bevredigen. Ik heb met enigen gesproken, die dit hebben gedaan en zij waren allemaal verbaasd te ontdekken, dat er zóveel jaren waren verlopen sinds hun overgang.

Wat mezelf betreft heb ik gemerkt, dat de tijd snel is vergaan sedert ik in de geestelijke wereld ben gekomen, maar ik heb gedurende die hele periode altijd geweten welk jaar van de Christelijke jaartelling we hadden. In mijn geval was dat eenvoudig omdat mij was beloofd, dat ik eens op een dag in staat zou zijn met de aardse wereld in verbinding te treden. Daarom had ik met zo'n grote belangstelling, tezamen met de grote zielen, die daar nauw bij waren betrokken, uitgekeken naar de aaneenschakeling van gebeurtenissen, welke met andere dingen zouden leiden tot de vervulling van mijn wens.

Edwin, die mij op de drempel van onze wereld had ontmoet en me naar mijn nieuwe tehuis had geleid, kende op dezelfde wijze het verloop van de tijd, want hij had op zijn beurt mij gadeslagen!

Men zou kunnen denken, dat de tijd, in de zin van een gemeten opeenvolging van het bestaan, weinig of geen invloed heeft buiten het aardse plan. Maar hij heeft zeer zeker invloed op het geestelijke plan.

Alle aardse gebeurtenissen, hetzij ze naties of individuen betreffen, zijn ondergeschikt aan en worden beheerst door de tijd. En in zover als die gebeurtenissen van toepassing zijn, of zich uitstrekken tot de geestelijke wereld, komen wij aan gene zijde onder zijn invloed, of zijn werking. We kunnen het Kerstfeest als het eenvoudigste en meest voor de hand liggende voorbeeld nemen. We vieren dit feest in de geestelijke wereld op dezelfde tijd als u. Of de 25ste December historisch de juiste datum is voor de gebeurtenis, die wij dan gedenken, is een vraag waarmee wij voor ons

huidige doel niet hebben te maken. Wat er op aan komt is, dat de beide vieringen, de uwe en de onze, jaar op jaar samenvallen en terugkeren. Wij zijn hierin niet aan de aarde ondergeschikt; ons doel is uitsluitend op de samenwerking gericht.

In normale tijden stijgt er in die periode van het jaar over de gehele wereld een grote kracht op van goede wil en vriendelijkheid. Velen, die in de andere seizoenen tot vergeten zijn geneigd, herinneren zich herhaaldelijk diegenen van hun familie en vrienden, die naar de geestelijke landen zijn over gegaan en zij zenden hun gedachten van genegenheid toe, welke wij in het hiernamaals altijd zo blij zijn te ontvangen en te beantwoorden. De viering van Kerstmis wordt altijd voorafgegaan door gedachten van vreugdevolle verwachting.

Als er niets anders was om ons te leiden, zouden deze alleen reeds voldoende zijn om ons te zeggen, dat de tijd voor het feest nadert. Het is hier heel gewoon de een tot de ander te horen zeggen: "Kerstmis nadert op aarde". Doch de zo toegesprokene kan zich van dit feit in het geheel niet bewust zijn.

Voor dit bijzondere voorbeeld van Kerstmis hangen we niet geheel af van het aardse plan om te weten, dat de geboortedag van Jezus nadert. Bij deze speciale gelegenheid krijgen wij altijd bezoek van de grote geesten uit de hogere gebieden.

Wanneer alle andere middelen ons in de steek zouden laten, zou dit een onfeilbare aanduiding zijn dat er weer een jaar van aardse tijd is voorbijgegaan.

De genen onder ons, die in nauwe en voortdurende verbinding met de aarde staan, zullen natuurlijk, evenals u, het jaar, de maand en de dag kennen. Wij kennen ook het juiste uur van de aardse tijd. In dit opzicht zijn er geen moeilijkheden, noch is er enig mysterie. Wanneer wij ons in uw omstandigheden verplaatsen, kunnen we van dezelfde middelen gebruik maken, die u ten dienste staan - en wat kan er eenvoudiger zijn? Als regel is het voor ons niet nodig aldoor precies dag en uur te weten, of deze bij te houden. Wanneer we werkelijk met u samenwerken, zijn uw gedachten een voldoende aanwijzing voor ons dat een zeker ogenblik terugkeert, waarop wij elkaar ontmoeten om samen te werken of te praten.

Zulke gedachten zijn alles, wat we nodig hebben. Het ligt bij ons in de gewone gang van zaken, dat we in het algemeen gesproken, alle besef verliezen van de regelmatige voortgang van de tijd, zoals u die kent. We laten het daarbij, tenzij we reden hebben het anders te doen. Wanneer we uitzien naar de komst in onze wereld van een familielid of een vriend, bepalen we ons denken bij die gebeurtenis, niet bij het jaar, waarop zij zal plaats vinden.

Tot dusver heb ik u enige feiten gegeven, die me uit eigen ondervinding bekend zijn en daarom heeft mijn relaas betrekking op de speciale sfeer, waarin ik leef.

Van de hogere weet ik niets uit de eerste hand en alle inlichtingen, die ik heb afgeleid uit de gesprekken met de bewoners van die gebieden, zijn geheel afhankelijk van mijn eigen vermogen om ze te begrijpen. Alles, wat ik daarom kan zeggen over de tijd in de hogere regionen, is, dat we in die gebieden in een zeer verheven staat komen, waar kennis, evenals vele andere eigenschappen, op een buitengewoon hoog peil staat. Personen uit die sferen hebben me meer dan verbaasd doen staan door de juistheid van hun voorkennis van gebeurtenissen, die op aarde zouden plaatsvinden. De wijze, waarop zij deze inlichtingen verkrijgen, ligt ver boven ons begrip in deze sfeer. Het is voor het ogenblik voldoende dit feit te vermelden en dat de tijd dus niet is beperkt tot gebieden van minder verheven geestelijke vooruitgang.

Wanneer we aan het onderwerp ruimte komen, zien we, dat we, in het algemeen gesproken, tot op een zeker punt onder dezelfde wet leven als op het aardse plan. Wij hebben een eeuwigheid van tijd, maar we hebben ook een oneindigheid van ruimte.

Er moet ruimte bestaan in de geestelijke wereld. Neem mijn eigen sfeer tot voorbeeld. Wanneer ik voor het raam sta van een van de bovenkamers van mijn huis, kan ik de enorme ruimten zien, waarin vele huizen en grote gebouwen zijn gelegen. In de verte zie ik de grote stad met nog veel meer grote gebouwen. Over het ganse wijde uitzicht liggen bossen en weiden, rivieren en stromen, tuinen en boomgaarden verspreid en zij nemen alle een plaats in, zoals in de aardse wereld. Zij doordringen elkaar niet meer dan op het aardse plan. Zij vullen elk het voor hen gereserveerde gedeelte van de ruimte. En terwijl ik uit mijn raam staar weet ik, dat er ver buiten mijn gezichtsveld en nog veel verder daarachter nog meer gebieden zijn, die allen tezamen de oneindigheid van de ruimte vormen. Ik weet, dat ik zonder onderbreking door enorme gebieden van de ruimte kan reizen, gebieden die veel groter zijn dan driemaal de grootte van de aarde, of nog groter. Tot nu toe heb ik nog geen fractie van de hele uitgestrektheid van mijn eigen sfeer doorkruist, doch ik ben vrij om dit te doen, wanneer ik maar wil. Goede vrienden uit de hogere gebieden hebben me verteld, dat ik zelfs tot die ijlere rijken zou kunnen doordringen, wanneer de omstandigheden dat zouden eisen. Men zou mij de faciliteiten en de beschermende mantel geven, die in dergelijke gevallen nodig zijn om de reis te maken, zodat het gebied waarin ik me kan bewegen dus buitengewoon groot is.

Wanneer men dit onmetelijke gebied slechts met aardse ogen zou bezien, zou het klaarblijkelijk, buiten het bereik van de meeste mensen vallen, omdat het doorkruisen van zulke ruimte op aarde beperkt zou worden door de vervoermiddelen die hun ter beschikking staan, evenals om andere redenen.

Duizend kilometer is op aarde een grote afstand en deze af te leggen neemt een aanzienlijke tijd in beslag, wanneer men van de langzamere transportmiddelen gebruik maakt. Zelfs met de vlugste moet er een zekere tijd verlopen, voordat het einde van een reis van duizend kilometer is bereikt. Doch aan gene zijde verandert de gedachte de hele toestand. We hebben ruimte en enig begrip van de tijd in zijn verhouding tot de ruimte. De gedachte kan de tijd teniet doen in zijn verhouding tot de ruimte, maar zij kan de ruimte niet vernietigen. Ik kan voor mijn huis staan en me bedenken, dat ik de bibliotheek in de stad graag zou willen bezoeken, die ik op enige kilometers afstand in de verte kan zien. Nauwelijks is deze gedachte me duidelijk door het hoofd gegaan, of ik bevind me - wanneer ik dat wens - voor de boekenkasten, die ik wil raadplegen. Ik heb mijn geestelijk lichaam - en dat is het enige wat ik bezit! - door de ruimte laten gaan met de snelheid van de gedachte en dat gaat zo vlug, dat het gelijk staat met er ogenblikkelijk te zijn. Wat heb ik nu gedaan? Ik heb de tussenliggende afstand in een ogenblik afgelegd, maar de ruimte blijft met alles wat zij bevat, ofschoon ik geen begrip had van de tijd of zijn voorbijgaan.

Als ik mijn bezoek aan de bibliotheek heb beëindigd, ontmoet ik enige vrienden op de stoep. Die stellen voor om naar het huis van een van hen te gaan. In dit prettige vooruitzicht besluiten we door de tuinen en de bossen te wandelen. Het huis is "een eind weg", maar dat doet er niet toe, omdat we nooit last hebben van "lichamelijke" vermoeidheid. We hebben niets anders te doen. We wandelen gezellig pratend samen voort, en na verloop van enige "tijd" komen we bij het huis van onze vriend aan. We hebben de tussenliggende afstand te voet afgelegd. Op de tocht van mijn huis naar de

bibliotheek legde ik de afstand daartussen af en ik deed de tijd voor die gelegenheid teniet. Op de terugweg onderging ik een intuïtief begrip van tijd door langzaam te lopen. Ik bracht de gewaarwording van afstand tot mijn bewustzijn terug door over de vaste grond en de graslanden van dit gebied te wandelen. Tijd - in de geestelijke betekenis - en ruimte zijn relatief aan gene zijde, net zoals op het aardse plan. Maar ons begrip er van verschilt zeer veel, omdat het uwe wordt begrensd door de aardse beschouwing van zonsop- en -ondergang en de verschillende manieren van vervoer. Wij hebben een altijddurende dag en we kunnen ons langzaam voortbewegen door te lopen, of we kunnen ons onmiddellijk verplaatsen waarheen we maar willen. Op deze wijze kan de tijd tot stilstand worden gebracht! En we kunnen ons besef er van weer terugbrengen door kalm te rusten of te lopen. We brengen ons algemeen besef van tijd terug, niet het verlopen daarvan. Maar wanneer we uw gedachtevormen van de aardse wereld ontvangen, die ons vertellen, dat u gereed is voor onze komst, dan zijn we ons opnieuw weer volkomen bewust van het voorbijgaan van de aardse tijd.

En u zult moeten toegeven, dat we ons altijd stipt aan onze afspraken met u houden!

V. DE GEOGRAFISCHE LIGGING

Hoe is de geografische ligging van de geestelijke wereld met betrekking tot de aardse? Velen hebben zich dit op verschillende tijdstippen afgevraagd - ikzelf inbegrepen!

Dit leidt tot een volgende vraag ten opzichte van de ligging van andere sferen dan die waarover ik u enige bijzonderheden heb gegeven.

Ik heb u verteld hoe ik, bij het aanbreken van het kritieke moment op mijn laatste ziekbed, tenslotte een onweerstaanbare drang gevoelde om op te rijzen en dat ik me met gemak en goed gevolg aan die drang overgaf. In dit speciale geval was de grenslijn zeer subtiel tussen het einde van mijn aardse en het begin van mijn geestelijke leven, omdat ik in het volle bezit van mijn zinnen was, helder bewust. De eigenlijke overgang van de ene wereld in de andere was in dit opzicht niet te merken.

Maar ik kan de dingen nog verder terugbrengen door u er aan te herinneren, dat er een ogenblik kwam, waarop de lichamelijke gevoelens, die met mijn laatste ziekte gepaard gingen, me plotseling verlieten en in de plaats daarvan een heerlijk gevoel van lichamenlijk welbehagen en vrede des harten me geheel vervulde. Ik voelde, dat ik diep wilde ademhalen en deed dit ook. De aandrang om van mijn bed op te rijzen en het verdwijnen van alle fysieke gewaarwordingen gaven het ogenblik van mijn lichamenlijk "dood" en mijn geboorte in het hiernamaals aan.

Maar toen dit gebeurde, was ik nog in mijn eigen aardse slaapkamer en daarom moet de geestelijke wereld de aardse ten minste ten dele doordringen. Deze speciale belevens zal ons enigszins een uitgangspunt geven voor onze geografische verkenningen.

De volgende gebeurtenis bij mijn overgang was de komst van mijn goede vriend Edwin en onze ontmoeting na het verlopen der jaren. De ontmoeting had naar het schijnt in de slaapkamer plaats. Toen stelde Edwin voor, nadat we elkaar hadden begroet en een ogenblikje hadden gebabbeld, onze tegenwoordige omgeving te verlaten, die onder deze omstandigheden nogal somber was. Hij greep mijn arm, zei me de ogen te sluiten en ik voelde me zachtjes door de ruimte gaan.

Ik had geen duidelijk gevoel van richting. Ik wist alleen dat ik voortging maar het was me onmogelijk te zeggen of dat op of neerwaarts of in horizontale richting gebeurde.

Onze snelheid nam toe, tot mij tenslotte werd gezegd de ogen te openen. En toen merkte ik, dat ik voor mijn geestelijk tehuis stond.

Sinds die dag heb ik veel geleerd. Een van mijn eerste lessen ging over de kunst van het zich persoonlijk voortbewegen op een andere manier dan door lopen. Er zijn hier enorme afstanden af te leggen. Soms is het voor ons nodig om dat in een ogenblik te doen. Zoals ik u reeds heb uitgelegd, gebeurt dit door gedachtekracht. Maar het was in het begin allervreemdste te merken, dat wanneer ik me door de ruimte verplaatste met groter snelheid dan bij het gewone lopen, ik geen besef had van een absolute richting maar alleen van beweging. Wanneer ik verkoos mijn ogen te sluiten onder het me met gematigde snelheid voortbewegen, sloot ik alleen het landschap uit, of wat overigens mijn omgeving was. Men moet niet denken, dat men kan verdwalen. Dat is uitgesloten!

Het ontbreken van richtingsgevoel belemmert op generlei manier het aanvangen van de gedachtesfunctie bij de persoonlijke voortbeweging. Wanneer we eenmaal hebben besloten naar een bepaalde plaats te gaan, zetten we onze gedachten aan het werk en zo brengen deze op haar beurt het geestelijke lichaam onmiddellijk in beweging. Men zou haast kunnen zeggen "het is niet nodig om er aan te denken". Ik heb met anderen over deze dingen gesproken en in het algemeen onze gegevens vergeleken - het is iets wat wij allemaal doen als we pas aan gene zijde komen; het ontbreekt ons in onze moeilijkheden nooit aan hulpvaardige vrienden. Ik heb gemerkt, dat het bij allemaal voorkomt, dit niet waarnemen van richting, wanneer men zich snel verplaatst. Wanneer we ons ogenblikkelijk verplaatsen, is er geen "tijd" om enig voorwerp te zien. Er is geen merkbaar tijdsverloop tussen het ogenblik dat we vertrekken en dat waarop we onze bestemming bereiken.

Men zal uit deze factor van het niet onderkennen van richting, als ik het zo mag noemen, begrijpen, dat het moeilijk is een juiste ligging aan de geestelijke wereld met betrekking tot de aarde toe te schrijven. Inderdaad betwijfel ik of een betrekkelijke nieuweling aan gene zijde bij mogelijkheid daarvan de geografische ligging zou kunnen gissen! Natuurlijk zijn er mensen te over, die nooit hun hoofd over zulke dingen breken. Zij hebben alle verbinding met de aarde verbroken en willen er voor goed niets meer mee te maken hebben. Ze weten zeker, dat ze leven en aan gene zijde zijn, maar het is niet hun bedoeling zich om de juiste ligging van hun wereld te bekommeren. Doch in ons eigen geval is het anders. Ik sta in een zeer levendige verbinding met de aardse wereld en ik geloof, dat het van belang kan zijn te proberen er enig idee van te geven waar de geestelijke landen zich aan gene zijde nu eigenlijk wel bevinden. Welnu, de geestelijke wereld is verdeeld in sferen of gebieden. Deze twee woorden zijn gangbaar geworden onder de meesten op aarde, die bekend zijn met de communicatie met onze wereld en deze beoefenen. In mijn gesprek met u heb ik deze woorden afwisselend gebruikt. Zij zijn geschikt voor ons doel - men zou geen betere kunnen

bedenken.

Sommigen, die dit onderwerp bestuderen, hebben deze sferen nummers gegeven van de eerste, die de laagste is, tot de zevende, de hoogste. Het is onder ons de gewoonte dit systeem van nummering te volgen. Het idee is van onze zijde afkomstig, naar men me heeft gezegd en het is een zeer bruikbare en gemakkelijke methode om inlichtingen te geven over onze positie op de trappen van geestelijke evolutie.

De geestelijke sferen zijn in een reeks van ringen gerangschikt die een aantal concentrische cirkels om de aarde vormen. Deze cirkels strekken zich tot in de oneindige ruimte uit en zijn onzichtbaar verbonden met de aardse wereld in de kleinere wenteling om haar as en voorts in haar grotere om de zon. De zon heeft geen enkele invloed op deze wereld.

We zijn ons helemaal niet van haar bewust aangezien zij zuiver stoffelijk is.

Er wordt ons een verklaring van de concentrische cirkels gegeven door ons b.v. te vertellen, dat er een bezoeker van de hogere sferen tot ons afdaald. Hij is relatief boven ons, zowel geestelijk als plaatselijk.

De lage gebieden van duisternis zijn dicht bij het aardse plan gelegen en doordringen dit op hun diepste gedeelte.

Hier ging ik met Edwin doorheen, toen hij me kwam halen om me naar mijn geestelijk tehuis te brengen. En dit was de reden dat hij me aanraade mijn ogen stevig gesloten te houden tot hij me zou zeggen ze weer te openen. Ik was anders wakker genoeg – te zeer zelfs, omdat ik volkomen bewust was - om niet iets van de afzichtelijkheid te zien, die de aarde in deze duistere plaatsen heeft afgeworpen.

We zien, dat de sferen zijdelings zo zijn onderverdeeld, dat zij in het algemeen aansluiten bij de verschillende volkeren op aarde en dat de geestelijke wereld bestaat uit een opeenvolging van concentrische cirkels, die de aarde tot middelpunt hebben.

Elke onderverdeling ligt onmiddellijk boven het volk waarmee het verwant is. Wanneer men de enorme verscheidenheid beschouwt van de nationale temperamenten en eigenschappen, die over de aarde zijn verspreid, is het niet te verwonderen, dat de mensen van elk volk zich aangetrokken voelen tot degenen van dezelfde aard aan gene zijde, net zoals toen zij nog op het aardse plan leefden. Persoonlijke keuze staat natuurlijk iedereen vrij; men mag naar keuze in elk gedeelte van zijn eigen sfeer wonen. Er zijn hier geen vastgestelde grenzen om de volkeren te scheiden. Deze scheppen hun eigen onzichtbare grenzen van temperament en gewoonten, doch de mensen van alle aardse volkeren zijn vrij om zich te vermengen in de geestelijke wereld en te genieten van een onbelemmerde en aangename omgang. De kwestie van de taal levert geen moeilijkheden op, omdat wij niet genoodzaakt zijn hardop te spreken. We kunnen onze gedachten op elkaar overbrengen met de volle zekerheid dat de persoon tot wie we ons geestelijk richten, ze zal opvangen. Zo levert de taal dus geen hinderpaal op.

Elk van de nationale onderverdelingen aan gene zijde heeft de eigenaardigheden van zijn aardse duplicaat. Dat is heel natuurlijk. Mijn eigen huis ligt in een omgeving, welke me vertrouwd is en die over het algemeen in uiterlijk een copie is van mijn aardse tehuis. Deze omgeving is geen nauwkeurig evenbeeld van de aardse. Ik bedoel daarmee, dat het landschap om mijn geestelijk tehuis mij en mijn geestesvrienden vertrouwd is.

Deze verdeling in volkeren strekt zich slechts tot een zeker aantal gebieden uit. Daarbuiten houdt nationaliteit als zodanig op te bestaan. Daar behouden wij alleen onze uitwendige en zichtbare kentekenen, zoals de huidskleur, of die geel, blank of zwart is. We houden op ons van onze nationaliteit bewust te zijn zoals op aarde en tijdens ons verblijf in de minder hoge sferen. Onze huizen dragen niet langer een bepaald nationaal karakter maar een meer zuiver geestelijk.

U zult zich herinneren, hoe ik u bij het oprichten van het bijgebouw heb voorgesteld aan de bestuurder van de sfeer. Elke sfeer heeft zo'n leider, hoewel de term bestuurder eigenlijk niet goed is, omdat deze geneigd is een verkeerde indruk te geven. Het zou veel beter en veel juister zijn te zeggen, dat hij het gebied presideert.

Hoewel elke sfeer zijn eigen inwonende bestuurder heeft, behoren alle bestuurders tot een hogere dan die, welke zij presideren.

Het is n.l. zo, dat er nobele eigenschappen voor vereist zijn. Het ambt wordt slechts bekleed door hen, die lang aan gene zijde hebben vertoefd. Velen van hen zijn hier duizenden jaren geweest. Een hoge geestelijke gesteldheid alleen is niet voldoende; er zijn vele sublieme zielen, die het ambt met waardigheid zouden kunnen bekleden. Maar een bestuurder moet veel kennis en ondervinding van de mensheid hebben en daarbij moet hij altijd in staat zijn de verschillende zaken, die hem worden voorgelegd, met oordeel des onderscheids te behandelen. Al de ondervinding en kennis, al de sympathie en het begrip van de bestuurder staan ter beschikking van de inwoners van zijn sfeer, terwijl zijn vriendelijkheid en eindeloos geduld immer weer naar voren komen. Deze grote ziel is altijd bereikbaar voor allen, die hem wensen te raadplegen, of die tot hem komen voor het oplossen van hun problemen.

Wij hebben even goed onze problemen als u op aarde, ofschoon de onze zeer verschillend zijn van de uwe. De onze zijn nooit van dezelfde aard als de kwellende zorgen van de aardse wereld. Wat mijzelf betreft was spoedig na mijn overgang mijn eerste probleem, hoe ik kon rechtzetten, wat ik naar mijn mening verkeerd had gedaan, toen ik nog in de stof leefde. Ik had een boek geschreven, waarin ik de waarheid over de communicatie met de aardse wereld zeer onbillijk en niet eerlijk had behandeld. Toen ik hierover met Edwin sprak had hij - zonder dat ik dit wist - raad gevraagd aan de bestuurder van het gebied met het resultaat, dat een andere verheven ziel de zaak met me was komen bespreken en me hulp en raad had aangeboden voor mijn moeilijkheid. Wat tenslotte een einde aan mijn moeilijkheid maakte was in de eerste plaats het feit, dat de bestuurder op de hoogte was van mijn aangelegenheden.

Men zal hieruit begrijpen hoe uitgebreid de kennis van de bestuurder is van de mensen over wie hij presideert. Opdat men niet zal denken, dat het menselijkerwijs onmogelijk is voor iemand om zoveel af te weten van de velen, die in één sfeer leven, moet men begrijpen, dat het denken van de sterveling in zijn gebied van actie wordt beperkt tot het fysieke brein. In de geestelijke wereld hebben we geen fysiek brein dat ons kan belemmeren. We kunnen alle kennis, welke tot ons komt, vasthouden. We vergeten de dingen niet, die we in onze wereld hebben gehoord, of het nu geestelijke lessen of eenvoudige feiten zijn. Maar het kost tijd, zoals u zult zeggen, om te leren. Daarom hebben de bestuurders der sferen vele duizenden aardse jaren aan gene zijde doorgebracht, voordat ze zoveel mensen onder hun beheer krijgen. Want de bestuurders moeten hen leiden en hun de weg wijzen, hen bij hun werk helpen en zich bij hen voegen bij hun ontspanning om hen te inspireren en tegenover hen te handelen als een toegewijde vader in elke betekenis van het woord. Het bestaat niet, dat men zich in

deze sfeer ongelukkig voelt - alleen al niet omdat het onmogelijk zou zijn met zulk een edel wezen om onze zorgen te verdrijven.

Elke sfeer is volkomen onzichtbaar voor de bewoners van de lager gelegen gebieden en in dit opzicht scheidt ze althans haar eigen grenzen.

Wanneer men naar een lagere sfeer reist, ziet men het terrein geleidelijk aan degenereren.

Als we naar een hogere trekken, gebeurt er precies het tegenovergestelde: we zien het land om ons heen meer hemels, verfijnder worden. Het vormt een natuurlijke slagboom voor diegenen van ons, die nog niet voldoende zijn vooruitgegaan om inwoners van die sfeer te kunnen zijn.

Nu heb ik u reeds verteld hoe de sferen boven elkaar liggen. Hoe gaat men dan van de ene naar de volgende, hetzij daarboven of er onder? Er moeten dus in elk gebied een of meer plaatsen zijn waar er een duidelijke neiging opwaarts naar de ene, en neerwaarts naar de andere is. Hoe simpel dit ook moge klinken, toch is dit precies het geval.

Het is niet moeilijk zich een wellicht geleidelijke afdaling in te denken naar minder heilzame regionen. We kunnen onze aardse ervaringen te hulp roepen en ons rotsachtige plaatsen herinneren, waarheen we zouden kunnen gaan en er afdalen. Deze zijn verraderlijk en voeren ons naar beneden in donkere, koude, vochtige en afstotende spelonken, waar we ons allerlei soort walgelijke dingen kunnen voorstellen, die daar op ons loeren. We kunnen ons dan herinneren, dat boven ons, hoewel buiten ons gezichtsveld, de zon schijnt, die warmte en licht over de aarde verspreidt, terwijl wij toch geheel en al in een andere wereld schijnen te zijn. We zouden door ondergrondse holen kunnen dwalen tot we de weg kwijt raken en volkomen van het land boven ons zijn afgesloten. Maar we weten, dat er tenminste een weg naar boven is, als we die maar kunnen vinden en wanneer we maar volhouden te proberen om het gevaarlijke, rotsachtige pad te beklimmen.

Wanneer we met onze geestelijke wereld beginnen in de laagste schuilhoek van dit aardse beeld van ondergrondse holen, kunnen we zien, hoe elke sfeer in verbinding staat met het daar onmiddellijk boven gelegen gebied. De aardse overeenkomst is natuurlijk maar eenvoudig, doch het proces en het principe zijn hetzelfde. De overgang van de ene sfeer naar de andere in de geestelijke wereld is letterlijk - even letterlijk als het gaan uit een donkere spelonk naar het zonlicht daarboven, even letterlijk als het lopen van de ene kamer in uw huis naar een andere, hetzij op de bovenverdieping of beneden.

Wanneer ik me van de sfeer, waarin ik woon, begeef naar de volgende hogere, zal ik merken, dat ik over langzaam stijgende grond loop. Wanneer ik voortga, zal ik alle onmiskenbare tekenen zien - en voelen - van een sfeer van groter geestelijke verfijning. Er zal tenslotte een punt komen, waar ik niet verder kan gaan, omdat ik me geestelijk heel onbehaaglijk zal gevoelen. Wanneer ik zo dwaas zou zijn om deze gevoelens te trotseren, zou ik op het laatst merken, dat ik geen stap voorwaarts meer kon doen, omdat ik het onmogelijk langer zou kunnen uithouden. Ik zou niet meer in staat zijn iets voor me uit te zien, alleen maar wat achter me lag. Maar of we nu aan een van de grenzen staan of goed en wel binnen die van onze eigen sfeer, er komt een zeker punt op de brug daartussen, waar de hogere onzichtbaar wordt voor minder geestelijke ogen. Net zoals zekere lichtstralen onzichtbaar zijn voor aardse ogen en bepaalde

geluiden en klanken het aardse oor ontgaan, zo zijn de hogere gebieden onzichtbaar voor de bewoners van de lagere.

En de reden is, dat elke sfeer een hogere trillingsgraad heeft dan het daaronder gelegen gebied en daarom niet is te zien of te horen voor hen, die daaronder leven.

Zo kunnen we zien, dat er nog een natuurlijke wet werkt voor ons eigen bestwil.

Onze bezoeken hebben ons gevoerd naar wat we waarlijk geloven het laagste plan van het menselijk bestaan te zijn. We begonnen onze afdaling bij het passeren door een gordel van mist, die ons tegemoet kwam toen de grond hard en kaal werd. Het licht nam snel af, er waren minder en minder woningen en er viel nergens een levende ziel te bekennen. Grote streken van granietachtige rotsen strekten zich voor ons uit, koud en afschrikwekkend en de "weg" die we volgden was ruwen zeer steil. Nu had het duister ons omhuld, maar we konden onze omgeving nog heel duidelijk zien. Het is nogal een vreemde gewaarwording - dit kunnen zien in het donker - en wanneer men die voor het eerst ondergaat lijkt het onwezenlijk. Doch het is inderdaad wezenlijk genoeg.

Toen we door een van de ontelbare spleten in de rotsen afdaalden, kon ik het walgelijke slijm zien en voelen, dat hen geheel bedekte. Het was vuilgroen van kleur en stonk vreselijk. Er bestond geen gevaar voor vallen. Dat zou onmogelijk zijn voor bewoners van onze gebieden.

Nadat we naar het scheen een heel eind naar beneden waren gegaan - ik zou me kunnen voorstellen dat het ongeveer een kilometer volgens aardse maatstaf moet zijn geweest, bevonden we ons in een reusachtige krater, vele kilometers in omtrek, waarvan de zijden verraderlijk en dreigend boven ons uit torenden.

Dit hele gebied was bezaaid met kolossale rotsmassa's, alsof een of andere aardverschuiving of aardbeving ze van de bovenste kraterrand had losgescheurd en ze in de diepte beneden had geworpen om zich daar in alle richtingen te verspreiden en er natuurlijke grotten en tunnels te vormen. In onze tegenwoordige positie waren we een heel eind boven deze zee van rotsen en we zagen, dat er een sombere wolk van giftige damp uit opsteeg, alsof er een vulkaan onder lag, die op het punt stond uit te barsten. Wanneer we niet ruimschoots beschermd waren geweest, zouden deze uitwasemingen ons hebben verstikt en gedood. Nu lieten ze ons volkomen ongedeerd, hoewel we met onze intuïtieve vermogens het boosaardige van de hele plaats konden waarnemen. Door deze ongezonde uitwaseming heen konden we iets zien, dat op menselijke gestalten zou kunnen lijken. Ze kropen als vuile beesten over de bovenste rotsen. Ruth en ik konden ons niet voorstellen, dat het mensen waren, maar Edwin verzekerde ons, dat ze eens als mens op aarde hadden rondgelopen, dat ze hadden gegeten en geslapen en de aardse lucht hadden ingeademd en zich met anderen op aarde hadden vermengd. Doch ze hadden een geestelijk onrein leven geleid.

Na de dood van hun aardse lichaam waren ze naar hun ware verblijfplaats en hun ware staat aan gene zijde gegaan. De opstijgende damp scheen hen enigszins aan onze blik te onttrekken.

VI. DE LAAGSTE GEBIEDEN

Er bestaat aan gene zijde een heel heldere en schone sfeer, die de schilderachtige en zeer toepasselijke naam "Zomerland" heeft gekregen.

De duistere gebieden zou men bijna het "Winterland" kunnen noemen, behalve dat de aardse winter een eigen grootsheid bezit, terwijl alles in de lagere sferen van de geestelijke wereld afschuwelijk is.

Tot nu toe heb ik de duistere gebieden slechts terloops aangeroerd en u maar even over de drempel gevoerd, maar in gezelschap van Edwin en Ruth ben ik werkelijk diep in die regionen doorgedrongen. Het is geen prettig onderwerp, maar ik heb de raad gekregen de feiten bekend te maken, niet met de bedoeling om de mensen aan het schrikken te brengen; dit zijn niet de methoden noch het doel van de wereld van de geest - doch om te laten zien, dat zulke plaatsen alleen bestaan krachtens een onverbiddelijke wet, n.l. de wet van oorzaak en gevolg, het oogsten in de geest, dat volgt op wat men op aarde heeft gezaaid; om aan te tonen, dat wanneer men aan de morele gerechtigheid op het aardse plan ontsnapt, een strikte en onverbiddelijke gerechtigheid aan gene zijde ons wacht.

Wanneer we langzaam voortgaan van onze eigen sfeer naar deze duistere landen, zullen we geleidelijk aan de schoonheid van het landschap zien afnemen. De bloemen worden schaars en schraal, en zien er uit of ze moeite hebben om in leven te blijven. Het gras is verdroogd en geel, totdat het eindelijk met het laatste overblijfsel van ziekelijk er uitzierende bloemen helemaal verdwijnt, om plaats te maken voor kale rotsen. Het licht neemt gestadig af, totdat we in een grauw land zijn en dan komt het duister - diepe, zwarte, ondoordringbare duisternis; ondoordringbaar, d.w.z. voor hen die geestelijk blind zijn. Bezoekers van een hogere sfeer kunnen in dit donker zien zonder zelf door de bewoners te worden waargenomen, tenzij het gebiedend noodzakelijk wordt daardoor hun aanwezigheid kenbaar te maken.

Onze bezoeken hebben ons gevoerd naar wat we waarlijk geloven het laagste plan van het menselijk bestaan te zijn. We begonnen onze afdaling bij het passeren door een gordel van mist, die ons tegemoet kwam toen de grond hard en kaal werd. Het licht nam snel af, er waren minder en minder woningen en er viel nergens een levende ziel te bekennen. Grote streken van granietachtige rotsen strekten zich voor ons uit, koud en afschrikwekkend en de "weg" die we volgden was ruw en zeer steil. Nu had het duister ons omhuld, maar we konden onze omgeving nog heel duidelijk zien. Het is nogal een vreemde gewaarwording - dit kunnen zien in het donker - en wanneer men die voor het eerst ondergaat lijkt het onwezenlijk. Doch het is inderdaad wezenlijk genoeg.

Toen we door een van de ontelbare spleten in de rotsen afdaalden, kon ik het walgelijke slijm zien en voelen, dat hen geheel bedekte. Het was vuilgroen van kleur en stonk vreselijk. Er bestond geen gevaar voor vallen. Dat zou onmogelijk zijn voor bewoners van onze gebieden.

Nadat we naar het scheen een heel eind naar beneden waren gegaan - ik zou me kunnen voorstellen dat het ongeveer een kilometer volgens aardse maatstaf moet zijn geweest bevonden we ons in een reusachtige krater, vele kilometers in omtrek, waarvan de zijden verraderlijk en dreigend boven ons uit torenden.

Dit hele gebied was bezaaid met kolossale rotsmassa's, alsof een of andere aardverschuiving of aardbeving ze van de bovenste kraterrand had losgescheurd en ze in de diepte beneden had geworpen om zich daar in alle richtingen te verspreiden en er

natuurlijke grotten en tunnels te vormen. In onze tegenwoordige positie waren we een heel eind boven deze zee van rotsen en we zagen, dat er een sombere wolk van giftige damp uit opsteeg, alsof er een vulkaan onder lag, die op het punt stond uit te barsten. Wanneer we niet ruimschoots beschermd waren geweest, zouden deze uitwasemingen ons hebben verstikt en gedood. Nu lieten ze ons volkomen ongedeerd, hoewel we met onze intuïtieve vermogens het boosaardige van de hele plaats konden waarnemen. Door deze ongezonde uitwaseming heen konden we iets zien, dat op menselijke gestalten zou kunnen lijken. Ze kropen als vuile beesten over de bovenste rotsen. Ruth en ik konden ons niet voorstellen, dat het mensen waren, maar Edwin verzekerde ons, dat ze eens als mens op aarde hadden rondgelopen, dat ze hadden gegeten en geslapen en de aardse lucht hadden ingeademd en zich met anderen op aarde hadden vermengd. Doch ze hadden een geestelijk onrein leven geleid.

Na de dood van hun aardse lichaam waren ze naar hun ware verblijfplaats en hun ware staat aan gene zijde gegaan. De opstijgende damp scheen hen enigszins aan onze blik te onttrekken. We daalden af tot we op gelijke hoogte met de rotsen waren.

Aangezien ik me bereid had verklaard me door Edwin te laten meevoeren naar elke plaats, die hij meende dat het best mijn doel zou dienen en daar ik wist, dat ik alles, wat ik zou zien, zou kunnen verdragen, begaven we ons dicht naar enige van deze afzichtelijke wezens toe. Ruth vergezelde ons en het behoeft geen betoog, dat het haar nooit zou zijn toegestaan deze verderfelijke gebieden te betreden, wanneer er maar de minste twijfel bestond dat ze volledig over de uiterste zelfbeheersing en grootste zielskracht beschikte. Ik was niet alleen verbaasd over haar kalmte, maar uitermate dankbaar haar bij me te hebben.

We liepen dicht naar een van de onmenselijke gestalten toe, die op de rotsen lag uitgestrekt. De overblijfselen van zijn kleding konden gevoeglijk worden gemist, aangezien zij uit de smerigste voden bestonden, die op een of andere onbegrijpelijke manier aan elkaar hingen en die door de gaten heen het levenloos er uitzierende vlees vertoonden. De ledematen waren zo dun met huid bedekt, dat men stellig verwachtte de kale botten er door te zullen zien steken. De handen hadden de vorm van klauwen van een of andere roofvogel en de nagels waren zozeer gegroeid, dat zij echte klauwen waren geworden. Het gezicht van dit monster was zo vertrokken en misvormd, dat het nauwelijks menselijk was. De ogen waren klein en doordringend, doch de mond was enorm en weerzinwekkend, met dikke vooruitstekende lippen en kaken en verborg nauwelijks de gruwelijke slag tanden.

We staarden ernstig en lang naar dit droevige wrak van wat eens een menselijke gestalte was en ik vroeg me af, welke aardse misdaden het tot deze afschuwelijke staat van degeneratie hadden gebracht.

Edwin die veel ondervinding op dit gebied had, vertelde ons, dat we mettertijd door ons werk een zekere kennis zouden verkrijgen, welke ons in staat zou stellen uit de gezichten en gestalten van deze schepsels af te lezen, waardoor ze tot hun tegenwoordige toestand waren gekomen. Het zou niet nodig zijn hen aan te spreken om iets van hun levensgeschiedenis te weten te komen, want deze stond daarop geschreven en was voor de mens met ondervinding te lezen. Hun uiterlijk zelf zou een betrouwbare gids zijn om te weten, of zij hulp nodig hadden, of dat ze nog tevreden waren in hun diepgezonken staat.

Het sujet, dat daar voor ons lag, waarborgde weinig medegevoel, omdat hij nog

in zonde baadde en blijkbaar niet het minste teken van berouw toonde over zijn walgelijke aardse leven. Hij was verbijsterd over het verlies van zijn lichamelijke energie en piekerde er over wat er met hem was gebeurd. Op zijn gezicht stond te lezen, dat hij, wanneer hij de kans kreeg, met het laatste beetje kracht, dat hem overbleef zijn lage praktijken zou voortzetten.

Aan de weinige en verscheurde resten van zijn kleding, die op vroeger eeuwen duidde, was te zien, dat hij al verscheidene honderden jaren aan gene zijde was. Hij had het grootste deel van zijn aardse leven geestelijk en fysiek de mensen gekweld, die het ongeluk hadden gehad in zijn klauwen te vallen. Elke misdaad, die hij tegenover anderen had begaan, was tenslotte tot hem teruggekeerd en over zijn eigen hoofd gekomen. Hij leefde nu - en reeds honderden jaren - in de onuitwisbare herinnering van alle slechte daden, welke hij tegenover zijn medemensen had begaan.

Toen hij op aarde was, had hij gehandeld alsof hij het recht voorstond, onder valse voorwendsels. In waarheid was zijn rechtvaardigheid slechts schijn geweest. Nu zag hij eerst wat ware gerechtigheid betekende. Hij zag niet alleen zijn eigen verdorvenheid voortdurend voor zich, doch de gelaatstrekken van zijn vele slachtoffers, die geschapen werden door diezelfde herinnering en feilloos, onuitwisbaar in het onderbewustzijn staan opgetekend, trokken steeds aan hem voorbij. Hij kan nimmer vergeten, hij moet zich altijd herinneren. En zijn toestand werd verergerd door woede, omdat hij zich als een gevangen dier voelde.

We stonden in een groepje van drie bij elkaar, maar we konden geen greintje sympathie voor dit onmenselijke monster gevoelen. Hij kon niets daarvan in ons opwekken. Hij kreeg zijn verdiende loon - niets meer en niets minder. Hij had zichzelf gevonnist en veroordeeld en nu onderging hij de straf, die hij uitsluitend en alleen aan zich zelf had te danken. Dit had niets te maken met een wrekende God, die een zondaar de welverdiende straf oplegt. De zondaar was er inderdaad, doch hij was de zichtbare manifestatie van de niet te veranderen wet van oorzaak en gevolg. De oorzaak lag in zijn aardse leven, het gevolg manifesteerde zich in zijn geestelijke bestaan.

Hadden we slechts een sprankje licht kunnen ontdekken en we zien het werkelijk als een licht - dat een onmiskenbaar teken is van het begin van geestelijk leven, dan zouden we iets voor hem hebben kunnen doen. Zoals het nu met hem was gesteld konden we alleen maar hopen, dat op een goede dag dit verschrikkelijke wezen in alle ernst om hulp zou roepen. Zijn roep zou zeker worden beantwoord.

We gingen weg. Edwin leidde ons door een opening in de rotsen naar min of meer vlak terrein. We konden dadelijk zien, dat er in dit gedeelte van de krater meer mensen woonden - als men het woord "mensen" voor deze schepsels ten minste kan bezigen.

De bewoners waren met verschillende dingen bezig; sommigen zaten op kleine keistenen. Het had er alle schijn van dat zij samenzweerden, maar het was onmogelijk te zeggen over welke duivelse plannen. Anderen mishandelden in kleine groepen op een onuitsprekelijke wijze de zwakkeren onder hen, die op een of andere manier waren slaags geraakt met hun kwelgeesten. Het was ondragelijk om naar hun kreten te luisteren. Daarom sloten we daarvoor stevig en afdoende onze oren. Hun ledematen waren onbeschrijfelijk verwrongen en misvormd en in sommige gevallen waren hun gezichten en hoofden ontaard tot een ware bespottung van het menselijk gelaat. We zagen weer anderen voorover op de grond liggen, alsof zij uitgeput waren door de

ondergane folteringen, of omdat ze hun laatste kracht hadden besteed ze anderen aan te doen. Nu lagen ze nieuwe kracht te verzamelen om opnieuw met hun barbaarsheden te beginnen. Over het grote terrein verspreid lagen poelen van de een of andere vloeistof. Deze zag er dik, kleverig en onuitsprekelijk vies uit, wat ze dan ook was. Edwin vertelde ons, dat de van deze plassen afkomstige stank in overeenstemming was met al het andere, dat we hier hadden gezien. Hij waarschuwde ons ernstig er niet aan te denken zelf het goedje te proeven. We volgden zijn raad onvoorwaardelijk op.

We waren ontzet in sommige poelen tekenen van beweging te zien en we raadden, zonder dat Edwin het ons vertelde, dat de bewoners herhaaldelijk uitglijden en er in vallen. Ze kunnen niet verdrinken, omdat zij niet zijn te vernietigen, evenmin als wij zelf.

We aanschouwden alle soorten van beestachtigheid en grofheid en zulke barbaarsheden en wreedheden als men nauwelijks kan bedenken. Het is niet mijn bedoeling noch mijn wens u een uitvoerig verslag te geven van wat wij zagen. We hadden nog lang niet de bodem van deze verdorven put bereikt, doch ik heb u meer dan genoeg bijzonderheden gegeven van wat er in de duistere sferen is te vinden.

En nu zult u vragen: hoe ontstaat dit alles? Hoe of waarom wordt het bestaan van zulke oorden toegelaten?

Misschien zal de zaak u duidelijker worden, wanneer ik u vertel, dat iedereen, die in deze afschrikwekkende gebieden woont, eens op aarde leefde. Het is een vreselijke gedachte, doch men kan de waarheid niet veranderen. Denkt u geen ogenblik, dat ik heb overdreven bij de beschrijving van deze regionen. Ik verzeker u van niet. Ik ben feitelijk beneden de waarheid gebleven. Deze walgelijke oorden bestaan in hun geheel krachtens dezelfde wetten, die de schone en vreugde volle gebieden regeren.

De schoonheid van de geestelijke wereld is de uiterlijke en zichtbare uitdrukking van de geestelijke vooruitgang van haar bewoners. Wanneer we het recht hebben verkregen om mooie dingen te bezitten, worden ze ons geschonken door de scheppingskracht. In dit opzicht kan men zeggen, dat we ze zelf hebben geschapen. Schoonheid van geest en van daden kan niet anders dan schoonheid voortbrengen. Daarom hebben we bloemen van hemelse pracht, bomen en weiden, rivieren, stromen en zeeën van zuiver, glinsterend, kristalhelder water, mooie gebouwen tot vreugde en heil van ons allen evenals onze eigen huizen, waar we ons met nog meer schoonheid kunnen omringen en genieten van de vreugden van de aangename omgang met onze kameraden.

Doch lelijke gedachten en daden kunnen niet anders dan het lelijke voortbrengen. De op aarde gezaaide zaden der afzichtelijkheid zullen onherroepelijk leiden tot het oogsten van afzichtelijkheid aan gene zijde. Deze duistere sferen zijn door de mensen van het aardse plan opgebouwd, evenals zij de sferen van schoonheid hebben geschapen.

Niemand wordt gedwongen in de sferen hetzij van licht, of van duisternis binnen te gaan. Niemand zou bij mogelijkheid kunnen protesteren tegen iets, wat hij in zijn lichtsfeer vond, aangezien ontevredenheid of afkeuring, ongemak of verdriet daar niet kunnen voorkomen. We zijn een uiterst gelukkige en eendrachtige menigte en we leven tezamen in volkomen harmonie. Daarom kan niemand zich "misplaatst" voelen.

De bewoners van de duistere sferen hebben zichzelf allemaal door hun aardse leven veroordeeld tot de staat, waarin zij nu verkeren. Het is de onvermijdelijke wet

van oorzaak en gevolg; even onfeilbaar als op aarde de nacht op de dag volgt. Wat helpt het dan om genade te smeken? De geestelijke wereld is van een strikte rechtvaardigheid, een rechtvaardigheid, die niet valt om te kopen, een rechtvaardigheid, die we onszelf toemeten. Strikte rechtvaardigheid en genade kunnen niet samengaan. Hoe we ook van ganser harte en oprecht het ons aangedane kwaad mogen vergeven, het is ons niet gegeven genade te schenken in de geestelijke wereld. Elke slechte daad moet worden verantwoord door degene, die haar heeft bedreven. Het is een persoonlijke zaak, die alleen moet worden opgelost, evenals men alleen door de werkelijke gebeurtenis van de lichamelijke dood moet heengaan. Niemand kan dit voor ons volbrengen, doch door de grote beschikking, waarop deze en alle werelden zijn gegrondvest, kunnen we gereede en kundige bijstand in onze beproeving ontvangen. Dit gebeurt ook. Iedereen, die in deze vreselijke, duistere sferen woont, heeft in zichzelf de kracht uit de laagheid op te stijgen naar het licht. Hij moet persoonlijk de poging doen, hij moet zijn eigen verlossing uitwerken. Niemand kan dit voor hem doen. Elke centimeter van de weg moet hij zwoegen. Er wacht hem geen erbarmen, maar gestrengte rechtvaardigheid.

Doch de gulden gelegenheid van geestelijke verbetering is er en wacht hem. Hij hoeft maar blijk te geven van de ernstige wens zich een fractie van een centimeter te bewegen in de richting van de lichtsferen boven hem en hij zal een leger van onbekende vrienden vinden, die hem zullen helpen het hem toekomend erfdeel te ontvangen, dat hij in zijn dwaasheid heeft verworpen.

VII . ENKELE EERSTE INDRUKKEN

Het is in het begin een overweldigende ervaring te bemerken, dat men plotseling is herschepen in een blijvende bewoner van de geestelijke wereld. Hoeveel men ook mag hebben gelezen over de toestanden van het leven aan gene zijde, toch blijft er nog een nagenoeg onbeperkt aantal verrassingen voor iedereen over.

Degenen onder ons, die naar de aarde zijn teruggevoerd om over ons nieuwe leven te vertellen, komen voor de moeilijkheid te staan om in aardse termen te beschrijven wat in wezen van geestelijke aard is. Onze beschrijvingen moeten bij de werkelijkheid tekort schieten. Het is moeilijk zich een staat van groter schoonheid voor te toveren, dan die, welke we ooit op aarde hebben ervaren. Vergroot de schoonheid, waarover ik u heb verteld, honderdvoudig en u zult nog ver van de ware schatting af zijn.

Daarom kan misschien de volgende vraag bij velen rijzen: waardoor werd u het sterkst en het aangenaamst getroffen, toen u voor het eerst aan gene zijde kwam en wat waren uw eerste indrukken?

Laat ik me in de plaats stellen van iemand, die inlichtingen verlangt en onze oude vrienden Edwin en Ruth ondervragen. Edwin en ik waren, zoals u zich zult herinneren, op aarde beiden geestelijke. Edwin wist niet meer van het onderwerp "terugkeren van overgegene" dan wat ik hem van mijn eigen ervaringen had verteld.

Hij was een van de weinigen, die werkelijk sympathiek tegenover mijn psychische moeilijkheden stond, d.w.z. die me geen orthodoxe, kerkelijke leerstellingen in het gezicht slingerde. Later heeft hij me gezegd, dat hij daar heel blij om was. Toen hij op aarde leefde, was het "toekomstige leven" een volslagen geheimenis voor hem - zoals het dit nodeloos voor velen is. Hij paste zich op natuurlijke wijze aan bij de leer van de Kerk, gehoorzaamde haar "geboden", nam zijn plichten waar en hoopte er - zoals hij ook eerlijk heeft toegegeven - verder het beste van, wat dat beste ook zou mogen zijn. Maar zijn aardse leven had niet uitsluitend bestaan uit godsdienstige oefeningen; hij had anderen bij elke voorkomende gelegenheid geholpen waar hij maar kon. Deze op bescheiden wijze verleende diensten hadden hem enorm geholpen, toen de tijd voor hem aanbrak de aarde te verlaten. Deze goede daden hadden hem in het land van schoonheid en eeuwige zonneshijn gebracht.

Zijn eerste indrukken bij het ontwaken aan gene zijde waren - om zijn eerste woorden te gebruiken - adembenemend. Hij had zich, misschien onderbewust, een voorstelling gemaakt van een soort nevelige staat als de toestand van het toekomstige leven, waar veel "gebed en lofspraak" zou zijn. Hij twijfelde aan de geloofwaardigheid van zijn ogen, toen hij merkte, dat hij zich in een gebied van onuitsprekelijke schoonheid bevond met al de heerlijkheid van de aardse natuur, doch gereinigd van haar aardseheid, verfijnd en vergeestelijkt en een enorme kleurenrijkdom om zich heen. Toen hij de kristallen zuiverheid van de rivieren en beken zag, evenals de bekoring van de landelijke woningen, de grootheid van de tempels en centra voor de wetenschap in de stad, kon hij niet geloven, dat hij waarlijk te midden van al deze pracht was. Hij had niet het flauwste idee van wat zo voor hem gereed had gelegen. Hij dacht dat hij midden in een of andere mooie, maar fantastische droom was verzeild, waaruit hij binnenkort weer in zijn oude vertrouwde omgeving zou ontwaken. Hij bedacht, hoe hij deze droom zou vertellen, wanneer hij weer tot bewustzijn zou zijn gekomen. Toen overwoog hij hoe dat ontvangen zou worden - zonder twijfel als heel mooi, doch als niet meer dan een droom.

Hij stond maar naar al de overvloed van schoonheid te staren. Dat was volgens Edwin zijn eerste en grootste indruk. Hij had alles, wat daaraan voorafging, als een deel van dezelfde droom beschouwd, alles, wat hem had geleid tot dit in verbazing uitzien over het tafereel, dat zich bijna tot in het oneindige voor hem uitstreckte. Hoe hij was ontwaakt op een gemakkelijk rustbed in een zeer bekoorlijk huis en een oude vriend naast zich zag zitten, die bij Edwin dezelfde taak vervulde, als Edwin bij mij had gedaan toen hij me kwam afhalen. .

Zijn vriend leidde hem naar buiten om de nieuwe wereld te zien. Toen kwam voor deze vriend de moeilijke taak - om Edwin te overtuigen, dat hij was "gestorven" en toch nog leefde. In het begin hield hij zijn vriend en diens uiteenzetting n.l. voor een gedeelte van dezelfde droom. Hij wachtte zenuwachtig of er iets zou gebeuren, dat de droom zou veranderen in het terugkerende aardse bewustzijn. Edwin gaf toe, dat het enige tijd kostte hem te overtuigen, maar zijn vriend was eindeloos geduldig met hem.

Op het ogenblik, dat hij er van verzekerd was, dat hij zich werkelijk en voor goed aan gene zijde bevond, kende zijn vreugde geen grenzen. Hij begon - net als ik later in gezelschap van Ruth - de landen van dit nieuwe leven te bereizen in het gevoel van lichamelijke en geestelijke vrijheid, die tot het ware wezen van het geestelijke leven behoort. Wat op Ruth het meeste indruk maakte bij haar eerste ontwaken aan gene zijde, was, naar ze zei, de enorme overvloed van kleuren.

Haar overgang was kalm en vredig geweest en ze was daarom ook na een zeer korte slaap kalm en zacht ontwaakt. Ze had, net als Edwin, zich in een heerlijk huis bevonden, klein, netjes en beknopt en helemaal voor haarzelf. Een oude vriend zat naast haar, bereid om haar te helpen met de onvermijdelijke verwarringen, welke met zo menig ontwaken aan gene zijde gepaard gaan. Ruth is van nature tamelijk gereserveerd, in het bijzonder, zoals ze zei, wanneer het er op aan komt om over zichzelf te spreken. In Edwins geval wist ik zoveel van zijn aardse leven, dat ik me gemakkelijk kon verlaten op wat ik over hem wist. Ruth had ik echter nooit gezien, totdat we elkaar hier ontmoetten aan het meer. Na veel overreding gelukte het me een paar bijzonderheden over haar aardse leven uit haar te krijgen.

Ze zei, dat ze nooit een ijverige kerkgangster was geweest, niet omdat zij iets tegen de Kerk had, maar omdat haar eigen opvatting van het "hiernamaals" niet overeenkwam met wat haar eigen Kerk leerde. Ze zag, dat er te veel vertrouwen werd vereist en te weinig feiten werden gegeven. Over het geheel was ze met zoveel moeilijkheden en zorgen van anderen in haar dagelijks leven in aanraking gekomen dat ze instinctief voelde, dat het vage maar nogal schrikwekkende beeld van de toekomstige wereld, de vreselijke "Dag des Oordeels", die haar steeds in de leer van de Kerk werd voorgehouden, onjuist was. Ze voelde dat ook de zo sterk op het woord "zondaar" gelegde nadruk met de bijna algemene verdoemenis evenmin juist was. Ze verklaarde niet zo dwaas te zijn om te geloven, dat we allemaal heiligen zijn, maar aan de andere kant zijn we niet allen zondaars. Van de vele mensen, die ze kende kon ze er zich niet één herinneren, die in de godsdienstige betekenis ooit zo gebrandmerkt en verdoemd kon zijn. Waar zouden deze mensen dan allemaal heengaan, nadat zij waren "gestorven"?

Ze kon zichzelf niet voorstellen de vierschaar spannend over deze stervelingen, hen veroordelend als "zondaar". Bovendien was het belachelijk, voegde Ruth er aan toe, te denken, dat zij "barmhartiger" zou zijn dan God. Dat was ondenkbaar. Daarom had zij voor zichzelf een eenvoudig "geloof" opgebouwd - een praktijk, die een theoloog onmiddellijk voor zeer gevaarlijk zou verklaren en die stellig nooit voor een moment zou moeten worden aangemoedigd. Hij zou hebben gesproken over het gevaar dat haar "onsterfelijke ziel" zou lopen, wanneer ze zulke ideeën huldigde. Maar Ruth beschouwde haar "onsterfelijke ziel" geen ogenblik "in gevaar". Ze ging integendeel vrolijk haar weg en leidde een leven in overeenstemming met de ingevingen van haar zachtmoedige natuur. Ze hielp anderen in haar dagelijks leven en bracht een beetje zonneschijn in hun saaie bestaan. Ze was er vast van overtuigd, dat wanneer voor haar de tijd zou komen om de aarde te moeten verlaten, dat ze dan de genegenheid van haar vele vrienden met zich zou mogen meenemen in het nieuwe leven.

Ze was niet bang voor de dood van het fysieke lichaam, noch kon ze zich voorstellen, dat het de schrikaanjagende ervaring zou zijn, die zovelen verwachten en vrezen. Ze had geen vaste grond voor dit geloof, doch ze is later tot de slotsom gekomen, dat ze er intuïtief toe aangetrokken moet zijn geweest.

Behalve door de luisterrijke kleuren van de sfeer, waarin ze zich bevond, werd Ruth sterk getroffen door de verwonderlijke helderheid van de atmosfeer. Op aarde was zoiets nergens te zien. De atmosfeer was volkomen vrij van alle wazigheid en haar eigen gezichtsvermogen scheen zoveel intenser en verderreikend te zijn, dat het enorme kleurengamma dubbel levendig werd. Ze had van nature oog voor kleuren en ze had zich veel in muziek geoefend toen ze op aarde was. Toen ze aan gene zijde was

gekomen, hadden deze beide gaven zich samengevoegd en de kleuren en de muziek van het nieuwe land hadden zich met al de weelde van hun verheven schoonheid over haar uitgestort.

In het begin kon ze nauwelijks haar zintuigen geloven, maar haar vrienden hadden haar spoedig uitgelegd, wat er was gebeurd. En aangezien ze zo weinig vastomlijnde ideeën over het toekomstige leven bezat, had ze maar zo weinig af te leren. Maar ze zei, dat het haar verscheidene dagen had gekost voor ze volledig alle wonderen om zich heen kon begrijpen en in zich opnemen. Toen ze zich eenmaal ten volle de betekenis van haar nieuwe leven had gerealiseerd en het feit, dat de hele eeuwigheid voor haar lag, waarin ze uit al de wonderen van dit land ervaringen op kon doen, kon ze haar opwindende bedwingen en zou ze "het wat kalmer aan doen".

Wij ontmoetten haar het eerst toen ze hiermee bezig was.

Toen we eens met zijn drieën in de tuin bij eenzaten en gezellig over allerlei praatte, ontdekten we een gestalte, die het tuinpad opliep. Hij was Edwin en mij goed bekend. Op aarde was hij onze geestelijke meerdere geweest. Hij was geweest wat men onder een "kerkvorst" verstaat en droeg nog zijn gebruikelijke kledij. We waren het er allen over eens - toen we elkaar later onze wederzijdse bevindingen mededeelden - dat ze uitmuntend paste zowel bij de plaats als bij de omstandigheden. De lengte en de rijke kleuren van het gewaad vloeiden zeer harmonisch tezamen met alles om ons heen. Er was niets ongerijms aan. En aangezien hij volkomen vrij was dit gewaad in de geestelijke wereld te dragen, deed hij dit ook; niet wegens zijn vroegere positie, maar door jarenlange gewoonte en omdat hij voelde hierdoor een weinig te kunnen bijdragen tot de kleurenpracht van zijn nieuwe verblijf.

Hoewel het hoge ambt, dat hij op aarde met waardigheid had bekleed, geen tegenhanger, noch betekenis aan gene zijde heeft, kenden toch velen hem hier van naam, gezicht en reputatie. Dit was nog een goede reden om zijn aardse wijze van kleden aan te houden, tenminste voor het ogenblik. Doch hij had de achting, welke zijn positie op aarde altijd te voorschijn had geroepen, volkomen over boord gegooid, toen hij aan gene zijde kwam. Hij wilde er niets meer van weten en hij stond er op, dat allen zich in dit opzicht strikt aan zijn wensen hielden.

Op aarde was hij zeer geliefd geweest. Het is niet meer dan natuurlijk, dat met zijn komst in de geestelijke landen allen die hem kenden hem dezelfde achting zouden betonen als vroeger. Achting is één ding, want we eerbiedigen elkaar allemaal in deze sferen, doch eerbied, die men behoort te geven aan anderen met verder gevorderde geestelijkheid is heel iets anders. Hij had dit zeer spoedig ingezien, naar hij ons zei, en zijn ingeboren nederigheid kennende, kon ik me indenken, dat dit bij hem het geval moest zijn.

Onze eerste ontmoeting leidde tot volgende en bij vele gelegenheden - we zullen in de toekomst nog van vele genieten - kwam hij bij Edwin, Ruth en mij in de tuin zitten, of we wandelden met elkaar. Op een van die gezamenlijke wandelingen vroeg ik aan onze vroegere meerdere, of hij mij een korte schets van zijn eerste indrukken in de geestelijke wereld wilde geven.

Wat hem zo sterk had getroffen, toen hij zich pas hier bevond, was niet slechts de enorme uitgestrektheid en schoonheid van deze wereld geweest, doch haar wezen in verhouding tot de aardse en speciaal tot het leven, dat achter hem lag. Allereerst kreeg hij een bijna verpletterend gevoel zijn aardse leven te hebben verspild aan schijnbaar

onnodige, niet ter zake dienende dingen en veel nutteloze rituelen en vormendienst. Doch vrienden waren hem geestelijk te hulp gekomen en hadden hem verzekerd, dat het gebruik van de tijd zelf niet verspild was, hoewel zijn leven omgeven was geweest van de pracht en de praal van zijn ambt. Hoezeer de mensen om hem heen daarin waren opgegaan, toch had hij zelf ze nooit een absorberende factor in zijn leven laten worden. Hij putte veel troost uit deze gedachte.

Doch wat hem geestelijk het meest van streek had gebracht was de zwakheid van de leer, die hij noodgedwongen had hooggehouden. Veel daarvan viel in puin om hem heen.

Maar hij vond opnieuw vrienden om hem te leiden en zij deden dit op een eenvoudige en rechtstreekse manier, die tot zijn wakkere geest sprak, namelijk: de godsdienstige leerstellingen van het aardse leven te vergeten en bekend te worden met het geestelijke leven en zijn wetten. Het oude af te leggen en het nieuwe te aanvaarden. Hij had zijn uiterste best gedaan om deze raad op te volgen en was daarin volkomen geslaagd. Alles, wat niet op de waarheid was gegrondvest, vaagde hij uit zijn denken en kwam tot de zeer aangename ontdekking, dat hij zich eindelijk ten volle in een zeer algehele geestelijke vrijheid kon verheugen. Hij merkte, dat het zoveel gemakkelijker was de natuurlijke wetten van het hiernamaals te gehoorzamen, dan de "geboden" van de Kerk en het dat heel prettig was om van de formaliteiten van zijn aardse positie te zijn bevrijd. Eindelijk kon hij vrij spreken zoals zijn hart het hem ingaf en niet bij monde van de Kerk.

Alles bij elkaar genomen, zei onze vroegere meerdere, vond hij zijn sterkste indruk bij zijn aankomst hier, het heerlijke gevoel van vrijheid, allereerst van de geest en dan van het lichaam. Zij was des te sterker in de geestelijke wereld naarmate ze in de aardse had ontbroken.

VIII. ONTSPANNING

Ik heb een paar maal het woord "ontspanning" gebruikt, maar ik heb u nog geen bijzonderheden gegeven over dit betrekkelijk belangrijke onderwerp.

De aanduiding alleen al, dat we aan gene zijde ontspanning zouden hebben, zal stellig velen een onaangename schok geven. Deze lieden toch zullen onmiddellijk denken aan de vele en vele soorten van sport en ander tijdverdrijf, waaraan men zich op aarde tot zijn nut en voordeel overgeeft

Het is ondenkbaar zulke in de grond aardse dingen a.h.w. over te brengen in een zuiver geestelijke wereld. Misschien ondenkbaar, omdat het hele idee vergezocht is, of omdat men de geestelijke wereld als een hogere staat zou moeten beschouwen, waar we al onze aardse gewoonten zullen achterlaten en voortdurend in een toestand van hoge geestvervoering leven. We zullen ons slechts bekommeren om die vage, onstoffelijke dingen, waarop onze respectievelijke godsdiensten zinspeelden als beloning voor het goede.

Zulke vermoedens over dit leven te koesteren betekent, dat het blote feit van ons komen aan gene zijde ons meteen in de tegenwoordigheid van God zou plaatsen, of dat

we tenminste in de sfeer zijn, waarin God woont en dat daarom alles, wat maar in de verste verte zweemt naar aardse gewoonten of manieren streng zou worden geweerd als te onheilig om te worden toegelaten.

Dergelijke ideeën zijn natuurlijk nonsens, aangezien God ons niet meer nabij is aan gene zijde dan in de aardse wereld. Wij zijn dicht bij Hem, omdat we o.a. duidelijker de Goddelijke Hand en de uitdrukking van Zijn Geest in deze wereld kunnen zien. Dit is echter een diepzinniger onderwerp waarop we nu niet nader willen ingaan.

Velen onder ons vinden ontspanning in een andere vorm van arbeid. We hebben hier geen last van vermoeidheid, lichamelijk noch geestelijk, doch wanneer we zonder ophouden met een of andere bezigheid zouden doorgaan zonder zo nu en dan een afwisseling te hebben, zouden we ons spoedig geestelijk onvoldaan en onrustig gaan voelen. Ons vermogen om ons van een opgelegde taak te kwijten is enorm groot, doch we trekken een zeer duidelijke grenslijn voor alle werkperioden met betrekking tot het geheel en daar gaan we niet buiten. We ruilen onze tegenwoordige taak voor een ander soort arbeid, we kunnen helemaal met werken ophouden en onze tijd doorbrengen met rusten in onze huizen of ergens anders; we kunnen ons met studie bezighouden, of met vrolijk vermaak, dat in overvloed in deze sferen is te vinden.

Wanneer we voor het ogenblik met ons werk klaar zijn, verkeren we vrijwel in dezelfde positie als u, die nog op aarde bent. Wat gaat u doen om zich te amuseren? U zoudt het gevoel kunnen hebben, dat het nodig is uw lichaam rust te geven en daarom geneigd zijn tot geestelijke ontspanning. Zo is het precies eender met ons hier. Er is overvloed van geestelijke ontspanning van allerlei aard in de wetenschapscentra, omdat studeren op zichzelf een ontspanning kan zijn.

Ruth en ik hebben menig gelukkig uur in de bibliotheek en in het gebouw voor kunst doorgebracht, maar het is talloze malen voorgekomen, dat we behoefte hadden aan iets anders en dan zijn we naar de zee gelopen en aan boord gegaan van een van de mooie schepen en hebben daarmee een bezoek gebracht aan een van de eilanden. Aan het strand hebben we een van onze pittigste soorten van sport.

Ik heb u reeds verteld hoe schepen aan gene zijde worden voortgestuwd, namelijk door een gedachteproces en ik heb er verder op gewezen, dat het niet veel tijd kost om bedreven te worden in de kunst van het persoonlijk toepassen van dit aandrijven. Men verkrijgt tenslotte die vaardigheid, maar we kunnen onze vooruitgang toetsen en waardevolle hulp krijgen bij ons streven door deel te nemen aan wedstrijden op het water.

Men moet duidelijk onderscheid maken tussen zulke wedstrijden op het aardse plan en die welke in de geestelijke wereld gespeeld worden. Hier zijn we gerust, omdat we weten, dat alle wedijver zuiver vriendschappelijk is. Er is niets bij te winnen behalve ondervinding en het verkrijgen van groter vaardigheid en er zijn geen prijzen om voor te vechten. Aan het einde van elke race kunnen we zeker zijn van grote hulp om ons meer bedreven te maken in het opvoeren en regelen van de snelheid van ons vaartuig.

Een speciaal vermaak, dat hier zeer bij ons in de smaak valt is het geven van toneelvoorstellingen van verschillende soort. We hebben mooie schouwburgen in een even schone omgeving, waardige gebouwen, gewijd aan een waardig doel. De architecten, die de gebouwen ontwerpen, doen dat met dezelfde angstvallige,

nauwgezette zorgvuldigheid, die in al hun pogingen tot uiting komt en de resultaten onthullen als gewoonlijk de mate van samenwerking, die er tussen de meesters van het vak bestaat. De inwendige bekleding is het product van de bekwame artiesten uit het gebouw van de textiel, aan de tuinen daarbuiten wordt dezelfde toegewijde zorg besteed. Het resultaat verschilt zo hemelsbreed van een aardse schouwburg als men zich maar kan voorstellen.

Voordat ik verder over dit onderwerp doorga, zou ik graag de opmerking maken dat ik me volkomen bewust ben dat er op aarde mensen zijn, die schouwburgen en alles wat daarbij hoort in zijn geheel afkeuren. In de meeste gevallen komt zo'n afkeer voort uit de godsdienstige opvoeding. Ik kan de waarheid, zoals ik die bij ons heb gevonden, niet veranderen om haar in overeenstemming te brengen met zekere godsdienstige opvattingen, die de nog op aarde levende mensen er op na houden. Ik spreek van dingen, waarvan ik in gezelschap van duizenden anderen getuige ben geweest. Het feit van de sterke tegenzin van mensen op aarde tegen hetgeen volgens mijn beschrijvingen aan gene zijde bestaat, bewijst in geen enkel opzicht, dat dit niet bestaat en dat mijn bewering onjuist is. Mijn plaats van waarneming is onvergelijkelijk ver boven de hunne verheven, omdat ik de aardse wereld heb verlaten en een bewoner van de geestelijke ben geworden. Wanneer we de beschrijving van de wereld, welke wij nu bewonen, moesten wijzigen, zodat zij elke persoonlijke smaak en elke voorstelling van hoe het hiernamaals behoort te zijn, zou aanstaan, konden we beter meteen ophouden er verder enige beschrijving van te geven, omdat die, nadat zij zo was gereduceerd, waardeloos zou zijn. Laat ik om geen verkeerde indruk te wekken hieraan toevoegen, dat iemand, die zijn afkeuring zou uitspreken over alle, of enige vorm van ontspanning, die hij hier zou aantreffen, nooit gevraagd zou worden er zich aan over te geven. Tezamen met anderen van dezelfde opvatting zou hij deel uitmaken van een kleine aparte gemeenschap en daarin veilig buiten het bereik van alle veronderstelde aardse dingen blijven en in staat zijn in een plaats te wonen, zoals hij meent dat de "hemel" behoort te zijn. Ik heb zulke mensen ontmoet en het duurde in de regel niet lang, of zij verlieten hun zelf gemaakte hemel en wandelden weg de mooiere, grotere hemel binnen, die het werk is van de Grootste Geest.

Elke schouwburg in deze sfeer is ons vertrouwd door het soort stuk dat er wordt opgevoerd. De stukken zelf verschillen gewoonlijk zeer veel van die, waaraan men op aarde gewend is. Wij hebben niets van laag allooi en de auteurs zijn er evenmin op uit hun gehoor te kwellen of te pijnigen. We kunnen veel stukken zien, die de sociale problemen van de aarde behandelen, maar in tegenstelling met de aardse brengen onze stukken een oplossing - een oplossing waarvoor de aarde te blind is om die aan te nemen.

We kunnen komediestukken gaan zien, waar - dat verzeker ik u - het gelach altijd veel hartelijker en meer algemeen is dan men ooit in een aardse schouwburg te horen krijgt. Aan gene zijde kunnen we ons veroorloven om over veel te lachen, dat we eens, toen we nog op aarde waren, met de grootste plechtigheid en ernst behandelden!

We hebben grote historische vertoningen bijgewoond, die de belangrijke momenten van een volk lieten zien en we hebben ook de geschiedenis aanschouwd, zoals zij werkelijk heeft plaats gehad, niet zoals die in de geschiedenisboeken dikwijls zo fantastisch wordt beschreven! Maar het maakt stellig de meeste indruk en het is tevens de interessantste ervaring tegenwoordig te zijn bij een van deze vertoningen, waar de originele deelnemers zelf de gebeurtenissen opnieuw opvoeren, waarbij zij

betrokken zijn geweest; eerst zoals men in het algemeen dacht dat ze hadden plaats gehad en dan zoals zij werkelijk zijn gebeurd. Deze voorstellingen behoren hier tot de drukst bezochte. Nooit zijn er oplettender en verrukter leden van het publiek dan de acteurs, die tijdens hun aardse leven op de planken de rol vervulden van de beroemde personen, die nu "in levende lijve" voor hen optreden.

In zulke vertoningen worden de ruwere, verdorven en vernederende gebeurtenissen geheel weggelaten, omdat zij antipathiek voor de toehoorders en inderdaad voor allen in deze sfeer zouden zijn. Men vertoont ons evenmin tonelen, die in de voornaamste voorvallen uit niet anders dan gevechten, bloedvergieten en geweld bestaan.

In het begin krijgt men een vreemd gevoel, als men in eigen persoon de dragers van over de hele wereld beroemde namen aanschouwt, maar na enige tijd went men daar volkomen aan en wordt het een deel van het normale bestaan.

Het duidelijkst merkbare verschil tussen onze beide werelden op het gebied van ontspanning vindt zijn oorzaak in onze respectievelijke behoeften. Wij hebben hier geen behoefte aan lichaamsbeweging van energieke of andere aard en evenmin om de "frisse lucht" in te gaan. Ons geestelijk lichaam is altijd in uitstekende conditie. We hebben geen last van kwalen en de lucht, die niet anders dan fris kan zijn, dringt in elk hoekje van onze huizen en gebouwen door, waar ze haar volle zuiverheid behoudt. Zij kan onmogelijk bederven of verontreinigd worden. Daarom is het te verwachten, dat onze ontspanning meer op geestelijk dan op "fysiek" gebied ligt.,

Aangezien bij de meeste spelen buitenshuis een bal te pas komt, zal men begrijpen dat hier, waar de wet van de aantrekkingskracht onder andere condities werkt dan de uwe, vele wijzen waarop een bal geslagen zou kunnen worden volkomen hopeloze gevolgen zou hebben. Ik spreek nu van spelen waarbij wedstrijden te pas komen.

Op het aardse plan verkrijgt men bedrevenheid in het spel door het heersen van de geest over de spieren van het lichaam, wanneer dit laatste eerst in een gezonde toestand is gebracht. Maar hier zijn we altijd gezond en onze spieren staan altijd onder de volledige en algehele controle van onze geest. Men krijgt snel de bekwaamheid, hetzij voor het bespelen van een muziekinstrument, het maken van een schilderij of voor enige andere bezigheid, die het gebruik van de ledematen vraagt. U zult daarom begrijpen, dat de meest voorkomende spelen doelloos zouden zijn.

Men moet niet vergeten, dat buitens en binnenshuis hier voor ons precies hetzelfde is. Ook hebben we geen verandering van weer bij de wisseling der jaargetijden. De grote centrale zon schijnt altijd; het is dan ook altijd heerlijk warm. We voelen nooit behoefte aan een stevige wandeling om ons bloed beter te laten circuleren. Onze huizen zijn geen noodzakelijkheid, maar een aanvulling van een toch al prettig leven. U vindt hier veel mensen, die geen tehuis bezitten. Ze zullen u zeggen, dat zij er geen behoefte aan hebben, want de zon schijnt voortdurend en de temperatuur is steeds warm. Ze zijn nooit ziek of hongerig en hebben nooit iets nodig. Ze hebben de hele schone sfeer om in rond te zwerven. Men moet ook bedenken, dat de opvattingen zeer veranderen wanneer men hier komt te wonen. Wat we zo bijzonder belangrijk achtten, toen we nog in de stof leefden, blijkt lang zo gewichtig niet meer te zijn als we aan gene zijde komen. En veel van onze vroegere aardse spelen lijken nogal saai en onbeduidend vergeleken bij de aanzienlijke groei van onze geestelijke vermogens. Het

feit, dat we ons ogenblikkelijk door de ruimte kunnen verplaatsen is voldoende om de grootste atletische prestaties op aarde tot iets onbelangrijks terug te brengen. Ditzelfde is het geval met onze aardse soorten van sport en spelen. Onze ontspanning is meer geestelijk gericht.

We hebben nooit het gevoel dat een of andere inspannende handeling ons bovenmatige fysieke inspanning kost, want onze energie houdt steeds gelijke tred met onze behoeften

We merken dat we veel hebben te leren. En leren is op zichzelf zo'n genoeg, dat we geen behoefte hebben aan zoveel verschillende vermaken als u. Wij hebben een overvloed van muziek om naar te luisteren; er bestaan zulke wonderen in dit land, waarover we alles willen weten, er is zoveel prettig werk te doen, dat er geen reden is om bedrukt te zijn bij het vooruitzicht, dat er maar weinig soorten aardse sport en tijdverdrijf aan gene zijde bestaan. Er is zulk een overvloedige aanvulling van veel interessante dingen om te zien en te doen, dat een groot gedeelte van de aardse ontspanning volkomen onbeduidend blijkt te zijn.

IX . GEESTEN - PERSONALIA

Wat voor gevoel is het om een geestelijk wezen te zijn?

Deze vraag is bij velen gerezen. Wanneer ik omgekeerd zou vragen: wat voor gevoel is het om een aards iemand te zijn? - zoudt u geneigd kunnen zijn te antwoorden, dat het nogal een dwaze vraag is, "omdat ik eens zelf op aarde heb geleefd en het daarom behoor te weten". Maar laten we, voordat we de vraag als dwaas terzijde stellen, zien wat er op valt te antwoorden.

Beschouw allereerst het fysieke lichaam. Het is aan vermoeidheid onderhevig. Daarom is het van het grootste belang rust te nemen. Het wordt hongerig en dorstig en het moet van voedsel en drinken worden voorzien. Het kan pijn lijden en martelingen ondergaan door allerlei ziekten en kwalen. Het kan zijn ledematen verliezen door ongelukken of andere oorzaken. De zintuigen kunnen verzwakken door het toenemen van de jaren, of wel een ongeluk kan het van het gezichtsvermogen of het gehoor beroven. Of het fysieke lichaam kan op aarde worden geboren zonder één of beide van deze zintuigen en bovendien kan het niet in staat zijn te spreken. Het fysieke brein kan zo zijn aangetast, dat we niet tot enige verstandige handeling in staat zijn. Anderen zullen dientengevolge voor ons moeten zorgen.

Wat een droefgeestig beeld, zult u zeggen! Dat is ook zo, maar iedereen kan tenslotte het slachtoffer worden van deze lijst van euvelen, die ik heb opgenoemd. Ten minste drie er van zijn iedereen op aarde bekend - honger, dorst en vermoeidheid. Daarmee is de lijst nog lang niet afgelopen. Maar deze zijn voldoende voor ons doel.

Laat nu al deze onplezierige ongemakken, die ik heb opgesomd, geheel buiten beschouwing. Sluit eens en vooral hun oorzaak uit. Dan zult u enigszins een idee hebben wat voor gevoel het is om een geestelijk wezen te zijn!

Toen ik op aarde was, leed ik aan enige kwalen, die de meesten van ons bekend zijn, kwalen, die niet direct ernstig zijn en die we min of meer als vanzelfsprekend aanvaarden, de minder belangrijke pijntjes, die de meeste stervelingen te eniger tijd leren verdragen. Behalve door die lichtere kwalen was ik me natuurlijk van mijn stoffelijk lichaam bewust door de stoornissen van honger, dorst en vermoeidheid. De

laatste ziekte - de ernstige - was te veel voor mijn fysieke lichaam en mijn overgang vond plaats. Ik voelde onmiddellijk wat het betekent een geestelijk wezen te zijn.

Terwijl ik met Edwin stond te praten voelde ik me fysiek als een reus, ondanks het feit, dat ik juist van een ziekbed was verzezen. Na verloop van tijd gevoelde ik me zelfs beter. Ik had geen greintje pijn en ik voelde me licht in gewicht. Het had er inderdaad niets van of ik in een lichaam was gehuld! Mijn denken was klaar en ik was me slechts in zover van mijn lichaam bewust, dat ik mijn ledematen en mezelf kon bewegen zoals ik wilde, blijkbaar zonder een van de spierbewegingen, die me nog maar zo kort te voren vertrouwd waren geweest. Het is uiterst moeilijk u een idee te geven van dit gevoel van volmaakte gezondheid, omdat zoiets op aarde is uitgesloten. Daarom heb ik niets om u ter vergelijking, of iets dat daarmee overeenkomt te geven. Deze toestand behoort uitsluitend tot de geest en tart elke beschrijving in aardse termen. Men moet het ondervinden. Dat zult u niet kunnen, totdat u zelf één van ons wordt.

Ik zei, dat mijn geest wakker was. Dat is te weinig gezegd. Ik ontdekte, dat mijn denken een ware voorraadschuur van feiten betreffende mijn aardse leven was. Ik merkte, dat elke daad, die ik had bedreven, elk woord, dat ik had geuit, elke indruk, die ik had gekregen, elk feit, waarover ik had gelezen en elk voorval, dat ik had bijgewoond allemaal onuitwisbaar in mijn onderbewustzijn waren geregistreerd. Dat is doodgewoon voor iedereen, die op aarde heeft geleefd. Men moet niet veronderstellen, dat we a.h.w. voortdurend worden achtervolgd door een wilde reeks van droombeelden van afwisselende gedachten en indrukken. Dat zou een ware nachtmerrie zijn. Neen. Onze geest is als een volledige biografie van ons aardse leven, waarin elk klein onderdeel over onszelf is vastgelegd, op een ordelijke manier gerangschikt en waarin niets is weggelaten. Normaal is het boek gesloten, maar het is altijd bij de hand om er gebruik van te maken; we roepen ons de voorvallen slechts weer voor de geest als we dat willen. Ik spreek nu voor mezelf, doch zo gaat het ook mijn sfeergenoten.

De beschrijving, die ik u gaf van het geheugen van de bijzondere ziel in de laagste regionen, brengt andere wetten in werking, zoals ik u probeerde te tonen. Ik kan niet zeggen hoe het gebeurt, ik kan u alleen vertellen wat er geschiedt. Het encyclopedische geheugen, waarmee wij zijn begiftigd, is niet zo moeilijk te begrijpen wanneer u even nadenkt over uw eigen gemiddelde aardse geheugen. U wordt ook niet voortdurend lastig gevallen door de gebeurtenissen van uw hele leven, maar u heeft ze eenvoudig maar terug te roepen, wanneer en waar u wilt, en ze kunnen oprijzen uit de aanleiding van het ogenblik. Een voorval zal een reeks van gedachten in beweging brengen, waarin het geheugen zijn aandeel heeft. Soms kunt u zich niet herinneren, wat er in uw geheugen is, doch aan gene zijde kunnen we ons iets onmiddellijk herinneren, zonder enige inspanning en feilloos. Het onderbewustzijn vergeet nooit. Dientengevolge worden onze vroegere daden ons tot een verwijt, of tot iets gunstigs - al naar gelang ons aardse leven is geweest. De getuigenissen op de wastafeltjes van ons werkelijke bewustzijn kunnen niet worden uitgewist. Ze zijn daar voor eeuwig, maar het is niet noodzakelijk dat ze ons achtervolgen, omdat op die wastafeltjes ook de goede daden, de vriendelijke daden, de vriendelijke gedachten en alles, waarop we met recht trots kunnen zijn, zijn vastgelegd. En wanneer ze in grotere en sierlijker letters zijn geschreven dan de dingen, waarover we spijt hebben, zullen we daarover des te gelukkiger zijn.

Wanneer we aan gene zijde zijn, is ons geheugen natuurlijk blijvend sterker. Als we een leergang over een of ander onderwerp volgen, zullen we merken, dat we

gemakkelijk en vlug leren, omdat we zijn bevrijd van de beperkingen, die het stoffelijk lichaam de geest oplegt. Als we kennis vergaren, zullen we die zonder mankeren vasthouden. Wanneer we met iets bezig zijn, dat behendigheid van de handen vereist, zullen we merken, dat ons geestelijk lichaam onmiddellijk en precies reageert op de drang van onze gedachten. Leren schilderen, of een muziekinstrument bespelen, om maar een paar bekende aardse bezigheden te noemen, is iets, wat in een minimum van de tijd kan worden volbracht die er voor nodig zou zijn wanneer we op aarde leefden. Wanneer we b.v. leren een geestelijke tuin aan te leggen, of een huis te bouwen, zullen we merken, dat de nodige kennis even gemakkelijk en vlug verkregen wordt - voor zover onze intelligentie dit toelaat, want we zijn niet allemaal met een helder verstand begiftigd op het ogenblik, dat we ons fysieke lichaam afschudden. Als dat het geval was, zouden deze sferen bewoond zijn door volmaakte mensen en daar zijn we nog ver vandaan! Maar onze intelligentie kan toenemen; dat is een deel van onze vooruitgang, want deze is niet alleen van geestelijke aard. Ons denken heeft onbegrensde hulpbronnen voor intellectuele ontwikkeling en verbetering, hoe we ook ten achter mogen zijn bij onze aankomst in de geestelijke wereld. Onze intellectuele vooruitgang zal zeker en gestadig voortgaan in overeenstemming met onze wens onder de geleerde en deskundige meesters van alle takken van wetenschap. Bij onze studie zullen we worden bijgestaan door ons feilloos vasthoudend geheugen. We zullen niet kunnen vergeten.

Om nu tot het geestelijke lichaam zelf te komen: dit is in het algemeen gesproken een tegenbeeld van ons aardse. Wanneer we aan gene zijde komen zijn we te herkennen. Maar we laten al onze fysieke onvolkomenheden achter. We zijn in het volledig bezit van onze ledematen, ons gezichtsvermogen en gehoor; in feite werken al onze zintuigen volkomen. Onze zintuigen, zoals we die op aarde kennen, worden inderdaad heel wat intenser wanneer we in de geestelijke wereld zijn. Elke conditie - hetzij boven of onder het normale - van het fysieke lichaam, zoals buitengewone dikte of magerte, verdwijnt wanneer we in deze gebieden aankomen en we verschijnen, zoals we dat op aarde hadden behoren te doen, indien niet verscheidene aardse redenen er de oorzaak van waren geweest, dat dit niet zo gebeurde.

Er is een episode in ons leven, die we kennen als de bloei van het leven. Daar gaan we allen heen. Degenen onder ons, die oud of ouder waren bij hun overgang naar gene zijde, zullen terugkeren naar die bloeiperiode. Anderen, die jong zijn, zullen naar die periode toegroeien. We behouden allemaal onze natuurlijke eigenaardigheden; die verlaten ons nooit. Maar we merken, dat we vele minder belangrijke fysieke trekjes, die we gevoelig kunnen missen, tegelijk met ons aardse lichaam afschudden - zekere lichamelijke onregelmatigheden, waarmee we misschien zijn geboren, of die we in de loop van de jaren hebben gekregen. Ik vraag me af, hoever van ons tijdens hun stoffelijk bestaan niet een of andere kleine verbetering zouden kunnen bedenken, die zij graag in dat fysieke lichaam zouden aanbrengen, indien dat slechts mogelijk was! Allen denk ik! Ik heb u verteld hoe de bomen in deze sfeer opgroeien in een volmaakte toestand - recht, er schoon uitziend en goed gevormd, omdat er geen stormen of winden zijn om de jonge takken te buigen en te verwringen tot ze misvormd worden. Het geestelijke lichaam is hier aan gene zijde onderworpen aan dezelfde wet. De stormen des levens kunnen het fysieke lichaam verwringen en wanneer dat leven geestelijk lelijk is geweest, zal het geestelijke lichaam net zo verwrongen zijn. Maar wanneer het aardse leven geestelijk gezond is geweest, zal het geestelijke lichaam dienovereenkomstig gezond zijn. Menige schone ziel bewoont een gekromd, menige slechte ziel

een goed gevormd aards lichaam. De wereld van de geest onthult de waarheid, opdat allen haar kunnen zien.

U zult vragen hoe de geestelijke verschijning er anatomisch uitziet. Eigenlijk net zo als uw lichaam. Wij hebben spieren, beenderen en zenuwen, maar zij zijn niet van de aarde; zij zijn zuiver geestelijk. Wij lijden niet onder kwalen - dat zou aan gene zijde onmogelijk zijn. Daarom vraagt ons lichaam geen voortdurende zorg om het goed gezond te houden. Hier is onze gezondheid altijd volmaakt in orde omdat we zo'n trillingssnelheid bezitten, dat ziekte en de kiemen die haar veroorzaken, niet kunnen binnendringen. Ondervoeding, in de betekenis die u er aan hecht, kan hier niet voorkomen, doch geestelijke ondervoeding - d.w.z. van de ziel - bestaat zeer zeker. Een bezoek aan de duistere sferen en hun omgeving zal dat spoedig aan het licht brengen!

Lijkt het u vreemd, dat een geestelijk lichaam nagels en haar zou bezitten? Hoe zoudt u dan willen, dat we er uitzagen? Toch zeker niet anders dan u zelf in dit opzicht? Zouden we niet een soort walgelijke vertoning zijn zonder onze gebruikelijke anatomische trekken, kenmerken en eigenaardigheden? Dit lijkt een elementaire opmerking, maar het is soms nodig en nuttig het elementaire onder woorden te brengen.

Waarmee is het geestelijke lichaam bedekt? Zeer velen het lijkt mij juist te zeggen de grote meerderheid - ontwaken in deze sferen in het duplicaat van de kleren, die zij op aarde droegen op het ogenblik van hun overgang. Dit is redelijk, omdat die dracht gebruikelijk is, te meer wanneer de persoon van te voren hoegenaamd niets van de geestelijke wereld afweet. Hij kan zo gekleed blijven, zolang hij dat prettig vindt. Zijn vrienden zullen hem over zijn ware bestaanstoestand hebben verteld en hij kan tot hun geestelijke dracht overgaan als hij dat wil. De meeste mensen zijn maar al te blij om tot die verandering over te gaan, omdat hun oude manier van kleden er erg saai uitziet in deze kleurrijke gebieden. Het duurde niet lang voor ik mijn oude ambtskleding voor mijn ware kledij verwisselde. De geestelijke gewaden verschillen zelf haast evenzeer van elkaar als de sferen. Er blijkt altijd een subtiel verschil te bestaan tussen het geestelijke gewaad van de ene persoon en de andere, zowel in kleur als in model, zodat er in de bijzonderheden van kleur en model alleen al een eindeloze verscheidenheid bestaat.

Zwart is al te somber te midden van zo'n kleurenpracht! Alle geestelijke gewaden zijn lang, d.w.z. zij reiken tot de voeten. Ze zijn ruim genoeg om in sierlijke plooiën te vallen en juist deze plooiën vertonen de mooiste schakeringen en tinten door het effect, dat men op aarde "licht en schaduw" zou noemen. Het zou onmogelijk zijn u een duidelijke opsomming te geven van de verschillende bijkomstigheden, die tezamen het hele geestelijke kleed uitmaken.

Men ziet velen een gordel of sjerp om het middel dragen. Soms zijn deze van stof, soms blijken ze van gouden of zilveren kant of een weefsel te zijn. In alle laatste gevallen zijn zij beloningen voor bewezen diensten. Men kan zich met geen mogelijkheid een voorstelling maken van de prachtige schittering van de gouden en zilveren gordels, die de grote persoonlijkheden van de hogere regionen dragen. Ze zijn gewoonlijk versierd met de schoonste edelstenen van verschillende vorm en volgens de regelen der kunst gemonteerd in mooi bewerkte zettingen. Men ziet de hogere wezens ook de prachtigste diademen dragen, even schoon als hun gordels. Dezelfde wetten gelden ook hiervoor. Wij van lager orde, mogen misschien enige van dergelijke sieraden dragen als ik zo juist heb beschreven, maar in veel eenvoudiger vorm.

Er bestaat een enorme rijkdom aan geestelijke traditionele kennis wat betreft het hele onderwerp van geestelijke sieraden, doch één feit staat duidelijk vast: al zulke sieraden moet men verdienen. Men geeft alleen beloningen voor verdienste.

We kunnen aan onze voeten dragen wat we prettig vinden. De meesten van ons geven de voorkeur aan een of andere soort bedekking. Meestal heeft die de vorm van een lichte schoen of sandaal. Ik heb hier vele mensen gezien met een voorliefde voor het lopen op blote voeten. Die doen dat dan ook. Het is volkomen in orde en lokt in het geheel geen kritiek uit. Het is voor ons natuurlijk en gewoon.

De stof waarvan onze gewaden zijn gemaakt is niet doorschijnend, zoals sommigen misschien geneigd zijn te veronderstellen! Ze is stevig genoeg. Ze is niet doorschijnend omdat degene, die ze draagt en onze kleding dezelfde trillingssnelheid hebben. Hoe meer men vordert, hoe hoger de snelheid wordt. Dientengevolge zullen bewoners van de verheven sferen een niet in te denken fijnheid zowel van geestelijk lichaam als van kleding aannemen. Deze fijnheid is voor ons duidelijker zichtbaar dan voor hen, d.w.z. uiterlijk waarneembaar om dezelfde reden waardoor een klein licht helderder zal schijnen als de omringende duisternis dieper is. Wanneer het licht duizendmaal is versterkt - zoals in de hogere gebieden - is het contrast onnoemelijk veel groter. We dragen zelden een bedekking op het hoofd. Ik herinner me niet iets dergelijks in deze sferen te hebben gezien. Wij hebben geen beschutting tegen de elementen nodig!

Ik denk, dat u nu langzamerhand tot de slotsom bent gekomen, dat het heerlijk kan zijn een geestelijk wezen te zijn. Op mijn reizen door deze lichtsferen moet ik nog de eerste vinden, die graag dit grootse, vrije leven aan gene zijde zou willen ruilen voor het oude op aarde.

Experto crede! 1)

1) Geloof hem die het uit ervaring weet!

X . DE KINDERSFEER

Een van de talloze vragen, die ik Edwin kort na mijn komst in de geestelijke wereld deed, betrof het lot van hen, die als kind naar gene zijde zijn overgegaan.

Zoals ik reeds zei, is er een periode in ons aardse leven, die we gewend zijn de "bloei van het leven" te noemen. Deze bestaat ook hier in de geest. Tot die periode komen allen, of gaan er naar terug, al naar de leeftijd, waarop zij zijn overgegaan. Hoe lang dit zal duren hangt geheel van henzelf af, daar dit zuiver een kwestie van geestelijke vooruitgang en ontwikkeling is. Zij, die overgaan nadat de bloei van het leven is bereikt, of ze nu ouder of zeer bejaard zijn, zullen te zijner tijd jonger van uiterlijk worden, hoewel zij ouder worden in kennis en door geestelijke groei. Men moet hieruit niet opmaken, dat we allen een dood punt van eenvormigheid bereiken. Uiterlijk lijken we jong; we verliezen de tekenen van het voorbijgaan der jaren, welke sommigen van ons niet weinig verontrusten, als we nog in de stof leven. Maar onze geest wordt ouder wanneer wij winnen aan kennis, wijsheid en groter geestelijkheid en deze eigenschappen van de geest zijn duidelijk voor allen met wie we in contact komen, zichtbaar;

Toen we de tempel in de stad bezochten en uit de verte de stralende bezoeker aanschouwden, die wij eer wilden bewijzen, had hij het voorkomen van de volmaakte - en eeuwige - jeugd.

Toch waren zijn kennis, wijsheid en geestelijke gesteldheid die van hem uitstraalden en die wij duidelijk konden waarnemen, bijna overweldigend. Ditzelfde is het geval in verschillende gradatie met allen, die ons van hoger sferen uit bezoeken. Wanneer deze verjonging met volwassenen plaats vindt, wat gebeurt er dan met de zielen, die als kind overgaan; ja, zelfs met hen, die bij de geboorte aan gene zijde komen?

Het antwoord is, dat zij opgroeien, zoals ze dat op aarde zouden hebben gedaan. Maar de kinderen - van elke leeftijd worden zo behandeld en verzorgd als op aarde nooit mogelijk zou zijn. Het jonge kind, welks verstand nog niet geheel is gevormd, is niet besmet door het contact met de aarde en bevindt zich, als het overgaat, in een sfeer van grote schoonheid, waar wezens van even grote schoonheid de leiding hebben. Deze kindersfeer wordt de "kinderkamer van de hemel" genoemd. Stellig zal iedereen, die het geluk heeft gehad deze te bezoeken, zeggen dat er geen toepasselijker naam voor is te vinden. Daarom stelde Edwin als antwoord op mijn oorspronkelijke vraag voor, dat Ruth en ik met hem een bezoek aan deze hemelse kinderkamer zouden brengen. We liepen naar de grens tussen de hogere sfeer en de onze en gingen in de richting van Edwins huis. We konden reeds voelen, dat de atmosfeer ijler werd, hoewel niet in die mate, dat het ons enig ongemak of onbehagen bezorgde. Ik merkte, dat er in deze sfeer heel wat meer kleur was, veel meer dan dieper in dit gebied. Het was of een groot aantal lichtpijlen tezamen vloeide en hun brede stralen over het hele landschap uitbreidden. Deze lichtpijlen bewogen voortdurend, mengden zich dooreen en gaven de fijnste en verrukkelijkste kleurschakeringen, als een opeenvolging van regenbogen. Ze waren buitengewoon rustgevend, doch tevens geladen met vitaliteit en - naar het Ruth en mij toescheen luchthartigheid en vrolijkheid.

Men voelde, dat het volkomen uitgesloten was hier bedroefd of ongelukkig te zijn.

Het groen van het landschap werd veel helderder, de bomen waren niet zo hoog, maar even goed gevormd als alle andere in deze gebieden en ze groeiden prachtig.

Toen we een eindje verder waren, verdwenen de kleurige stralen uit de atmosfeer en leek deze meer op die van ons eigen gebied. Doch er was een vreemd en subtiel verschil, dat de bezoeker de eerste keer bevreemdde. Naar Edwin ons vertelde, steeg dit op uit de essentiële geestelijkheid van de kinderen, die hier wonen. Iets dergelijks ziet men, wanneer men het voorrecht heeft een reis te maken naar een hogere sfeer dan die, waarin men gewoon is te vertoeven. Het is bijna of er een grotere veerkracht in de lucht is, geheel afgescheiden van het feit, dat men zich geleidelijk voelt opheven.

Terwijl wij over het zachte gras liepen, zagen we veel mooie gebouwen. Ze waren niet zo hoog, maar breed en ze lagen alleraardigst tussen bomen en tuinen. Onnodig te zeggen, dat er overal bloemen in overvloed groeiden, zowel in artistiek aangelegde bedden als in hele massa's op de grashellingen en onder de bomen. Ik merkte op, dat in sommige gevallen de bloemen, wier evenbeeld op aarde bestaat, bij elkaar groeiden en dat de andere, die uitsluitend aan gene zijde voorkomen, apart stonden. Men had ze zo geschikt om het verschil te laten zien tussen de twee soorten,

de geestelijke en de aardse. Hoewel de aardse, die daar groeiden, mooi zijn, zijn ze niet te vergelijken met de bloemen, die uitsluitend tot de geestelijke wereld behoren. Men wordt hier alweer door de aardse ervaring belemmerd bij het pogen om er een beschrijving van te geven. Niet alleen dat de kleuren rijker zijn, maar de vormen van de bloemen en het gebladerte vertonen zo'n overvloedige en onvergelykelijke schoonheid van tekening, dat we geen aards voorbeeld ter vergelijking kunnen aanhalen. Men moet echter niet denken, dat deze prachtige bloemen in de verste verte aan zeldzame kasbloemen herinneren. Verre van dat. Zij zijn er in zulk een overvloed, zijn zo sterk en hebben zo'n verscheidenheid van geuren, dat dit onmiddellijk de gedachte aan zeldzaamheid verdrijft. Er was geen kwestie van het cultiveren van de schoonheid ten koste van haar geur. Zij bezaten alle de eigenschap waardoor alles wat hier groeit wordt gekenmerkt - n.l. het uitstralen van energie, niet alleen door middel van haar geuren, doch ook bij persoonlijke aanraking. Ik had het experiment al geprobeerd, n.l. een bloem tussen de saamgevouwen handen houden. Ruth had me daarin onderwezen - en ik had de levensstroom in mijn armen voelen opstijgen.

We konden prachtige vijvers en meertjes zien. Op hun oppervlak bloeiden de schoonste waterbloemen in de vrolijkste kleuren. Op een andere zagen we grotere watervlakten, als een reeks van meren, waarop vele bootjes rustig voortgleden. De gebouwen waren van een substantie gemaakt, die er als albast uitzag en ze hadden alle de fijnste kleuren, welke men gewoon is in de zachte overgangen van de aardse regenboog te zien. De stijl leek voor het merendeel op die van mijn eigen sfeer; d.w.z. sommige gebouwen hadden aan de buitenzijde het voortreffelijkste beeldhouwwerk dat vormen uit de natuur tot onderwerp had, die deze in overvloed in bomen en bloemen bezit, terwijl andere voor hun reliefs hadden geput uit de normale gegevens die speciaal van de geestelijke wereld zijn.

Maar de grootste verrassing voor ons was de zonderlingste; kleine huisjes in de bossen verspreid te zien liggen, zoals men altijd gelooft, dat er alleen maar op de bladzijden van kinderboeken voorkomen. Er waren hier miniatuurhuisjes met gegolfde balkjes, en wel zeer bijzonder gegolfd, met helderrode dakjes en glas-in-lood venstertjes en elk met een lief eigen tuintje er om heen.

Men zal daaruit dadelijk de gevolgtrekking maken, dat de geestelijke wereld deze fantastische scheppingen voor het genoegen van de kinderen aan de aarde heeft ontleend, maar dat is niet het geval. In werkelijkheid is het hele idee van deze miniatuurhuisjes in de eerste plaats van gene zijde uitgegaan. Wie de kunstenares mag zijn geweest, die onze oorspronkelijke indruk ontving, is voor de aarde in de loop der jaren verloren gegaan. Ze is ons hier echter bekend, aangezien zij haar werk voortzet in de kindersfeer.

Deze huisjes waren voor een volwassene groot genoeg om er zich in te kunnen bewegen zonder zijn hoofd te stoten! De kinderen vinden ze net van goede grootte zonder er zich verloren in te voelen. Ik vernam, dat om dezelfde reden in dit gebied de grote gebouwen een van alle hoog waren. Door ze niet te hoog en te groot te maken, pasten ze goed bij het wezen van het kind, dat nog niet volkomen is gevormd, waardoor ruimten groter lijken dan ze in werkelijkheid zijn. Te ruime gebouwen zouden tot gevolg hebben, dat het kleine wezen zich als een dwerg zou voelen.

Er wonen een groot aantal kinderen in deze woninkjes. Elk staat onder beheer van een ouder kind, dat uitstekend in staat is elke moeilijkheid, die zich met de andere "bewoners" mocht voordoen, te regelen.

Terwijl we voortliepen konden we troepjes vrolijke kinderen zien, waarvan sommigen spelletjes deden met hun makkertjes, anderen zaten op het gras, terwijl een onderwijzeres voorlas. Weer anderen zag men aandachtig en met grote belangstelling luisteren naar een onderwijzeres, die hun alles van de bloemen uitlegde en hun een soort les in plantkunde gaf.

Maar het was een plantkunde, die wat de zuiver geestelijke bloemen betrof, zeer veel verschilde van zo'n les op aarde.

Het verschil tussen aardse en geestelijke bloemen werd duidelijk aangetoond door het gescheiden zijn van beide soorten.

Edwin nam ons mee naar een van de onderwijzeressen en verklaarde de reden van ons bezoek. Zij heette ons welkom en was zo vriendelijk enkele vragen te beantwoorden. Ze zei, dat haar enthousiasme voor haar werk het haar des te aangenamer maakte om ons alles te vertellen, wat we wilden weten. Wat haarzelf betrof, was zij al heel wat jaren aan gene zijde. Zij had op aarde zelf kinderen gehad en ze had nog steeds grote belangstelling voor hun welzijn.

Dat had er haar toe gebracht haar tegenwoordige arbeid op zich te nemen. Dit was alles, wat zij ons over zichzelf vertelde. Het was niet heel veel en we werden er niet veel wijzer door! Wat zij ons niet vertelde - Edwin gaf ons later de bijzonderheden - was, dat zij met haar eigen kinderen op aarde die nu hun moeder bij haar werk hielpen - zo'n succes had gehad, dat het van het begin af duidelijk was, wat haar werk in de geestelijke landen zou zijn. Onnodig te zeggen, dat het juist de arbeid was, waarop zij haar hart had gezet - het zorgen voor kinderen.

Niemand behoefde ons te zeggen, dat zij hiervoor uitermate geschikt was. Ze straalde een bekoorlijkheid en een vertrouwen, een vriendelijkheid en een vrolijkheid uit, die kinderen bijzonder aantrekken. Ze begreep het wezen van het kind - zij was feitelijk zelf een grootgeworden kind! Zij had een uitgebreide kennis van de interessantste dingen, speciaal van die, waarop kinderen zo gesteld zijn. Ze had een onuitputtelijke voorraad van prachtige verhalen voor haar beschermelingetjes en het belangrijkste van alles was, dat zij één met hen kon zijn en dat ook was. Ik geloof niet, dat we tot dusver zo'n overgelukkig wezen hadden gezien als deze minzame ziel.

Onze nieuwe vriendin vertelde ons, dat er in deze sfeer kinderen van elke leeftijd zijn, van de zuigeling, wiens afzonderlijk bestaan op aarde maar een paar minuten had geduurd, of die zelfs geen afzonderlijk bestaan had gekend, doch "dood" was geboren, tot de jongen van zestien of zeventien jaar, volgens aardse tijd, toe.

Het gebeurt herhaaldelijk, dat de kinderen als ze opgroeien, in dezelfde sfeer blijven en voor een tijd zelf onderwijzer worden, tot ander werk hen ergens anders heenvoert.

Hoe stond het er met de ouders? Waren zij ooit onderwijzer van hun eigen kinderen? Zelden of nooit, volgens onze vriendin. Dit zou over het algemeen niet geschikt zijn, aan gezien de moeder allicht vooringenomen zou zijn tegenover haar eigen kind. Bovendien zouden er nog meer moeilijkheden kunnen rijzen. De onderwijzers hebben altijd een grote ervaring en er zijn niet veel ouders op aarde, die dadelijk na hun overgang in staat zijn de zorg van geestelijke kinderen op zich te nemen. Of de onderwijzers zelf kinderen op aarde hebben gehad of niet, ze volgen allen een uitgebreide cursus om dit te leren voordat zij geschikt worden geoordeeld voor hun taak voor zij zich kunnen aanpassen aan de zeer hoge eisen van hun arbeid en deze

kunnen hooghouden.

De arbeid is volgens aardse begrippen niet inspannend, maar hij vereist veel speciale eigenschappen.

Aan gene zijde heeft de verstandelijke en lichamelijke groei van het kind veel sneller plaats dan op aarde. U zult zich herinneren, wat ik u heb verteld over het vermogen van het geheugen hier om alles absoluut te onthouden. Dat begint zodra het verstand in staat is iets vast te houden en dat gebeurt heel gauw. Dit schijnbare vroeg rijp zijn is hier volkomen natuurlijk, omdat het jonge verstand de kennis gelijkmatig in zich opneemt. Men leidt het temperament met zorg langs zuiver geestelijke lijnen, zodat de op zo jonge leeftijd verkregen kennis nooit het onaangename krijgt van aardse vroegrijpheid. Men oefent de kinderen eerst uitsluitend in geestelijke zaken. Daarna onderricht men hen gewoonlijk over de aardse wereld, als ze daar nog niet hebben geleefd, of als hun aardse leven heel kort is geweest.

De bestuurder van de sfeer treedt in het algemeen als plaatsvervanger van de ouders op. Alle kinderen beschouwen hem inderdaad als een vader.

De studies van de kinderen bestrijken een uitgebreid gebied. Ze leren lezen, doch veel onderdelen van het aardse leerplan zijn, als overbodig in de geestelijke wereld, geheel weggelaten. Het zou juist zijn te zeggen dat men de kinderen kennis van een speciaal onderwerp geeft dan dat men hun deze onderricht.

Als ze opgroeien zijn ze in staat voor zichzelf te oordelen, welk soort werk hen aantrekt. Door zich te specialiseren bij de studie kunnen ze zich de nodige geschiktheid eigen maken. Sommigen verkiezen b.v. om tijdelijk naar het aardse plan terug te keren om zich met ons te oefenen in de communicatie. Ze zijn zeer geschikte instrumenten en genieten ten volle van hun bezoeken. Zulke bezoeken hebben het voordeel, dat ze er zeer veel ervaring door krijgen. Ze geven hun een grondig begrip van de beproevingen en moeiten - en de vreugden - van het leven in de materiële wereld.

Er rijst altijd een vraag in de aardse mensen in verband met overgegangene kinderen: zullen we onze kinderen herkennen, wanneer wij zelf in de geestelijke wereld aankomen? Het antwoord luidt nadrukkelijk, ja. Maar hoe is dat mogelijk, als zij in het hiernamaals buiten onze gezichtskring zijn opgegroeid? Om dat te beantwoorden is het nodig iets meer over zichzelf te weten.

Wanneer het fysieke lichaam slaapt, verlaat dit tijdelijk het geestelijke, terwijl het er nog mee blijft verbonden door een magnetisch koord. Dit koord is de eigenlijke levensdraad tussen het geestelijke en het stoffelijke lichaam. De geest zal in deze toestand of in de nabijheid van het aardse lichaam blijven, of het zal naar die sfeer gaan, waartoe zijn aardse leven tot op dat ogenblik hem het recht geeft binnen te treden. Het geestelijke lichaam zal op die manier een gedeelte van de levensduur van het aardse in de geestelijke landen doordringen. Bij die bezoeken ontmoet men verwanten en vrienden, die eerder zijn overgegaan. Zo kunnen ook ouders hun kinderen bij die bezoeken ontmoeten en hun opgroeien gadeslaan. In de meeste gevallen worden de ouders niet in de sfeer van de kinderen zelf toegelaten. Maar er zijn plaatsen genoeg, waar deze bezoeken kunnen plaats hebben. Wanneer u zich herinnert, wat ik heb gezegd over het vermogen tot onthouden van het onderbewustzijn, zult u begrijpen, dat de vraag over het herkennen van een kind zich in zulke gevallen niet voordoet, omdat de ouders het kind hebben gezien en zijn groei hebben gevolgd gedurende al de tussentijdse jaren, op dezelfde manier als wanneer het kind in de aardse wereld was

gebleven. Er moet natuurlijk voldoende gehechtheid bestaan tussen ouders en kind, anders zal deze wet niet in werking treden. Deze band van genegenheid of warme belangstelling moet ook bestaan bij alle menselijke verhoudingen aan gene zijde, hetzij tussen man en vrouw, ouders en kinderen, of tussen vrienden. Zonder die belangstelling of genegenheid is het de vraag, of er ooit, behalve bij toeval, een ontmoeting zal plaats vinden.

De sfeer van de kinderen is een gemeente op zichzelf en behelst alles, wat grote geesten, geïnspireerd door de Grootste Geest, maar met mogelijkheid kunnen verschaffen voor de welvaart, het gemak, de opvoeding, het genoegen en het geluk van haar jeugdige bewoners.

De gebouwen, waar onderricht wordt gegeven, zijn even goed voorzien als de grotere instellingen in onze eigen sfeer. In vele opzichten zelfs beter, aangezien ze volledig zijn toegerust om wetenschap en kennis te verspreiden onder hen, die van beide hoegenaamd niets bezitten en die daarom van meet af aan moeten beginnen, evenals wanneer zij op het aardse plan waren gebleven. Dit heeft betrekking op de kinderen, die in hun prilste jeugd naar het hiernamaals zijn gegaan. Zij, die jong de aarde verlaten, zullen voortgaan met hun leren, waar zij waren gebleven, met weglating van alles, wat verder niet meer nodig is en met toevoeging van wat geestelijk onontbeerlijk is. Zodra ze daarvoor de geschikte leeftijd bereiken, kunnen zij hun toekomstig werk kiezen en in verband daarmee verder studeren. Wat dat voor werk kan zijn, zal ik u later vertellen.

Het hele vraagstuk van het voortbestaan van zuigelingen was me altijd een groot raadsel geweest, toen ik nog op aarde was. Ruth zei, dat zij er helemaal geen idee over had, behalve, dat ze veronderstelde, dat kinderen moesten voortbestaan, omdat ze intuïtief voelde, dat volwassenen dat deden. Het voortleven van de een deed het voortbestaan van de ander veronderstellen en wel in een wereld van orde en recht - zoals ze vermoedde, dat de geestelijke wereld zou zijn.

Edwin was even stomverbaasd geweest als ikzelf. U kunt zich onze verwondering voorstellen, toen we met de kindersfeer kennis maakten, te zien, hoe er meer dan voldoende was gezorgd voor het jeugdige volkje, dat in zijn prille jeugd de geestelijke landen was binnengegaan. Deze voorziening is ingesteld onder de grootste en meest wijze beschikking van de Vader zelf - zonder geloofsbelijdenis of geloof, zonder dogma's, ritueel of kerkformulier. Zij houdt inderdaad niets in dan de werking van dezelfde wet, welke ons allen regeert - hetzij zuigeling of volwassene - slechts het afleggen van het stoffelijk lichaam en het voorgoed binnengaan in deze wereld.

De kinderen hebben, zoals men kan verwachten, dezelfde mogelijkheden, dezelfde rechten op hun geestelijk erfdeel als wij allen hier, jong en oud.

We hebben allen hetzelfde grote doel - volmaakt en blijvend geluk.

XI. BEZIGHEDEN

De geestelijke wereld is niet alleen een land met dezelfde mogelijkheden voor iedereen. Ze zijn ook zo talrijk, dat niemand, die nog op aarde leeft, het flauwste idee kan hebben van hun grote verscheidenheid.

Mogelijkheden waarvoor? zal men vragen. Voor goede, nuttige en interessante arbeid.

Ik hoop, dat ik nu voldoende heb aangetoond, dat de geestelijke wereld geen land van nietsdoen is, geen land waar de inwoners al hun tijd doorbrengen in een extatische atmosfeer van godsdienstoefeningen, in een nooit eindigende stroom van vormelijk "dank en lof" opzenden naar de Grote Troon. Er is een ononderbroken stroom, zeker, maar die ontstaat op een heel andere manier. Hij stijgt op uit het hart van ons allen, die zo gelukkig zijn hier te leven, en dankbaar zijn bovendien.

Ik zal proberen u enig idee te geven van de enorme verscheidenheid van bezigheden in deze gebieden. U zult meteen denken aan de verschillende takken van arbeid in de aardse wereld, die elke soort van aardse activiteit omvatten.

Maar aan de bezigheden van de aardse wereld ligt de altijd stuwende noodzaak ten grondslag van geldverdiene om te kunnen leven, het voorzien van voedsel en drinken, kleding en een of andere soort woning voor het aardse lichaam. Nu, u weet al, dat deze laatste bij ons in het geheel niet voorkomen. Eten en drinken hebben we helemaal niet nodig; van kleding en woongelegenheid hebben we ons voorzien door ons leven op aarde. Zoals dat is geweest, zo zullen onze kleren en ons domicilie zijn, wanneer we in de geestelijke landen komen. Zoals u ziet, bestaat er voor ons geen

physieke noodzaak om te werken. We hebben echter een geestelijke noodzaak om te arbeiden. Dat is de reden, dat alle werk hier voor ons een genoegen is.

Stelt u zich een wereld voor, waarin niemand werkt om te kunnen bestaan, maar waar iedereen werkt louter om de vreugde iets ten dienste van anderen te doen. Probeer u zich dat alleen maar in te denken en u zult iets beginnen te begrijpen van het leven in de geestelijke landen.

Een groot aantal aardse bezigheden heeft niet de minste zin aan gene zijde. Hoe nuttig en noodzakelijk zij ook zijn, zij behoren uitsluitend tot de aardse periode van het leven.

Wat wordt er dan van mensen, die in de positie verkeerden, die ik u zo juist heb beschreven. Als ze zich hun nieuwe toestand klaar bewust zijn, zullen ze onmiddellijk ontdekken, dat ze hun aardse werkzaamheden voorgoed hebben achtergelaten. Ze zullen zien, dat de geestelijke wereld hun niet hetzelfde, of soortgelijk werk biedt - maar dit is geen reden om daarover spijt te hebben of te treuren, omdat de noodzakelijkheid om zich stoffelijk in stand te houden niet langer voor hen bestaat. In plaats daarvan voelen zulke mensen zich heerlijk vrij om ander werk te gaan doen. Ze hoeven er nooit over te peinzen, waarvoor ze geschikt zijn; ze zullen spoedig iets vinden, dat hun aandacht en hun belangstelling trekt. Het zal niet lang duren, voor ze

samen met hun kameraden een nieuwe bezigheid gaan leren en er zich van ganser harte in verheugen.

Tot dusver heb ik uitsluitend in abstracto over werk gesproken. Laten we meer in bijzonderheden treden en iets van de zaken aan gene zijde beschouwen. We zullen beginnen met wat we de zuiver "fysieke" zijde van het geestelijke leven kunnen noemen. Voor dat doel zouden we nog een bezoek aan de stad kunnen brengen.

Op weg daarheen gaan we door vele mooie tuinen, die alle in een bepaalde periode zijn ontworpen en aangelegd. Hier is om zo te zeggen de eerste gelegenheid, die we tegenkomen om werk te vinden.

Heel veel mensen op het aardse plan houden van tuinen en tuinieren. Sommigen hebben dit laatste als beroep uitgeoefend en het prettig gevonden. Wat kunnen ze beter doen dan hun werk hier voortzetten, ongehinderd door lichamelijke noden, vrij en onbelemmerd en met de onuitputtelijke hulpbronnen van gene zijde tot hun beschikking? Hun bezigheid behoort hunzelf toe. Ze kunnen ophouden, wanneer ze maar willen en ze kunnen ook weer beginnen, wanneer ze dat wensen. Niemand kan hun zijn wil opleggen. En wat is het resultaat? Vreugde voor henzelf, omdat ze door zoiets schoons op tuinbouwkundig gebied te scheppen meer schoonheid aan een reeds zo mooi domein toevoegen en door dit te doen, anderen geluk brengen. Zo gaat hun taak voort met het aanbrengen van veranderingen, opnieuw schikken, plannen maken, verfraaien, opnieuw bouwen en steeds groter vaardigheid verkrijgen. Zo gaan ze door, totdat ze van arbeid willen veranderen, of tot hun geestelijke vooruitgang hen naar een nieuw arbeidsveld in andere sferen voert.

Laten we nu het concertgebouw binnegaan en zien wat voor werk we daar kunnen vinden. Iemand moest het gebouw ontwerpen en anderen moesten het bouwen. Ik heb u al een uitleg gegeven over het zetten van het bijgebouw van de bibliotheek. Bij alle grotere bouwwerken is de methode hetzelfde, maar de methoden van de geestelijke wereld moeten geleerd worden. Het werk van de architecten en bouwers met hun verschillende deskundige medewerkers behoort tot de aller belangrijkste aan gene zijde. Aangezien alle soort werk voor iedereen openstaat, die er van houdt, kan iedereen architect of bouwer worden, die zijn voorkeur te kennen geeft om met zijn aardse bezigheden door te gaan, of die iets nieuws wil gaan doen. De wens daartoe is werkelijk alles wat er voor nodig is, hoewel natuurlijk aanleg een grote hulp is. Maar het is zeer verrassend hoe snel men de geschiktheid krijgt door de stimulans van de wens. De "wens om iets te doen" wordt omgezet in het "vermogen om iets te doen." Een levendige belangstelling en voorkeur voor een werk zijn alles wat wordt gevraagd.

In het concertgebouw vinden we de bibliotheek voor muziek, waar de studerende en leerlingen bezig zijn met hun leermeesters. De meesten, die we daar ontmoeten, zijn aan het leren om musici in de praktijk te worden; d.w.z. zij leren een of meer instrumenten bespelen. Iemand moet hen van de nodige instrumenten voorzien. Dat doet het concertgebouw, maar iemand moet ze voor het concertgebouw maken. Zo voelen de instrumentmakers van de aarde zich thuis in hun vak als ze er in deze wereld mee willen voortgaan. Nu zou men zich kunnen voorstellen, dat één aardse leven, doorgebracht met een speciaal soort werk, voor de doorsnee mens meer dan genoeg is en dat het het laatste zou zijn, wat men zou verlangen als men aan gene zijde komt, n.l. om zijn oude aardse werk met de eindeloze en geestdodende sleur weer op te nemen. Maar denkt u aan alles, wat ik heb verteld over de vrijheid in deze gebieden en het feit, dat niemand wordt gedwongen, noch door de macht der omstandigheden, noch

door de zuivere noodzaak van zijn onderhoud om enig werk aan gene zijde te doen. Bedenkt, dat alle arbeid vrijwillig en geheel vrij wordt verricht, omdat men het gaarne doet, omdat men er trots op is iets te scheppen, uit de wens om zijn medebewoners en het gebied in het algemeen van dienst te zijn en u zult zien, dat de maker van muziekinstrumenten - om maar één bezigheid uit duizend andere te noemen - even gelukkig is als wij allen in deze sferen. Daarom gaat hij voort muziekinstrumenten te vervaardigen en maakt zichzelf en anderen gelukkig. Hij zal met blijdschap en door zijn bedrevenheid vreugde brengen aan nog veel meer mensen, door de scheppingen van zijn geest.

Tussen twee haakjes moet ik vermelden, dat het niet noodzakelijk is, dat men een muziekinstrument uitsluitend verkrijgt door bemiddeling van het concertgebouw. Iedereen, die bedreven is in het maken daarvan, is maar al te bereid een ander te voorzien van alles, wat hij op dit gebied verlangt. In menig huis hier staat een mooie piano - en niet slechts als versiering! - gebouwd door bekwame handen, die de geestelijke methoden van het scheppen hebben geleerd. Men kan deze dingen niet kopen. Het zijn geestelijke beloningen. Het zou nutteloos zijn te proberen iets te bezitten, waarop we geen recht hebben. We zouden eenvoudig merken, dat we het niet hadden en geen middel bezaten om het te krijgen. Wat het ook zijn mocht, niemand zou het voor ons kunnen vervaardigen. Als ze het zouden proberen, zouden ze merken, dat hun vermogen niets in die richting tot stand zou kunnen brengen. Als u me zoudt vragen wie of wat deze dingen beheerst, zou ik u alleen kunnen zeggen, dat ik het niet weet, behalve het feit, dat het de werking is van een geestelijke wet.

Voordat we het concertgebouw verlaten, zouden we even in de bibliotheek kunnen kijken. Hier staan partituren bij duizenden tezamen met verschillende delen, die de bespelers van een instrument gebruiken. De meeste grote orkesten betrekken hun muziek van het concertgebouw. Iedereen kan ze lenen, wanneer men wil, maar iemand moet ze vermenigvuldigen. Dat is een andere belangrijke en productieve bezigheid. De bibliothecarissen, die al deze muziek en de behoeften van de mensen op dit gebied verzorgen, vervullen een andere nuttige taak. Zo zou men met bijzonderheden over alles op dit gebied kunnen doorgaan van de persoon, die alleen maar van muziek houdt en er van geniet af tot de bespelers der instrumenten en de leiders in deze kunst toe. In het gebouw van de textiel vinden we dezelfde ijver, dezelfde vreugde onder allen, die daar werken. Elk ogenblik als ik wil, ben ik vrij me daar bij de leerlingen te voegen, die de voortreffelijkste stoffen leren weven. Mijn belangstelling ligt echter op ander gebied en ik ga er alleen heen voor ontspanning. Ruth brengt er geregeld een zekere tijd door. Zij heeft een grote bedrevenheid gekregen in het weven van wandtapijten. Het is een deel van haar bezigheden in het geestelijke leven en tevens van haar ontspanning. Ze heeft er enkele mooie gemaakt. Edwin en ik hebben er twee uitgelezen exemplaren van aan onze muur hangen.

We kunnen al de verschillende materialen, die we nodig hebben van het gebouw voor de textiel krijgen, of we kunnen zoals in het geval met de muziek - een of andere vakman vragen te maken, waaraan we behoefte hebben. We zullen nooit een weigering krijgen, noch er ooit een eindeloze tijd op hoeven te wachten. Er is een overvloed van vakmensen om ons allen van het nodige te voorzien.

In hetzelfde gebouw leren studenten de kunst van het ontwerpen. Ze krijgen onderricht van meesters in deze kunst. Er worden voortdurend proeven genomen om nieuwe soorten stof en nieuwe ontwerpen te maken. Deze verschillende materialen

hebben in het geheel niets met onze eigen geestelijke kleren uit te staan. Dat is een persoonlijke zaak. De producten van het gebouw van de textiel worden voor algemene doeleinden gebruikt en tevens in de grotere zalen en gebouwen. In het geval van de historische voorstellingen, waarover ik u vertelde, vorderen zij, die deze organiseren een belangrijke bijdrage van het gebouw van de textiel voor al hun authentieke costuums.

Nu heb ik slechts twee of drie voorbeelden gegeven van wat men hier kan doen. Er zijn er nog duizenden. Zij beslaan een even ruim arbeidsveld als men op aarde kan vinden. Denkt u maar aan de doktoren, die aan gene zijde komen en hier hun werk nog voortzetten. Niet dat we dokters nodig hebben, maar ze kunnen hier met hun collega's samenwerken bij het naspeuren van de oorzaken van ziekten en kwalen op aarde en ze kunnen helpen deze te verzachten. Menige geestelijke dokter heeft de hand van een aardse chirurg geleid, wanneer hij een operatie verrichtte. De aardse dokter is waarschijnlijk volkomen onbewust van het feit en zou spotten met elke suggestie, dat hij hulp krijgt uit een ongeziene bron. De dokter in de geestelijke wereld is tevreden te dienen zonder erkenning van hem, die hij dient. Het goede resultaat interesseert hem, niet wie de eer toekomt. In zulke gevallen doet de aardse dokter enkele zeer verhelde-rende persoonlijke ontdekkingen, wanneer hij ten slotte aan gene zijde komt.

De geleerde zet eveneens zijn onderzoekingen voort, wanneer hij hier zijn intrede doet. Welke tak van wetenschap hem ook interesseert, hij zal genoeg, meer dan genoeg vinden om zijn aandacht voor lange tijd bezig te houden. Hetzelfde geldt voor de ingenieur en vele anderen. Het zou inderdaad onmogelijk zijn, of zo al niet onmogelijk, misschien een beetje vervelend worden, om de lange lijst van de op aarde zo bekende bezigheden na te gaan, waarvan we hier een tegenhanger hebben. Nu moet u langzamerhand enig idee hebben van wat de geestelijke wereld heeft te bieden. Alles wat we in onze gebouwen en huizen, in onze woningen en tuinen hebben, moet worden gemaakt, of gevormd, of voortgebracht en er is iemand voor nodig om dit te doen. Er is voortdurend behoefte aan. Daarin wordt ook steeds voorzien en dat zal altijd zo blijven.

Er is echter een andere werkzaamheid, die uiterst noodzakelijk is. Die behoort uitsluitend tot de geestelijke wereld.

Het percentage van lieden, dat aan gene zijde komt en dat tenminste iets afweet van z'n nieuwe leven en van het hiernamaals in het algemeen, is laag, bedroevend laag. Voor al de ontelbaren, die deze kennis missen, moet worden gezorgd. Ze moeten worden geholpen met hun moeilijkheden en hun verwarring. Dat is hoofdzakelijk het werk waar Edwin, Ruth en ik ons mee bezighouden. Het is het soort werk, dat vele dienaren van de Kerk, van welke richting ook, aantrekt. Hun ervaring op aarde komt hun goed te stade en zij allen - misschien zou ik moeten zeggen wij allen! - weten, dat wij nu leden zijn van één gemeente met één doel en één zaak dienend, allen in het bezit van dezelfde kennis van de waarheid over het leven in de geestelijke wereld, zonder geloofsbelijdenis of dogma, een verenigde groep van werkers, mannen en vrouwen.

In de grote rusthuizen staan deskundige verpleegsters en geestelijke doktoren klaar om hen te behandelen, wier laatste aardse ziekte lang en pijnlijk is geweest, of wier overgang naar gene zijde plotseling, gewelddadig heeft plaats gehad. Er zijn veel van zulke tehuizen, speciaal voor de laatsten. Het feit, dat deze hier moeten bestaan is wel een blijvende schande voor de aardse wereld. Het overgaan moge dan plotseling of gewelddadig zijn - dat is tegenwoordig onvermijdelijk - maar het is een eeuwige schande voor de aardse wereld, dat zovelen hier moeten aankomen in droevige

onwetendheid van wat hun staat te wachten. Het aantal van deze rusthuizen is zeer toegenomen, sinds ik in het hiernamaals kwam. Daardoor is de behoefte aan meer verpleegsters en doktoren nijpender. Doch daarin wordt steeds voorzien.

Daar deze dienst uitsluitend tot de geestelijke wereld behoort, hebben we speciale universiteiten, waar zij, die dit werk ter hand willen nemen, er volkomen mee vertrouwd kunnen worden. Hier leren ze veel, dat wetenschappelijk op het geestelijk lichaam zelf en op het geestelijk denken betrekking heeft. Ze krijgen een algemene kennis van de levenswijzen in de geestelijke wereld, omdat ze te doen zullen krijgen met mensen, die voor het merendeel niet het minste begrip hebben van hun nieuwe toestand. Ze zullen de feiten moeten kennen van de onderlinge communicatie tussen onze wereld en de uwe, daar zovelen over dit belangrijke punt vragen stellen zodra ze beseffen, wat er in hun leven is gebeurd. Het is ontzettend hoe velen er willen terugsnellen naar het aardse plan om te proberen aan hen, die ze hebben achtergelaten, te vertellen, dat ze levend en wel in een andere wereld zijn!

In heel veel gevallen hebben de mensen na hun dood een lange rusttijd nodig. Het is onmogelijk, dat ze tijdens deze rustperiode wakker zijn. Degenen die hen oppassen, moeten een schat van inlichtingen kunnen geven. De aandacht van zulke zielen is gewoonlijk gelijkelijk verdeeld tussen de wereld van de geest en die van de aarde. Het vereist een grote algemene kennis van de geestelijke wereld evenals tact en oordeel des ondersheids aan de kant van alle verpleegsters en doktoren.

Bij het vermelden van speciale bezigheden doe ik dit zonder vooringenomenheid en niet omdat die, welke we hebben besproken, ook maar enigszins uitsteken boven andere. Ik heb er een paar uitgekozen om u voor te leggen, omdat ze zo heel "stoffelijk" lijken en om de nadruk te leggen op wat ik herhaaldelijk te voren heb geprobeerd aan te tonen, dat we in een normale geestelijke wereld leven, waar we bezig zijn met onze eigen individuele en nuttige taak en dat we niet ons hele geestelijke leven doorbrengen in een verheven godsdienstige toestand, noch voortdurend in vrome meditatie zijn verdiept.

Maar hoe staat het nu met de mens, die tijdens zijn aardse leven nooit iets nuttigs heeft gedaan? Alles wat ik hierop kan zeggen is, dat zo iemand niet in deze gebieden zal komen, alvorens hij zijn weg er naar toe heeft gebaad.

Men kan alleen door dienen binnentreden.

Het zou een lijvig boekdeel vormen om een lijst te maken van alle geestelijke bezigheden, want ze schijnen onuitputtelijk. Ik word bijna suf bij de gedachte aan haar ontelbaar aantal en aan mijn onvermogen zulk een uitgebreid onderwerp recht te doen wedervaren. In de wetenschappelijke werksfeer alleen al arbeiden duizenden en nog eens duizenden met vreugde, hetzij bij het onderzoeken van de geheimen van het aardse plan, of het naspeuren van die aan gene zijde.

Daar wetenschap en techniek in de wereld van de geest nauw zijn verbonden, worden er voortdurend verstrekkende ontdekkingen gedaan en worden uitvindingen steeds verbeterd. Deze uitvindingen zijn niet voor ons, maar voor u wanneer de tijd daarvoor rijp zal zijn. Dat is nu nog niet het geval. De aardse wereld heeft een treurig blijk van begrip gegeven voor wat de geestelijke wereld aan haar heeft doorgezonden en wat haar tot nut was geschonken, voor lage doeleinden gebruikt. De mens heeft volgens zijn eigen wil gehandeld, maar hij heeft dit gedaan in een richting, die tenslotte tot vernietiging leidt. De geest van de mens staat nog in zijn kinderschoenen en een

kind wordt gevaarlijk, wanneer het de vrije beschikking heeft over dat, wat kan vernietigen. Daarom wordt veel voor de aardse wereld achtergehouden, totdat de mens een hogere staat van ontwikkeling zal hebben bereikt. Die dag zal zeker komen en een stroom van nieuwe uitvindingen zal van onze wereld naar de uwe uitgaan.

Ondertussen gaat het werk van nasporingen, onderzoeken, ontdekkingen en uitvindingen voort en neemt hele scharen van belangstellenden in beslag en voorziet hen van nuttige arbeid in hun geestelijke leven. Niets verstoort ooit het geordend verloop van onze arbeid. Terwijl het werk doorgaat, kunnen we er ons tijdelijk van terugtrekken, hetzij om te rusten, of om iets anders na te streven. We hebben geen onenigheden, geen huishoudelijke beslommeringen, geen concurrentie, die onvoldaanheid of onaangenaamheden veroorzaken. We hebben geen ontevreden mensen. We mogen de drang hebben iets van grote betekenis te doen, doch dat is geen ontevredenheid, doch de aansporing van binnen uit, die de schreden van onze geestelijke vooruitgang aanduidt. Men laat de nederigste onder ons voelen, dat hij - wat zijn werk ook mag zijn, hoe onbelangrijk het mag lijken naast andere schijnbaar grotere taken - iets noodzakelijks en belangrijks doet, dat zijn eigen onvermijdelijke beloning meebrengt, die niemand hem kan onthouden, noch ontnemen. Aan gene zijde betekent werken overgelukkig zijn, om de vele redenen, die ik u heb meegedeeld.

Er is hier niemand, die mijn woorden niet van ganser harte en zonder voorbehoud zou onderschrijven!

XII. BEROEMDE FIGUREN

Het is niet zo'n persoonlijke catastrofe om de aarde te verlaten en de geestelijke wereld voor goed te betreden als sommige mensen denken. Het is waar, dat voor heel velen alle aardse banden worden verbroken, maar wanneer we naar gene zijde overgaan, ontmoeten we weer die verwanten en vrienden, die vóór ons heengingen. In dit opzicht beginnen we een nieuwe levensperiode, geheel afgescheiden van het nieuwe leven, dat met onze aankomst in het hiernamaals aanvangt.

Men moet deze ontmoeting met verwanten en vrienden meemaken om de volle betekenis en vreugde van de hereniging te begrijpen. Zulke ontmoetingen komen alleen voor, wanneer er wederzijdse sympathie en genegenheid bestaat. We willen het voor het ogenblik niet over andere hebben. Zulke ontmoetingen gaan enige tijd na aankomst van de nieuwe inwoner door. Het is natuurlijk, dat enige tijd wordt besteed aan het uitvoerig uitwisselen van nieuws en het vernemen van alles, wat er is voorgevallen in het geestelijke leven van hen, die vóór ons zijn "gestorven". De tijd zal vanzelf aanbreken, dat de nieuwaangekomene er over zal gaan nadenken, wat hij met zijn geestelijke leven moet doen.

Nu zou men kunnen zeggen, dat de meesten van ons op aarde een tweeledig bestaan hebben - ons huiselijke leven en dat wat is verbonden met onze zaak of onze bezigheid. In het laatste komen we, misschien, met een totaal andere groep mensen in aanraking. Daarom is het aan gene zijde de natuurlijke gang van zaken, dat daar veelal dezelfde toestand bestaat. De geleerde b.v. zal allereerst zijn familierelaties ontmoeten. Wanneer de kwestie van de arbeid ter sprake komt, zal hij zich te midden van zijn col-

lega's bevinden, die vóór hem naar onze wereld zijn overgegaan. Hij zal zich dadelijk volkomen thuis voelen. Hij zal overgelukkig zijn bij het vooruitzicht van het wetenschappelijk onderzoek, dat voor hem ligt. Het is hetzelfde met de musicus, de schilder, de schrijver, de ingenieur, de dokter, de tuinman, de metselaar, of de man, die kleden heeft geweven in een fabriek, om maar een fractie van de vele beroepen zowel van de aardse als van de geestelijke wereld te noemen. Men zal hieruit begrijpen, dat de vraag, welke velen bezig houdt, n.l. wat er wordt van de beroemde personen aan gene zijde - zichzelf beantwoordt.

Roem in de geestelijke wereld verschilt hemelsbreed van roem in de aardse. De eerste brengt onderscheidingen met zich van een heel andere soort dan de aardse. Men verdient deze maar op één manier - n.l. in het dienen van anderen. Het klinkt haast te simpel om waar te zijn, maar zo is het, en niets zal daarin verandering brengen. Of de aardse beroemdheden in de lichtsferen zullen wonen, hangt van henzelf af. De wet is op allen van toepassing zonder met de aardse positie rekening te houden.

De meeste mensen, die aan het begin van hun psychische studie staan zijn wat nieuwsgierig naar het lot in het algemeen van hen, die op aarde zeer bekend zijn geweest. Maar niemand wekt zozeer de nieuwsgierigheid op als zij, die in de geschiedenis beroemd zijn geworden. Waar zijn ze – de meesters, die op aarde op alle mogelijke gebied een doel hebben nagestreefd en van wie de namen in de geschiedenisboeken voorkomen? Ze moeten ergens zijn. Dat zijn ze inderdaad. Een groot aantal is in de duistere sferen te vinden, waar zij ontelbare eeuwen hebben geleefd en het is zeer waarschijnlijk, dat ze daar nog meer ontelbare eeuwen zullen blijven. Anderen zijn in de verheven sferen van licht en schoonheid, waar hun nobel leven op aarde zijn beloning heeft gevonden. Maar er zijn er veel, heel veel in deze gebieden, waarvan ik getracht heb u iets te vertellen.

Ik kan niet beter doen dan u een voorbeeld te geven, waarvan ik voor dit doel enige bijzonderheden heb vergaard.

Het betreft het overgaan naar het hiernamaals van een vorstelijk persoon. Ik kies dit, hoewel het een bijzonder geval is, omdat het duidelijker dan enig ander de grondbeginselen aantoont, welke in het algemeen het leven van gene zijde regelen.

In dit speciale geval wisten wij van te voren, dat deze persoon op het punt stond naar de geestelijke wereld te komen. Zijn landgenoten waren er natuurlijk in geïnteresseerd, wat er zou gebeuren. Zijn eigen familie wachtte reeds zijn komst af, zoals elke andere familie hier zou doen. Een korte ziekte was de oorzaak van zijn heengaan. Zodra hij was gestorven, werd hij naar het huis van zijn moeder gebracht, die alles voor hem gereed had gemaakt. Het huis is onopvallend, in het algemeen gesproken gelijk aan andere hier. Het bericht deed de ronde, dat hij was aangekomen. Er waren geen algemene feestelijkheden, zoals op aarde zouden kunnen plaats hebben na een behouden thuiskomst, maar men was blij voor allen, die nauw waren betrokken bij de aankomst van deze bekende en zeer geliefde figuur. Hij bleef voor enige tijd thuis, genietend van de afzondering, de vrijheid van beweging en het eenvoudige leven, die hem op aarde ontzegd waren geweest. Hij had rust nodig na zijn werkzaam leven en de ziekte, welke daaraan een einde maakte. Velen, die zowel tot zijn officiële als tot zijn intieme kring hadden behoord en die vóór hem waren gestorven, hadden naar hem gevraagd, maar hem nog niet gezien. Er was natuurlijk een grote familiebijeenkomst geweest. Zodra hij voldoende had gerust, kwam hij te voorschijn om de wonderen van zijn nieuwe leven in ogeschouw te nemen.

Hij behield grotendeels zijn vroegere, persoonlijke voorkomen. De tekenen van zijn ziekte en geestelijke zowel als lichamelijke vermoedheid waren verdwenen. Hij zag er enige jaren jonger uit. De rust had even feilloos als altijd haar werk gedaan.

Toen hij buiten rondliep, werd hij gehuldigd voor hetgeen hij was geweest en er voor gerespecteerd, maar hij werd nog meer geëerd en geëerbiedigd voor hetgeen hij nu was. Nu zoudt u misschien denken, dat zodra hij zijn landgenoten ontmoette en hij zich bij hen aansloot, deze laatsten zich misschien wat verlegen en beschroomd zouden hebben betoond, zoals zij noodzakelijkerwijs op aarde zouden hebben gedaan. Doch tijdens zijn herstel had men hem veel uitgelegd over de toestanden van het leven in onze wereld en de methoden, wetten en prettige gewoonten. Deze openbaringen hadden hem met vreugde vervuld. Hij wist dat hij, zodra hij de afzondering van zijn moeders huis zou verlaten en zich buiten zou wagen, dit zo vrij kon doen als alleen in de geestelijke landen mogelijk is, waar de inwoners hem zouden beschouwen in het licht, waarin hij wenste te worden gezien - als een gewoon mens, dat zich bij zijn medeschepselen wil voegen. Hij wist, dat zij hem als een van de hunnen zouden behandelen. Toen hij dus in gezelschap van familieleden door dit gebied op ontdekkingsreis ging, wat zo'n doodgewoon gezicht is onder de nieuwaangekomenen, ondervond hij geen gevoelens van geestelijk onbehagen en bezorgde hij die evenmin aan anderen. Niemand zinspeelde op zijn aardse positie, tenzij hijzelf dit onderwerp aansneed. Dan was er geen sprake van informeren noch van domme nieuwsgierigheid.

U zoudt kunnen denken, dat iemand, die zo'n hoge positie op aarde had bekleed, hier in anderen sympathie zou wekken met zulk een gelijkgeschakelde verandering als had plaats gevonden. Maar men wenst in dergelijke gevallen nooit zulke gevoelens van sympathie. Ze worden ook nimmer betoond in deze sferen om de eenvoudige reden, dat de gelegenheid daarvoor zich nooit voordoet. We hebben onze aardse belangrijkheid achter ons gelaten en we zinspelen er niet op, behalve om door onze ervaringen anderen, die nog in de stof leven, aan te tonen, wat ze moeten vermijden. We halen onze herinneringen niet op met het doel onszelf te verheerlijken of om indruk op onze toehoorders te maken. Ze zouden er inderdaad helemaal niet van onder de indruk komen en wij zouden alleen maar een dwaas figuur slaan!

We erkennen hier de waarheid. Onze werkelijke waarde is voor iedereen zichtbaar. Slechts geestelijke waarde telt, afgezien van wat we op aarde zijn geweest. Wanneer men aan gene zijde komt, wijzigen zich onze vooruitzichten en meningen volkomen. Hoe machtig we ook op aarde zijn geweest, alleen onze geestelijke waarde brengt ons in de geestelijke wereld op de juiste plaats en de daden van ons leven, ongeacht onze sociale positie, zullen ons onze gepas te verblijfplaats aanwijzen. De positie wordt vergeten, doch onze daden en gedachten zijn getuigen vóór of tegen ons.

We worden onze eigen rechter.

Het is daarom niet moeilijk te begrijpen, dat, toen dit vorstelijk personage in onze wereld aankwam, zoals anderen van zijn familie vóór hem, hij zich niet voor moeilijkheden of onaangename situaties zag geplaagd. Het was juist andersom, want de hele toestand scheen zichzelf eenvoudig te maken en zorgde voor zijn eigen oplossing. Wat nu op dit bijzondere geval van toepassing is, is hetzelfde voor allen, die op aarde beroemd zijn geweest. Maar hoe gaat dit nu b.v. bij een bekende geleerde of een componist, of een schilder? Voor ons - en voor zichzelf - zijn zij leerlingen, nederige leerlingen, tot welke tak van wetenschap of kunst hun aardse leven ook aanleiding is geweest. Voor u, die nog in de stof leeft, zijn het beroemde namen. Wanneer we reden

hebben ze te vermelden, als we met u spreken, gebruiken we de namen, waaronder zij bekend staan. Hier houden zij er niet van als men naar hen verwijst als meesters of genieën. Hoe beroemd hun namen ook zijn, zij betekenen voor hen persoonlijk niets.

Zij verwerpen ten stelligste alles wat maar in de verste verte naar de heldenverering zweemt, die de wereld hun toedenkt.

Zij zijn slechts één van ons en als zodanig wensen zij te worden behandeld - en dat gebeurt ook.

Aan gene zijde is de wet van oorzaak en gevolg op allen gelijkelijk van toepassing, ongeacht hun vroegere aardse rang. Deze wet is niets nieuws. Ze heeft altijd bestaan. Zo komt elke beroemde naam, die in de kronieken van de volkeren is te vinden, stipt onder het ressort van deze wet.

Iemand, die zijn aardse leven in het verborgene doorbrengt, slechts aan enkelen bekend, is evenzeer aan deze wet onderworpen als iemand, wiens naam overbekend is onder de naties. Wanneer men in deze gebieden woont, zal men onvermijdelijk vroeger of later iemand ontmoeten, wiens naam aan allen op aarde bekend is. Maar deze beroemde lieden zijn niet aan de aarde gehecht. Zij hebben haar achter zich gelaten en velen van hen, die honderden jaren geleden hier zijn gekomen, zijn blij geen gelegenheid te hebben om zich hun aardse leven weer voor de geest te roepen. Zeer velen van hen zijn een gewelddadige dood gestorven en zijn daarom blij alleen met het heden rekening te houden en hun verleden in hun herinnering weg te sluiten.

De mensen op aarde mogen het vreemd vinden om door deze gebieden te lopen en zich te mengen onder personen, die honderden - en in sommige gevallen duizenden - jaren geleden op het aardse plan hebben geleefd, a.h.w. een ontmoeting tussen het verleden en het eeuwige leven. Maar voor ons hier is het niet vreemd. Het kan zo zijn voor de nieuw aangekomene, doch er is zoveel anders, dat vreemd mag schijnen - in het begin. We leren spoedig tactvol te zijn. Dit blijkt daaruit, dat we nooit snuffelen in de feiten en omstandigheden van het aardse leven van anderen. Dat wil niet zeggen, dat dit ons belet om ons aardse leven met anderen te bespreken, maar het initiatief komt altijd van de betrokken persoon. Wanneer hij iemand over zijn aardse leven wil vertellen, zal hij een willig oor vinden.

U ziet dus, dat ons aardse leven zeer strikt ons persoonlijk eigendom is. Tact is universeel onder ons we behandelen anderen er mee en zij ons. En wat onze rang op aarde ook is geweest, we zijn in deze gebieden verenigd, geestelijk, verstandelijk, van nature en in de menselijke trekjes als sympathieën en antipathieën. We zijn één; we hebben dezelfde levensstaat op hetzelfde plan van bestaan bereikt. Elk nieuw gezicht, dat deze sferen binnenkomt, ontvangt hetzelfde hartelijke welkom, zonder toespeling op wat hij op aarde is geweest.

Men zal hier op alle mogelijke plaatsen mensen ontmoeten, die op aarde beroemd waren en die allerlei beroepen uitoefenen. Sommige daarvan zijn een voortzetting van hun aardse roeping, andere noodgedwongen, geheel nieuw. Deze zijn alle zonder enige formaliteit even bereikbaar. Wij hebben geen introducties nodig voor mannen of vrouwen, die op aarde als beroemd bekend stonden. Hun gaven staan ieder een ten dienste en ze zijn inderdaad blij, wanneer ze een ander kunnen helpen, die met een of andere moeilijkheid, hetzij in kunst of wetenschap, of in welk ander werk ook, bij hen komt. De groten, die hun grootheid hebben verworven door de verschillende uitingen van hun genie, beschouwen zich slechts als de nederige eenheden van een

groot geheel, de reusachtige organisatie van de geestelijke wereld. Ze streven allen - zoals ook wij - naar hetzelfde doel. Dat is de geestelijke vooruitgang en ontwikkeling. Ze zijn dankbaar voor iedere hulp in dat opzicht en ze zijn blij die, waar mogelijk, te kunnen geven.

De rijkdommen en de eer van de aardse wereld lijken erg prullig en waardeloos in vergelijking met de geestelijke, die we kunnen verwerven. Ze liggen binnen het bereik van een ieder, zodra hij de geestelijke wereld betreedt. Ze zijn geestelijk geboorterecht, dat niemand hem kan ontnemen en het hangt van hem zelf af, hoe lang het zal duren voor hij ze verdient. Aardse grootheid mag heel tastbaar lijken, wanneer zij ons omgeeft. Hoe tastbaar ze is, kan men zien, zodra onze overgang plaats heeft. Dan merken we, dat het de geestelijke grootheid is, die concreet en bestendig is.

Onze aardse verhevenheid smelt weg, wanneer we deze wereld binnengaan. We ontpoppen ons zoals we zijn, niet zoals we waren.

Verschillende aardse beroemdheden hebben met me gesproken over hun ontwaken aan gene zijde en ze hebben me verteld van de schok, die de openbaring hun gaf toen ze zich voor de eerste maal aanschouwden, zoals ze werkelijk waren.

Maar dikwijls gaat aardse grootheid samen met grootheid van ziel en dan gaat de geestelijke vooruitgang van het ogenblik van de overgang af zonder onderbreking door.

XIII. ORGANISATIES

U zult hebben begrepen, dat de geestelijke wereld een uitgestrekt gebied is en, gedachtig aan de aardse, zult u de gevolgtrekking maken, dat zij een administratieve organisatie moet bezitten, die in alle opzichten aan haar eisen voldoet. U hebt gelijk, want dit is zo. Maar wij hebben niet dezelfde behoeften als u. Bij u in uw vergankelijke wereld is er een voortdurende strijd tegen verval en ontaarding. Bij ons in de onvergankelijke wereld hebben we het een noch het ander, maar is er een toestand, waar de gedachte de grondslag is van alles.

Ik heb u verteld, hoe ik bij de eerste blik op mijn geestelijke tuin verbaasd was over de netheid en het keurige onderhoud en hoe ik me afvroeg, hoe die zo werd onderhouden en aan wie dit was te danken. Edwin vertelde me, dat deze praktisch gesproken geen onderhoud vergt. Daarmee bedoelde hij, zoals ik sindsdien heb begrepen, dat, als ik de voortdurende wens zou hebben, dat de tuin onveranderd zou blijven en als ik liefde had voor bloemen, gras en bomen, de tuin op mijn gedachten zou reageren en er onder zou gedijen. Indien ik het arrangement van de bloembedden zou willen veranderen, zou ik gemakkelijk een of andere deskundige kunnen vragen me te hulp te komen. Deze zou maar al te blij zijn dit te doen. Dit, voor zover het onderhoud van mijn tuin betreft.

Voor mijn huis wordt door dezelfde wet gezorgd. Zo is het met al de tuinen en de huizen, die aan anderen in dit gebied toebehoren. Dit zijn echter wat men noemt "privé aangelegenheden". Dat zijn ze ook in zeker opzicht, maar het feit, dat ik een ervaren tuinman kan vinden, die grondige veranderingen in mijn huis en tuin kan

aanbrengen, die zelfs een heel nieuw en ander huis voor me kan bouwen met om-
liggende tuinen, die totaal verschillen van wat ik nu heb, bewijst, dat er ergens de een
of andere organisatie - en wel een zeer aanzienlijke - moet bestaan.

De vereende gedachten van de inwoners van het hele gebied onderhouden alles,
wat er groeit, de bloemen, de bomen, het gras en het water ook, of het een meer, rivier
of een zee is - want water is zeer levend aan gene zijde. Wanneer we in de stad komen
en door de wetenschapscentra gaan, is er wat meer van de organisatie te merken.

In het gebouw voor muziek b.v. zien we vele studerenden aan het werk met hun
lessen en studies. Anderen zijn bezig met nasporingen op muziek gebied, vorschend in
oude muziekboeken; weer anderen zullen de muziek arrangeren voor een of ander
concert en de boekenkasten raadplegen voor geschikte werken en soms die werken
bespreken met hun componisten. Er staan vele leermeesters, vele bekwame lieden klaar
om ons in te lichten en bij te staan in onze moeilijkheden en ze zijn allen in staat een
oplossing voor onze problemen te verschaffen, omdat het personeel van dit gebouw -
evenals van alle andere - uit deskundigen bestaat.

In het algemeen is de bestuurder van de sfeer het hoofd van al de gebouwen.
Voor alle grotere beslissingen zal men natuurlijk naar hem verwijzen. Doch hij
benoemt bekwame mensen tot personeel van de gebouwen en geeft hun de vrije hand in
al hun ondernemingen.

Elk gebouw heeft zijn eigen onmiddellijke hoofd, maar men moet niet denken,
dat deze beambte een ongenaakbaar, gereserveerd persoon is, zich altijd afzijdig houdt
en maar bij betrekkelijk zeldzame gelegenheden is te zien. Hij is juist het
tegenovergestelde. Men ziet hem steeds in het gebouw en hij heet persoonlijk iedereen
welkom, die er komt, hetzij als leraar of slechts als muziekliefhebber, of om onderzoe-
kingen op muziekgebied te doen.

Ik heb u verteld, hoe we met onze arbeid net zo lang voort gaan als we er
genoegen of profijt van hebben. Op het moment, dat we behoefte voelen aan
verandering van werk of andere afleiding, houden we er mee op en gaan iets anders
doen, waarin we zin hebben. Het personeel van de gebouwen voor de wetenschap
verschilt in dit opzicht niet van andere hulp. Zij hebben zeker behoefte aan verandering
en ontspanning en zo zien we een wijziging van personeel, wanneer de omstandigheden
dat vragen. Wanneer er enige leden weggaan, nemen anderen hun plaats in. We hoeven
nooit bang te zijn voor een teleurstelling, als we naar een of andere speciale deskundige
vragen, omdat hij niet aanwezig is. We kunnen alle hulp krijgen, die we nodig hebben.
En wanneer het volstrekt noodzakelijk is om de afwezige te raadplegen, zal of een
onmiddellijke gedachte onze vraag beantwoorden, of we kunnen even vlug zijn huis
bezoeken. We hoeven niet bang te zijn hem te zullen storen.

Wanneer ik u nu vertel, dat de dienst in al deze gebouwen ononderbroken
doorgaat, eenvoudig omdat we voortdurend dag hebben in deze gebieden, dan zult u
beseffen, dat onze opvatting van organisatie haar juiste proporties begint aan te nemen.

Velen, die aan deze centra voor de wetenschap zijn verbonden, zijn daar, naar
uw tijdrekening, een groot aantal jaren geweest. Ze zijn hun werk zo toegewijd, dat ze,
ofschoon ze zijn vooruitgegaan en volgens hun wezen tot een hogere sfeer behoren, er
de voorkeur aan geven nog geruime tijd te blijven waar ze zijn. Ze zullen zich van tijd
tot tijd in hun eigen gebied terugtrekken en dan terugkeren om hun arbeid opnieuw op
te nemen. Tenslotte zal het ogenblik komen, dat ze geheel afstand doen van hun positie

om voor goed in hun eigen sfeer te wonen. Dan zullen anderen, die even bekwaam zijn, hun plaats innemen. Zo gaat het door en is het al ontelbare eeuwen doorgegaan - een ononderbroken dienen van anderen in deze gebieden. Deze regel geldt voor alle gebouwen, waarin de wetenschap wordt beoefend. De arbeid van de geestelijke wereld functioneert onophoudelijk; de werkers rusten en wisselen om beurten, maar het werk houdt nooit op.

De hoeveelheid werk kan af- en toenemen, zoals bij u op aarde. Als we onze grote feesten vieren, waarbij bezoekers uit de hogere regionen ons met hun tegenwoordigheid vereren, spreekt het vanzelf, dat een groot aantal mensen in de tempel, of ergens anders aanwezig is. Gedurende die tijd zal er aanmerkelijk minder te doen zijn. We willen natuurlijk gaarne onze feestelijkheden met elkaar vieren en dat doen we ook. Doch daar lijdt de dienst nooit onder. Het is n.l. zo, dat de inwoners van deze gebieden altijd rekening met elkaar houden en nooit iets van anderen zullen vragen, dat een teleurstelling voor hen zou meebrengen. Dit zou het geval zijn, indien iemand er op zou staan in een van de gebouwen met een of ander te worden geholpen, wanneer we allemaal a.h.w. met vakantie zouden zijn. Dit slaat op de verschillende gebouwen in de stad, waar een tijdelijke beëindiging van het werk geen grote gevolgen zou hebben.

In de rusthuizen zijn de doktoren en verpleegsters echter altijd in dienst, wat er ook in de andere delen van de sfeer mag gebeuren. De toewijding aan hun plicht wordt dadelijk beloond, want tijdens de algemene feestviering van het gebied maken de doorluchtige bezoekers een speciale reis naar de rusthuizen, waar zij persoonlijk alle leden van het personeel begroeten. Deze laatsten kunnen later in gemeenschappelijk overleg met elkaar een regeling treffen voor hun eigen festiviteiten met familieleden en vrienden.

Al deze administratie behoort om zo te zeggen in het bijzonder tot de geestelijke wereld en heeft alleen op haar betrekking. Er zijn andere diensten, die beide werelden gezamenlijk betreffen, de onze en de uwe. B.v. de aankomst of de a.s. aankomst van een ziel in de geestelijke landen. Het is regel, dat alle zielen, die hier naar toe komen, enigermate attentie zullen krijgen. Het hangt van henzelf af in hoeverre. Sommigen zijn geestelijk zo diep gezonken, dat ze elke benadering beletten, die resultaat zou kunnen hebben. We zullen dezen voor het ogenblik niet nader beschouwen, maar alleen hen, die de lichtsferen tot bestemming hebben.

Zonder vooruit te lopen op wat ik wil zeggen over de verwantschap tussen onze beide werelden, zouden we voor ons tegenwoordige doel een typische vraag kunnen beschouwen met betrekking tot het overgaan, zoals dat heel veel mensen hier betreft.

We zullen veronderstellen, dat uzelf aan gene zijde is en dat u behalve het kennen van de waarheid over de communicatie met de aardse wereld, geen ondervinding heeft gehad van de sterke banden, die er tussen de beide werelden bestaan. We zullen verder veronderstellen, dat u een vriend heeft achtergelaten voor wie u een warme genegenheid heeft gehad - en nog heeft - en u vraagt zich af, wanneer hij voor goed aan gene zijde zal komen. Af en toe heeft u zijn gedachten van genegenheid, die van de aarde opstijgen, opgevangen, waardoor u weet, dat hij u niet heeft vergeten. We zullen zeggen, dat u nooit heeft geprobeerd met hem in verbinding te komen, omdat u uit uw aardse tijd weet, dat hij zulke ideeën min of meer zou afkeuren. Is het nu mogelijk uit te vinden, wanneer hij bij u in de geestelijke wereld zal komen, en zo ja, wat moet men daarvoor dan doen? Het antwoord hierop brengt het

bestaan van een der grootste organisaties in deze landen aan het licht.

Er is een reusachtig gebouw in de stad, dat de functie heeft van een bureau voor archieven en inlichtingen. In de aardse wereld heeft u velerlei inlichtingenbureau's, waarom zouden wij er dan geen hebben? Hier is een groot aantal personen beschikbaar om allerlei soort vragen te beantwoorden, die waarschijnlijk zowel bij de nieuwaangekomenen als bij hen, die hier al langer verblijven, zullen opkomen. Er zullen zich gelegenheden voordoen, waarbij we een oplossing nodig hebben voor een gerezen probleem. We kunnen er onze vrienden over raadplegen, doch om slechts te merken, dat ze evenmin op de hoogte zijn als wij zelf. We zouden ons natuurlijk op een hoger wezen kunnen beroepen en we zouden dan al de hulp ontvangen, die we nodig hebben, maar de hogere wezens hebben ook hun arbeid, net als wij en we onthouden ons er van hen onnodig te storen. Dus gaan we met onze moeilijkheden naar dit gebouw in de stad. Tot zijn vele gewichtige functies behoort het houden van een register van personen, die pas zijn aangekomen in deze speciale sfeer. Het is een nuttige dienst en zeer velen, die hiervoor belangstelling hebben, maken er ten volle gebruik van. Maar een nog veel belangrijker dienst is die, waar men van te voren weet, wie op het punt staan om naar dit gebied te komen. Deze berichtgeving is nauwkeurig en uiterst betrouwbaar. Men verkrijgt ze door een afwisselend proces van gedachten overbrengen waarvan de aanvrager weinig of niets te zien krijgt. Hij ontvangt slechts de gevraagde inlichting. Men kan zich de waarde van deze dienst gemakkelijk indenken.

In normale tijden op aarde, wanneer sterfgevallen vrijwel op een constant peil blijven, is dit reeds waardevol genoeg, maar in tijden van grote oorlogen, wanneer de mensen bij duizenden naar gene zijde komen, zijn de voordelen van een dergelijk bureau bijna onberekenbaar. Vrienden kunnen elkaar ontmoeten en kunnen samen anderen helpen, die naar de geestelijke landen overgaan.

Een zekere orde van wezens in de geestelijke wereld bezit voorkennis van de aardse gebeurtenissen, zowel van nationale als van persoonlijke en wanneer het raadzaam is, kan deze kennis aan anderen worden meegedeeld, die deze op hun beurt doorgeven aan hen, die er in hoofdzaak bij zijn betrokken. Onder de eersten, die van te voren kennis krijgen van een dreigende oorlog, zijn de rusthuizen. Het inlichtingenbureau wordt eveneens op de hoogte gebracht.

U bent verder verlangend om te weten, wanneer uw vriend naar alle waarschijnlijkheid naar gene zijde zal komen om daar te wonen; u wilt weten wanneer zijn "dood" zal plaats vinden. Uw eerste stap is naar het inlichtingenbureau te gaan. Daar zal men u gaarne helpen om de juiste persoon te raadplegen voor het beantwoorden van uw vraag. U zult niet van het kastje naar de muur worden gestuurd, noch zal men u met ander uitstel hinderen.

Alles wat van u zal worden gevraagd, is de naam van uw vriend te verschaffen. Men zal u vragen uw aandacht op hem te concentreren om de vereiste gedachteschakel tot stand te brengen. Wanneer dit is volbracht, zal men u vragen een ogenblikje te wachten - in uw tijd zou dit maar een paar minuten zijn. De vereiste krachten worden met verbazingwekkende snelheid in werking gesteld en men zal u het bericht over de tijd van aankomst van uw vriend ter hand stellen. De eigenlijke datum zal voor velen van ons weinig betekenen, omdat we - zoals ik u reeds heb getracht duidelijk te maken - ons denken op zo'n gebeurtenis richten en niet op de tijd van het gebeuren. In welke mate wij het aardse plan ook nabij zijn, we zullen er tenminste gerust op kunnen zijn,

dat men ons zonder mankeren op de hoogte zal stellen, wanneer die gebeurtenis vlak voor de deur staat. Intussen zal men ons er een idee van geven hoe nabij dit gebeuren, of welk ander ook, is. Dit zullen we begrijpen naarmate we besef hebben van het verloop van de aardse tijd.

De organisatie, welke achter deze ene dienst staat, kan u enigszins duidelijk maken hoe uitgebreid het hele bureau voor hulp en inlichtingen is. Er zijn er nog veel meer. In hetzelfde gebouw zijn mensen ondergebracht, die een antwoord kunnen verschaffen op de ontelbare vragen, welke hier in ons opkomen, speciaal onder de nieuwaangekomenen. Zij omvatten het hele gebied van geestelijke activiteit. Maar wat op het ogenblik voor ons het allerbelangrijkste is, is dat dit bureau aan duizenden nuttig en prettig werk verschaft. Velen vragen toestemming om er te arbeiden, maar het is nodig, dat men zich eerst daarvoor oefent. Want hoe geschikt onze persoonlijke eigenschappen ook mogen zijn, we hebben onvoorwaardelijk kennis nodig, in welke afdeling we ook willen werken, omdat we daar met het speciale doel zullen zijn om inlichtingen te geven aan hen, die ze nodig hebben. Laten we nu overgaan tot een ander voorbeeld van geestelijke organisatie. Voor dat doel zouden we het gebouw, waar de wetenschap wordt beoefend, kunnen bezoeken.

Er zijn talloze mensen op aarde, die zich tot de werktuigkunde voelen aangetrokken en die, om in hun behoeften te kunnen voorzien, een of ander technisch beroep uitoefenen. Anderen zijn in ingenieurswerk geïnteresseerd als een aangename afleiding van hun gebruikelijke arbeid. Aan gene zijde zijn de mogelijkheden op dit gebied alleen al enorm groot. Zulk wetenschappelijk werk wordt hier onder precies dezelfde condities verricht als het andere, zonder restrictie, vrij en met de onbegrensde hulpbronnen en de perfecte administratie van onze wereld er achter. Dit soort werk trekt duizenden aan, zowel jong als oud. Alle grote geleerden en ingenieurs zetten hun nasporingen en onderzoekingen aan gene zijde voort, bijgestaan door hele groepen van enthousiaste helpers van elke levenswandel, evenals door hen, die dit werk deden, toen ze op aarde leefden.

De meesten van ons zijn niet tevreden met één soort werk; we nemen andere arbeid ter hand als deel van onze ontspanning. U ziet, we hebben voortdurend de drang iets nuttigs te doen; iets voor het welzijn van anderen. Hoe gering zulk een dienst ook mag zijn, hij wordt als zodanig gewaardeerd.

Om maar twee soorten werk ter afwisseling te hebben is wel het allerminste. Velen van ons hebben wel twaalf kanalen, waardoor we nuttig werk kunnen verrichten. Het moet dus duidelijk zijn, dat er genoeg nuttige bezigheden zijn voor de duizenden en duizenden hier. En elk soort arbeid heeft zijn afzonderlijke organisatie. Er bestaan hier geen lukrake methoden. Elke soort bezigheid staat onder de hoede van een deskundige en de administratie laat geen warboel of onnodige drukte toe. Er is geen wanbeheer, want alles loopt zo glad als een volmaakt geconstrueerde machinerie onder ervaren handen.

Men moet hieruit niet de gevolgtrekking maken, dat we feilloos zijn. In het geheel niet. Maar we weten, dat, wat voor fouten we ook maken, we er altijd zeker van kunnen zijn, dat onze volmaakte organisatie ons te hulp zal komen om de dingen weer in orde te brengen. Men toont nooit zijn afkeuring over fouten alsof het de grootste domheden waren, maar men beschouwt ze als zeer goede lessen voor ons, waaruit we het meeste voordeel kunnen putten. Maar deze sympathie voor onze fouten maakt ons in dit opzicht niet onverschillig, want we hebben onze natuurlijke en gepaste trots op

ons werk, die ons aanspoort ons best te doen en zonder fouten te werken.

Het zou een enorme opgave zijn u een enigszins begrijpelijk overzicht te geven van de administratieve organisatie van deze wereld en mijn vermogen tot het geven van een beschrijving geheel te boven gaan, nog afgescheiden van de onmogelijkheid om in de stoffelijke taal uit te drukken, wat alleen maar valt te begrijpen voor de inwoners van deze landen.

Misschien is het een van de treffendste eigenschappen van het leven in de geestelijke wereld, dat de organisatie van dat leven zo volmaakt is, dat er nooit een schijntje van haast of verwarring blijkt te zijn, ondanks het feit, dat we zoveel handelingen kunnen verrichten van "materiële" aard met de snelheid van de gedachte, waarvan de laatste de stuwende kracht is. Deze snelheid is voor ons een tweede natuur. We merken ze nauwelijks. Ze is er niettemin. Dat is de reden, dat ons grote levenssysteem en de organisatie van het leven in het algemeen zo volmaakt en toch zo bescheiden in zijn werk gaat.

Men pocht er op aarde met enige trots op, dat er een eeuw van zo grote snelheid is bereikt. In vergelijking met onze snelheid van beweging beweegt u zich nauwelijks! U moet wachten tot u hier bij ons komt wonen. Dan zult u weten wat werkelijke snelheid is. Dan zult u ook weten wat werkelijk prestatievermogen en werkelijke organisatie betekenen.

Niets op aarde is daarmee te vergelijken. .

XIV. DE INVLOED VAN DE GEESTELIJKE 'WERELD

Het is een gewoonte van de meeste mensen om de geestelijke en de aardse wereld als twee verschillende gebieden te beschouwen. Ze bezien de beide werelden als onafhankelijk van elkaar, van elkander afgesneden en beide niet op de hoogte en onbewust van wat de ander doet. Dat de geestelijke wereld enige invloed op de aardse zou kunnen hebben tot voordeel van de laatste wordt volgens hen bewezen geheel onjuist te zijn door de staat van algehele wanorde welke overal op aarde heerst.

Er is een andere school van denkers, bestaande uit degenen, die een oppervlakkige studie hebben gemaakt van wat zij occultisme noemen. Deze mensen geloven, dat de aardse wereld, die onbetwistbaar zeer aards en de geestelijke wereld, die onomstotelijk zeer geestelijk is, om deze reden automatisch verhinderd zijn onderling gemeenschap te hebben. Deze beide denkwijzen zijn zonder twijfel onjuist. De beide werelden, de uwe en de onze, staan in voortdurende en directe communicatie met elkaar. We zijn ons klaar bewust van wat er te allen tijde op aarde voorvalt. Ik zeg geen ogenblik, dat we allemaal weten, wat er met u gebeurt. Degenen onder ons, die in nauwe verbinding met u staan, zijn vertrouwd met uw persoonlijke aangelegenheden en met die van uw wereld in het algemeen. Terwijl de rest van ons hier, die verder geen grote belangstelling meer voor het aardse plan koestert, sinds wij het hebben verlaten, onbewust kan zijn van veel dat er mee verband houdt, **bezitten Ik zou graag een paar** kanalen aanwijzen, waardoor onze wereld haar invloed op de aardse uitoefent.

Eerst kunnen we die invloed beschouwen in persoonlijk opzicht.

Aan iedere ziel, die op aarde is of zal worden geboren, is een geestelijke leider toegewezen. In vroeger eeuwen moet hiervan iets hebben doorgeschemerd in het denken van de geestelijken, aangezien zij de vrome gewoonte aannamen om ieder vleesgeworden kind een ongeziene beschermer te geven, die zij "beschermengel" noemden. Deze beschermengelen doken soms op in de kunst van die tijd, waarin de kunstenaars een ietwat geestloos individu tekenden, gekleed in schitterende witte gewaden en van wiens schouders een paar enorme vleugels afhingen. De hele voorstelling suggereert een afgescheidenheid, een grote kloof tussen de beschermengel en de ziel, die hij werd verondersteld te hoeden. Men zou kunnen zeggen, dat hij niet in staat was zijn beschermeling te naderen door zijn buitengewone geestelijke verfijning aan de ene kant en zijn afstotende aardse grofheid aan de andere.

Laten we ons afkeren van dit onnauwkeurig verdichtsel van het kunstenaarsbrein naar iets dat meer praktisch is. Geestelijke geleiders vormen een van de voornaamste orden van de hele organisatie en bediening van onze wereld.

Ze bewonen een eigen gebied en ze hebben vele eeuwen aan gene zijde geleefd. Ze komen voort uit alle volkeren der aarde en ze doen hun werk zonder acht te slaan op nationaliteit. Velen van hen ontleent men aan Oosterse landen en ook aan de Noordamerikaanse Indianen, omdat de bewoners van die streken op aarde zelf altijd in het bezit waren, en nog zijn, van psychische gaven en zich daarom bewust waren van de wederzijdse verwantschap tussen de beide werelden. De hoofdleider voor iedere persoon op aarde wordt gekozen volgens een vaststaand plan. De meeste leiders hebben hetzelfde temperament als hun beschermelingen - van de fijnere kant van de laatsten bezien. Maar wat zeer belangrijk is, de leiders begrijpen de tekortkomingen van hun beschermelingen en voelen met hen mee. Inderdaad hadden velen van hen dezelfde gebreken toen ze nog op aarde leefden en, behalve dat ze hun beschermelingen met veel ander nuttigs helpen, proberen ze hen ook bij te staan in het overwinnen van die tekortkomingen en zwakheden.

Velen van degenen, die de communicatie met onze wereld in praktijk brengen, hebben hun leiders reeds ontmoet en staan in nauwe verbinding met hen. Ze zijn inderdaad gelukkig. De leiders zijn eveneens nooit meer verheugd, dan wanneer ze een directe verbinding tot stand hebben gebracht met hen, wier leven ze helpen besturen. Men zou veilig kunnen zeggen, dat de meesten van de geestelijke leiders hun arbeid verrichten zonder dat degenen, die ze dienen, dit weten. Hun taak is daar des te zwaarder en moeilijker door. Maar er bestaan ook anderen, wier leven op aarde het voor hun leiders praktisch onmogelijk maakt om hen binnen enige redelijke afstand te naderen.. Het bedroeft hen natuurlijk te zien in welke fouten en dwaasheden hun beschermelingen zich storten omdat ze verplicht zijn op een afstand te blijven. Ze kunnen immers niet door de dikke muur van materialisme heendringen, die de beschermelingen om zich hebben opgebouwd. Wanneer zulke zielen eindelijk aan gene zijde komen, ontwaken ze tot het besef, van wat ze daardoor gedurende hun aardse leven hebben gemist. In zulke gevallen zal het werk van de leider niet helemaal vergeefs zijn geweest, want zelfs bij de slechtste zielen doet er zich een gelegenheid voor, hoe kortstondig ook, dat het geweten spreekt. Het is gewoonlijk de geestelijke leider, die de betere gedachte op hun brein heeft ingedrukt.

Men moet geen ogenblik denken, dat de invloed van de geestelijke leider het bezit of het uitdrukken van de vrije wil neutraliseert of daarop inbreuk maakt. Wanneer u op aarde iemand zou gadeslaan, die op het punt stond een verkeerde stap in het

verkeer op de weg te doen, zou het feit, dat u een hand zou uitsteken om hem tegen te houden op geen enkele manier inbreuk maken op zijn vrije wil. Een geestelijke gids zal trachten raad te geven, wanneer hij deze aan zijn beschermeling kan doorgeven; hij zal proberen hem in de goede richting te leiden uitsluitend voor zijn bestwil en het hangt van zijn beschermeling af door het gebruik van diens vrije wil, of hij de goede raad zal aannemen of verwerpen. Indien hij dit laatste doet, kan hij het slechts zichzelf verwijten, wanneer hij zich onheil of last op de hals haalt. Doch de geestelijke leiders zijn er niet om het leven van een andere persoon te leiden. Dat moet de laatste zelf doen.

Onder een bepaalde categorie van personen op aarde is het een gewoonte geworden om met de hele instelling van geestelijke gidsen de spot te drijven. Men kan er zeker van zijn, dat er een dag zal komen, dat de spotters bitter berouw over hun dwaasheid zullen hebben. Dat zal de dag zijn, waarop ze aan gene zijde hun eigen leider zullen ontmoeten, die waarschijnlijk meer van hun leven zal afweten, dan zijzelf! We kunnen ons hier veroorloven over dergelijke spot heen te stappen, omdat we weten, dat de dag onherroepelijk zal aanbreken, waarop ze aan gene zijde zullen komen. Groot is het berouw - en in veel gevallen het zelfbeklag - van hen, die in hun waanwijsheid zo dwaas zijn geweest.

Afgescheiden van de geestelijke leiders is er nog een andere zegenrijke invloedsbron, die aan de geestelijke wereld ontspruit. Ik heb als voorbeeld genoemd, hoe de handen van aardse doktoren bij het verrichten van een operatie geleid worden door de hand van een geestelijke geneesheer. Op menig ander gebied in het leven heeft inspiratie van hier uit op dezelfde wijze plaats, zoals dat reeds sedert het begin der tijden geschiedt. De mens in de stof kan waarlijk maar heel weinig uit zichzelf doen. Hij is de eerste om dit te beseffen, wanneer zijn leven hier aanvangt. De mens kan zekere mechanische handelingen met nauwgezetheid verrichten. Hij kan een schilderij schilderen, hij kan een instrument bespelen, hij kan een machine bedienen, doch alle grotere ontdekkingen, die voor de aarde van nut zijn, zijn van gene zijde gekomen. Dit zal ook altijd zo blijven. Wanneer de mens door het gebruik van zijn vrije wil verkiest deze uitvindingen voor lage doeleinden aan te wenden, heeft hij de daarop volgende rampen aan zichzelf te danken. Inspiratie, aan het nastreven van welk doel ook gewijd, komt van de geestelijke wereld en nergens anders vandaan. Wanneer zij voor het bestwil van de mens is, dan is de bron eveneens goed; wanneer ze dat blijkbaar niet is, dan is de bron ongetwijfeld slecht. De mens heeft het in eigen hand aan welke bron van inspiratie hij zich zal overgeven, aan de goede of aan de kwade.

U zult zich herinneren, dat ik u heb gezegd, dat iemand geestelijk precies dezelfde is op het ogenblik na zijn "dood" als op het moment daarvoor. Er heeft geen ogenblikkelijke verandering plaats om een aards leven van slechtheid in goedheid om te zetten.

Eén orthodoxe Kerk is de mening toegedaan, die ook een onfeilbare leerstelling is, dat degenen onder ons, die naar het aardse plan terugkeren en hun tegenwoordigheid bekend maken, allemaal duivels zijn! Het is jammer, dat de Kerk zo blind is. Want men kan zeggen, dat zij - zonder succes - probeert de machten van het goede te verstikken, terwijl zij de werkelijke machten van het kwaad negeert. Indien zij de machten van het goede zou aanmoedigen tot haar te komen, zouden de kwade snel op de vlucht worden gejaagd. De Kerken van welke gezindte ook, lijden aan grenzeloze onwetendheid. Door alle eeuwen heen tot op de huidige dag zijn ze haar eigen blinde, onwetende weg gegaan, terwijl ze fantastische leerstellingen hebben verspreid in plaats van de

waarheid. Zo hebben zij de weg geplaveid - door de algemene onwetendheid, voortvloeiend uit zulke onjuiste leerstellingen - voor de machten van het kwaad om hun werk voort te zetten

Een dienaar van de Kerk verricht de diensten en functies, die door zijn speciale sekte zijn voorgeschreven. Hij verstikt alle inspiratie door vast te houden aan geloofsbelijdenissen en dogma's, die volkomen onjuist zijn. Wanneer men hem op dit punt zou ondervragen, zou hij antwoorden, dat hij op een vage manier in inspiratie gelooft. Op de lange duur zou hij het veel gemakkelijker vinden de godsdienstige gedachten van een of ander persoon, die nog op aarde leeft over te nemen dan op eigen intelligentie te steunen voor enige originele idee. Maar te suggereren dat de geestelijke wereld enige andere invloed op de aardse zou kunnen hebben dan een slechte, zou geheel tegen zijn principes zijn. 1)

Het is een vreemde manier van denken om steeds te volharden in het geloof, dat het altijd de kwade machten zijn, die zich op aarde doen gevoelen. Het lijkt wel of men deze een kracht toekent, welke ogenschijnlijk aan de goede is ontzegd. Waarom? Waarom zijn de Kerken doodsbang om "de geesten te beproeven" - zoals hun wordt aangeraden in het boek, waaraan zij zo'n grote waarde hechten?

1) Twee wereldoorlogen hebben hier wel het een en ander aan veranderd

Zij negeren deze tekst en wijzen met een waarschuwend vinger op de veronderstelde waarzegster van Endor.

De wereld van de geest is voortdurend bezig om haar macht, kracht en aanwezigheid door de gehele aardse wereld te doen gevoelen, niet alleen in persoonlijke aangelegenheden, maar door personen in wijdere kring ten bate van de volkeren en hun politiek. Doch er kan maar zo weinig worden gedaan, omdat de deur voor de hogere wezens van de geestelijke wereld, wier gezichtsveld, wijsheid en kennis groot zijn, gewoonlijk is gesloten. Denkt eens aan al het kwaad, dat van het aangezicht van de aarde zou kunnen worden weggevaagd onder de uiterst bekwame leiding van de wijze leraren uit de geestelijke wereld. Dezen doen hun best door het beperkte aantal kanalen, dat beschikbaar is. Maar men kan veilig aannemen, dat er op aarde geen probleem bestaat, dat niet zou zijn op te lossen met behulp van de raad en ervaring van deze wezens, die ik zo juist heb vermeld..

Doch onder één voorwaarde: een onvoorwaardelijk vasthouden aan wat zij ook mochten aanraden of bepleiten. Menige leider, hetzij op politiek of op godsdienstig gebied, die in onze wereld is, wordt met leed vervuld, wanneer hij terugziet op de gelegenheden, die hij liet voorbijgaan om een omkeer ten bate van zijn medemensen tot stand te brengen. Hij zal bekennen, dat hij de idee in zijn hoofd had hij wist niet, dat deze door de geestelijke wereld was ingegeven - doch hij liet zich overmeesteren. Deze lieden betreuren de staat, waartoe de mensheid zich heeft vernederd. Het mensdom heeft zich deze feitelijk door de kwade machten laten voorschrijven. Maar de kwade, zo geliefd door de Kerken, zijn uit een andere richting verschenen dan waaruit diezelfde Kerken beweren, dat ze komen. De mannen en vrouwen, die het contact met ons in alle ernst onderhouden en die zich in de vreugdevolle ontmoetingen met hun geestesvrienden evenals met de nobele leermeesters van de hogere sferen verheugen, worden er van beschuldigd zich met "duivels" in te laten. Dat is nonsens. De werkelijke duivels hebben het ergens anders veel te druk, op plaatsen, waar zij veel betere resultaten tot hun boosaardige voldoening kunnen bereiken.

U zult zeggen, dat mijn kijk op deze dingen nogal pessimistisch is; dat de aarde tenslotte niet zo slecht is, als ik haar afschilder. Dat is volkomen waar, omdat we slechts hebben getracht een paar van onze gedachten en leringen aan de aardse wereld door te geven. Doch men kan veilig aannemen, dat de aardse wereld ondanks haar algemene wanorde in zeer korte tijd tot een staat van volkomen en absolute barbaarsheid en chaos zou zijn gebracht, indien wij onze invloed geheel en al hadden teruggetrokken. De reden daarvan is, dat de mens denkt, dat hij heel aardig op eigen kracht en met zijn eigen wil verder kan komen. Hij is verwaand genoeg om te denken, dat hij van niemand en niets enige hulp nodig heeft. Hulp van een geestelijke wereld - als zo'n plaats al mocht bestaan - is ondenkbaar! Indien er zo'n plaats is, is het tijd genoeg daarover te gaan denken, wanneer men daar komt. Op het ogenblik zijn ze zo superieur, dat ze alles weten en zelf hun boontjes kunnen doppen, zonder de hulp van een vage, geestelijke wereld. Wanneer velen hier in diezelfde wereld, die zij hebben gehoond en veracht, aankomen, zien zij hun eigen kleinheid en die van de wereld, welke zij zo juist hebben verlaten. Doch hoe klein de aardse wereld ook moge zijn, toch heeft de mens hulp nodig om zijn zaken te leiden - en dat is nog een ontdekking, die hij doet als hij hier komt.

De aardse wereld is mooi en het leven daar zou eveneens mooi kunnen zijn, maar de mens komt en bederft veel.

De geestelijke wereld is weergaloos schoon, schoner dan de mens op aarde zich kan voorstellen. Ik heb getracht u er een paar glimpjes van te tonen. Maar uw wereld komt ons heel donker voor en we doen heel hard ons best haar een beetje licht te brengen. We trachten onze aanwezigheid kenbaar te maken en onze invloed te doen gevoelen. Onze invloed is groot, maar hij moet nog veel meer over de aarde worden verbreid. Wanneer wij en onze wereld ten volle worden aanvaard, zult u weten, wat het wil zeggen op het aardse plan te leven.

Maar wij hebben nog een lange, lange weg te gaan.

XV. DE HOOGSTE REGIONEN

Bij vele gelegenheden heb ik u over de hogere sferen gesproken. Er zijn maar twee wegen om tot die verheven gebieden door te dringen. De eerste is door eigen geestelijke ontwikkeling en vooruitgang; de tweede door een speciale uitnodiging van een bewoner uit die regionen. Elke andere weg is voor ons afgesloten door de onzichtbare belemmeringen van geestelijke afgeslotenheid.

Ik zou u gaarne vertellen van een speciale uitnodiging, welke we ontvingen om die hogere sferen te bezoeken.

We zaten in een van de benedenkamers van mijn huis, van waar uit we al het schoons daarbuiten uitstekend konden zien. Over een prachtige uitgestrektheid van het landschap zag men in de verte de stad, zo duidelijk, alsof zij dichtbij was in plaats van

op enige afstand. Edwin en ik zaten te babbelen, terwijl Ruth aan de piano was gezeten en een of ander aardig stuk speelde, dat niet alleen zeer goed bij onze stemming, maar ook bij onze hele kleurrijke omgeving paste. Ruth was nooit helemaal bekomen van haar verbazing toen zij voor het eerst de piano in haar eigen huis aanschouwde. Zij speelde heel goed tijdens haar aardse leven. Ze heeft ons later van het opwindende ogenblik verteld toen ze zich voor haar "geestelijk instrument", zoals ze het noemde, plaatste en er het eerste accoord op aansloeg. Ze zei, dat ze helemaal niet wist wat er zou gebeuren, of welk soort geluid er voor de dag zou komen, wanneer ze de toetsen aansloeg! Ze was daarom verbaasd over het resultaat van haar eenvoudige beweging, want de toon van haar "geestelijke piano" was iets, wat zij nooit voor mogelijk had gehouden, zo volmaakt van harmonie en zo helder van klank. Er kwam echter geen eind aan haar verrassingen. Ze merkte, dat haar behendigheid wel honderdmaal groter was door het afleggen van haar stoffelijk lichaam en dat ze haar techniek had meegenomen naar gene zijde. Ze ontdekte verder, dat haar handen maar voortgleden over de toetsen zonder merkbare inspanning en dat haar geheugen zo uitstekend was alsof ze de muziek voor zich had.

Bij deze gelegenheid vervulde ze de lucht met liefelijke klanken en hielp daarmee ons alle drie in onze rust en ontspanning, want we hadden juist onder ons gewone werk een heel zware taak volbracht. We werkten met ons drieën samen, we doen dit nog op dit ogenblik van uw tijdrekening - en gewoonlijk nemen we samen onze rust en ontspanning. Feitelijk brachten Ruth en Edwin hun tijd veel meer in mijn huis door dan in het hunne! Wat mij betrof zou ik het niet anders hebben gewent. Opeens hield Ruth op met spelen en snelde naar de deur. Edwin en ik voegden ons bij haar en vroegen ons af, wat haar zo plotseling had doen ophouden. We waren heel verbaasd over het grasveld de twee opvallende figuren te zien lopen, waarvan ik tevoren melding heb gemaakt. De ene was de Egyptenaar, die mij zulke goede raad had gegeven, toen ik nog maar pas in de geestelijke landen was aangekomen en die sedert die tijd zo hartelijk belangstelde in mijn welzijn. De andere was zijn "meester", die de grote hemelse bezoeker had vergezeld bij die gelegenheid in de tempel in de stad. De "meester" van de Egyptenaar was een man met gitzwart haar, in kleur overeenkomend met een paar ogen, die een groot gevoel voor humor en vrolijkheid verrieden. Ik vernam daarna, dat onze gast een Chaldeeër was.

We gingen vol verlangen onze bezoekers tegemoet om hen te verwelkomen. Ze zeiden, hoe prettig ze het vonden ons te bezoeken.

We spraken gezellig over allerlei onderwerpen. Ze drongen er bij Ruth op aan, dat ze het stuk zou uitspelen, waarmee ze bezig was, toen ze kwamen. Aan het slot spraken ze hun waardering uit over haar talent. Toen bracht de Chaldeeër het onderwerp ter sprake, dat de reden was van hun bezoek. Hij zei, dat hij met een uitnodiging voor ons was gekomen van de grote ziel, die we op die gedenkwaardige dag in de tempel hadden geëerd, om hem in zijn eigen huis te bezoeken in de hoge sfeer, waarin hij woonde.

We zwegen alle drie een ogenblik. Ruth en ik wisten niet precies, wat we moesten zeggen, behalve dan dat wij begrepen welk een voorrecht zo'n uitnodiging inhield. Edwin kwam ons echter te hulp en deed het woord voor ons. De Chaldeeër had veel pret over onze verwarring. Hij haastte zich ons te verzekeren, dat er niets viel te vrezen van zo'n ontmoeting. Dat was uitgesloten, zoals we zouden zien. Ik denk, dat we het meest verontrust waren, of liever gezegd, dat we het meest piekerden over de reden

waarom we tot zo'n bezoek werden uitgenodigd en ook hoe we op die plaats moesten komen. Inderdaad hadden we geen flauw begrip waar die zou kunnen zijn! Wat onze eerste vraag betrof, zei de Chaldeeër, dat we dat zouden vernemen, wanneer we onze bestemming hadden bereikt. En wat ons gaan daarheen betrof, wel ze waren gekomen om ons daarheen te geleiden, hij en zijn zeer geliefde vriend, de Egyptenaar.

We probeerden aan onze gevoelens uitdrukking te geven, maar faalden daarin, dat vond ik tenminste, wat mijn poging betrof. Ik denk, dat Edwin en Ruth er veel beter in slaagden dan ik, ofschoon de Chaldeeër ons hielp met zijn heerlijke luchthartigheid en zijn levendig gevoel voor pret. Ik geloof, dat de Chaldeeër de vrolijkste ziel van al de geestelijke gebieden is. Dit vermeld ik, omdat velen misschien zouden denken, dat hoe verhevener iemands geestelijke staat wordt, hoe ernstiger men behoort te zijn. Zo'n idee is er geheel naast. Het omgekeerde is het geval. De luchthartige vrolijkheid, welke werkelijk uit het hart komt, die niemand kwetst en die op niemand wordt gericht om hem te schaden, maar waaraan men zich overgeeft om anderen op te vrolijken, is aan gene zijde welkom en wordt aangemoedigd. Er staat geen opschrift "Geeft alle lachen prijs, gij, die hier binnengaat" boven de poorten van deze gebieden! Het is een afschuwelijk idee om te denken, dat hoe groter iemands geestelijke gesteldheid is, hoe grimmiger hij er moet uitzien. Dit herinnert te veel aan de schijnheiligheid van sommige aardse lieden. We weten wanneer en hoe te lachen en dat doen we. We houden niet van trieste gezichten, waarachter geen vrolijkheid is te vinden. Zo zult u begrijpen, dat onze voorname gast, de Chaldeeër, ons zat op te vrolijken - hij werd daarin grondig bijgestaan, men zou kunnen zeggen aangestoken, door de vriendelijke Egyptenaar - zonder dat hij iets van de grootse waardigheid en statigheid van zijn hoge rang verloor. Men moet niet denken, dat het hier een lachen was om alles wat hij zei, vóór hij nauwelijks had gesproken! We leven niet in een land van doen alsof; we lachten, omdat er echt reden voor was. Het was niet het nagmaakte lachen van mensen, die van iemand van een hoge positie afhangen. Edwin informeerde wanneer we de reis moesten maken. De Chaldeeër antwoordde, dat hij en zijn goede vriend de Egyptenaar waren gekomen om ons nu met hen mee terug te nemen. Ik verkeerde nog steeds in het duister - wij allemaal - over de manier, waarop zo'n reis wordt gemaakt, maar de Chaldeeër nam de zaak spoedig in handen door ons te verzoeken "mee te gaan". Hij leidde ons naar de grens van ons gebied.

Terwijl we door de bossen en weiden liepen, vroeg ik aan de Egyptenaar, of hij ons iets kon vertellen over het verheven wezen dat wij op het punt stonden te bezoeken. Wat hij mij meedeelde was maar heel weinig, ofschoon ik er zeker van was, dat hij veel meer wist dan hij onthulde! Naar alle waarschijnlijkheid zou ik het niet hebben begrepen als hij alles had gezegd, wat hij wist, zodat hij in zijn wijsheid verdere inlichtingen achterwege liet. Dit is dan wat hij me vertelde.

Iedereen in de lichtsferen kende van aangezicht het doorluchtige personage naar wiens huis in de hoge regionen we op weg waren. Zijn wens was voor iedereen bevel en zijn woord was wet. Het blauw, wit en goud van zijn gewaad, dat zo duidelijk zichtbaar was, onthulde de overweldigende mate van zijn kennis, geestelijkheid en wijsheid. Duizenden noemden hem hun "geliefde meester". De Chaldeeër was onder hen de voornaamste en zijn "rechterhand". Wat zijn speciale functie betrof was hij de bestuurder van alle lichtsferen van de geestelijke wereld. Hij oefende collectief het ambt uit, dat de speciale bestuurder van een sfeer individueel bekleedt. Alle andere bestuurders waren daarom verantwoording aan hem verschuldigd. Hij verenigde a.h.w. de sferen en smeedde ze aanéén, er een groot universum van makend, geschapen en in

stand gehouden door de Grote Vader van allen.

Een poging om de enorme grootte van zijn macht, vermogen, invloed en gezag in de geestelijke wereld te omschrijven, zou gelijk staan met het onmogelijke te beproeven. Zelfs indien dit mogelijk zou zijn, zou men het niet kunnen begrijpen. Zulke macht heeft niet haar evenbeeld in, is zelfs niet te vergelijken met enige administratieve macht op het aardse plan. Het aardse begrip kan zich slechts die personen voor de geest roepen, die op aarde over grote rijken heersten, die misschien de scepter zwaaiden over uitgestrekte landstreken, doch die dit alleen vermochten door het inboezemen van vrees, terwijl hun onderdanen als lijfeigenen en slaven leefden. Geen enkele aardse koning in de hele aardse wereldgeschiedenis had ooit de leiding over zo'n groot gebied als waarover dit verheven wezen, over wie ik spreek, de leiding had.

Zijn koninkrijk wordt geregeerd door de grote universele wet van ware genegenheid. Vrees bestaat niet en zou niet kunnen bestaan in het allerkleinste onderdeel, omdat er niet de minste reden voor is en kan zijn, noch er ooit zal zijn. Hij is de grote, levende en zichtbare schakel tussen de Vader, de Schepper van het Heelal en Zijn kinderen.

Doch ondanks de opperste verhevenheid van zijn geestelijke rang daalt hij af uit zijn hemels tehuis om ons hier in deze sferen te bezoeken, zoals ik u bij een vorige gelegenheid heb trachten te beschrijven. En het is anderen, die nog niet zover zijn gevorderd, geoorloofd hem in zijn eigen huis te bezoeken.

Er is niets onlichamelijks, vaags of onwerkelijks aan dit koninklijke wezen. We hebben hem op de grote feestdagen, die we in de geestelijke wereld hebben, gezien. Hij is niet de een of andere "geestelijke belevenis", of grootste geestelijke verheffing van de ziel, die binnen in ons wordt teweeggebracht door een onzichtbaar middel van enige onzichtbare bron. Hij is een werkelijke, levende persoon, een even hechte werkelijkheid als wij zelf - en we zijn meer werkelijk dan u op aarde bent, ofschoon u zich dit nog niet bewust is! Ik zeg het u wat bruusk, opdat er geen misverstand zal bestaan over hetgeen ik tracht te verhalen. Er bestaan onjuiste ideeën over de wezens uit de hoogste gebieden, n.l. dat ze zo etherisch zijn, dat ze praktisch onzichtbaar zijn behalve voor hun soortgenoten en geheel en al ongenaakbaar; dat geen sterveling van lager orde ze met mogelijkheid zou kunnen aanschouwen en dit overleven. Men is algemeen van mening, dat deze wezens zo onmetelijk veel hoger staan dan de rest van ons, dat het ontelbare eeuwen zal duren voor het ons ooit zal worden toegestaan om zelfs van een verre afstand een blik op hen te slaan. Dat is pure onzin. Menigeen in deze gebieden is door een van deze grote wezens toegesproken, en hij is zich dit feit helemaal niet bewust geweest. Wij hebben allemaal zekere gaven, die groter worden, wanneer we bij het voortschrijden van onze geestelijke ontwikkeling van sfeer tot sfeer gaan. En een van de voornaamste van deze gaven is die om ons in overeenstemming te brengen met ons aan te passen aan onze omgeving. Dit heeft niets met magie te maken; het is van zeer technische aard, veel meer dan de meest wetenschappelijke geheimen van de aardse wereld. Aan gene zijde noemen we het in overeenstemming brengen van onze persoonlijke trillingen met andere, maar ik ben bang, dat u daar niet wijzer van wordt. Het ligt niet in mijn vermogen dit uit te leggen!

De Egyptenaar verschaftte me deze paar bijzonderheden en ik heb ze aangevuld met wat ik er zelf van weet en dat is inderdaad maar heel weinig.

Ondertussen ben ik een beetje afgedwaald.

Inmiddels waren we dicht bij Edwins huis. We gingen snel van ons gebied over in een ijlere atmosfeer. Na korte tijd zou het ons enig ongemak hebben gegeven om verder te gaan. We stonden instinctief op onze weg stil en voelden, dat het kritieke ogenblik van onze reis was aangebroken. Het was natuurlijk precies zoals de Chaldeeër had gezegd: we behoefden nergens voor te vrezen. Alles verliep volkomen normaal en zonder sensatie.

Allereerst ging hij achter ons staan en liet zijn handen een ogenblikje op ons hoofd rusten. Hij vertelde, dat dit was om ons extra kracht te geven om ons door de ruimte te kunnen voortbewegen. Vlak onder zijn handen kregen we een tintelend gevoel, dat alleraangenaamst en zeer opbeurend was. Het leek ons, dat we lichter werden, ofschoon men zich nauwelijks kon voorstellen, dat dat mogelijk zou kunnen zijn. We voelden ook een zachte warmte ons doorstralen. Dit was slechts het gevolg van de kracht en betekende op zichzelf niets. De Chaldeeër plaatste Ruth tussen Edwin en mij in en ging daarna vlak achter haar staan. Hij legde zijn linkerhand op Edwins schouder en zijn rechter op de mijne en daar hij een mantel droeg - die zoals we zagen rijk was geborduurd - omhulde deze ons alle drie.

U moet niet denken, dat er onder deze voorbereidingen een plechtige stilte was ingevallen, of ons was opgelegd. Integendeel; de Chaldeeër en de Egyptenaar, eigenlijk wij alle vijf, babbelden vrolijk door en de eerste droeg het meest tot onze vrolijkheid bij. Dit was geen sombere pelgrimstocht, waarvoor we ons inscheepten. Verre van dat. Het is waar, dat we op het punt stonden naar gebieden te worden gebracht, die ver, ver van onze normale woning waren verwijderd, maar dat was geen reden tot zwaarwichtige deftigheid, of om een diepe ernst voor te wenden, die we niet voelden. De Chaldeeër had zijn uiterste best gedaan om in dit opzicht elke emotie bij ons te verjagen. Hij zei, dat dit bezoek buitengewoon prettig zou worden. Laten we dus een vrolijk gezicht en een licht hart hebben. Er is evenmin plaats voor treurigheid in de hoge sferen als in ons eigen gebied. Hij zei, dat er vrolijke, lachende gezichten van ons werden verwacht als ware weerspiegeling van onze innerlijke gevoelens. Maar het zou onmogelijk zijn geweest niet opgewekt te zijn in tegenwoordigheid van de Chaldeeër en zijn metgezel. Ik ben er zeker van, dat we hen beiden eer aandeden voor al de attenties, die ze ons voortdurend bewezen, want ik geloof, dat we voor anderen de verpersoonlijking van geestelijke vrolijkheid waren.

De Chaldeeër vertelde ons, dat het plaatsen van zijn handen op ons hoofd - behalve om ons de kracht te geven om te reizen - tevens het effect zou hebben ons gezichtsvermogen te regelen naar de extra intensiteit van het licht, dat we in deze sfeer zouden aanschouwen. Zonder dit tegenwicht zouden we ons in een zeer benarde toestand bevinden. Door deze regeling werd ons gezichtsvermogen niet van binnenuit getemperd, maar werd er van buitenaf een soort filter op aangebracht, op dezelfde manier als u op aarde een donkere bril draagt om de ogen tegen het licht en de warmte van de zon te beschermen. We droegen natuurlijk niet werkelijk zo'n hulpmiddel; de Chaldeeër paste slechts zijn gedachtekracht toe. Wat hij precies deed, kan ik niet zeggen, maar wat de methode ook was, hij had haar vele malen toegepast. Het is onnodig te zeggen, dat ze uiterst doelmatig was.

Daarna nam de Egyptenaar onze handen in de zijne. We voelden hoe nieuwe en groter kracht ons doorstroomde.

De Chaldeeër vroeg ons, ons volkomen passief te maken en te onthouden, dat we voor ons plezier op reis waren en niet als proef voor ons geestelijk uithoudingsvermogen. "En nu mijn vrienden", zei hij, "onze komst wordt verwacht, laten we daarom gaan."

We kregen onmiddellijk het gevoel te zweven, doch dit hield plotseling op na wat slechts een seconde scheen. Daarna voelden we helemaal geen beweging meer. Er flitste een licht voor onze ogen. Het was zeer helder, maar het deed ons helemaal niet schrikken. Het verdween even snel als het was gekomen. Tegelijk met zijn verschijnen kon ik vaste grond onder mijn voeten voelen. En toen ontrolde dit gebied zich voor onze ogen.

We waren in een domein van onvergelykelijke schoonheid. Geen verbeelding op aarde kan zich deze onuitsprekelijke schoonheid voorstellen. Ik kan u slechts in de beperkte bewoordingen van het aardse plan een paar bijzonderheden geven van wat we zagen, voor zover uw taal dit toelaat.

We bevonden ons in het gebied van een koning - dat werd ons meteen duidelijk. We stonden op een hoger gedeelte, een weinig boven de stad; onze goede vrienden hadden ons met opzet naar deze speciale plek gebracht om ons dit prachtige uitzicht te laten zien. Ze zeiden, dat het niet mogelijk zou zijn hier langer dan een beperkte tijd te blijven. Daarom was het de wens van de meester van de Chaldeeër, dat we daarin zoveel mogelijk zouden aanschouwen.

Voor ons strekte zich de brede stroom van een rivier uit, kalm, vredig en overweldigend liefelijk, daar de hemelse zon elk golfje beroerde met myriaden van tinten. In het midden van het uitzicht op de rechteroever van de rivier lag aan de waterkant een groot terras. Het scheen uit het fijnste albast te zijn gemaakt. Een brede trap leidde naar het allermooiste gebouw, dat men zich ooit zou kunnen voorstellen.

Het was verscheidene verdiepingen hoog, die trapsgewijze waren gebouwd, zodat elke volgende telkens kleiner van oppervlakte was, totdat de bovenste was bereikt. Het zag er van buiten bijna eenvoudig uit, zonder versiering. Het bleek duidelijk, waarom dit zo moest zijn. Het hele gebouw was uitsluitend samengesteld uit saffier, diamant en topaas, of tenminste, wat daarmee in de hemel gelijk staat. Deze drie edelstenen drukten in kristal de drie kleuren blauw, wit en goud uit. Ze kwamen overeen met de kleuren, die we tevoren bij het bezoek van onze hemelse gast in de tempel zo sterk sprekend in zijn gewaad hadden aanschouwd. Als de zuivere stralen van de grote centrale zon het blauw, wit en goud van het juwelen paleis troffen, werden ze duizendvoudig intenser en schoten hun pijlen van het zuiverste licht naar alle kanten. Het hele gebouw was waarlijk één groot geheel van vonken spattend licht voor onze verbijsterde blik. We dachten dadelijk aan de aardse topaas, saffier en diamant en we bepeinsden hoe die kleine steentjes slechts voorwerpjes waren, die men tussen vinger en duim kon houden. Hier was een enorm flonkerend bouwwerk geheel uit deze stenen opgetrokken en wel van zulke exemplaren als geen sterveling ooit heeft aanschouwd - noch ooit zal zien, zolang hij in de stof leeft.

Onze eerste vraag betrof de reden of de betekenis van het speciale materiaal van dit gebouw daar vóór ons. Naar de Chaldeeër ons inlichtte hadden de eigenlijke materialen, waarmee het paleis in elkaar was gezet, geen bepaalde betekenis. De edelstenen behoorden tot de sfeer, welke we nu bezochten. In onze eigen sfeer zijn de gebouwen niet doorschijnend, hoewel hun oppervlakte een zekere doorzichtigheid

heeft. Maar ze zijn plomp en zwaar in vergelijking met die van de hogere gebieden. We waren door verscheidene andere sferen getrokken om deze te bereiken, maar wanneer we even hadden gerust om die landen in ogenschouw te nemen, zouden we hebben gezien, dat er een geleidelijke verandering plaats greep, totdat de betrekkelijk zwaar uitzierende bestanddelen van onze eigen sfeer werden verwisseld voor de kristalheldere substantie, waarop onze blik nu rustte.

Maar de kleuren hadden zeer zeker een speciale betekenis, waarop ik reeds heb gezinspeeld.

Om het paleis zagen we een grote uitgestrektheid van de meest betoverende tuinen, zo aangelegd, dat ze van ons veraf en hoger gelegen uitzichtspunt, een groot en ingewikkeld patroon vormden als in een of ander prachtig bewerkt Oosters tapijt. Men zei ons, dat dit patroon verloren ging van dichtbij gezien, of wanneer men in de tuinen liep, maar dat we ons te midden van keurig aangelegde bloembedden en zachte, fluweelachtige grasvelden zouden bevinden.

Hoewel we nauwelijks onze ogen van de ongemene schoonheid van paleis en tuinen konden afwenden, vestigde de Chaldeeër toch vriendelijk onze aandacht op de rest van het uitzicht.

Het strekte zich eindeloos ver uit - dit leek ons tenminste zo. Ons gezichtsveld had zich in deze ijlere regionen buiten alle menselijke voorstelling verruimd en daarom leek het, dat letterlijk een oneindig vergezicht zich voor ons uitstreckte van meer aardse kilometers lengte dan men zich kon indenken. In deze ganse uitgestrektheid zagen we andere prachtige gebouwen eveneens uit edelstenen gevormd van smaragd en amethyst, om er maar een paar te noemen en in de verte van iets, dat op parels geleek. Elk van de verschillende gebouwen lag te midden van de verrukkelijkste tuinen, waar bomen van ondenkbare kleurenrijkdom en prachtige vorm groeiden. Waarheen we ook onze blik wendden, zagen we het flonkeren van de juwelen gebouwen, die de stralen van de centrale zon weerkaatsten, de myriaden kleuren van de bloemen en het gefonkel van het water van de rivier, die voor ons stroomde, tot heel in de verte.

Terwijl wij als betoverd naar dit toneel stonden te staren, kwam er plotseling een lichtstraal van het paleis direct naar de Chaldeeër. Deze werd beantwoord door een straal van hem, die hij naar het paleis terugzond. Men wist van onze aanwezigheid in dit gebied. We werden verzocht, zodra we van het uitzicht hadden genoten, het paleis binnen te gaan, waar onze gastheer op ons wachtte om ons te ontvangen. Volgens de verklaring van de Chaldeeër hield de lichtstraal deze boodschap in. Daarom begaven we ons onmiddellijk naar het paleis.

Door dezelfde wijze van voortbeweging, die ons in deze sfeer had gebracht, liepen we spoedig op het terras aan de rivier en de brede treden op, die naar de hoofdingang van het paleis voerden. De stenen van het terras en de trap waren zuiver wit, maar we waren zeer verbaasd, dat ze bij het lopen zo zacht aanvoelden, want ze hadden de fluwelen zachtheid van een goed onderhouden grasveld. Onze voetstappen maakten geen geluid, maar onze gewaden ritselden onder het gaan, anders zou ons voortgaan geruisloos zijn geweest, met uitzondering van onze gesprekken. Er waren natuurlijk veel andere geluiden te horen. We waren niet het gebied van de stilte binnentreden. De lucht was vervuld van harmonieën; uitgezonden door de kleurenrijkdom die er aan alle kanten in overvloed was.

De temperatuur kwam ons veel hoger voor dan van ons eigen gebied. De

Chaldeeër zei ons, dat die inderdaad veel hoger was dan we konden voelen, doch dat ons wezen in overeenstemming was gebracht met het verschil in temperatuur, evenals het was afgestemd op de intensiteit van het licht. Een zacht briesje beroerde aangenaam ons gezicht met zijn hemels geurende adem.

Toen we de ingang van het paleis binnenliepen, was ik dolgraag blijven talmen om de merkwaardige materialen in ogenschouw te nemen, waaruit het gebouw was samengesteld, doch de tijd drong. Ons oponthoud kon niet langer duren dan ons vermogen om het ijle van de atmosfeer en de intensiteit van het licht te verdragen, ondanks de lading geestelijke kracht, welke de Chaldeeër en de Egyptenaar ons hadden gegeven. We kregen daarom onder het voortgaan maar een vluchtige glimp te zien van de pracht, die ons omringde.

De verschillende vertrekken en galerijen waren zo mooi van verhouding, dat ze geen van alle overdreven hoog waren, zoals men in een gebouw van dergelijke afmetingen zou kunnen verwachten. Overal waar onze blik rondwaarde, zagen we met juwelen versierde muren en vloeren. Aan de muren hingen schilderijen van landelijke tonelen, waarvoor de kunstenaar als werkmateriaal elke aan de mens bekende edelsteen had gebruikt - en vele andere die hem onbekend zijn. Deze schilderijen waren als een soort mozaïek uitgevoerd, doch ze hadden op de toeschouwer het effect van vloeibaar licht, als ik deze term mag gebruiken. Hun samenstellende delen zonden lichtstralen uit in al de kleuren, welke het onderwerp nodig had. Bij het aanschouwen hadden ze het effect van zuiver leven. De kleuren zelf waren voortreffelijk en omvatten veel meer tinten dan de aardse verfstoffen kunnen opleveren. Het scheen onbegrijpelijk, dat er edelstenen konden bestaan van zo grote verscheidenheid van kleur - maar we zijn dan ook in de geestelijke wereld en bovendien in een hoge sfeer.

Terwijl we door de gangen liepen, ontmoetten we de meest vriendelijke en hoffelijke wezens, die ons begroetten en zo tot onze verwelkoming bijdroegen. Het gevoel van welkom te zijn was inderdaad het meest overheersende dat ons bij de eerste stap in het paleis omhulde. Er was geen koelheid, doch overal de warmte van vriendelijkheid en genegenheid. Tenslotte hielden we stil voor een kleine kamer. De Chaldeeër zei ons, dat we nu het hoogtepunt van onze reis hadden bereikt. Ik was niet bepaald zenuwachtig, doch ik vroeg me af welke formaliteiten we in acht moesten nemen. Aangezien ik er geen flauw idee van had van welke aard deze zouden zijn - zoals geen van allen, behalve onze beide geleiders - was ik wat aarzelend. De Chaldeeër stelde ons echter dadelijk gerust door ons te verzoeken hem te volgen en de regels van de goede smaak in acht te nemen.

We traden binnen. Onze gastheer zat aan een venster. Zodra hij ons zag, stond hij op en kwam ons begroeten. Eerst bedankte hij de Chaldeeër en de Egyptenaar, dat ze ons bij hem hadden gebracht. Daarna gaf hij ons ieder een hand en heette ons welkom in zijn huis. Er stonden verscheiden lege stoelen dicht bij de stoel, waarin hij gezeten had. Hij vroeg of we bij hem wilden plaatsnemen en van het fraaie uitzicht genieten. Het was, zo legde hij uit, zijn lievelingsuitzicht.

We gingen naar het venster en zagen beneden ons een bed met prachtige witte rozen, zo zuiver wit als een sneeuwveld. Ze ademden een geur uit, even verrukkelijk als de bloesem zelf. Onze gastheer vertelde ons, dat hij witte rozen boven alle andere bloemen verkoos.

We gingen zitten. Toen onze gastheer tot ons sprak, had ik gelegenheid hem van

dichtbij te observeren. Ik had hem eerst slechts van een afstand gezien. Toen ik hem zo zag in zijn eigen huis en omgeving had zijn gelaat in het algemeen hetzelfde voorkomen als bij zijn bezoek in de tempel van onze eigen sfeer. Er was echter verschil, nu wij hem hier zagen, een verschil, dat grotendeels een kwestie van intensiteit van licht was. Toen hij bij ons kwam scheen zijn haar b.v. van een gouden kleur te zijn. Hier leek het meer een helder gouden licht dan een gouden kleur. Hij zag er uit of hij jong was, van een eeuwige jeugdigheid, doch we konden de ontelbare eeuwen, zoals men de tijd op aarde kent, voelen, die achter hem lagen.

Wanneer hij sprak, was zijn stem louter muziek, zijn lach als het ruisen van water, doch ik had het nooit voor mogelijk gehouden, dat iemand zulk een genegenheid, zoveel vriendelijkheid, tact en welwillendheid kon uitstralen, en nooit gedacht, dat één persoon zo'n enorme kennis zou kunnen bezitten als waarover deze hemelse koning beschikte. Men voelde, dat hij onmiddellijk na de Hemelse Vader de sleutel tot alle kennis en wijsheid bezat. Ofschoon we over een onmetelijke afstand in de tegenwoordigheid van dit wezen waren gevoerd, wiens majesteit alles te boven ging, gevoelden we ons in zijn nabijheid - hoe vreemd dit ook mag klinken - volkomen thuis, volkomen met hem op ons gemak. Hij lachte met ons, hij schertste met ons, hij vroeg ons hoe we zijn rozen vonden, kortom hij deed wat de Chaldeeër had gedaan om ons op onze tocht hier naar toe vrolijk te houden. Hij sprak tot ons ieder persoonlijk en legde een volledige bekendheid aan de dag met alles, wat ons gezamenlijk en persoonlijk betrof. Toen kwam hij tenslotte tot de reden voor zijn uitnodiging.

Hij zei, dat ik in gezelschap van mijn vrienden de duistere sferen had bezocht en dat ik uitvoerig had verhaald, wat ik daar had gezien. Hij had gedacht, dat het een aangenaam contrast zou zijn om de hoogste sfeer te bezoeken en zelf iets van haar schoonheid te aanschouwen. Ik zou dan kunnen getuigen, dat de inwoners van zulke hoge gebieden geen schimmige, onwerkelijke wezens zijn, doch integendeel zoals wij-zelf, in staat de aandoeningen van hun fijne en zuivere natuur te ondergaan en te tonen in staat te zijn tot menselijk begrijpen, menselijk denken en even licht vatbaar voor lachen en zorgeloze vrolijkheid als wij zelf. Hij had ons gevraagd bij hem te komen om ons zelf te vertellen, dat de gebieden, die we nu bezochten, binnen het bereik lagen van iedere sterveling, die op aarde is geboren, dat niemand ons dat recht kan ontnemen; en, hoewel er ontelbare eeuwen voor nodig kunnen zijn om in deze sferen te komen, de eeuwigheid er is om dit doel te bereiken en dat er onbeperkte middelen bestaan om ons op onze weg te helpen. Dat is, zei hij, het simpele en grote feit van het leven in de geestelijke wereld. Er zijn geen mysteries aan verbonden; alles is volkomen open, duidelijk en eenvoudig, niet beperkt door een ingewikkeld geloof op godsdienstig of ander gebied. Het vereist niet het aanhangen van enig speciale vorm van rechtzinnige godsdienst, welke op zichzelf geen gezag heeft om enige ziel te verzekeren van zijn macht om haar "verlossing" te waarborgen.

Zo stond deze sfeer van onvergelykelijke schoonheid open voor allen om van het allerlaagste, onreinste gebied uit hun weg daarheen te vinden. Er mogen eeuwen voor nodig zijn om dit doel te bereiken, maar het is het grote en verheven einde van het leven van de miljoenen zielen van de aardse wereld.

Onze goede vriend, de Chaldeeër, meldde toen zijn "meester" dat ons oponthoud bijna zijn limiet had bereikt. Deze zei, dat hem dit speet, maar dat de machten, welke voor ons waren ingeroepen, hun grenzen hadden en dat we daarom voor ons eigen gerief daar binnen moesten blijven. Er zijn echter andere gelegenheden,

voegde hij er aan toe en stelde hiermee verdere uitnodigingen voor ons in uitzicht. Nu stonden we op. Ik kon de verleiding van het uitzicht op de rozen niet weerstaan. Ik staarde nog eens naar buiten, toen maakten we ons klaar om te vertrekken.

Onze hoffelijke gastheer zei, dat hij ons wilde vergezellen naar de heuvel vanwaar we de eerste glimp van zijn koninkrijk hadden gezien. We volgden een andere weg dan waarlangs we het paleis hadden bereikt. Hoe groot was onze verrukking toen hij ons rechtstreeks naar het rozenbed leidde. Zich bukkend plukte onze gastheer drie van de meest uitgelezen bloemen, die sterfelijke ogen ooit hebben aanschouwd en bood er ons ieder een aan. Onze vreugde werd nog verhoogd door het weten, dat de bloemen door de liefde, welke wij er voor zouden koesteren, nooit zouden verwelken en sterven. Mijn enige angst was, dat wij ze door ze mee naar onze sfeer te nemen, misschien zouden zien vernietigen door de dichtheid van onze zwaardere atmosfeer, waaraan ze niet waren gewend. Doch onze gastheer stelde ons gerust, dat dit niet zou gebeuren. Ze zouden zich goed houden door onze gedachten aan haar en aan de gever en daardoor zouden ze ruimschoots kracht krijgen en ongerept blijven. Tenslotte bereikten we de plaats van vertrek. Woorden konden onze gevoelens niet uitdrukken, maar onze gedachten bereikten onfeilbaar hem, die ons deze verheven vreugde had geschonken, deze voorproef van onze bestemming – en van de bestemming van de hele aardse en geestelijke wereld. Hij zegende ons allen. Met een glimlach van diepe genegenheid en onuitsprekelijke goedheid sprak hij: "God zij met u". Daarop bevonden we ons weer in ons eigen gebied.

Ik heb getracht u iets te vertellen van hetgeen we hebben gezien, maar er zijn geen woorden te vinden om het te beschrijven, omdat ik het zuiver geestelijke niet in aardse termen kan vertolken. Mijn verhaal moet daarom zeer, zeer tekort schieten.

Zo is het ook met de andere dingen, die ik heb behandeld. Het zou vele boekdelen vullen om u een begrijpelijk verslag te geven van alles, wat we in de geestelijke wereld hebben gezien. Daarom heb ik datgene uitgekozen, waarvan ik begreep, dat het van het meeste belang en nut zou zijn.

Het is mijn vurige wens, dat ik uw belangstelling heb gewekt, u een ogenblik heb weggevoerd van de dringende zaken van het aardse leven en u een glimp heb gegeven van de wereld aan de andere zijde van die, waarin u leeft.

Wanneer ik enigermate troost of hoop heb gebracht, is mijn beloning groot, en zou ik tot u willen zeggen:

Benedicat te omnipotens Deus. 1)De almachtige God zegene u.

